

UNIVERSITY
OF
TORONTO
LIBRARY





164B

C. VALERI FLACCI SETINI BALBI

ARGONAUTICON

LIBRI OCTO.

RECOGNOVIT

AEMILIUS BAEHRENS.



43385
11 98

LIPSIAE

IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.

MDCCLXXV.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNERI.

EDITORIS PRAEFATIO.

C. Valerius Flaccus num mortem obiens Argonautica ad finem perducta iam ediderit an imperfecta reliquerit, multum inter uiros doctos disceptatum est. qua de re certius iudicium ferre licebit, si quem in annum dies illius supremus cadat constabit. cum autem Quintilianus in institutionum oratoriarum, quas circa a. 90 p. Chr. n. confectas esse probabiliter statuerunt, libro X [1, 90] haec scribat: 'multum in Valerio Flacco nuper amisimus', hinc nonnullos ante a. 90 annos e medio cessisse Flaccum colligitur. qui quod libri quarti u. 507 sqq. canit:

sicut prorupti tonuit cum forte Vesaeui

Hesperiae letalis apex, uixdum ignea montem
torsit hiems, iamque eoas cinis induit urbes,
hoc non potest non pertinere, ut iam Loehbachius [II
p. 8] bene uidit, ad montis Vesuuui eruptionem a. 79
factam. itaque non multum a uero aberrare nobis uide-
mur, si anno fere 85 Valerii mortem accidisse statuimus.
primum autem Argonauticorum librum recitatum esse a.
71 suo iure uiri docti ex prooemii u. 11 sqq. concluse-
runt. itaque si a. 85 diem fatalem Flaccus obiit, quin-
decim fere anni ad elaboranda Argonautica ei suppetue-
runt. difficile quidem est in tanta singulorum ingeniorum
diuersitate, quantum poetae epicis temporis in singulis
libris componendis consumpserint, certo affirmare; ex

paucis tamen quae hoc pertinent Romanorum locis hoc mihi
effici posse uidetur, unum fere annum ad unumquemque
maioris alicuius carminis epici librum absoluendum im-
pensum esse. nam et Vergilius undecim annis in Aeneide
condenda consumptis nondum tamen ultimam ut aiunt
manum ei addiderat et Statius in Thebaidos fine [XII
811] ‘o mihi bissenos’ ait ‘multum uigilata per annos
Thebai’. nec parui ad hanc quaestionem momenti est
locus dialogi Tacitei, in quo [c. 9] de Saleio Basso haec
legimus ‘ut, cum *toto anno*, per omnes dies, magna nocti-
um parte, *unum librum* excudit et elucubrauit, rogare
ultra et ambire cogatur ut sint qui dignentur audire.’
hunc igitur morem, quo poeseos epicae studiosi unius
anni spatium singulis libris excudendis impendebant, si
Valerius secutus est, post a. 79 librum octauum iamdu-
dum absulerat. sin uero res usque ad libri VIII u. 467,
qui nunc totius operis est ultimus, tractatas accuratius
inspexeris itaque quonam modo poeta noster historias
suas pertexere soleat cognoueris, tantum materiae super-
esse uidebis, facile ut quattuor libris integris suffecerit.
neque dubito quin Flaccus Vergilium aliosque secutus
Argonautarum res gestas duodecim libris cecinerit. itaque
qui a. 71 primum librum et deinceps annuis recitationi-
bus libros insequentes praelegerat, is fere a. 82 totum
opus persoluerat. quod auctum emendatumque, ut fieri
solebat, a. 83 uel 84 emissum puto; unde in libro IV,
qui secundum nostram computationem a. 74 recitatus
est, rei multo post gestae fieri mentionem explicatur.
iam cum priore cura dimissa nouae cogitationi toto pec-
tore incumberet Valerius, praematura morte litteris est
ereptus. unde optime intellegitur Quintiliani dictum uni-
cum opus integrum a poeta docto relictum esse dolentis.

His rationibus adducti ea quae post VIII 467 nunc
desunt librarii incuria periisse Heinsium secuti opinamur.
licet enim argumentatio nostra fundamento innitatur debili,
eandem tamen arte et ratione esse institutam facile mihi
concessuros confido iudices aequos. certe multum mul-

tumque illa praestat sententiae eorum qui Valerium Argonautica imperfecta reliquisse censem. cuius rei nuper Thilo eiusque assecla Schenkelius uel in singulis libris indicia certissima deprehendisse sibi sunt uisi. nam ubique fere sententias hiantes, uersuum ordinem turbatum, uerborum sordes maculasque inuenient, statim haec ad carminis imperfecte relict et a poetae mortui amico quodam non sat religiose editi miseram condicionem artificio nunc adamato rettulerunt. eidem tamen aliis locis plurimis non potuerunt non agnoscere librariorum malam manum. equidem qui bene intellegam quam sit periculosa plenum opus aleae, in tam deplorato unici quo Argonautica aetatem tulerunt codicis statu dijudicare quae uitia archetypo a poeta relicto, quae monachis sint tribuenda, nihil magis cauendum duxi quam uirorum illorum doctorum rationes lubricas fallacesque, cum prae-
sertim eas omni a parte falsissimas esse persuasum habeam.

Scripta' esse Argonautica tota ad exemplar Aeneidos Vergiliana notum est. tam prudenter autem scienterque Valerius ad huius normam suum poema conformauit ut iudicium pariter atque ingenium poetae suspiciamus. sunt autem de nulla fere re quae ad antiquos pertineat scriptores tam uariae tamque falsae plerumque opiniones latae quam de imitationis studio apud poetas latinos obuio. nam si hodie quidam apud duos diuersi temporis poetas uersus ex aliqua parte similes inueniunt, illico auctorem aetate posteriorem excipsisse priorem clamant. notabile talis peruersitatis exemplum nuperrime praebuit Schenkelius, qui uelut oestro quodam percitus Valerium nostrum in uerbis uel tritissimis ubique anteriores imitatione expressisse statuit; ueluti non erubuit contendere [stud. p. 102] illa in codicibus tradita [V 125 sq.] 'est uera propago sanguinis, est ollis genitor deus' scripta esse ad exemplum Ouidii, qui in transmutationum libri II u. 38 dixerit 'per quae tua uera propago eredar.' quam enim ineptum sit locis a sententia inter se dissimillimis propter duorum uocabulorum uolgitissimorum similitudinem sta-

tuere, alterum poetam ex altero hausisse, quis non sentit? quasi uero formula illa ‘uera propago’ non unusquisque poeta Romanus sua sponte uti potuisset! sed misso Schenkelio arte potius et ratione quid de hac re iudicandum sit uideamus. bene autem distinguendum est inter uerborum similitudines quasdam quae inter duos uel complures poetas intercedunt, id est, inter eas similitudines quae sua sponte ex uerborum formulis proueniunt et eas imitationes seu potius aemulationes quas imitandi bene concii admirerunt poetae. fortuitae autem illius similitudinis, quae in uocabulis compluribus a diuersis poetis iteratis cernitur, tres potissimum inuenio causas: memoriam, consuetudinem, linguae Romanae penuriam. cum enim omnes Romani liberaliter instituti primum Ennium, mox Lucilium, deinde Vergilium et Horatium in scholis diligentissime lectitarent cumque uates eos qui praeclarissimi et erant et habebantur numquam in uita posteriore plane abicerent, sed eis tamquam fidelissimis in omni casu comitibus et in otiis et in negotiis delectarentur, consentaneum fere est illos carmina eorum pleraque memoria tenuisse. cuius rei exemplum insigne exhibet Seneca philosophus, qui plurimos Vergilii maxime et Ouidii uersus cum libris suis inseruerit ita tamen ad fert ut plerumque illum non euoluisse, sed memoriter reddidisse eorum poemata appareat [cf. Aemilius Hermes, quaest. crit. in Sen., Meursae 1874]. quanto autem magis principes in suo genere uates nocturna uersasse manu, uersasse diurna putabimus eos qui ipsi ad Musarum fontem erant accessuri! hos igitur, cum carmina pangerent, sponte sua saepe in easdem uerborum formulas incidisse quas in exemplaribus suis iterum iterumque legerant, numquid mirum est? accedit quod in antiquitate, siquid semel bene inuentum erat in litteris artibusue, id sine rubore a posterioribus in proprium usum uocabatur et quasi in commune bonum cessit. iam siqua locutio in poesi ciuitatem erat adepta, ut aliquotiens metro, ita consuetudine plerumque euenit ut nisi certis uersus sedibus non

adhiberetur. exemplo rem inlustrabo. postquam igitur pater Ennius [ann. 266] dixit:

mox auferre domos populi *rumore secundo*,
illud 'rumore secundo' in tota poesi dactylica non positum
inuenis nisi in fine uersus hexametri. sic Sueius in
annalium, nisi fallor, libro V [Lucilius ed. L. M. p. 311]:
— redeunt, referunt laeti *rumore secundo**)
et Vergilius [VIII 90]:

ergo iter incepturn peragunt *rumore secundo*
et Horatius [epist. I 10, 9]:

quae uos ad caelum effertis *rumore secundo*
et Claudianus [epith. Pall. et Cel. 63]:

secessit regio quo non *rumore secundo*.

parum autem credibile est aut Vergilium Horatiumue Ennii uel Suei aut Claudianum Horatii uel Vergilii fuisse bene memores, cum ponerent illud 'rumore secundo'. immo memoria ac consuetudine certa formulae illius sedes nata est. innumera autem eius quod modo commemorauit similia exempla possunt afferri. quae cum maxima ex parte Antonius Zingerle, homo diligens, in libro non inutili cui inscriptum est 'Ouidius und sein Verhältniss zu den Vorgängern und gleichzeitigen römischen Dichtern' composuerit, singillatim enumerare omitto; hoc tamen addo nec Zingerleum satis distinxisse similitudines fortuitas et eas imitationes quae consulto dataque opera sunt factae. ad quas iam transeamus.

Quod de Nasone testatur Seneca rhetor [p. 27, 14 Kiessl.]: 'itaque fecisse illum quod in multis aliis uersibus Vergilii fecerat, non subripiendi causa, sed palam aemulandi**), hoc animo ut uellet agnosci', id de toto hoc imitationis studio dicendum est. itaque ut Vergilius

*) traditum est 'petita rumore secundo', quod corrigere studui. post ea enim quae supra dixi nemo iam cum L. Mueliero locum transponendo sanabit.

**) 'emulandi' scripsi: 'mutandi' codd. sine sensu; 'mutandi' Kiesslingius, recte utique si 'uerbis' pro 'uersibus' legeretur.

Ennii et Horatius satirarum scriptor Lucilii uestigiis ita erant ingressi ut praeclarissima quaeque eorum loca libere aemularentur. eorumque flores delibarent [cf. Macrobius VI 1 et Gellius I 21, 7], sic Vergilii maxime carmina qui postea poesis epicae extiterunt cultores imitabantur ita ut procul habita spoliandi et excribendi cogitatione ingenua aemulatione cum eo uellent certare. nimirum habebant illi in recitationibus auditores eos qui, cum ipsi lectione Vergilii essent imbuti diligent, facile num feliciter necne nouo poetae aemulatio illa cessisset diiudicarent. itaque posterioris aetatis epicos non solum in imaginibus comparationibus ἐπεισοδίοις compositione, sed etiam in singulis interdum locutionibus (quamquam de hac quidem re difficillimum est iudicium) Vergilium cum libera aemulatione imitari uidemus. sic cum Valerius ex. gr. in libri secundi [u. 174 sqq.] ἐπεισοδίῳ quodam Venerem mulieres Lemniacas facit instigantem, aperte sequitur Vergilii [V 618 sqq.] descriptionem simillimam; sic, cum in uiri alicuius fortissimi cum Lucifero comparatione Vergilius [VIII 590] adiecisset 'quem Venus ante alios astrorum diligit ignes', Valerius [VI 528] in eadem comparatione ita eum aemulatus est ut poneret 'quem Venus inlustri gaudet procedere caelo'. talibus in aemulationibus nescio an nullus poeta Romanus prudentius et, ut ita dicam, pudentius sese gesserit Valerio. alii enim, ut Silius Italicus, interdum nimis anxie ac timide, alii, ut Statius, nimis callide ac paene fraudulenter Vergilii uestigia presserunt; certe de Statio rectissime ipsius uerbis [Achill. I 60] a uiro docto nescioquo dictum est eum uulpis instar deleuisse pedum uestigia caudis. et hac quidem libera aemulatione optimum quemque poetam latinum cum nobilissimis prioris temporis uatibus certare uidemus. sed enim labente iudicio simul et poesi ultimis antiqui aei temporibus eo peruenit res ut, cum Maurotius de ecclesia centonem mere Vergilianum declamasset, auditores eum non ut furem impudentissimum exsibilarent, sed ut Maronem, si dis placet, iuniorem celebrarent

[Anthol. lat. R. I p. 48]. — sed ad Valerium ut redeam, in fine huius editionis adieci tabulam locorum eorum quibus ille ex Vergilio pendeat aut certe pendere uideatur. neque enim illam sic accipi uolo, tamquam omnibus locis imitationem esse exploratam putem; immo haud pauca loca, in quae quod supra de similitudine fortuita dixi cadat, me dedisse probe scio; sed tamen talium quoque locorum obseruatio accurata suam habet utilitatem. praeter Vergilium num alios poëtas Romanos imitatione expresserit Valerius, ea res admodum incerta est. nam ex Ouidio, qui quidem certus sit atque indubitatus, locus adlatus est nullus. ex Lucano [VIII 176 sqq.] possunt uideri fluxisse uersus qui leguntur II 61—65 (id quod bene uidit Weytinghius ad Homer. Lat. p. 329 sq.) et pauci alii.

Multo autem magis est dubium, quibus Valerii Argonautica poetis insequentibus exemplo fuerint et ipsa nam quae loca Silium aemulatum esse Schenkelius putauit, ea uero maximam partem nihili esse rectissime monuit nuper Hermannus Blassius in Fleckeiseni annalibus [a. 1874 p. 494 sqq.]. unum Statuum hic illic, in enarranda maxime uirorum Lemniacorum caede, Valerii exemplar sedulo obseruasse constat. nam de Claudiano res dubia est, quamquam in opusculis de raptu Proserpinæ nonnulla ille non sine recordatione poetae nostri scripsisse potest. sed omnium falsissima est Schenkelii de Claudio Mario Victore Valerii imitatore opinio. unum tantummodo Dracontium ex ultimis imperii Romani scriptoribus noui quem Valerium non sine fructu leguisse possit adfirmari; certe in carmine illius de raptu Hylæ composto quaedam lectionem Valerianam aperte produnt.

Argonautica unico codice scilicet Vaticano 3277 saec. IX [V; de eo cf. Thilo proleg. p. XL sqq.] propagata ad nos peruererunt. ex eo enim fluxerunt cum liber Sangallensis [cf. Thilo l. l. p. LXV sqq.], tum recentiores codices omnes, inter quos Monacensis c. lat. 802 [M] summum optinet locum. ex eodem Vaticano prouenit

etiam codex Carrionis, de quo mihi paucis agendum est. in Valerii enim editione a. 1565 Antuerpiae emissa Ludouicus Carrio codice quodam Belgico ante sexcentos annos exarato se usum esse affirmauit plurimasque ex eo lectiones in medium protulit. quas lectiones cum saepe emendatores eis quas Vaticanus praebet esse uidentur, haud pauci uiri docti Carrionis librum summi esse faciendum censuerunt. cuius opinionis acerrimus nuper defensor extitit Gustauus Meyncke, qui in quaestionum Valerianarum parte priore de hac re sanc et diligentissime et accuratissime dissernit. et erat cum huius disputatio mihi imponeret. sed enim iterum iterumque examinatis singulis libri Belgici scripturis ad sententiam plane contrariam perueni. nam paucae quas habet ille bonae lectiones ita sunt comparatae ut facillima coniectura ex ipso V elici potuerint. his autem paucis bonis scripturis obstat permagnus numerus lectionum pessimarum quaeque ueri tantummodo specie quadam fallant. plerumque enim certissimis argumentis interpolatorem agnoscimus qui Vaticani memoriam deprauatam utcumque emendare studuerit. in quo emendandi negotio, etsi interdum feliciter, multo tamen saepius auersis Musis uersatus est corrector iste, quin haud raro loca sanissima praeue adtemptauit. horum aliquot Meynckius l. l. p. 8 composuit. qui cum inde, quod his locis emendandi nulla appareret causa, concluderet Carrionis codicem saepe scripturas praebere proprias neque e Vaticano pendentes, oblitus est quam saepe saeculi XV docti Itali mera coniectandi libidine acti uerba tradita immutauerint necessitate cogente nulla. cuius rei unicum proferam exemplum, Panegyricorum latinorum codicem Vaticanum 1775. cuius corrector ut haud pauca librariorum uitia egregie emaculauit, ita et plurimas corruptelas pessime temptauit et haud raro scripturas nulli suspicioni obuias violentissime mutauit. et hercule tales coniecturas e mera mutandi prurigine natas in quo uis fere saeculi XV codice deprehendere licet. non possum autem accedere Ieepio aliisque qui, cum excerpta

Parisina saec. XIII [Thilo l. l. p. LXXXV] cum Carrionis codice duobus locis consentire uiderent, hinc eum non ex Vaticano ortum esse statuerunt. nam excerptorum istorum eadem est indoles atque libri Belgici: nimirum in utroque maculae antiquitus traditae, quoad eius fieri potuit, sublatae sunt. itaque quod C cum Parisinis excerptis I 330 pro Vaticani lectione ‘paucis’ praebet ‘raucis’, id quam facile ab utroque correctore inueniri potuerit apparent. quod autem uersu insequenti C et Paris. pro inepto illo ‘cretamque’ reposuerunt ‘polumque’, id quoque in utroque ex qualicumque coniectura secundum locum Statianum [Theb. XI 67] natum est. nam et florilegii Parisini excerptorem et codicis Carronianus interpolatorem Statium bene nosse potest demonstrari. itaque omnibus libri Belgici lectionibus diligentissime perpensis eum nihil aliud esse quam Vaticani apographum docti cuiusdam Itali manum emendatricem passum Thilonem Schenkeliumque secutus nunc censeo. non tamen Carrionem ipsum fraudem fecisse, sed deceptum esse eo quod codicis scriba saeculi decimi scripturam imitatus esset (id quod aliquotiens saec. XV factum esse constat), probabiliter statuerunt eidem.

Codicem igitur Vaticanum unicum in restituendis Valerii uerbis ducem habeamus. tantopere autem ille deprauatus est, fere nullus ut uersus a corruptela sit immunis. quamquam non is qui V exarauit plus solito peccauit; nam hic, ut erat homo linguae latinae paene ignarus, depinxit magis quam descripsit litteras traditas; itaque quae huic debentur uitia sanatu sunt facilia fere omnia. sed enim corruptelae labes inde ab antiquo aeuo serpens summam paulatim stragem iam ante libri V tempora ediderat. et pleraque quae scriptores antiqui contraxerunt menda iam in ipsa antiquitate esse orta hodie fere scitur. neque solum stupidum scribarum genus mera uocabulorum monstra procreauerat multosque uersus prae omiserat, sed etiam grammatici cuiusdam curae criticae in ipsum uerborum contextum sunt receptae. quamuis

enim fuerint qui interpolationibus Argonautica deformata esse negarent, mihi tamen de hac re plane constat. sic ex. gr. non potest non referri ad criticum quendam quod post uerba corrupta mancaque [VII 201] ‘hoc satis ipse etiam spectare supremos’ hic in V legitur uersus ‘ei mihi necasus etiam spectare supremos’. alius quoque locis tam aperta est res ut nemo, nisi forte caecus, non agnoscat. itaque, ut nonnumquam a diligentibus eorum quibus V maxime laborat uitiorum obseruatione, ita maxime a domina illa atque regina ratione et ab accurata sermonis poetici notitia carminis Valeriani progredi debet emendatio. sed hac in parte post Heinsium parum praestiterunt. nam Thilo, qui anno h. s. LXIII Valerium edidit, eo quidem quod primus libri Vaticani scripturas omnes accuratissime adnotauit bene de poeta nostro meruit, sed de his meritis multum detraxit ipse, cum librariorum uitia apertissima plane neglectis eis quae latinitas quaeque ratio posceret atrocissime in prolegomenis defenderet plurimisque uulneribus foedissimis Argonautica relinquenter hiantia.

Thilonis operam qui ex parte corrigerent deinde extiterunt; nam patefacta iam librorum memoria complures ad emendandum carmen adulterunt symbola. quorum e numero ante ómnes cum honore commemorandi sunt Gustaus Meynckius, qui et in quaestionibus Valerianis Bonnae a. 1865 editis [I] et in dissertatione Musei Rhenani uol. XXII inserta [II] commenta egregia protulit haud pauca, et Philippus Wagnerus, qui ut ante Thilonis editionem in Philologi uol. XX [I] ita in censura illius [Fleckensis. annal. 1864; II], etsi interdum nimia uiolentia rem egit, quaedam tamen uitia optime sustulit. neque Hauptius [in Hermae uol. III. IV. VIII] et Maduigius [Aduers. II] inutiliter de Valerio disputauerunt. denique sua laude non fraudandus Loehbachius [in duobus gymnasii Antoniacensis programmatis]. omnium uero infelicissime, ut omnino in poetis latinis, ita in Argonauticis emendandis uersatus est C. Schenkelius, qui quae in editione sua e

Weidmannorum officina-a. 1871 emissa in textu mutauerat ea commendare ac stabilire studuit in proprio libello cui inscripsit 'Studien zu den Argonautica des Val. Flaccus.'

Itaque cum restare uiderem ut tandem Argonautica detersis maculis talia fere qualia a poeta essent edita restituerentur, equidem uiam ab Heinsio optime olim initam ingredi nullus dubitauit. neque, si certa medela non esset in promptu, ad coniecturas dubias confugere et uiolentioribus interdum mutationibus uti sum ueritus. quod qui carminis corruptionem ingentem habent cognitam non uituperabunt. lectionis autem uarietatem adieci nullam, cum eis qui quid antiquitus traditum sit accurate cognoscere uelint selectus quem uocant apparatus criticus (qualem solum, nisi Thilonis copias expoliare uolebam, dare potui) nihil omnino prosit, ei autem qui legendo carmen gustaturi sint facile illo careant. itaque in eis quae iam secuntur pagellis tantummodo quibus locis a Thilone recesserim quam breuissime indicabo causis, nisi ubi ex re uisum est, non adiectis; has enim lectores attentes et poetarum latinorum gnaros facile deprehensuros esse ipsos confido.

I 11 *uetrumque faue ueneranda canenti facta uirum.*
non perspicitur cur ueterum facta audiant 'ueneranda',
cum praesertim Valerius alias plane diuerso modo de
eis iudicet: cf. III 15 'tu mihi nunc causas infandaque
proelia, Clio, pande uirum' et V 217—221. senserunt
id anteriores critici reposueruntque 'memoranda'. scri-
bendum potius 'uenerande'; cf. VIII 181 'meminique, o
Tiphy, tuorum saxa per illa, pater, memini, uenerande,
laborum' et auctor Culicis 29 'Octaui, uenerande, meis
adlabere coeptis, sancte pater'.

13 *Solymo ac migrantem* serripsi: *Solymo migrantem*
codd. asyndeto plane intolerabili. de 'ac' traiecto cf.
VI 599 et VIII 400.

15 *delubraque centum* Hauptius, Herm. III 214:
delubraque genti codd.

18 sqq. neque enim *Tyriis Cynosura carinis certior aut Grais Helice seruanda magistris, seu tu signa dabis seu te duce Graecia mittet et Sidon Nilusque rates.* ita fere codd. mirum autem est quam violentis remediis horum uersuum corruptelam tollere studuerint docti. optima autem eademque lenissima mutatione Gronouius [obs. I 18] dedit 'si tu signa dabis'. idem quod deinde 'si te duce' reposuit, id uero non laudamus. nam aperte ultima uerba opponuntur prioribus. itaque 'sed te duce' posui. postquam autem 'sed' in 'seu' abiit, paene consectorium erat ut etiam prius illud 'si' traheret labem.

39 *occupat et fictis dat uultum et pondera dictis.* iure optimo offenderunt docti homoioteuto illo 'fictis dictis'. praeterea illud 'uultum et pondera' a latinitate suspectum est. itaque scripsi 'et ficti dat uultus pondera dictis'; cf. Manilius [V 452] 'frontisque ac nultus componit pondere mentes'. — 'et' addiderunt post 'uultus' uocis deprauationem.

41 'daque manum' Heinsius perprobabiliter.

49 *lacera adsiduis tumque scripsi: lacera adsiduis namque V.*

51 *ut pendere scripsi: uel pendere V sine sensu.* quod cum sentiret Maduigius, minus bene 'tu' reposuit.

58 sqq. *talibus hortatur iuuenem, propiorque iubenti conticuit, certus Scythico concurrere ponto Cyaneas, tantoque silet possessa dracone uellera.* post illa 'talibus hortatur iuuenem' admodum friget illud 'conticuit' tam nude positum. expectamus autem, ut ad 'silet', ita ad 'conticuit' additum esse obiectum quoddam. itaque, cum V praefbeat 'certis', scripsi 'conticuit certas'. — 'Cyaneae concurrere certae' noto graecismo pro 'Cy. quae certe concurrent'; cf. Silius Italicus [XV 493] 'superari certior hostis'. — ceterum adnotatu est dignissimum, saepissime in V'i' et 'a' uocales confusas esse; cf. I 17 'Tyrias—carinas'; 227 'ambige'; 429 'saluasque'; 619 'actus' 730 'sacri'. II 197 'adglomerit'. III 48 'oris'. IV

20 'silua'; 269 'trepida'; 702 'primis — oris'. V 411
 'infrangitur'; 470 'moranti'; VII 102 'infida', alia.

63 *et dabat externo liuentia mella ueneno*. quidquid dicunt nonnulli, corrupta est uox 'externo'. lubet autem hic notare hominis cuiusdam imperitiam simul et coniectandi temeritatem. nuper enim Gustauus Hartelius [in ann. gymnas. Austriac. 1873 p. 144] confidenter 'ex tetro ueneno' reponendum ait. nimirum et a uocabulo 'taeter' ut optimum quemque poetam ita Valerium abstinuisse et illum praepositionis 'ex' usum Cypriano aequalibusque quam Valerio digniorem esse egregie ille nesciit. equidem omnino non uideo causam cur reicienda sit optima Eyssenhardtii coniectura 'interno'.

66 *scrutans tum* scripsi: *sectantum* V. nam cum olim 'sectans tum' coniecerim, hoc iam concedo Maduigio, sectandi uerbum non habere quaerendi notionem.

68 *currus et quos fren. drac. creditur* Hauptius [Herm. III 212]: *curru saeuos fren. drac. creditus*.

73 sq. *an socia Iunone et Pallade fretus armisona superet magis et freta iussa capessat*. ineptissimum est 'superet', quippe quod illud 'capessat' praecedere nequeat. neque uero ab Iasonis uoluntate peperdit maria superare, id est, feliciter peruadere. scripsimus igitur 'speret magis'. nam sperandi uocabulum absolute positum habes apud Statium [silu. I 2, 78] et Iuuenalem [IV 57]. — 'magis' est nostrum 'uielmehr'; cf. quae dixi ad Sulpiciae u. 40.

89 *ictu* scripsi: *igni* V absurde.

90 *tingent* Vossius: *cingent* V.

99 *poscere quos rcuehat rebusque in saecula tollat* reuentionis commemoratio hic plane importune fit. cum 're' et 'que' aliquotiens in libris mss. locum mutasse sat constet, dedi 'quosque uehat'. deinde Burmanno auctore 'in sidera tollat' reuocaui; cf. Verg. Aen. III 462 et Valerius IV 555.

105 malim 'laude canunt uisi'.

110 non recte offensus est Phil. Wagnerus [II p.

383] illo 'uelit ille quidem', quod ex Valerio excripsit Statius [Theb. VI 477].

130 *hic insperatos Tyrrheni tergore piscis.* ita Gronouii ex coniectura nunc scribunt, cum V 'spectes etenim' ita habeat ut litterae 'ctes etenim' manu secunda sint additae. quid V a prima manu habuerit, docent eius apographa M et P tum confecta, cum ille nondum correctoris expertus erat manum. itaque cum M 'sperata', P 'insperato' (ita ut 'in' additum et 'o' ex 'a' a.m. sec. correctum sit) habeat, antiquitus 'hic sperata Tyrrheni' traditum esse dicemus. quam scripturam sanaui inserta uoce huic loco aptissima 'diu'.

132 *ipsa* addidi: om. V. 'illa' edd. ex C.

135 *nitudis* scripsi: *nudis* V languidissime. 'niueis' Hemsterhusius.

147 *adclinisque tapetis in mediis uacuo condit caput Hippasus auro.* haec uerba non uno nomine suspecta sunt. nam quod Heinsius ad illud 'in mediis' subintellegit 'Lapitharum et Centaurorum', acciperem si pugna non praecessisset. nunc cum alios fugae se dedisse, alios necatos esse paulo ante narratum sit, non potest ita intellegi illud 'in mediis'. quod cum neque cum uerbo praecedenti 'tapetis', quippe quod ab 'adclinis' uoce pendeat, coniungi queat, corruptum esse statuemus. latet autem in eo epitheton, nisi fallor, Hippasi. itaque indubitanter scripsi 'inmensus'. porro ineptum est 'uacuo auro', id quod egregie sensit Eyssenhardtius [mus. Rhen. XVII 379]. cuius rationibus hoc addo, Hippasum non prostratum in tapetis, sed adclinem tapetis, scil. parietinis, dici. itaque statuendum esset iocandi causa a Centauro quodam illius capiti uacuum poculum esse impositum. quod sane absurdissimum est. equidem, siquid noui Valerium meum, eum scripsisse affirmo 'inmensus uacula condit caput Hippasus aura', quibus uerbis inmane Centauri corpus egregie depingitur. fortasse tamen uituperandus est poeta quod num Hippasus ex

uulnere laborans an uero temulentus parieti se acclina-
uerit non accuratius enarrauit.

149 *haec quamquam miranda uiris stupet Aesone natus.* frustra haec uerba defendit Thilo [praef. p. XXXIII]. nam quod stupendi uerbo notionem 'adtonitum esse' subesse dicit, oblitus est Valerii usum dicendi. qui 'stupere ad' uel 'stup. in' dixit ad exprimendam eam quam Thilo h. l. agnouit notionem [cf. I 262; IV 712; V 375]; 'stupere aliquid' nihil nisi 'mirari' significat. quid autem tam dirum illa nauis pictura habuit ut eis adtonitus redderetur Iason? itaque nullus dubito quin librarii officias fecerint poetae. qui non potuit nisi haec fere scribere: picturas illas licet pulcher- rimas nihil plane curasse Iasonem utpote curis iactatum. emendaui itaque 'haec quamquam miranda nihil stupet Aesone natus'.

152 *nun* Sabellicus: 'nunc' V.

156 *motanti* scripsi: *conanti* V.

174 *nec passus rex plura uirum.* 'sat multa parato eqs. non potest absurdius fingi illo 'sat multa'. nam aut una certa res aut omnia in nauigationem necessaria ut pararentur potuit iubere Acastus. et ut traditum 'multa' per se languidissimum est, ita addito illo 'sat' plane fit intolerabile. cum V tradat 'stat', Valerio reddidi 'uirumst, at'. deinde pro 'multa' id quod sententia flagitat 'cuncta' reposui.

183 *rapidos* scripsi: *auidos* V inepte.

199 *auct codex* Harlesii: *tamen* V.

206 *escendit* Heinsius: *aescendit* V.

213 *sedem* scripsi: *legem* V nimia breuitate; cf. V 538.

223 *quem circum uellera Martem aspicio?* rectissimo usus iudicio haec in suspicionem uocauit Meynckius [I p. 33 sq.]. cuius argumenta non credo fore ut quis refellat. eiusdem tamen coniecturam licet ingeniosam 'quod circa uellera monstrum' non possum probare propterea quod, cum Iasonis in impetrando uellere labor esset fere nullus,

eius rei a Mopso summas rerum uaticinato commemoratio fieri non potuit. non dubito quin uates bellum ex uellere aureo simul ac uirgine rapta inter Colchos et Graecos exortum paucis indicauerit. itaque scripsi: 'quem citum (uel 'excitum') uellere Martem aspicio'. nam quod nunc quidem participii 'citus' a forma 'cio' deriuati exemplum non suppetit, nihil curamus, cum inueniantur alia formae huius exempla haud pauca. ceterum cf. V 576 'tantis concita furoribus arma'.

226 en Aldina: et V.

227 *iamdudum minsas ambage ducemque terrificat.* ita fere V. et 'minsas' quidem recte in editionibus antiquis in 'Minyas' correctum est; sed ut lacunam explerent, uaria excogitauere docti. quod Heinsius, cui Thilo fere adstipulatus est, scripsit 'hac uates Minyas ambage', id neque ab externa neque uero ab interna probabilitate commendatur. neque enim addito illo 'uates' opus est, cum de Mopso sermonem esse ultro appareat. mihi intercidisse uidetur epitheton aliquod uocis 'ambage'. non puto autem reperiri posse quod et aptius sit et causam erroris melius declaret quam 'inuisa', certe facilime ante 'minsas' interlabi potuit.

230 *plenus fatis Phoeboque quieto.* de Idmone fatis pleno cum demum uu. 231—233 agatur, hic eius rei mentio praepostere fit. uerbis 'non pallore uiris, non ullo horrore comarum terribilis' oportet bina itidem membra opponantur quibus tranquillus pacatusque Idmonis status declaretur. itaque scripsi 'plenus pacis'. nam quod 'plenus' cum duplice casu coniungitur, in eo nemo prudens offendet; cf. Statius [silu. I 1, 15 sq.] 'iuuat ora tueri mixta notis belli placidamque gerentia pacem'; Ouidius [met. II 858] 'pacem uultus habet'.

233 *seu plenum certis interroget aera pinnis.* augures non aera, sed caelum interrogant. itaque pro 'interroget aera' unica syllaba duplicata scribendum est 'interroget etera', id est 'interroget aethera'. quod praeter loca a Burmanno adlata maxime comprobat Statius [silu. V 3,

181] 'praesagumque aethera certis auguribus', nisi quod hic ex Valerio pro 'auguribus' aperte restituendum est 'alibus'.

242 *tantisque* Heinsius: *quantisque* V.

250 *hanc uero socii* ex V reduxi.

256 *ostendebat* M: *ostenderet* V.

265 *placitoque* Aldina, Heinsius: *placidoque* V.

274 sq. *Sol ruit et totum Minyis laetantibus undae diduxere diem* ex V restitui. solis occidentis lumen per mare spargitur. inde undas ipsas diem quasi diduxisse audacter sane Valerius fingit.

281 *mirantibus* Bentleius: *miserantibus* V. mirum est certissimam critici principis emendationem adhuc spretam esse. tum enim in itineris initio non erat cur miserarentur undae. an mali uenturi praesagiae erant? nugae haec sunt. ceterum cf. Ouidius [am. II 11, 1] 'mirantibus aequoris undis' et Claudianus [in Eutr. II 164] 'mirantibus extulit undis'.

291 *rabido* scripsi: *rapido* V. 'uix credibile est etiam nunc magistros esse qui ut olim pueros doceant *rapidum* non esse celerem, sed rapacem' Lachmannus [Lucr. comm. p. 253] uerissime monuit.

293 *extentasque* Aldina: *extremasque* V. uide tabulas Campanas et emendationem istam plane necessariam esse credes.

302 *adstare* scripsi: *instare* V. sed astandi uerbum in talibus uisis nocturnis sollemne est.

306 *nunc* Kochius, ego: *dumque* V. — *tuto* Gronovius: *toto* V.

307 *incertumst* ego: *incertus* V.

308 *iam iam* ego: *iam nunc* V; cf. quae dixi de his uersibus in Fleckeiseni annal. 1872 p. 200.

319 *obruit* scripsi: *obruad* V; cf. ad I 58 adnotata. coniunctuum quomodo tuearis non uideo.

331 *deficiam a Scythicum* scripsi: *deficiamus cithicum* V. deinde V hoc habet 'metuens potumque cretamque', quod in C et excerptis Parisinis ita est correctum [cf.

p. XI] ‘pontumque polumque’. nullis autem artificiis umquam probabiliter explicabunt quomodo simplex illud ‘polumque’ in ‘cretamque’ potuerit deprauari. itaque hoc antiquitus traditum, illud uero ex qualicunque conjectura repositum esse pro certo habemus. equidem ex ‘cretamque’ recte elicuisse mihi uideor ‘petrasque’. qua uoce post Ennium ex poetis usi sunt Statius [Theb. I 333] et Seneca [Herc. Oet. 808]; cf. Anal. Catull. p. 51.

347 *cedantque* P M a m. sec.: *cedamque* V.

389 *felixque* scripsi: *feleuis* V.

417 *et e clausis quem destinet Aeolus antris.* haec cum aperte sint deprauata, Vossius reposuit ‘quam destinet Aeolus auris’. potuit leniore mutatione uerum restitu ‘quem—astris’. nam austrum, ut alii poetae latini, ita Valerius pro quolibet uento posuit; cf. I 97 ‘inexpertos temptare parentibus austros’ et II 52 ‘quantis, pro Iuppiter, austris restitimus’.

436 *hinc* edd. uet.: *hic* V.

443 *tuō* scripsi: *tuo* V inepte. cf. I 353 ‘laeuom’. IV 200 ‘saeuos’. IV 575 ‘ruont’.

445 frustra illud ‘pendit’ nimiae brachylogiae incusant Eyssenhardtius et Phil. Wagnerus; cf. IV 478 ‘scelerumque mihi nunc crima pendi’ et Lucanus [II 313] ‘quidquid Romani meruerunt pendere mores’.

449 *panderet* (id est ‘siccaret’) scripsi: *penderet* V. ‘perderet’ edd. sine sensu. — ib. *mersos* Heinsius: *miseros* V. an ‘madidos’?

457 *nec tibi* scripsi: *et tibi* V.

460 *ferit* Burmannus: *petit* V.

467 *condiderit* Heinsius: *perdiderit* V.

485 *ouans* Heinsius: *auens* V.

486 *horrentem in* Heinsius: *horrentem* V.

490 *quam* Burmannus: *cum* V. et est illud ‘non aliter quam’ ut Vergilio ita Valerio sollemnis locutio. sexcentiens autem ‘cum’ et ‘quam’ uoculae in codd. confusae.

491 *complexus* edd.: *compressus* codd. insolite.

493 *auerso* Aldina: *aduerso* codd.

494 *ut* V: *it* Eyssenhardtius.

501 sq. *una omnes gaudent superi uenturaque mundo tempora quaeque uias cernunt sibi crescere Parcae.* haec uerba cum uiri docti ex illa quam Valerius in transponenda copula ‘que’ aliquotiens sibi sumpsit libertate defenderent, operam oleumque perdidisse mihi uidentur. nam omnibus quae adtulerunt locis ita transposita est uox illa ut tamen scriptoris sententia facile perspiciatur. hic nemo nisi a Burmanno monitus intellegit hunc esse uerborum ordinem: ‘una cum Ioue omnes superi gaudent et Parcae quae cernunt uentura mundo tempora et uias sibi crescere’. talem sententiam si poeta uoluit exprimere, non potuit id facere et obscurius et ineptius. nam unusquisque Romanus uerba sic ut nunc leguntur posita non potuit intellegere nisi ita quasi primum omnes dei, deinde tempora, tertio denique loco Parcae gaudia cepissent. ergo non integrum hunc locum aetatem tulisse apertum est. sed ex uariis quas proposuerunt coniecturis nulla ita comparata est ut ea poetae manus restituta uideatur. equidem, quotienscumque hunc locum legi, in eandem quam Thilo incidi suspicionem, nimirum in ipsa uocula ‘mundo’ latere corruptelae sedem. uidetur autem mihi Valerius, postquam omnes deos gausos esse significauit, ea quibus maxima fuit laetandi causa numina nominatim adtulisse. quodnam igitur praeter Parcas numen debuit uentura tempora summopere laetari? Bellona, puto. et ad hanc paulo post Iuppiter dicit [u. 545] ‘uia facta per undas perque hiemes, Bellona, tibi.’ itaque scripsisse aio poetam ‘uenturaque Enyo tempora’. iam recte illud ‘uentura tempora’ ἀπὸ νοινοῦ positum est iamque uoculae ‘que’ traiectio (pro ‘Enyoque uentura tempora’) conformis est ceteris exemplis Valerianis; cf. I 100, 103. II 224, 268 alia.

515 *ueris* Schraderus: *regum* V. an ‘uerni’?

518 *auersis* Barthius: *aduersis* V.

524 *en teneros* scripsi: *et generos* V. quod inepte

defendunt locis qualia sunt Vergilii Aen. VII 98; 270 et XII 658.

528 sqq. *ad fremit his quassatque caput qui uellera dono bellipotens sibi fixa uidet temptataque contra Pallas* eqs. magna hic inter doctos dissensio est utrum ante an post ‘temptataque’ sit interpungendum. nam cum iam multo ex tempore Mars uellera sibi fixa uidisset, addatur oportet id quod tum eis fieri uidit. sed si scribis ‘sibi fixa uidet temptataque, contra’ particula ‘que’ plane abundat. neque id simili Valerii loco defenditur ullo. quo quis pignore contenderim a Valerio uenisse ‘sibi fixa uidet tempta, actaque contra’. de uoce ‘acta’ cf. ex. gr. Maro [Aen. X 63] et Val. II 247.

535 *cum* Pius: *cur* V.

549 *iam* Aldina: *nam* V.

551 *damna* Aldina: *dona* V. quod qui εἰρωνικῶς (cf. Verg. Aen. X 881) dictum putant, neglegunt post illa ‘gemitus irasque pares’ id nullo modo fieri posse.

552 malim ‘quot ad Troiam stantes hiberna Mycenas’; certe traditum ‘flentes’ admodum mirum est.

554 *ut* Heinsius: *et* V.

563 intacta reliqui quae tradita sunt ‘me primum regia mundo — imposuit’. nam neque quae alii concierunt neque quod ipse olim proposui, ad persuadendum sunt apta.

537 malim ‘emensus terras’.

581 *totidem* Aldina: *totiens* V. postquam in ‘totidē’ syllaba ultima ante ‘demissa’ intercidit, mutilum illud ‘toti’ crassa Minerua correxerunt.

582 sq. *nec scopulos aut antra minor iuxta altera tellus cernitur; illam Acamas habitat nudusque Pyragmon.* nullam fuisse alteram in uicinia terram minorem, quid nostrum interest scire? expectamus fere a Valerio expositum, non aeque periculosam fuisse alteram terram. lege ‘minax iuxta’; cf. Maro [Aen. I 162] ‘geminique minantur in caelum scopuli’. sed de scopulorum immunitate iam dixit poeta uu. 579—581; restat ut quonam

modo 'antra' fuerint minacia explicetur. itaque pro 'illam' legendum est 'illa'.

594 *cohibere* Heinsius; *prohibere* V.

600 *bello* scripsi: *uelo* V ineptissime. illud 'bellum' saepe Valerius pro 'manus armata' posuit; cf. I 551 sq. VII 627. VIII 138; 427.

606 malim 'iam tu hominum'.

609 *ualido contortam* edd.: *ualidam contortam* V.

637 *aspectu in misero uotis* scripsi: *aspectu in misero tota* V. Maduigius 'asp. uota in misero' proposuit.

649 *iam* edd.: *tam* V.

653 malim 'madido grauis aura sinu'.

662 *Salmoneus, nondum ille furens, cum fingeret alti quadrifida trabe tela Louis.* non possunt haec per latitatem aliter intellegi quam Salmonea tum cum Iouem aemularetur nondum furentem fuisse. itaque scribendum esset 'nondum ille furens qui (uel 'ut') fingeret', nisi alterum subesset incommodum. Louis enim fulmen non quadrifidum, sed trifidum fuit. parum autem credibile est Salmonea adeo mentis expertem a Valerio fingi, ut uel in insignibus Ioue maiorem se gestaret. genuinum esse puto 'nondum ille furens tum, fingeret alti qui trifida trabe tela Louis'. — quod reposui 'qui' firmatur loco Vergiliano [Aen. VI 590] 'demens qui nimbos et non imitabile fulmen — simularet'.

671 *ut superum sic staret opus.* quod cum a grammatica ratione non possit stare, dedi 'sic constet'. nam ubi 'ē' post 'sic intercidit, ex 'stet' metri causa fecere 'staret'. — 'necessum' deinde scripsi, cum quod V praebet 'uicissim' non possit coniungi cum 'habet', nihili autem sit quod Schottus proposuit 'pontus auet'.

678 *pascet* Pius: *pascit* V.

680 *tantus nostras condere per urbes.* neque 'tantus' quo referatur habet neque ex eo quod V praebet 'concede' recte Heinsius fecit 'condere'. nam 'deum condere' pro 'deo statuam ponere' ab omni latinitate abhorret. itaque reposui 'sanctus nostrasque colere per urbes'.

681 *sequuntur Aldina: sequentum V.*

699 *futura scripsi: futuris V.* ex ‘futura’ primum ‘futuri’ (cf. ad I 58), deinde ‘futuris’ factum est, ut IV 20 pro ‘siluis’ in V legitur ‘silua’.

702 *famuli scripsi: animi V.*

724 *casusque pares scripsi: casusque parens V.*

744 *factis scripsi: fatis V.*

749 *quin rapis hanc animam et famulos citus effugis artus.* carent haec sensu idoneo. nam quod Pius uocem ‘famulos’ explicat ‘seruientes corporeis perturbationibus’, eiusmodi sententia quam maxime ab hoc quidem loco aliena est neque antiquae cogitandi rationi conuenit, ut rectissime monuit Eyssenhardtius [l. l. p. 383]. Burmannus autem qui ‘famulos artus’ dicit esse ‘qui Peliae famulabuntur’, oblitus est, ut alia mittam, Aesona non famulaturum, sed interficiendum fuisse. sed ut mendum, quod uersus ille procul dubio contraxit, remouerent, parum probabilia protulerunt docti. restitui ‘famulos citus effugis ictus’, id est, famulorum ictus, ut simillime habes II 268 ‘hederis familiaribus’, Ouid. am. II 7, 21 ‘Venus famula’; Lucan. IV 207 ‘dextrae famulae’. — hic quoque mendum prouenit ex litterarum ‘i’ et ‘a’ confusione; simillime u. 619 ex ‘ictus’ in V ‘actus’, deinde in P ‘arctus’ factum est.

753 *furor scripsi: fragor V,* quod praeue et sine exemplo pro ‘fama’ positum autumant.

755 ‘uestemque penusque sacerdos’ Maduigius.

757 *quasi scripsi: quam V.* ‘ceu’ Burmannus. saepissime ‘quam’ et ‘quasi’ in codd. confusa. — *cunctatur Thilo: cunctatus V.*

758 *rictumque gemens Columbus: rictuque genas V,* quod male defendit Thilo proleg. p. XIX.

768 *quaes fata Pius: quo fata V* ex priore ‘quo fine’.

De uersibus 779—784 saepe mihi cogitanti semper tutissimum est uisum redire ad Thilonis sententiam ab ipso postea nimia quadam timiditate spretam qua uu. 779 sq. Valerio abiudicauit, 781—784 traiecit post

u. 816. uidentur autem illi additi ab homine quodam qui unde taurus ille tam subito apparuerit paucis uoluit explicatum. interpolatorem utique produnt illa 'gentis de more nefandae' praeue a nonnullis defensa.

789 *consiliis* Phil. Wagnerus I p. 630: *conciliis* V.

797 *meriti* Heinsius: *meritis* V.

808 *incognita* Aldina: *incondita* V.

810 *non Marte nec annis* scripsi: *non Marte nec armis* V nimia tautologia.

811 *praedo* scripsi: *precor* V sine sensu. admodum praedonis uocabulo delectatus est Valerius.

812 *quin—quin* C: *quae—quae* V. — *cura* Phil. Wagnerus I p. 631: *cara* V.

815 *iunctae* scripsi: *cunctae* V.

782 *Auerno* scripsi: *retro* V. 'rite' Hirschwaelderus.

822 *peste* Maduigius: *ueste* V.

833 *hic geminae aeternum portae.* suo iure Phil. Wagnerus [II p. 406] 'aeternum' illud a Valerio scriptum negauit. non recte autem 'alternalit' reposuit, cum talis uerbi 'alternare' usus nullis possit stabiliri exemplis. neque melius se habet quod excogitauit Ludouicus Ieepius [ind. philol. V p. 150] 'infernum'; quod cum 'infernus' uocis genetium uult esse, neglexit poetarum latinorum sermonem; cf. L. Muellerus [d. r. m. p. 378, 384]. itaque, dum melius praesto erit inuentum, retineo quod olim proposui 'geminae numero portae'; sic certe Ausonius [p. 60 ed. Bip.] 'et geminas numero portas' loci nostri fortasse non immemor, quamquam etiam Vergilius [VII 607] 'sunt geminae belli portae' similiiter dixit.

848 sq. *tum porta quanta sinistra poena docet maneat Pelian,* quo limine monstrat. uerba 'quo limine' post illud 'porta sinistra' plane intolerabilia sunt. secutus est autem Valerius hoc loco Vergilii descriptionem similem [Aen. VI 548 sqq.], ex quo [565] etiam illud 'poena docet' repetitum est. itaque reposui 'quod limine monstrum'; intellegitur enim Tisiphone, de qua post poenarum descriptionem haec habet Maro [uu. 574 sq.] 'cernis

custodia qualis uestibulo sedeat? facies quae limina seruet?" minus enim placet quod itidem in mentem uenit 'quae (scil. poena) limine (scil. maneat) monstrat'.

851 *et contra* scripsi: *et loca et V* sine sensu.

II 16 'uetus ecce deum' eqs. Meynckius [I p. 34 sq.] non male coniecit. sed illud 'deum' Valerius, nif fallor, pariter ad 'metus' et ad 'bello' pertinere uoluit.

19 'quos scopulis saxisque parens' idem ibid.

53 *quanta quotiens et Palladis arte.* errant qui illud pro 'quanta et quotiens' positum putant. nusquam enim 'et' traicitur, si singula uocabula iunguntur, sed tantum in integris enuntiatis copulandis. puto poetam dedisse 'en Palladis'. nam de coniunctis 'quanta quotiens' cf. Peerlkampius [Hor. III 19, 7].

61 *mens stat* Heinsius: *monstrant V.*

62 *talis* scripsi: *tantus V.*

70 'et amico robora Baccho' Meynckius [I p. 37].

72 *iamque sub Eoae dubios Atlantidis ignes albet ager.* non potest 'sub ignes', id est paulo ante solem orientem albere ager, sed ipsa Aurora iam exorta eum facit albentem. neque quo iure Aurora 'Atlantis' uocetur scio. V 'altantidis' exhibet. scribe 'sub Eoae dubio Pallantidis igne'; cf. Ouidius [met. XV 700]. — et 'Pallantidis' restituendum esse Maduigius quoque agnouit.

79 *dilecta fauores* scripsi: *defleta labores V* inepte; neque enim unica uirorum Lemniacorum caedes a poeta uocari potest 'uarii labores', ut mittam eam rem tangi uerbis quae sequuntur 'nec te furiis et crimine matrum'. — 'dilecta' iam Thilo inuenerat; cf. Hor. od. I 30, 2.

94 *rursus* scripsi: *rudici V reduci M P.*

102 sq. *neque enim alma uideri iam tum ea cum reti crinem subnectitur auro.* foede haec uerba corrupta. nam et ex uerbis 'iam tum' alterutra abundat et illud 'cum reti' intellectum habet nullum. itaque cum uox 'alma' indigere addito quodam mihi uideretur, pro 'iam tum' rescripsi 'uultum'; deinde adsumpto quod apographa

nonnulla pro 'reti' exhibent 'tereti' restitui 'nec tereti'. summopere autem gausus sum cum has emendationes olim factas confirmatas uiderem loco Statiano [Theb. V 62] aperte non sine recordatione Valerii scripto, ubi Venus in Lemnon descendens 'nec uult nec crine prior' audit.

107 *quo* Burmannus: *qui* V.

111 *his* (scil. nuribus) scripsi: et V. 'en barbara uestis et torques, insigne ducis' Meynckius [I p. 37]. — quod Valerius torques uocat 'insigne loci', mihi semper adhiberi posse est uisum ad emendandum Horatium [od. III 6. 12]: 'et adiecissem praedam torquibus indigenis renidet'. nam id quidem egregie sensit Peerlkampius perlanguidam esse traditam lectionem 'torquibus exiguis'.

121 *augentem* scripsi: *audentem* V. 'auditam' Thilo coniecit.

133 *rabidas* Bononiensis: *rapidas* V.

136 *ad* Carrion: *ac* V.

146 *stimulatur* scripsi: *famulatur* V.

151 *aliis* Heinsius: *tales* V; cf. Meynckius I p. 32.

160 *derepta* Vossius: *directa* V.

181 *aufugiens* scripsi: *aut fugiens* V.

191 *funestaque* Schenkelius: *festinaque* V. 'infesta-
que' Marklandus, Schraderus, alii.

201 *pulsus* Peerlkampius: *primus* V.

202 *pauet* Hauptius [Herm. VIII p. 180]: *palus* V.

207 *malim* 'ut prima boatu'.

213 *adrectaque coma* scripsi: *adrectasque comas* V.
'adrectisque comis' Peerlkampius.

215 *et cunctantibus inuenit enses.* uox 'inuenit' cum aperte nihili sit, Heinsius 'ingerit' reposuit. sed nimis hoc ambiguum est; cf. VI 230. itaque reposueram 'inserit ensem' propter apertam Statii imitationem, apud quem [Theb. V 230] in eadem historia Venus 'adstitit impellitque minis atque inserit ensem', cum ex Harlesii adnotatione discerem ita iam Herelium [epist. crit. p. 69] conieciisse.

219 *cartas* scripsi: *noctes* V. 'uoces' Marklandus.

220 *artus* Meynckius II 363: *aditus* V.

221 sqq. *pars ut erant dapibus uinoque soporos*, *pars conferre manus etiam magnisque paratae cum facibus*, *quosdam insomnes et cuncta tuentes*. non extat in toto Valerii carmine locus foedius corruptus. nam prorsus inepte hic feminae faces gessisse narrantur, quippe quibus enses a Venere datos esse e u. 215 sciamus. praeterea cur faces illae audiunt 'magnae'? quid uocula 'etiam' sibi uult? sed ut haec quamquam intoleranda patienter feramus, plane abundat illud 'quosdam', id quod uel Thilo agnouit [praef. p. XXXIV]. nihil autem ad remouendas has difficultates proficiemus litterulas mutando. nam si Heinsium et Phil. Wagnerum [II p. 395] secuti scripserimus 'paratos', prauissime ei qui manus conferre sunt parati distinguuntur ab insomnibus cunctaque uidentibus, cum potius insomnes arma sumpsisse dicendi sint. itaque sic quoque 'quosdám' uox non haberet explicationem. equidem agnouisse mihi sum uisus interpolatoris cuiusdam manum, qui, cum haec antiquitus tradita inuenisset 'pars ut erant dapibus uinoque soporos pars insomnes et cuncta tuentes', locum aperte lacunosum proprio Marte suppleuerit. iam si uerba illa accuratius intuemur, facile quale fere remedium locus ille desideret intellegimus. nam in illis 'pars ut erant dap. uir. soporos' uerba 'ut erant' plane praeter necessitatem addita sunt. quae tum demum habent locum, si restitues 'sopori' sequeturque uocabulum quo uirorum Lemniácorum status accuratius describitur. hinc traditum illud 'soporos' in duo uerba dirimendum est. si leges 'pars, ut erant dapibus uinoque sopori, ignaros, pars insomnes et cuncta tuentes', genuinam, ni uehementer fallor, Valerii manum restitueris. qui hic quoque Maronem [IX 345] secutus est: 'Herbesumque subit Rhoetumque Abarimque ignaros, Rhoetum uigilantem et cuncta uidentem'.

233 *anhelo* Heinsius: *anhela* V. an 'aperta'?

236 *adstantque domos* scripsi: *adduntque domos* V.

— post haec uerba aperte intercidit uersus. nam cum pars uirorum effugere uoluisse dicatur, quid alteri parti factum sit scire cupimus. hinc suppleui ‘pars inde uirorum consumpta in somno flammis’. nam librarius a priore ‘pars’ ad alterum aberrauit oculis.

243 *orsa* Heinsius: *ora* V. — *furentis* scripsi: *ruentis* V.

250 *laeti* scripsi: *laesi* V. ‘saeui’ Meynckius I p. 38.

259 *tholus* Fr. Jacobsius [addit. animaduers. in Athenaei Deipnosoph. p. 42]: *chorus* V, quod nuper inepte defendit Schenkelius [stud. p. 97].

270 *elatus* Heinsius: *uelatus* V.

271 *in niuea* scripsi: *niuea* V.

280 *occulerat* ex V restitui; cf. Phil. Wagnerus II p. 390.

post u. 283 unius uersus lacunam indicaui. uiri docti cum u. 284 traditum ‘et’ in ‘at’ uel ‘sed’ uel ‘est’ mutarent, non amouerunt nimiam qua locus laborat breuitatem.

294 *heu serum* ex V restitui.

317 *te anxia ego*, *Ceto* Heinsius: *maxima laetae* V.

318 *Phariis fert* Heinsius: *pharii se* V.

319 *uexitse suam iunctis* scripsi: *rexissuiasiniunctis* V; ‘rexisse uias iunctis’ edd. inepte. nam quod Ceto et Proteus olim ad insulam Lemnon iter rexerunt, quid inde de Polyxus origine coniectari potuit?

320 *haec imis* scripsi: *saepimis* V (praecedens ‘s’).

322 *dextera* addidi: om. V.

323 *melior* Heinsius: *leuior* V.

337 *ob sacrum* scripsi: *hoc factum* V. ceterum num latine possit dici ‘tacet fulmen’ pro eo quod est ‘tacet sonitus ex fulminibus eudendis oriens’, de hac re admodum dubito. puto Valerium dedisse ‘taceat iam numen in antro’.

338 *tum* scripsi: *cum* V.

352 *quo fata* Heinsius: *quae fata* V.

359 *unoque dei Pangaea sub ictu Gargaraque et*

maesti steterunt formidine luci. prauissime additur ‘et maesti luci’, cum quae in Pangaeis et Gargaris erant nemora formidine stetisse Valerius fingat. V exhibit ‘maestis et erant’, unde litterarum ‘st’ et ‘s’ transpositione facta ‘maesi steterant’ euadit. et pro ‘steterant’ quidem recte Pius rescripsit ‘steterunt’; pro ‘maesi’ autem nos dedimus ‘Moesi’.

369 *dum metus* scripsi: *qui metus* V. ‘quem metus’ inepte edd., cum non de uno Thespiade, sed de omnibus Minyis agatur.

387 *pergula alit* scripsi: *terra iuuat* V. — *breuis in flexus piger angitur orbis* Withofius: *breuis in ldeuos piger angitur orbes* codd.

394 *est* scripsi: *et* codd. ‘it’ edd.

412 *uiridis c. h. late* Meynckius I. p. 48 sq.: *uiridis c. h. tela* V.

413 *mediis refugit pater anxius umbris.* Thoantis in silua latibulum iam satis superque uerbis antecedentibus ‘uiridis circum horrida late silua tremit’ indicatum est neque hic, ubi fastigia rerum enarrantur, iterum habet locum. deinde, si hoc uoluit, Valerius aut ‘in medias refugit pater umbras’ aut ‘mediis latitat pater umbris’ scribere debuit. denique desideramus Thoantis super mare fugae commemorationem. hinc pro ‘umbris’ rescripsi ‘undis’; qua emendatione recepta et illud ‘anxius’ melius intellegitur (cf. u. 300 ‘ille procul trunca fugit anxius alno’) et aptus ad Idae commemorationem fit transitus.

414 *pars et frondosae raptus expresserat Idae in lustremque fugam pueri.* hic primum uocula ‘pars’, quantum equidem uideo, explicationem habet nullam. reposui ‘contra’; qua uoce in similibus descriptionibus usi Vergilius [Aen. VI 23] et ipse Valerius [I 137]. deinde uocis ‘raptus’ corruptelam euicit Eyssenhardtius [l. l. p. 385]. sed proprius ad litteras traditas quam Eyssenhardtianum ‘saltus’ accedit id quod mihi in mentem uenit ‘tractus’.

439 *uati Samothraca* Schraderus: *uates amothraca* V.

440 *uale* Schraderus: *mane* V.

448 *locat trito* Heinsius: *leuat tracto* V.

450 *obtendit* Maduigius: *ostendit* V.

452 *attigit* edd.: *accidit* V.

453 *flebilis ut scopulis* scripsi: *flebili succedens* V.

454 *dubiumque* scripsi: *uacuumque* V *inepte*.

464 *umentia* scripsi: *surgentia* V. *quoties* mare uel
leniter mouebatur, uirgo, utpote beluam appropinquare
rata, lacrimas fudit.

465 sqq. *exanimum ueluti multa tamen arte coactum*
maeret ebur Pariusue notas et nomina sumit cum lapis.
mirum est neminem interpretum haec ex Vergilii [Aen.
I 592 sq.] imitatione scripta esse animaduertisse. sed
eo locus Vergilianus a Valeriano differt quod illic id
quod fit, hic quod iam factum est designatur. nam
Hercules uirginem in rupe pendentem tamquam operam
aliquam artificis manu factam miratur. sed in hac com-
paratione claudicat primum uox 'tamen'. nam talis
oppositio 'quamuis multa arte tamen coactum est ebur'
prorsus absona est. lege 'tandem', quo uocabulo artificis
labor adsiduus egregie exprimitur. deinde pro 'sumit'
necessario scribendum est 'sumsit', propterea quod de re
iam facta agitur.

469 *sors* Heinsius: *mors* V.

472 pro 'frequentes' malim 'recentes'; cf. V 455.

477 *tum* Phil. Wagnerus I p. 634: *cum* V.

479 *molibus* scripsi: *monibus* V.

493 *uasti* Heinsius: *capti* V.

519 *unda* scripsi: *umbra* V. — *inde* scripsi: *idem* V.

520 *uadis* Beckius: *rates* V. — *pronae atque* scripsi:
pronaeque V. — *puppes* Gronouius: *turres* V.

526 malim 'et pallescens urere uirgo'; cf. qui
Valerio obuersatus est Vergilius [XII 666 sqq.]

534 *ualidos* scripsi: *uastos* V.

550 *emersa* Heinsius: *emissa* V.

post u. 565 sine iusta causa lacunam statuit Thilo.

567 *tacitosque* Heinsius: *tacitusque* V.

569 *immolet ereptaque luat responsa pharetra.* per latinitatem 'luere responsa' nil significat nisi 'poenas dare pro responsis', quod hic absurdum est. ueri uestigium seruauit V 'eraptaque' exhibens. lege 'et rapt a ludat responsa'.

571 *auertere* Gronouius: *uertere* V.

576 *malim* 'tunc ulti plura'.

580 sq. *et ueteris tumulos praelabitur Ili Dardanumque patrem.* nullo modo uocabulum quale est 'ratis' cogitatione adsumi potest; id quod bene sensit Peerlkampius [ad Verg. Aen. I 257]. postquam autem genuinum 'tumulus' sollemni illa litterarum 'u' et 'o' confusione in 'tumulos' abiit, sequebatur ut nominativum 'Dardaniusque pater' in accusativum mutarent. simillime alicubi corruptus est Fronto, ut docui in Fleckeiseni annal. a. 1872 p. 634.

593 *domu* scripsi: *domis* V. 'domo' Heinsius uoluit; sed datiu *'domo'* non inueni apud poetas latinos exemplum; nam etiam apud Horatium [epist. I 10, 13] restituendum 'domu'.

620 *Taurus* Withofius: *Ianus* V.

626 *gestamina* scripsi: *uelamina* V. — dicuntur statuae templo impositae lateque conspicuae.

641 *abdicta* scripsi: *ardua* V.

642 *nec loca* Burmannus: *longaque* V. — pro 'iam' non male Heinsius 'tam' scripsit.

659 *aura* scripsi: *ira* V.

III 9 *oneratque superbis* Aldina: om. V.

11 *dederat picto et Thilo:* *dabat et picto* V.

13 *phaleras* Heinsius: *pateras* V.

25 *tunc* Aldina: *nunc* V.

33 *prima* scripsi: *prona* V. sed 'prona sidera' sunt cadentia; parum autem credibile est sub nouam lucem Argonautarum redditum pugnamque locum habuisse.

31 *Procnesson* ex V restitui; cf. Fleckeisenus in annal. suis a. 1872 p. 576.

35 *et te iam* M a. m. sec: *ecce iam* V.

39 *at qui* Phil. Wagnerus I p. 635: *atque* V.

49 *latet* scripsi: *pater* V.

65 *aegide* Heinsius: *aethere* V.

55 *tacitis* Heinsius: *tantis* V.

56 *illa* (scil. uox) scripsi: *ille* V.

63 *hinc ciet aere* scripsi: *indiciere* V. expressus est Maro [VI 165] ‘aere ciere uiros’.

76 ‘*uox perugil armis*’ Maduigius sublato lacunae signo.

85 *sanguineū* scripsi: *sanginae* V; cf. Aen. XII 322.

121 quamquam retinui Bentlei conjecturam a Thilone receptam, tamen mihi pro certo est, latere aliud quid sub litteris traditis ‘in quo omen masere ministri’. et partem quidem ueri repperisse mihi uideor ‘inque omen’; cf. Vergilius [XII 854]; ‘masere’ emendent feliciores.

125 *irbe* V: *arce* C.

133 *tentoque* scripsi: *totusque* V.

134 *aduersa—flamma* V, corr. Heinsius.

136 *comantem* scripsi: *comanti* V *inepte.* credas siluestrem aliquem hominem uidere. fax corpore superlapso comas spargit.

141 *dissecuit* Sabellicus: *disiecit* V.

143 *cadauere* scripsi: *cadauera* V. sed opima cadauera nulla sunt. et, nisi antiquitus ‘cadauere’ scriptum sumis, numquam quomodo ‘Nestor’ in ‘nostro’ sit deprauatum intelleges.

150 *natantia* Heinsius: *abantia* codd.

162 *disicit* restitui ex eo quod M (nam V uu. 146—185 omittit) praebet ‘*disicet*’. non enim recte de hoc loco nuperrime egit O. Ribbeckius [comic. lat. fr. praef. p. XIV]. nam unum aliquam dissicere, id est in binas partes diuidere, recte dicitur; agmina dissipantur in omnes regiones.

169 *en duc* scripsi: *et nunc* codd. cf. ex. gr. Nazarii paneg. [p. 233, 3 ed. meae] ‘donum noctis duceret quod’ eqs.

170 *memorabile* Bulaeus: *mirabile* codd.

175 *fidem* Heinsius: *diem* codd.

181 *deseris heu* Heinsius: *desere nunc* codd.

223 *ausus* (uel ‘actus’) scripsi: *auditus* V.

227 *remersit* scripsi: *remensa* V. ‘remersat’ Maduigius. at praesens tempus nullum hic locum habet.

228 malim ‘Eumenidum chorus’.

230 *uirtusque* Heinsius: *uirtute* V.

233 *placet atque* Peerlkampius: *placeatque* V.

278 *prensant* cod. Burmanni: *prensat* V.

284 sq. *et cuspidis ictus Aesoniae*. ita V tradit. sed enim cuspis Aesoniae non potest alia esse quam ab Aesone derecta. accedit ad augendam suspicionem quod Valerio hic quoque obuersatus est Maro, apud quem [VII 756] ‘Dardaniae medicari cuspidis ictus’ et [XI 40 sq.] ‘uulnus cuspidis Ausoniae’ legitur. itaque cum sat mihi constet librarium archetypi aliquando ‘Haemonius’ et ‘Aesonius’ permutasse (cuius rei exemplum extra dubitationem positum praebet VII 17), rescripsi ‘cuspidis ictus Haemoniae’.

222 *iubar. heu* Thilo: *iuarint* V.

295 *talisme* Heinsius: *talisue* V.

298 *a!* *malus* addidi: om. V.

328 ‘quin te thalamis’ Schenkelius coniecit. sed facillime, ni fallor, ex u. 327 suppletur illud ‘te’.

335 *pecudesque* Loehbachius [II p. 8]: *pecudumque* V ex praecedente ‘canumque’.

336 *funereae*: *fert* (uel ‘dat’) scripsi: *funereaeque* V.

346 *parenti* Maduigius: *parentis* V.

355 *repellat* scripsi: *refellat* V.

389 *suis* Peerlkampius: *suos* V.

392 malim ‘fors scaeuia’.

411 *accenderit* Burmannus: *ascenderit* V.

412 *adhibe* M a m. sec.: *adhibere* V. illud omnino

necessarium est uel ob apertam imitationem Vergilii [VIII 56] 'hos castris adhibe socios'.

416 *malim* 'placitis'.

420 *auersis* scripsi: *aduersis* V.

430 *malim* 'ast Argoa manus'.

440 *tergora* scripsi: *pectora* V. — *partim* Aldina: *partem* V.

444 *numerum* Withofius: *nemorumque* V.

467 *maria* scripsi: *nemora* V.

469 *tentat* scripsi: *tend* V ita ut quae sequuntur litterae nunc legi nequeant.

473 *fragor* scripsi: *labor* V inepte.

474 *retro* scripsi: *remo* V.

481 *ardentior* scripsi: *andentior* V, in quo saepe 'n' et 'r' litterae confusae. de producta uoculae 'Phoebus' ultima cf. II 225 'metūs adeo', III 234 'sanguīs exuberet', VI 152 'saeuūs honor', VI 305 'genitōr inquit', VI 572 'breuibūs ereptus'.

483 *euro* Maserius: *uiro* V.

500 *aethere* Francius: *aequore* V.

503 *moras* Burmannus: *nefas* V.

506 *astusque* edd.: *aestusque* V.

517 *debuerim* scripsi: *debueram* V.

524 *stricta et corytus* Reinesius: *et stricta myrtus* V.

527 *pulsa* M: *plausa* V.

537 *carus* scripsi: *clarus* V inepte. — *montesque* scripsi: *fontesque* V.

558 *quasi* scripsi: *sic* V. 'ceu' Heinsius. syllaba 'qua' intercidit post 'uaga', dein ex 'si' factum 'sic'.

560 *nil umbra comaeque turbauitque sonus* eqs. Hylae somnum (nam u. 557 'procumbere pro 'obdormiscere' positum est, ut etiam IV 20 et Verg. VIII 30) quonam modo turbauit siluarum umbra? reposui 'nil unda'. iam enim recte primum aquae labentis, deinde frondis siluestris sibilus commemoratur.

591 *discurrit* scripsi: *decurrat* V.

593 *uiri* Peerlkampius: *uiris* V.

595 *totas* scripsi: *notas* V.

599 'moraest' malim, cum 'moraes' sit in V.

613 *orsis* scripsi: *ausus* V inepte. quid enim periculi subiit Tiphys socios uerbis increpans? 'orsa' pro eo quod est 'uerba' poni uel pueris notum est.

622 *haec tum* scripsi: *nendum* V.

628 *dixerat at* Burmannus: *dixerat et* V. de formularum 'dixit et', 'dixit at' similiumque discriminē alias copiosius agam. — *erecta* scripsi: *freta* V absurde. non obstat autem emendationi nostrae quod quarto abhinc uersu iterum 'erigit' legitur. hanc enim certam apud poetas latīnos regulam inueniri, ut tertio quoque uersu idem uocabulum tuto liceat repeterē, alibi significauī. — ceterum id quod est 'studiis' non recte de factionibus intellexere.

638 *iā iurgia* scripsi: *iurgia* V. illam uoculae 'iam' iterationem ualde adamat poeta noster.

642 *ferat* scripsi: *gemens* V ex glossa (quae genuinam lectionem expulit), cum librarius illud 'sed socio quocumque' nimia breuitate dictum putaret.

646 *potioribus ille deteriora fouens*. rectissimo iudicio hanc librorum scripturam in suspicionem uocauit Eyssenhardtius. nam Thilo cum 'potioribus' pro ablatiuo quem grammatici uocant comparationis sumeret, oblitus est nullo modo tum carere nos posse addito illo 'quam'; quod habes eo quem ille contulit loco [VII 428]; cf. et Reisigii praelect. § 227 ibique Haasius. itaque eram cum, ut quocumque modo traditam lectionem defendererem, 'potioribus' dandi casu, quem uocant incommodi (= contra potiores), positum putarem. quod quam parum feliciter excogitarim, mox perspexi. nam fouendi uerbum, ut eius fert natura, non potest iungi cum datiuo nisi ita ut aliquid in alicuius gratiam foueri significetur. itaque, cum Eyssenhardtī inuentum 'potior quibus' male se habeat, sine cunctatione reposui 'pro moribus'.

664 *pax* Heinsius: *fax* V.

670 *et ego et quocumque uoces qua tegmina ferro*

plura metam. corruptissimis his uerbis primum ita medendum est ut auctore Maduigio reponatur id quod et mihi olim in mentem uenerat ‘en ego eo’. deinde pro ‘uoces’ non uideo quid aptius sit quam ‘uoles’. porro ex ‘tegmina’ recte Heinsius elicuit ‘agmina’. uocem autem ‘qua’ frustra adhuc temptarunt docti; ea enim duplicita legendum est ‘quaqua’. denique illud ‘plura’ traxit corruptelam, cum nimiae sit arrogantiae plura quam Herculem agmina se straturum esse gloriari. litterarum transpositione facta scripsi ‘quaqua agmina ferro erupta metam’; sic autem Maro [XII 683] rapido cursu media agmina rumpit’.

681 *solū* scripsi: *soli* V.

700 *prementibus* scripsi: *petentibus* V; cf. V 73.

703 *iuxta* scripsi: *uului* V.

732 *iacet* V: *tacet* Burmannus. — *fluctibus* Vossius: *flatibus* V.

734 *parenti* ex V reuocaui; cf. Dracontii Hylas in fine.

736 *solisque negat decedere siluis.* non uideo cur Hercules ex siluis desolatis decedere noluerit. lege ‘solumque’, id est, sine Hyla.

737 sq. *non aliter gemitu quondam lea prolis ademptae terga dedit.* sed et *inde uiis* eqs. haec uerba deprauata non recte adgressi sunt uiri docti. ante omnia enim remouenda est uox ‘dedit’, quae neque ob sequentia tempora praesentia locum habet neque uero a sententia. quid enim? num, postquam gemitus dedit, in uiis sedet lea? putas eam, dum sedet, querelas edere. quamquam nec hoc rectum esset. nam circumcursare omniaque perquirere loca solent matres fetibus orbatae. itaque cum lea cum Hercule post Hylian frustra quaesitum tandem redeunte comparetur, scribendum est ‘redit’; quam notiōnem aptissime sequitur illud ‘sedet inde uiis’. deinde pro ‘terga’ cum Heinsio reposui ‘aegra’; cf. IV 46. et facillime ex ‘adempte egra’ oriri potuit lectio tradita.

IV 19 *premens* scripsi: *ferens* V.

24 *frondibus in croceis et iniquae munere nymphae.*
quid 'et' hic sibi uelit mente non assequor, cum illud
'munere' per appositionem ad 'frond. in croceis' accedere
debeat. dedi 'inimicae munere'. nam cum 'inimicae' in
'iniquae' deprauatum esset, necessario 'et' inserebant.
cf. II 224 'inimica diua'.

26 *haec sedes* scripsi: *haec fatis* V. 'heu fatis'
Doruillius.

28 sq. et *iam mihi lumina caeli conciliat iungitque toros*
et fontis honores. illud 'lumina' siue 'limina caeli' plane
idem ualet atque id quod praecedit 'in arces Iouis acces-
sus'. lege 'numina caeli'; nam expressus est Vergilius
[Aen. I 78] 'tu sceptrum Iouemque concilias'. — deinde
'frontis honores' reposui; quamquam cum 'toros' uox in
V desit, non male Meynckius [I p. 40] coniecit 'iungit
socios et fontis honores', coll. Ouid. met. XIII 949.

48 *uicta* Heinsius: *icta* V.

65 *fontes* Nodellius (cf. u. 71): *montes* V.

98 *at* scripsi: *et* V.

121 *perdere* scripsi: *pergere* V, quod locis plane
alienis defendunt.

125 *ultra* edd.: *ultro* V.

130 *spreture* scripsi: *preme dure* V.

138 *patriae* M m. sec.: *patris* V.

140 *is* scripsi: *es* V.

153 *tantum* Burmannus: *tandem* V.

159 *malim* 'externas fato delatus ad oras'.

161 *nauemque* scripsi: *nomenque* V.

170 *quando* Schraderus: *frando* V.

175 *durent si* scripsi: *dura sic* V.

179 *die* Peerlkampius: *deum* V.

180 *fremibunda* Heinsius: *remibunda* V.

181 *hic* Aldina: *hinc* V.

201 *taciti* ex V restitui.

213 ante 209 posuit Schenkelius. — *en* inserui:
om. V; cf. II 336.

- 212 *remeent* Bononiensis: *remeant* V.
 218 *ne ferte preces* ex V restitui.
 224 *Nelidaeque* Heinsius: *Nelidesque* V.
 228 *ad Meynckius* [I 41 sq.]: *aut* V.
 229 *rapitur Meynckius* [ibid.]: *abitur* V; cf. Statius
 [silu. I 1, 20].
 230 *malim* 'aut sacrae laurus harenae'.
 240 'celeras' Maduigius.
 242 *tune o e* V restitui.
 250 *ec* scripsi: *haec* V. — *tergis* scripsi: *tauris* V
 ineptissime.
 252 *per* scripsi: *post* V; cf. Fleckeis. ann. 1872
 p. 203.
 258 *at* Heinsius: *et* V.
 259 *poenae* J. A. Wagnerus: *pugnae* V.
 268 *protectusque* scripsi: *projectusque* V absone.
 270 *rabidum* Friesemannus: *rapidum* V.
 273 *nubibus* e V restitui; quamquam malim 'mobi-
 lis', cum admodum dubitem, num 'nubibus' pro eo quod
 est 'in uentos' dicere liceat.
 275 *summis m. diducere* scripsi: *summos m. dedu-
 cere* V.
 283 *robora* scripsi: *corpora* V.
 287 *artificum notata. et manus.* ita V. quam scrip-
 turam ex parte sanauit Heinsius scribendo 'Aetna manus'.
 deinde uero pro 'notat' litteris 't' et 'n' transpositis
 emendandum est 'tonat'. quo uerbo ut Verg. [Aen. III 571
 et VIII 418], ita Valerius alibi [IV 612] in eadem re utitur.
 288 *conicias* 'trepidant'.
 289 *laeuamque* Heinsius: *dextramque* V eodem uitio
 quod habes VII 169 alibi. nam prae traditam lectionem
 ex Vergilii Aen. X 810 defendunt; qui locus Valerio III
 153 obuersabatur.
 291 *quatit* scripsi: *rapit* V sine sensu.
 297 *rabidusque uirum* scripsi: *auidusque uiri* V.
 298 *tum caestu elatus* scripsi: *tunc caestu uelatus* V.
 303 *at ut* scripsi: *enim* V.

- 307 *uerbere* scripsi: *uulnere* V.
 308 *ceciditque manus* scripsi: *ceciditque malis* V.
 309 *sanguine iāque* scripsi: *sanguinēque* V.
 333 *oraque Schraderus*: *armaque* V.
 349 *admonitus Peerlkampius*: *admonita* V.
 357 *tum Iuntina*: *cum* V.
 364 *qua fraude ex V* restitui.
 365 *inuentos tenuisset L. Muellerus* [d. r. m. 392]:
inuentus timuisset V.
 382 *ardentemque Heinsius*: *audentemque* V.
 386 *carmina auena* scripsi: *carmina uena* V.
 387 *respice cantus e* V restitui.
 388 *iam iam addidi*: *om.* V.
 392 *at ego: et* V.
 393 *flagrisque* scripsi: *spirisque* V *ineptissime*.
 405 *placida* scripsi: *pauida* V.
 409 *torquens Marklandus*: *torrens* V.
 411 *caeci* scripsi: *saeui* V.
 417 *Phari Carrion*: *om.* V.
 418 *uincta* scripsi: *cuncta* V.
 434 *duce fertur Peerlkampius*: *defertur* V.
 439 *ac uestri rebar sic tempora cursus.* ita V.
 quod nuperrimi editores non dubitauerunt Valerio tribuere,
 Vergilium [VI 690] eum imitatum esse putantes. equi-
 dem, qui imitationem tam absurdam a poeta nostro
 quam alienissimam esse pro certo habeam, locum Vergi-
 lianum a lectore quodam adnotatum esse et ita corrup-
 telae ansam dedisse censeo. quid Valerius dederit, ex
 ipso discere potes, quippe apud quem legatur [II 139]
 ‘tardi reputant quae tempora belli’. itaque rescripsi:
 ‘ac uestri reputauit tempora cursus’.
 449 *confectis* scripsi: *consuetis* V. ‘completis’ Haup-
 tius [Herm. VIII 180].
 477 *non* scripsi: *quod* V.
 495 *pubes* scripsi: *nubes* V.
 507 *sicut Schenkelius*: *sic ubi* V.
 528 *pubis Heinsius*: *puppis* V.

536 *et longae* scripsi: *alongae* V; cf. Analecta Catulliana p. 42.

564 *cum uincula mundi ima labant, tremere ecce solum* eqs. Heinsius, *cum bene uideret latere sub his uerbis comparationem, 'ceu — labent'* rescripts idque recepit Thilo. sed in hac coniectura offensioni utique est quod uerba 'tremere ecce solum, tremere ipsa repente tecta uides' nullo modo absolute possunt poni. quid enim Cyaneis cum tectis? itaque haec quoque uerba ad comparationem illam pertinere appetit. hinc emendaui 'quasi, uincula mundi cum ima labant, tremere' eqs. postquam enim 'quasi' post 'suas' interlapsum est, 'cum' traiecit is qui metro iam claudicanti uoluerit succurrere. — ceterum similiter de hoc loco statuit Schenkelius [stud: p. 14].

566 *aequora uertunt* scripsi: *aequora certant* V.

572 *fiet* scripsi: *fieret* V. eodem modo VIII 338 'succedet' in 'succederet' corruptum est.

596 *caeca tegitur c. campus* Marklandus, Burmannus: *saeua sequitur c. campos* V.

601 *huic* scripsi: *hic* V. — *fluento* Heinsius: *mento* V.

624 *sinite o precor* scripsi: *sileo precor* V. cf. Verg. X 15.

645 *deficere* Burmannus: *defigere* V.

646 *lapsi* Graeuius: *rapti* V.

651 *certe ex V restitui.*

652 *caecus erat conieci:* *Peculerat* V.

653 *certo* scripsi: *credo* V.

661 *sicut* Schenkelius: *sic ubi* V.

664 *artus* Friesemannus: *aures* V.

669 *feruet* scripsi: *pendet* V.

674 sq. 'sequor o quicumque deorum', Aesonides, 'uel fallit' ait. ita V. quae cum aperte sint deprauata, aut 'uel fallor' aut 'nec fallor' aut 'nil fallis' reposuere docti. sed tale additum, nihil se dubitare de ominis illius auctore, non conuenit Iasonem. quid fere postulet sententia,

ut saepissime apud Valerium, docet Maro [IX 21] 'sequor omnia tanta quisquis in arma uocas'. itaque ex 'uel' elicui 'ciet'. deinde pro 'fallit' dedi 'altus'. nam adsurrexisse ad talia omnia ueteres ex. gr. ex Vergilio [II 699] elucet.

681 *unda* Schenkelius: *umbra* V ex III 215.

702 *ora ubi* scripsi: *oscula* V inepte. 'ora pallentia' habes IV 490 sq.; VII 79.

705 *sacuum* scripsi: *serum* V sine sensu idoneo. 'uerum', quod Burmannus uoluit, mirum quantum languet. uides quam apte 'saeuus Phasis' et 'mites (contra natu-ram suam) Colchi' sibi opponantur.

709 *haec — manebant* scripsi: *et — manebant* V. cf. III 352.

715 *iunctus* Thilo: *quamuis* V.

716 *tot* scripsi: *et* V. plerique, inter quos nuperrime etiam Maduigius extitit, cum non intellegenter primum de Ponti latitudine, deinde de aquarum ubertate agi, praece de his uersibus disputauerunt.

718 *num* Slothouwerus: *non* V; ceteris uiri illius docti mutationibus *non opus est*.

719 *Nonasque* nondum correctum ex V restitui.

730 sq. malim 'primo nec uere profundum s. a. solis cum lux'.

734 *requirit* scripsi: *exquirit* V.

746 *habenis* Weytingkius ad Hom. Lat. p. 230: *harenis* V.

758 *inliso* Columbus: *inuiso* V.

V 3 *dudum conscius* scripsi: *tum non inscius* V; cf. I 238 sq.

35 *Aesonides* edd.: *Aesonidus* V.

38 *qui* scripsi: *quas* V.

55 malim 'tabentibus'.

56 *extremis* scripsi: *exterminus* V.

72 *miseras* addidi: om. V.

84 *referens* scripsi: *repetens* V.

92 sq. malim 'sol magnus ut orbem cum tollit nubemque quatit polus'.

95 *omina* M: *omnia* V.

101 *acrius in remos rediit* scripsi: *altius in uentos recipit* V.

125 *dura* Meynckius [I 43]: *uera* V.

131 *fatur* idem: *fatus* V. quod deinde 'at aegro' repositu*m* uir doctus, oblitus est formularum 'dixit at' et 'dixit et' discrimin.

132 *cursus* doctus Anglus: *currus* V.

134 *sanguine uexerit amnis* e V restitui.

140 pro 'clausis' malim 'densis'.

143 malim 'ima manus'; nam 'creatrix' et 'prima' nimis tautologa sunt.

182 malim 'aethere laeta corrusco'.

187 *pariter* Meynckius [II 365]: *paūo* V.

196 *prora properanti* scripsi: *durae properantia* V.

207 *reuerendaque natis* scripsi: *uerenda fluentis* V.
'reuerenda' iam Heinsius uoluit.

209 *praepacet* Heinsianum 'aurata — urna'; cf. Verg. VII 792.

224 *inde canens: Scythica senior iam Solis in urbe.*
cum uariis modis docti permirum illud 'inde canens'
remouere studuerint, mihi melius est uisum totum uersum
utpote interpolatum uncis includere. nam etiam illud
'Solis in urbe' post 'Soligenae' admodum friget. adiectus
est uersus ab eo qui locum nimia quadam breuitate la-
borare putauerit.

240 *nacta peto* Eyssenhardtius: *pacta petat* V.

246 *praescie* scripsi: *haec tua* V.

252 *uocibus* scripsi: *noctibus* V.

255 *Graiumque procul respexit ad orbem.* cum uox
'respexit' habeat quo offendaris, ex 'rexperit', quod V
praebet, primae syllabae traiectione feci 'perrexit'.

269 *qui t. auctor* scripsi: *qui t. ausis* V.

270 *ferentem C: serentem* V.

271 *ferit* J. A. Wagnerus: *petit* V.

273 *magnis regum cum milibus urbi.* ita V. sed ut 'magnis' illud merito Burmanno, qui 'multis' proposuit, offensioni fuit, ita 'regum milia' intolerabile est. itaque rescripsi 'molibus'; sic infra [u. 282] 'magna pariter quos mole petamus'.

287 *magnus* addidi: om. V; cf. Verg. VI 71; VII 412.

308 *alios* Columbus: *altos* V. — *dubiis* scripsi: *duris* V, quo seruato tota comparatio claudicat. ceterum unde illa 'aut sanguinei — gentibus ortus' pendeant non satis perspicitur. itaque fortasse 'dat sanguinei' scribendum.

313 *pridem* nescioquis: *primum* V.

316 fortasse 'nec pelagi nocuere uiae'.

318 *sparget* edd.: *spargit* V.

324 *pauor* Aldina: *pudor* V.

326 *legit* Heinsius: *petit* V.

329 *sorte* Meynckius (I 46): *forte* V.

339 *pueros* V: *puero* Eyssenhardtius. — *tremendum* Wakefieldus: *trementum* V.

363 *sunt* Aldina: *sic* V.

370 *luctiferas* Burmannus: *luciferas* V.

371 *tardo* scripsi: *tanto* V.

372 *roribus* Heinsius: *foribus* V.

382 *sin* scripsi: *si* V.

394 *binos* scripsi: *uiuos* V; 'biuios' Heinsius.

395 *ideo* scripsi: *adeo* V sine sensu.

413 *subduxit* scripsi: *subtexit* V. 'subtraxit' Meynckius II 365. cf. Petronius [bell. ciu. 131] 'et lucem sceleri subduxit'. frustra illud 'subtexit' defendunt coll. Verg. Aen. III 582.

415 *ec* scripsi: *et* V. 'e' Lachmannus. — *imbris* Heinsius: *ignes* V.

436 *nectit* Thilo: *flectit* V.

438 *exoritur notus et toto ratis una profundo cernitur.* non potest hoc quidem loco ineptior esse oppositio illa. nam cum Argo prima fuerit nauis, toto mari illam

unicam cerni ita per se intellegitur ut in hoc addito nemo possit risum tenere. V 'torto' tradit, quod rectissimum est: uentus oritur, nautae mare remis uersant (cf. I 36 'tortas consurgit in undas'), nauis currit. itaque corruptela latet in uoce 'una'. legas 'et torto ratis acta profundo cernitur'. notum enim est ueteres in eiusmodi imaginibus res omnes uiuere ac moueri finxisse.

443 *taeda pernocte* Heinsius: *taedaque in nocte* V.

455 *horror* Meynckius II 369: *error* V.

466 *siderea* Heinsius: *sideris* V.

467 *stipantque* Loebachius I 11: *rogitantque* V.

470 *promptus* Meynckius I 46: *propius* V.

472 *en scripsi: et* V.

483 *momine scripsi: nomine* V.

484 *ille* Gronouius: *illa* V. — *prementia cliuos* scripsi in Fleckeiseni annal. 1872 p. 204: *cremantia diuos* V. cf. Horatius [ep. II 1, 252] 'et flumina dicere et arces montibus impositas'.

485 *iugi* Heinsius: *uigili* V.

492 *in meritisque loces* scripsi: *haec meritique locus* V.

509 *ecce* scripsi: *atque* V.

519 *orantem* ex V restitui; cf. Verg. Aen. IV 220.

520 *premit* Heinsius: *fremit* V.

534 *hau tali* scripsi: *haud ali* V.

544 *quies* scripsi: *dies* V.

550 *incessit* Heinsius: *incussit* V.

565 sq. *qualis ab Oceano nitidum chorus aethera uestit, qualibus adsurgens nox aurea cingitur astris.* in utroque uersu cum plane idem dicatur, alterutrum ab interpolatore quodam additum aut, qui ultimam limam Argonauticis a poeta non additam censem, postea ab eo delendum fuisse statuunt. neutrum probabile; immo lenissima mutatione pro 'nitidum' reponendum est 'uolucrum'. neque enim opus est ut dein Bulaeo auctore rescribamus 'qualis et adsurgens', cum duas comparationes nulla addita particula copulent aliquando poetae. est autem illud 'ab Oceano uolucrum chorus' ea breui-

tate dictum, quam saepius deprendere licet apud Vale-
rium; cf. III 229 'tardumque a moenibus agmen incre-
pitat' et VII 645 'qualis Getico de puluere Mauors',
quibus locis supplendum est 'ueniens' uel simile ali-
quid.

584—586 post 604 posuit Meynckius I 50 sq.

596 *hunc* scripsi: *hic* V.

597 *multa* Heinsius: *innulla* V.

598 *Phoebi* scripsi: *belli* V; cf. u. 406.

621 *pubi* Heinsius: *puppi* V.

627 *obicem* (uel *obices*) *struis* scripsi: *ius obicis* V
sine sensu idoneo.

628 *non* Bononiensis: *nun* V.

630 *sic cetera perget, si ualet.* postquam Phoebus
se non de ueteribus Palladis factis queri affirmauit, iam
debuit afferre noua eius quae sibi dolori essent facinora.
itaque dixit 'sic cetera pergit'.

631 *quid non* scripsi: *quid nunc* V inepte.

641 *curtus* scripsi: *tantus* V.

645 *en ego* scripsi: *ego* V.

650 *rumpere et* scripsi: *rumperet* V. sed enim
'quin—rumperet' non potest pendere a 'tulit', quippe
quod suum habeat obiectum 'haec'. itaque 'quin' parti-
culae aduersatiuae uice fungitur, ut saepius apud Va-
lerium.

655 *numina* Ph. Wagnerus: *nomina* V.

656 *quin simili matrem demens grauitate secutus.*
queritur Pallas se solam a Marte increpitam esse, cum
tamen Iuno utpote in adiuuandis Minyis sibi socia non
minus meruerit conuicia. itaque increpandi notio debet
inesse corrupto illi 'grauitate secutus', quod frustra et
plane ridicule nonnulli defenderunt. scripsi 'matrem,
demens, rabie ante petisti'. certum puto 'rabie ante';
cf. falsi Ciceronis in Salustum inuestigatio [III 9] 'nam
quod ista inusitata rabie in uxorem et filiam meam in-
uasisti'; incertum est quod posui 'petisti'. uideant acu-
tores.

662 *perferre* Burmannus: *praeferre* V.

670 *mas — si femina* Maduigius: *fas — sic femina* V.

685 *quantumlibet* Burmannus: *quantumlicet* V.

VI 3 *uidere* scripsi: *uideri* V.

15 sq. malim ‘mandataque Persei edoceant fati Minyas’; nam totus hic locus adumbratus uidetur ad Vergilii VIII 9 sqq., ubi u. 13 habes ‘edoceat’.

27 *ecfulsit* scripsi: *et fulsit* V.

31 *gens quaeque* Meynckius [I. 47] coll. Lucan. VII 5: *et quaeque* V.

32 *turmas* scripsi: *pugnas* V.

35 malim ‘equis fera bella mirisque’.

41 *sociasque* scripsi: *solasque* V. imitatur poeta Vergilianum [VII 642 sq.] ‘quae quemque secutae complerint campos acies’.

56 *diffuderis* edd.: *diffunderis* V.

75 *praetendens* Slothouwerus: *praetentans* V.

88 *pubem* Burmannus: *nubem* V.

95 *Sidonias* Ph. Wagnerus [I 641]: *sidonicas* V.

110 *loculisque* scripsi: *positusque* V. quod, si est uocabulum latinum, non potest significare nisi idem quod ‘tumulus’. canes illi receptaculis eisdem quibus uiri condebantur; de uoce ‘loculus’ cf. Plinius [hist. nat. VII 2, 20].

123 *aegrae* scripsi: *aliae* V ex IV 126. — *motusque* Heinsius: *notusque* V.

128 *animosi* Loehbachius [I 12], ego: *animis* V.

133 malim ‘abducere turmas’.

135 *pos terga* scripsi: *post erga* V.

165 *canor* Heinsius: *clamor* V. an ‘chorus’?

168 *ictus* Heinsius: *intus* V.

181 *certa* Pius: *clara* V.

191 *pedem* Meynckius [I 48]: *necem* V.

209 *adstitit* scripsi: *constitit* V.

213 *nunc* Bonon.: *hunc* V.

214 *uel* scripsi: *et hic* V. — *cadat* M: *cadet* V.

230 *profusis* scripsi: *profundis* V.

237 *docilis relegi docilisque relinquui*. haec uerba simul et uersum sequentem qui accurate perpenderit, is non poterit dubitare de uocis ‘relinqui’ corruptela. inter relegendi autem et iterum in’ hostes mittendi commemorationem non habet locum nisi id quod u. 254 dicitur ‘recollectam rursus locat’. non nimis autem litteris inhaerendum est hoc loco, cum appareat librarium ‘relinqui’ scripsisse praeue memorem loci simillimi [V. 223] ‘Soligenae falli meriti meritique relinquui’. quae cum ita se habeant, rescripsi id quod a sententia unice flagitatur ‘reponi’.

238 *tardior* Heinsius: *altior* V.

247 *tinguuntur* Phil. Wagnerus: *linquuntur* V.

249 *sustinet* Heinsius: *sustulit* V.

258 *acepit* bis scripsi: *accedit* bis V.

264 *calamos* scripsi: *ramos* V *inepte*.

279 *malim* ‘animos clades auget’.

285 *urbis* Maduigius, ego: *urbem* V.

287 *sic furit* scripsi: *inruit* V, quod hic nondum habet locum; cf. u. 292.

291 *paruque uiam didicere nepotes*. sic ex Carrionis codice scribunt pessime. numquam enim ‘uia’ simpliciter pro eo quod est ‘mos’ uel ‘institutum’ usurpatur. V habet ‘eam dedicere’ unde litterula ‘m’ trajecta fit ‘eadem’; deinde repetita syllaba ‘di’ legendum est ‘eadem didicere’.

296 *frontis* scripsi: *frondis* V. — *conspectaque* V, corr. Heinsius.

300 ex V restitui ‘non usquam uidet’; ad quod sine ullo negotio ‘te Cyrne’ mente subintelleges. deinde lacunam, qua deformatus est uersus, expleui inserendo ante ‘instat’ uocem ‘acrior’. — *utque* Burmannus: *adque* V. — *instat* Heinsius: *intrat* V.

303 *hinc* Burmannus: *hunc* V.

305 *genitor inquit* ex V restitui; cf. ad III 481.

313 *omnis* Kochius: *omni* V.

330 sqq. *feror arctois munc liber in aruis cuncta tenens mecum; omnis amor iacturaque plaustri sola nec hac longum uictor potiere rapina; ast epulae quodcumque pecus.* sensit Peerlkampius uocem ‘mecum’ non posse coniungi cum illo ‘tenens’. sed interpunctione mutata, ut ille uoluit, parum proficitur. quid enim? num uerbis ‘mecum omnis amor’ ullum sensum idoneum inesse censes? itaque scripsi ‘mecum omnia ago’; cf. Vergilius [Georg. III 343]. porro quid uerba ‘nec hac longum uictor potiere rapina’ hoc loco sibi uelint nemo exposuit exponetue. nam neque quoniam ‘hac rapina’ spectet neque quomodo tota sententia in descriptionem uitiae, qua Gesander fruebatur, quadret perspicitur. itaque Pium et Loebachium [I 14] secuti uerba illa utpote ab interpolatore quodam praeue addita omnino a Valerii textu exulare iussimus.

343 *nuper* scripsi: *propius* V.

347 *astat* scripsi: *hasta* V.

348 *ruentes* Heinsius: *ruentem* V.

351 *funere* scripsi: *corpore* V. quod ex glossemate ortum est. certe intolerabile est illud ‘corpo’ eisdem duorum uersuum insequentium sedibus positum.

356 *illuuiies* Hauptius: *ille dies* V.

357 *pelli* Burmannus: *belli* V, in quo saepe ‘b’ et ‘p’ mutarunt locum.

358 *frangere* Aldina: *frangit* V.

362 *madent* Meynckius [II 372]: *meant* V.

380 *hinc* Thilo: *hic* V.

382 *quis iam iam* scripsi: *quin etiam* V. — *nutansque* scripsi: *mutuque carens* V contra metrum pariter atque sententiam. neque quidquam proficiunt qui ‘cadens’ corrigunt, cuius rei inseuenti demum uersu fit mentio.

385 *tandem* M a m. sec.; *tamen* V. — *perculit* scripsi: *protulit* V; non ausim reponere ‘proculit’. — *orbem* Maduigius: *urbem* V.

391 *harenas* scripsi: *habenas* V.

404 *isdem aquilisque* scripsi: *quorum aquilis* V. — *parentes* Burmannus: *parentis* V.

- 413 cernuntur scripsi: tenduntur V.
 414 ferra scripsi: frena V.
 416 axibus ego: curribus V e u. praecedenti.
 417 moti scripsi: usquam V. — mittere parcunt
addidi in fine: neque in peste reuinctos V.
 426 malim 'per iuga'.
 430 'regina' prae suspectarunt nonnulli: cf. Verg.
Aen. I 411 sq., alia.
 437 datis scripsi: satis V, quod pro eo quod effla-
gitatur 'serendis' positum esse uix et ne uix quidem
credibile est. ceterum nunc doleo quod post uerba 'den-
tibus hydri' unius uersus lacunam non indicaui. nam
et enuntiati subiectum, sc. 'Colchorum rex', et pugnae
contra terrigenas obitae [cf. u. 451] commemoratio
deest.
 443 ingens Bonon.: ignis codd.
 444 recoquit Gronouius: recolit codd.
 452 nec cui medio scripsi: nec medio M (nam V
hic deficit) ita ut a m. sec. 'quae' additum sit.
 461 en iam scripsi: etiam codd.
 473 adfectusque scripsi: adfatusque codd.
 492 uarios scripsi: uernos V; cf. Aen. VI 708.
 499 innisa M: iniussa V.
 505 fulgure scripsi: frigore V inepte.
 520 cedunt scripsi: redeunt V.
 522 altis Balbus: atris V.
 526 tumefacta Itali: tremefacta V.
 527 quale in scripsi: qualem V.
 528 procedere Schraderus: producere V.
 535 simul agnota V, corr. Burmannus.
 546 caedibus Heinsius: laudibus V.
 553 puto 'utrimque'.
 572—574 post u. 562 ponendos puto.
 572 excipit scripsi: exigit V.
 570 reddit amato (auaro?) scripsi: redditia caro V.
— uersu insequenti ex V restitui 'breuibus ereptus';
cf. ad III 481.

582 *eques confunderet arua* scripsi: *equis quod fuderat arma* V.

583 *errantesque Sabellicus*: *orantesque* V.

586 *unus* scripsi: *saeuus* V.

600 'effata aciem campis' Maduigius.

601 *ardentisque* scripsi: *ardentesque* V, in quo saepissime 'es' et 'is' confusae, ut ex. gr. 424, 598, 634.

602 *ac Heinsius*: *ad* V.

607 'uirgo' sine dubio corruptum est. latet nomen ducis alicuius hostilis.

608 *autumi* V, correxi — *locati* scripsi: *uocati* V.

614 recte, ni fallor, illud 'spargitque famem' suspectauit Meynckius [I 49]. sed pre eius coniectura 'spargit saniem' malim 'pascitque famem'.

617 *turmae* scripsi: *pugnae* V. — Meynckius l. l. maluit 'crudescunt sang. pugnae'.

621 *et* scripsi: *ad* V.

626 *maerens* et 627 *frement* Peerlkampius: *maeret* — *fremunt* V.

632 *hiberna* — *arcto* scripsi: *hiberno* — *arcu* V *inepte*.

653 *Haemoniae* scripsi: *Aesoniae* V; cf. notam nostram ad III 284. hoc loco praeterea offensioni est repetitio illa 'Aesoniae' et 'Aesonides'.

657 *dea sūmouet* scripsi: *deus amouet* V. nullus hic Amori locus est, qui recte u. 673 demum commemoratur.

661 *nam* scripsi: *nec* V.

706 *agit C: ait* V.

729 *iussistis* ex V restitui.

734 *quo falli et* scripsi: *quo fellet* V.

754 *digreditur* V, corr. Vossius.

756 *ad addidi:* om. V.

VII 8 *causam* Phil. Wagnerus [I 643]: *paulum* V.

17 *Haemonias* scripsi: *Aesonias* V.

20 *huc Schenkelius*: *hunc* V. — *carus* scripsi: *talis* V.

21 *durumque* scripsi: *tumque* V.

22 *lumine eōū* scripsi: *limeneao* V.

25 *grataque ex V restitui.* nam 'que' semper fere pro 'ue' ponit Valerius.

29 *appendere Itali: accendere V.*

32 *parantem ex V restitui.*

33 *anteuenit Maduigius: ante aperit V. — mouentis (sc. ora) scripsi: morantis V.*

41 *Minyae Heinsius: cerno V,* quod interpolatum est postquam 'minue' post 'hominum' intercidit.

50 *penates Burmannus: parentes V.*

53 *inmisit scripsi: inlisis V sine exemplo iusto.*

55 malim 'decrescat Caucasus'; cf. Statius [silu. I 1, 10].

57 *aut—statuam scripsi: aut—statui V.*

76 *dentibus Heinsius: seminis V.*

84, 85 *sereno axe scripsi: serena arce V,* sed 'arx' numquam omissa addito quodam (uelut 'caelensis') a Valerio aliisque pro 'caelum' ponitur. — *prensus scripsi: praeceps V,* quod utecumque repositum est, postquam in 'prensus' uoce ultima syllaba ante 'subito' periit. Valerius imitatur illud Horatianum 'otium diuos rogat in patenti prensus Aegaeo': cf. et Bentleius et Peerlkampius ad Hor. od. I 14, 10.

115 *cernens scripsi: quacres V,* unde 'quaerens' edd. at neque in solo cubili neque in sororis gremio quaerere potest Medeae Iasonis uultus; immo hi ubique ei obuersabantur.

127 *semet sic icrepat scripsi: semels increpat V,* unde quod edd. legunt 'sese semel' ineptum est. de 'sic' uocula sequente 'ait' addita cf. VI 646; VIII 177 alia.

134 *futt scripsi: foret V.*

135 *o tantum scripsi: et tandem V.*

139 *a redeat scripsi: aut redeat V,* quod ex glossa ortum est hac '^{ut}a redeat'.

150 *incestae Dom. Marius: infestae V.*

151 *auens scripsi: agens V.*

156 *pudore Vossius: pudori V.*

- 159 *sis hunc* Ph. Wagnerus: *tecum* V.
 161 *defecta* Meynckius: *decepta* V.
 164 *tori* scripsi: *praecor* V ex uersu priore. omnino opus est genetiuo quodam ad 'amorem' uocem addito. olim conieceram 'istud quo me frustratur acerbum uince prior'.
 165 *illū atro* scripsi: *illa sacro* V.
 169 *cantibus* scripsi: *soluat et* V ex foeda interpolatione post uocis genuinae interlapsum.
 171 *contra* scripsi: *Venus* V ex glossa. nam aut simpliciter 'Venus' aut 'mater Amorum' scribere debuit Valerius, cum hoc ad illud per appositionem additum mirum quantum frigeat; ceterum cf. Verg. Aen. II 325 et XII 807.
 174 *quin* Heinsius: om. V. 'quin' apud Valerium saepe pro eo quod est 'sed' adhibetur.
 178 *Haemonii* scripsi: *Aesoni* V.
 186 *arripit* scripsi: *aspicit* V.
 198 *nunc et tua* scripsi: *nunc si tua* V.
 200 *quidne* (=quippe quid) *ego*: *quidue* V.
 201 *nec* scripsi: *hoc* V; cf. Aen. IX 10.
 213 *ista* scripsi: *ipsa* V.
 214 *sic* Carrio: *hic* V. — malim 'earique'.
 226 *ut iam reputentur* Heinsius: *etiam repetentur* V.
 229 *maligna* scripsi: *malignis* V.
 230 *luserit* Heinsius: *cluserit* V. — *messis* Carrio: *mensis* V.
 240 *tuum* scripsi: *unum* V.
 243 *dubiae* Burmannus: *durae* V; cf. Aen. IV 55.
 244 *membra* Thilo: *menti* V.
 245 *reponens* scripsi: *reponem* V.
 247 *istaque* Phil. Wagnerus: *ipsaque* V.
 250 *somnia* Heinsius: *omnia* V.
 259 *aetheriis* scripsi: *asperis* V; 'aeriis' Maduigius.
 260 *fulgentem* Heinsius: *figientem* V.
 262 *callet* scripsi: *uellet* V. — *natos* scripsi: *nautas* V ineptissime.
 269 *ac* scripsi: *tu* V.

- 276—283 post 291 posuit Thilo.
 277 *uulgata* ex V restitui; cf. Meynckius II 373.
 285 *ac tamen* scripsi: *ut tamen* V.
 295 et 296 transposuit Meynckius I 50.
 295 *artus* Heinsius: *annos* V.
 315 sq. *absenti*—*Peliae* scripsi: *absentem*—*Pelian* V.
 318 *dein negat* Doruillius: *denegat* V. — *obire*
Maduigius: in ira V.
 330 *sanguineo*—*ore* Heinsius: *sanguinea*—*ira* codd.
 333 *uelocius herba* scripsi: *uelocius ulla* codd.
 334 *pestifera est* scripsi: *pestiferam* codd.
 337 *miserata* scripsi: *mirata* V.
 341 *cui—es* Heinsius: *qui—est* codd.
 343 *heu—quam primam uidit* scripsi: *et—quem pri-*
mmum uidi codd.
 357 *Caucasei p. nutritum in gramine montis* scripsi:
Caucaseum p. nutritaque grama ponti codd.
 358 *quem* scripsi: *quae* codd.
 359 *alitque* Bulaeus: *editque* codd.
 363 *saluus* scripsi: *sangus* V.
 369 *toto M: totos* V.
 375 *insuetum* scripsi: *supremum* V.
 376 *aethera* scripsi: *aera* V.
 406 *rabidus* Heinsius: *rapidus* V.
 420 *cur* scripsi: *nec* V.
 426 *spem mihi promissam — reddat qua lege uides.*
neque latine dicitur ‘spes promissa’ neque uero ‘spem
reddere’. scripsi ‘spe sine. promissum’ eqs. cf. Verg.
 V 386.
 428 *poscimus* scripsi: *possimus* V.
 441 *fax* scripsi: *pars* V.
 445 *haec* scripsi: *haee* V.
 452 *in istis* Thilo: om. V.
 456 *extemploque etenim* scripsi: *extempo neque enim* V.
 483 *nullos fundunt* scripsi: *nullos stringunt* V.
 486 *te coniunx nataeque manent.* ita V. *qua lectione*
non potest ineptior fingi. neque melius se habet quod

nuper repositum est 'natiue'. ita enim haec euadit sententia, quasi certe sciuerit Medea esse Iasoni mulierem liberosque. sed primum omnes habet probabilitatis numeros, uirginem de uiri amati caelibatu iamdudum certiorem esse factam neque, nisi spe eum captandi ductam, opem ei fuisse laturam. itaque non potuit illa loco nostro dicere nisi fere hoc: tu domi uxorem duces. quibus uerbis prudenter ad ea, de quibus agi uoluit, flexit orationem. itaque rescripsi aperta ueritate: 'te coniunx taedaeque manent'. et similia uerba saepissime coniungi a poetis notissimum; cf. ex. gr. Verg. Aen. IV 18 'thalami taedaeque'.

496 *procurrit* Heinsius: *procumbit* V; cf. II 637. et saepius uoces illae in codd. confusae.

501 *merit si noctis sum* scripsi: *meritis noctis* V.

503 *umquam* scripsi: *tum* V.

506—508 *flamma tuaeque artes; nullus sucurrere contra ingrato queat et siquid tu saeuus, istis adicias neque in medio terrore relinquas.* ita fere V. quae cogente sententia transposui et emendaui, quamuis fortasse praestet 'tum siquid saeuus'.

514 *nunc deicit* e V restitui; cf. L. Muellerus d. r. m. 271.

515 *at—conpellat* scripsi: *ac—conterret* V.

520 *temptanti* scripsi: *quem tanta* V.

528 *uacuas* scripsi: *uacuo* V.

531 *abiit* scripsi: *trahit* V.

533 *malim 'tradende periclis'.*

534 *o* scripsi: *ut* V.

536 *calcare uolumina* Meynckius II 374: *calcantem lumina* V.

537 *cui* scripsi: *uix* V.

543 *meat* A. Wagnerus: *quacat* V.

546 *en uocor* M: *et uocor* V. — *alas* Phil. Wagnerus: *ausa* V.

547 *in flamas* e V restitui.

548 *totos—fluctus* scripsi: *totas—flammas* V ex uersu autecedenti; cf. 572.

550 *Graium* ex V restitui.

551 *istius* scripsi: *ipsius* V. — *pereat* Schenkelius: *pereant* V.

552 *aura* scripsi: *terga* V.

558 *decessit* scripsi: *discessit* V. sed discedimus ab hominibus, decedimus a locis.

560 *stabat ut extremis desertus ab orbibus axis.* ita V, nisi quod 'oribus' praebet. si ad quanta artifacia confugiant interpres ad ineptissima quaeque defendenda uno exemplo cognoscere uis, legas quae de hoc uersu protulerunt. nobis Valerius, si re uera 'axis' (quocumque modo accipis) scripsisset, indignus hercle uideretur, in quo emendando tempus consumamus. itaque primum pro 'desertus ab' scripsi 'deserta sub'; deinde aut 'sub axibus arbos' aut simplicius 'sub orbibus arbos' legendum puto. nihil enim huic loco aptius dici fingiue potest quam Iasonis cum arbore in desertis regionibus extante comparatio. haec lectio ubi semel deprauata est, u. 561 et 562 ex 'quam' librarii fecerunt 'quem'.

562 *sursus* Schraderus: *rursus* V.

572 *atros uoluunt — fluctus* scripsi: *atro uoluens — fluctu* V nimis tautologe cum eis quae praecedunt.

575 *flerat* scripsi: *flebat* V.

587 *ilicet — ad squalentia* scripsi: *inicit — atque ardentia* V.

604 *ec* scripsi: *ac* V.

619 *secanti* Pius: *sequaci* V.

620 *leuantis* scripsi: *sequentis* V ex u. priore.

621 *ec* scripsi: *a* V.

630 *subiere* scripsi: *uidere* V.

646 *hauritque grauis* scripsi: *uritque grauem* V.

648 *fugit* Heinsius: *furit* V.

649 *ut* scripsi: *hic* V.

652 *quae* Burmannus: *qui* V.

- VIII 10 *mille* Heinsius: *ille* V.
 17 *promit* Turnebus: *prodit* V.
 20 *erecta* edd.: *iecta* V.
 23 *premit* scripsi: *ferit* V.
 31 *talisque* scripsi: *talemque* V.
 49 malim ‘*quam (scis) saepe fidem*’.
 62 *non iam* scripsi: *contra* V. — *haud uocat* scripsi:
aduocat V.
 67 *tanta* scripsi: *tantos* V. — *ui* Barthius: *ut* V.
 68 *uirgamque* scripsi: *crinemque* V.
 77 *me astante* Heinsius: *meis tandem* V.
 136 *effulsit* Heinsius: *inflexit* V.
 140 *ad hanc* scripsi: *adhuc* V.
 157 malim ‘*quiduis super accipe*’.
 161 *litora remi* Heinsius: *nam singula* V.
 163 *te ioca* scripsi coll. Ouid. a. a. III 367: *tempora* V, quod uarie sanabant docti. sed neque ‘*pocula*’ Doruillianum (quasi uero potatrix fuerit Medea!) neque quod L. Muellerus d. r. m. p. 392 proposuit ‘*tempea*’ aut a sententia aut a forma placet.
 164 *alieno ad gaudia uultu s. eras* scripsi: *alieno gaudia uultu s. erat* V.
 168 *tecum* Heinsius: *nunc* V.
 170 *qualemcumque* scripsi: *quascumcumque* V.
 191 *perferat* edd.: *proferat* V.
 194 fortasse ‘*hac mihi non*’.
 200 *flexu* Phil. Wagnerus: *flexunt* V.
 224 *erigere* Heinsius: *erigit* V.
 231 *Iuno iam destinat* Hebae scripsi: *Iunonia sustinet* Hebe V.
 232 *adfuicit* scripsi coll. Horat. od. III 27, 66: *adsunt* V. — *unanimes* V, corr. Meynckius II 375.
 246 *paterae uerguntur* ego: *pariter uertuntur* V.
 254 ita conformat Phil. Wagnerus: ‘*pars ueribus figit trepidantia uiscera acernis, pars foliis undam ingenti despumat aeno*; et certe locus corruptus est.
 263 *diroque* scripsi: *diramque* V.

- 264 *heia agite* scripsi: *adque hanc* V.
 284 *comitare* scripsi: *coire* V.
 285 *orans iterat remosque* scripsi: *orans iterum uen-*
tosque V.
 286 *supplent regis uerba illa magistri* scripsi: *supplex*
et remigis uexilla magistris V.
 307 *non ulla* scripsi: *non una* V.
 313 *segnis summo* ego: *summo segnis* V.
 332 *malim 'hos aequore toto'*.
 348 *flammis set olenis* scripsi: *flammise tollentis* V.
 364 *quantum ille uelit* scripsi: *aut ille uelit* V.
 365 *extat* Aldina: *errat* V.
 370 *heu Heinsius:* nec V.
 374 *adspectu* ego: *abscessit* V.
 378 *tuta* scripsi: *dudum* V.
 403 *cunctaturque moramque* Phil. Wagnerus: *cuncta-*
tur mortemque V. — post h. u. lacunam indicaui.
 412 *iam comites* scripsi: *una omnes* V.
 415 *quin tecum* Heinsius: *uittac cum* V.
 418 *despecta* scripsi: *decepta* V.
 434 *me* scripsi: *et* V. — *poscunt uir doctus nescio-*
quis: *possunt* V.
 437 *quis te* Heinsius: *quise* V.
 443 *hanc* scripsi: *aut* V.
 post 450 lacunam indicaui.
 452 *tenui addidi ex Ouidio* [met. I 570]: om. V.
 455 *manet* scripsi: *mouet* V.
 post 457 lacunam indicaui.
 458 *gloria magni* Pius: om. V.
 post 462 lacunam indicaui.
 463 qualem V exhibit, post 440 posuit Lemairius.
 466 *lenit pectora dictis* scripsi: *tempera dictis* V.

C. VALERI FLACCI
ARGONAUTICA.

Corrigenda.

I 145 *post terga dele punctum*. — *ib.* 511 *lege teneant* —
ib. 606 *tantum* — *ib.* 710 *signa* — III 242 *annos!* — IV
574 *post terrae dele punctum* — V 534 *lege hau* — VI 135
pos — *ib.* 361 *raptataque* — *ib.* 686 *primaque* — *ib.* 730 *quid*
— VII 20 *abito'*. — *ib.* 60 *ipse*.

C. VALERI FLACCI
ARGONAUTICON
LIBER PRIMUS.

Prima deum magnis canimus freta peruia natis
fatidicamque ratem, Scythici quae Phasidis oras
ausa sequi mediosque inter iuga concita cursus
rumpere, flammifero tandem consedit Olympo.

Phoebe, mone, si Cymaeae mihi conscia uatis
stat casta cortina domo, si laurea digna
fronte uiret. tuque o, pelagi cui maior aperti
fama, Caledonius postquam tua carbasa uexit
oceanus Phrygios prius indignatus Iulos,
eripe me populis et habenti nubila terrae, 10
sancte pater, ueterumque faue, uenerande, canenti
facta uirum. uersam proles tua pandet Idumen
(namque potest), Solymo ac nigrantem puluere fratrem
spargentemque faces et in omni turre furentem.
ille tibi cultusque deum delubraque centum gentes 15
instituet, cum iam, genitor, lucebis ab omni
parte poli. neque enim Tyriis Cynosura carinis
certior aut Grais Helice seruanda magistris,
si tu signa dabis; sed te duce Graecia mittet
et Sidon Nilusque rates. nunc nostra serenus 20
orsa iuues, haec ut Latias uox impleat urbes.

Haemoniam primis Pelias frenabat ab annis,
iam grauis et longus populis metus: illius amnes
Ionium quicumque petunt, ille Othrym et Haemum
adque imum felix uersabat uomere Olympum. 25
sed non ulla quies animo fratrisque pauenti

progeniem diuumque minas; hunc nam fore regi
 exitio uatesque canunt pecudumque per aras
 terrifici monitus iterant: super ipsius ingens
 instat fama uiri uirtusque haut laeta tyranno. 30
 ergo anteire metus iuuemque extinguere pergit
 Aesonium letique uias ac tempora uersat.
 sed neque bella uidet Graias neque monstra per urbes
 ulla. Cleonaeo iam tempora clusus hiatu ~~of~~
 Alcides, olim Lernae defensus ab angue 35
 Arcas et ambobus iam cornua fracta iuuencis.
 ira maris uastique placent discrimina ponti.
 tum iuuem tranquilla tuens nec fronde timendus
 occupat et ficti dat uultus pondera dictis.
 'hanc mihi militiam, ueterum quae pulchrior actis, 40
 adnue daque animum. nostri de sanguine Phrixus
 Cretheos ut patrias audisti effugerit aras.
 hunc ferus Aeetes, Scythiam Phasimque rigentem
 qui colit (heu magni Solis pudor!), hospita uina

 nil nostri diuumque memor. non nuntia tantum 46
 fama refert: ipsum iuuem tam saeuia gementem,
 ipsum ego, cum serus fessos sopor alligat artus,
 aspicio, lacera adsiduis tumque illius umbra
 questibus et magni numen maris excitat Helle.
 si mihi quae quondam uires, ut pendere poenas 50
 Colchida iam et regis caput hic adque arma uideres!
 olim annis ille ardor hebet, necdum mea proles
 imperio et belli rebus matura marique.
 tu, cui iam curaeque uigent animique uiriles,
 i, decus et pecoris Nephelaei uellera Graio
 redde tholo ac tantis temet dignare periclis?
 talibus hortatur iuuem, propiorque iubenti
 conticuit certas Scythico concurrere ponto
 Cyaneas tantoque silet possessa dracone 55
 uellera, multisidas regis quem filia linguas
 uibrantem ex adytis cantu dapibusque uocabat
 et dabat externo liuentia mella ueneno.

Mox taciti patuere doli nec uellera curae
esse uiro, sed sese odiis immania cogi 65
in freta. qua iussos scrutans tum quaerere Colchos
arte queat, nunc aerii plantaria uellet ^{ear of corn}
Perseos aut currus et quos frenasse dracones
creditur, ignaras Cereris qui uomere terras
imbuit et flaua quercum damnauit arista. ^{ear of corn} 70
heu quid agat? populumne leuem ueterique tyranno
infensum adque olim miserantes Aesona patres ^{hostile}
aduocet? an socia Iunone et Pallade fretus
armisona speret magis et freta iussa capessat,
siqua operis tanti domito consurgere ponto
fama queat? tu sola animos mentesque peruris,
Gloria! te uiridem uidet immunemque senectae
Phasidis in ripa stantem iuuenesque uocantem.
tandem animi incertum confusaque pectora firmat
relligio, tendensque pias ad sidera palmas ^{rever} 80 ^{new}
'omnipotens regina', inquit, 'quam, turbidus atro
aethere caeruleum quateret cum Iuppiter imbre,
ipse ego praecipiti tumidum per Enipea nimbo
in campos et tuta tuli nec credere quiui
ante deam, quam te tonitru nutuque reposci 85
coniugis et subita raptam formidine uidi,
da Scythiam Phasimque mihi; tuque, innuba Pallas, ^{umbras}
eripe me. uestris egomet tum uellera templis
illa dabo; dabit auratis et cornibus ictu
colla pater niueique greges altaria ^{winged} 90 ^{tingent}

Accepere deae celerique per aethera lapsu
diuersas petiere uias. in moenia pernix
Thespiaca ad carum Tritonia deuolat Argum.
moliri hunc puppem iubet et demittere ferro
robora, Peliacas et iam comès exit in umbras. 95
at Iuno Argolicas pariter Macetumque per urbes
spargit inexpertos temptare parentibus austros
Aesoniden, iam stare ratem remisque superbam
poscere quosque uehat rebusque in sidera tollat.

Omnis adest quae iam bellis spectataque fama
^{avet} 100 ^{obs}

turba ducum, primae seu quos in flore iuuentae
temptamenta tenent necdum data copia rerum.
at quibus aruorum studiumque insontis aratri,
hos stimulant magnaue ratem per lustra uiasque
uisi laude canunt manifesto in lumine Fauni
siluarumque deae atque elatis cornibus Amnes.

105

Protinus Inachiis ultro Tirynthius Argis
aduolat, Arcadio cuius flammata ueneno
tela puer facilesque umeris gaudentibus arcus
gestat Hylas: uelit ille quidem, sed dextera nondum 110
par oneri clauaeque capax. quos talibus amens
insequitur solitosque nouat Saturnia questus:
'o utinam Graiae rueret non omne iuuentae
in noua fata decus, nostrique Eurystheos haec nunc
iussa forent! imbre et tenebras saeuumque tridentem 115
iam iam ego et inuiti torsissem coniugis ignem.
nunc quoque nec socium nostrae columenque carinae
esse uelim, Herculeis nec me umquam fidere fas sit
auxiliis, comiti et tantum debere superbo.'

120

Dixit et Haemonias oculos detorquet ad undas. 120
feruere cuncta uirum coetu, simul undique cernit
delatum nemus et docta resonare bipenni
litora; iam pinus gracili dissoluere lamna
Thespiaden iungique latus lentoque sequaces
molliri uidet igne trabes, remisque paratis
Pallada uelifero quaerentem brachia malo.
constitit ut, longo moles non peruia ponto,
puppis et ut tenues subiere latentia cerae
lumina, picturae uarios superaddit honores.
hic sperata diu Tyrrheni tergore piscis 125
Peleos in thalamos uehitur Thetis; aequora delphin
corripit, ipsa sedet deiecta in lumina palla
nec Ioue maiorem nasci suspirat Achillen.
hanc Panope Dotoque soror laetataque fluctu
prosequitur nitidis pariter Galatea lacertis,
antra petens; Siculo reuocat de litore Cyclops.
contra ignis uiridique torus de fronde dapesque

130

135

uinaque et aequoreos inter cum coniuge diuos
 Aeacides, pulsatque chelyn post pocula Chiron.
 parte alia Pholoe multoque insanus Iaccho 140
 Rhoetus et Atracia subitae de uirgine pugnae.
 crateres mensaeque uolant araeque deorum
 poculaque, insignis ueterum labor. optimus hasta
 hic Peleus, hic ense furens agnoscitur Aeson.
 fert grauis inuitu*m* uictorem Nestora tergo. 145
 Monychus, ardenti peragit Clanis Actora quercu,
 nigro Nessus equo fugit, adelinisque tapetis
 immensus uacua condit caput Hippasus aura.

Haec quamquam miranda nihil stupet Aesone natus
 et secum: 'heu miseros nostrum natosque patresque!' 150
 hacine nos animae faciles rate nubila contra
 mittimur; in solum num saeuiet Aesona pontus?
 non iuuensem in casus eademque pericula Acastum
 abripiam? inuisae Pelias freta tuta carinae
 optet et exoret nostris cum matribus undas.' 155

Talia motanti laeuum Iouis armiger aethra
 aduenit et ualidis fixam erigit unguibus agnam.
 at procul e stabulis trepidi clamore sequuntur
 pastores fremitusque canum; citus occupat auras
 raptor et Aegaei super effugit alta profundi. 160
 accipit augurium Aesonides laetusque superbi
 tecta petit Peliae. prior huic tum regia proles
 aduolat amplexus fraternaque pectora iungens.
 ductor ait: 'non degeneres, ut reris, Acaste,
 uenimus ad questus: socium te iungere coeptis 165
 est animus; neque enim Telamon aut Canthus et Idas
 Tyndareusque puer mihi uellere dignior Helles.
 o quantum terrae, quantum cognoscere caeli
 permissum est! pelagus quantos aperimus in usus!
 nunc forsitan graue reris opus; sed laeta recurret 170
 cum ratis et caram cum iam mihi reddet Iolcon,
 quis pudor heu nostros tibi tunc audire labores!
 quam referam uisas tua per suspiria gentes!'

Nec passus rex, plura uirumst, at 'cuncta parato;

in quaecumque uocas; nec nos', ait, 'optume, segnes 175
 credideris patriisue magis confidere regnis
 quam tibi, si primos duce te uirtutis honores
 carpere, fraternalae si des ad crescere famae.
 quin ego, nequa metu nimio me cura parentis
 inpediat, fallam ignarum subitusque paratis 180
 tunc adero primas linquet cum puppis harenas.'
 dixerat. ille animos promissaque talia laetus
 accipit et gressus rapidos ad litora uertit.

At ducis imperiis Minya monituque frequentes
 puppem umeris subeunt et tento poplite proni 185
 decurrunt intrantque fretum. non clamor anhelis
 nauticus aut blandus testudine defuit Orpheus.
 tum laeti statuunt aras. tibi, rector aquarum,
 summus honor, tibi caeruleis in litore uitiss
 et Zephyris Glaucoque bouem Thetidiique iuuencam 190
 deicit Ancaeus. non illo certior alter
 pinguia letifera perfringere colla bipenni.
 ipse ter aequoreo libans carchesia patri
 sic ait Aesonides: 'o qui spumantia nutu
 regna quatiss terrasque salo completeris omnes, 195
 da ueniam. scio me cunctis e gentibus unum
 inlicitas temptare uias hiememque mereri:
 sed non sponte feror, nec nunc mihi iungere montes
 mens auet aut summo deposcere fulmen Olympo.
 nec Peliae me uota trahunt: ille aspera iussa 200
 repperit et Colchos in me luctumque meorum.
 illi inilians tantum non indignantibus undis
 hoc caput accipias et pressam regibus alnum.'
 sic fatus pingui cumulat libamine flammam.

Protulit ut crinem densis luctatus in extis 205
 ignis et escendit salientia uiscera tauri,
 ecce sacer totusque dei per litora Mopsus,
 inmanis uisu, uitamque comamque per auras
 surgentem laurusque rotat. uox redditu tandem,
 uox horrenda uiris; tum facta silentia uati. 210
 'heu quaenam aspicio! nostris modo concitus ausis

aequoreos uocat ecce deos Neptunus et ingens
concilium. tremere et sedem defendere cuncti
hortantur. sic amplexu, sic pectora fratri,
Iuno, tene; tuque o puppem ne desere, Pallas: 215
nunc, patrui nunc flecte minas. cessere ratemque
accepere mari. per quot discrimina rerum
expedior! subita cur pulcher harundine crines
uelat Hylas? unde urna umeris niueosque per artus
caeruleae uestes? unde haec tibi uulnera, Pollux? 220
quantus io tumidis taurorum e naribus ignis!
tollunt se galeae sulcisque ex omnibus hastae
et iam iamque umeri. quem citum uellere Martem
aspicio? quaenam aligeris secat anguibus auras
caede madens? quos ense ferit? miser eripe paruos 225
Aesonide. cerno en thalamos ardere iugales.^{nuptiis}

Iamdudum inuisa Minyas ambage ducemque terrificat; sed enim contra Phoebeius Idmon, non pallore ~~uires~~, non ullo horrore comarum terribilis, plenus pacis Phoebusque quieto, (cui genitor tribuit monitu praenoscere diuum omina, seu flamas seu lubrica comminus exta ^{slimy, marathic}) seu plenum certis interroget aethera pinnis) sic sociis Mopsoque canit: 'quantum augur Apollo flammatque prima docet, praeduri plena laboris cerno equidem, patiens sed quae ratis omnia uincet. ingentes durate animae dulcesque parentum tendite ad amplexus.' lacrimae cecidere canenti, quod sibi iam clusos inuenit in ignibus Argos.

Vix ea fatus erat, iungit cum talia ductor Aesonius: 'superum quando consulta uidetis, o socii, tantisque datur spes maxima coeptis, uos quoque nunc uires animosque adferte paternos. non mihi Thessalici pietas culpanda tyranni suspectiae doli: deus haec, deus omne dextro imperat; ipse suo uoluit commercialia mundo Iuppiter et tantos hominum miscere labores. ite, uiri, mecum dubiisque euincite rebus,

quae meminisse iuuet nostrisque nepotibus instent.

hanc uero, socii, uenientem in litore laeti

250

dulcibus adloquiis ludoque educite noctem.'

paretur. molli iuuenes funduntur in alga

conspicuusque toris Tirynthius. exta ministri

rappa simul ueribus Cereremque dedere canistris.

Iamque aderat summo decurrentis uertice Chiron,^{uertice} 255
elamantemque patri procul ostendebat Achillem.

ut puer ad notas erectum Pelea uoces

uidit et ingenti tendentem brachia passu,

adsiluit caraque diu ceruice pependit.

illum nec ualido spumantia pocula Baccho

260

sollicitant ueteri nec conspienda metallo

admire

signa tenent; stupet in ducibus magnumque sonantes

haurit et Herculeo fert comminus ora leoni.

laetus at impliciti Peleus rapit oscula nati

suspiciensque polum 'placito si currere fluctu

265

Pelea uultis' ait 'uentosque optare ferentes,

hoc, superi, seruate caput. tu cetera, Chiron,

da mihi. te paruu*s* lituos et bella loquentem

tumpliis

miretur; sub te puerilia tela magistro

uenator ferat et nostram festinet ad hastam.'

haec 270

omnibus inde uiae calor additus: ire per altum

magna mente uolunt. Phixi promittitur absens

nellus et auratis Argo redditura corymbis.

Sol ruit et totum Minyis laetantibus undae

diduxere diem. sparguntur litore curuo

275

lumina nondum ullis terras monstrantia nautis.

Thracius hic noctem dulci testudine uates

extrahit, ut steterit redimitus tempora uittis

Phrixus et iniustas coniectus nubibus aras

fugerit Inoo linquens Athamanta Learcho;

280

aureus ut iuuenem *mirantibus* intulit undis.

nector et ad*strictis* ut sedit cornibus Helle.

how close

septem Aurora uias totidemque peregerat umbras

completa

Luna polo dirimique procul non aequore uisa

part

cooperat a gemina discedere Sestos Abydo.

285

hic soror Aeoliden, aeuum mansura per omne,
deserit, heu saeuae neququam crepta nouercae!

illa quidem fessis longe petit umida palmis
uellera, sed bibulas urgenti pondere uestes
unda trahit leuique manus labuntur ab atro.

290

quis tibi, Phrixe, dolor, rabido cum concitus aestu
respiceres miserae clamantia uirginis ora
extentasque manus sparsosque per aequora crines!

Iamque mero ludoque modus, positique quietis
conticuere toris; solus quibus ordine fusis
inpatiens somni ductor manet. hunc grauis Aeson
et pariter uigil Alcimede spectantque tenentque
pleni oculos. illis placidi sermonis Iason
suggerit adfatus turbataque pectora mulcet.

295

mox, ubi uicta graui ceciderunt lumina somno,
uisa coronatae fulgens tutela carinae ³⁰⁰ *guardian*
uocibus his adstare duci: 'Dodonida quercum ³⁰⁵ *stand near*
Chaoniique uides famulam Iouis. aequora tecum
ingredior, nec fatidicis auellere siluis
me nisi promisso potuit Saturnia caelo.
tempus adest. age rumpe moras! nunc aequore ^{to to} *tato*
currimus; incertum, si nubila duxerit aether.
iam iam mitte metus, fidens superisque mihique.'
dixerat. ille pauens, laeto quamquam omne diuum,
prosiluit stratis. Minyas simul optulit omnis
alma nouo crispans pelagus Tithonia Phoebo.
discurrunt transtris: hi celso cornua malo
expedient, alii tonsas in marmore summo
praetemptant, prora funem legit Argus ab alta.

310

In crescent matrum gemitus et fortia languent
corda patrum; longis flentes amplexibus haerent.
uox tamen Alcimedes planctus super eminent omnes;
femineis tantum illa furens ululatibus opstat,
obruit Idaeam quantum tuba Martia buxum.
fatur et haec: 'nate indignos aditure labores,
diuidimur; nec ad hos animum componere casus
ante datum, sed bella tibi terrasque timebam.

315

uota aliis facienda deis. si fata reducunt
 te mihi, si trepidis placabile matribus aequor,
 possum equidem lucemque pati longumque timorem. 325
 sin aliud Fortuna parat, miserere parentum,
 Mors bona, dum metus est nec adhuc dolor. ei mihi, Colchos
 unde ego et aucti timuissem uellera Phrix? 330
 quos iam mente dies, quam saeva insomnia curis
 prospicio! quotiens raukos ad litoris ictus
^{point} deficiam a! Scythicum metuens pontumque petrasque
 nec de te credam nostris ingrata serenis!
 da, precor, amplexus haesuraque uerba relinque
 auribus et dulci iam nunc preme lumina dextra.
 talibus Alcimede maeret; sed fortior Aeson 335
 attollens dictis animos: 'o si mihi sanguis,
 quantus erat, cum signiferum cratera minantem
 non leuiore ^{brown} Pholum manus haec compescuit auro;
 primus in aeratis posuisse pupibus arma
 concussoque ratem gauderem tollere remo. 340
 sed patriae ualuere preces auditaque magnis
 uota deis. uideo nostro tot in aequore reges
 teque ducem. tales, tales ego ducere suetus
 adque sequi. nunc ille dies (det Iuppiter oro),
 ille super, quo te Scythici regisque marisque
 uictorem adque umeros ardentem uellere rapto 345
 accipiam cedantque tuae mea facta iuuentae.'
 sic ait. ille suo conlapsam pectore matrem
 sustinuit magnaque senem ceruice recepit.

Et iam finis erat: Zephyrumque ratemque morantis 350
 soluerat amplexus tristi tuba tertia signo.
 dant remo sua quisque uiri, dant nomina transtris.
 hic laeuom Telamon pelagus tenet, altior inde
 occupat Alcides aliud mare, cetera pubes
 diuiditur: celer Asterion, quem matre cadentem 355
 Piresius gemino lauit pater amne Cometes,
 segnior Apidanu uires ubi sentit Enipeus.
 nititur hinc Talaus fratrisque Leodocus urget
 remo terga sui, quos nobile contulit Argos.

hinc quoque missus adest quamuis arcentibus Idmon 360 *present*
 alibus; sed turpe uiro timuisse futura.
 hic et Naubolides tortas consurgit in undas
 Iphitus, hic patrium frangit Neptunius aequor
 qui tenet undisonam Psamathen semperque patentem
 Taenaron Euphemus, mollique a litore Pellae 365
 Deucalion certus iaculis et comminus ense
 nobilis Amphion, pariter quos edidit Hypso
 nec potuit similes uoluitue ediscere uultus.
 tum ualida Clymenus percusso pectore tonsa
 frater et Iphiclus puppem trahit, et face saeuia
 in tua mox Danaos acturus saxa, Caphareu,
 Nauplius, et tortum non a Ioue fulmen Oileus
 qui gemet, Euboicas nato stridente per undas,
 quique Erymanthei sudantem pondere monstri
 Amphitryoniaden Tegeaeo limine Cepheus 375
 iuuit, et Amphidamas. at frater plenior annis
 maluit Ancaeо uellus contingere Phixi.
 tectus et Eurytion seruato colla capillo,
 quem pater Aonias reducem tondebit ad aras.
 te quoque Thessalicae, Nestor, rapit in freta puppis 380
 fama, Mycenaeis olim qui candida uelis
 aequora et instantes mirabere mille magistros.
 hic uates Phoebique fides non uana parentis,
 Mopsus, puniceo cui circumfusa cothurno *bustkin*
palla imos ferit alba pedes uitataque fronte *robe* 385
cassis et in summo laurus Peneia cono. *helmet*
 quin etiam Herculeo consurgit ab ordine Tydeus
 Nelidesque Periclymenus, quem parua Methone
 felixque Elis equis et fluctibus obuius Aulon
caestibus aduersos uiderunt frangere uultus.
 tu quoque Phrixeos remo, Poeantie, Colchos
 bis Lemnon uisure petis, nunc cuspide patris
inclitus, Herculeas olim moture sagittas. *famous*
 proximus hinc Butes Actaeis diues ab oris;
 innumeras nam claudit apes longaque superbis
 fuscata nube diem, dum plenas nectare cellas 390 *gloves*
395

pandit et in dulcem reges dimittit Hymetton.
 insequeris casusque tuos expressa, Phalere,
 arma geris; patula nam lapsus ab arbore paruum
 ter quater ardenti tergo circumuenit anguis: 400
 stat procul intendens dubium pater anxius arcum.
 tum caelata metus alios gerit arma Eribotes.
 nec Peleus fretus saceris et coniuge diua
 defuit, ac prora splendet tua cuspis ab alta,
 Aeacide: tantum haec aliis excelsior hastis, 405
 quantum Pelias in uertice uicerat ornos.
 linquit et Actorides natum Chirónis in antro,
 ut socius caro pariter meditetur Achilli
 fila lyrae pariterque leues puer incitet hastas,
 discat eques placidi concendere terga magistri. 410
 et quem fama genus non est decepta Lyaei
 Phlias inmissus patrios de uertice crines.
 nec timet Ancaeum genetrix committere ponto,
 plena tulit quem rege maris. securus in aequor
 haut minus Erginus, proles Neptunia, fertur,
 qui maris insidias, clarae qui sidera noctis 415
 norit et e clausis quem destinat Aeolus ^{in his} austris,
 non metuat cui regna ratis, cui tradere caelum
 adsidua Tiphys uultum lassatus ab Arcto.
 taurea uulnifico portat caelataque plumbo 420
 terga Lacon, saltem in uacuos ut brachia uentos
 spargat et Oebalium Pagaseia puppis alumnum
 spectet seculo celebrantem litora ludo.
 oraque Thessalico melior contundere freno
 uectorem pauidae Castor dum quaereret Helles, 425
 passus Amyclaea pinguescere Cyllaron herba.
 illis Taenario pariter tremit ignea fuco
 purpura, quod gemina mater spectabile tela
 duxit opus; bis Taygeton siluasque comantes 430
 struxerat, Eurotan molli bis fuderat auro;
 quemque suus sonipes niueo de stamine portat
 et uolat amborum patrius de pectore cyncus.
 at tibi collectas soluit iam fibula uestes

ostenditque umeros fortis spatiumque superbi
 pectoris Herculeis aequum, Meleagre, lacertis. 435
 hinc numerosa phalanx, proles Cyllenia: certus
 Aethalides subitas neruo redeunte sagittas
 cogere; tu medios gladio bonus ire per hostes,
 Euryte; nec patrio Minyis ignobilis usu,
 nuntia uerba ducis populis qui reddit, Echion. 440
 sed non, Iphi, tuis Argo redditura lacertis
 heu cinerem Scythica te maesta relinquet harena.
 cessantemque tuom lugebit in ordine remum.
 te quoque dant campi tanto pastore Pheraei
 felices, Admete; tuis nam pendit in aruis 445
 Delius, ingrato Steropen quod fuderat arcu.
 a quotiens famulo notis soror obuia siluis
 fleuit, ubi Ossaeac captaret frigora quercus
~~et pingui mersos~~ Boebeide crines. 450
 insurgit transtris et remo Nerea uersat
 Canthus, in Aeaeo uoluet quem barbara cuspis
 puluere; at interea clari decus adiacet orbis,
 quem genitor gestabat Abas; secat aurea fluctu
 tegmina Chalcidicas fugiens Euripus harenas,
 celsaque semiferum contorquens frena luporum 455
 surgis ab ostrifero medius, Neptune, Geraesto.
 nec tibi Palladia pinu, Polypheme, reuecto
 ante urbem ardentis restat deprendere patris
 reliquias, multum famulis pia iusta moratis,
 si uenias. breuiore ferit iam caerulea remo 460
 occupat et longe sua transtra nouissimus Idas.
 at frater magnos Lynceus seruatur in usus,
 quem tulit Arene, possit qui rumpere terras
 et Styga transmisso tacitam deprendere uisu. 465
 fluctibus e mediis terras dabit ille magistro
 et dabit astra rati, cumque aethera Iuppiter umbra
 condiderit, solus transibit nubila Lynceus.
 quin et Cecropiae proles uacat Orithyiae,
 temperet ut tremulos Zetes fraterque ceruchos. 470
 nec uero Odrysius transtris inpenditur Orpheus

aut pontum remo subigit, sed carmine tonsas
ire docet, summo passim ne gurgite pugnent.
donat et Iphiclo pelagus iuuenumque labores
Aesonides, fessum Phylace quem miserat aevo,
non iam operum in partem, monitus sed tradat ut acres 475
magnorumque uiros qui laudibus urat auorum.
Arge, tuae tibi cura ratis, te moenia doctum
Thespia Palladio dant munere; sors tibi, nequa
parte trahat tacitum puppis mare fissaque fluctu
uel pice uel molli conducere uulnera cera. 480
peruigil Arcadio Tiphys pendebat ab astro
Hagniades, felix stellis qui segnibus usum
et dedit aequoreos caelo duce tendere cursus.

regor uiri

Ecce per obliqui rapidum compendia montis
ductor ouans laetusque dolis agnoscit Acastum
horrentem in iaculis et parmae luce coruscum.
ille ubi se mediae per scuta uirosque carinae
intulit, ardenti Aesonides retinacula ferro
abscidit; haut aliter saltus uastataque pernix
uenator quam lustra fugit dominoque timentem 485
urget equum, teneras complexus pectore tigres,
quas astu rapuit pauido, dum saeuia relictis
mater in auerso catulis uenatur Amano.
cunus
ut pariter propulsa ratis, stant litore matres
claraque uela oculis percussaque sole secuntur
scuta uirum, donec iam celsior arbore pontus
immensusque ratem spectantibus abstulit aer. 490

Siderea tunc arce pater pulcherrima Graium
coepta tuens tantamque operis consurgere molem
laetatur; patrii neque enim probat otia regni.
una omnes gaudent superi uenturaque Enyo
tempora ^{ad quaeque} uias cernunt sibi crescere Parcae.
sed non et Scythici genitor discrimine nati
intrepidus tales fundit Sol pectore uoces:
'summe sator, cui nostra dies uoluentibus annis
tot peragit reficitque uices, tuane ista uoluntas?
Graiaque nunc undis duce te nutuque secundo 500

it ratis? an meritos fas et mihi rumpere questus?
 hoc metuens et nequa foret manus inuida nato,
 non mediae telluris opes, non improba legi 510
 diuitis arua plagae (tenent uberrima Teucer
 et Libys et uestri Pelopis domus): horrida saeuo
 quae premis arua gelu strictosque insedimus amnes.
 cederet his etiam et sese sine honore referret
 ulterius, sed nube rigens ac nescia ueris 515
 stat super et nostros iam zona reuerberat ignes.
 quid regio inmanis, quid barbarus amnibus ullis
 Phasis et auersis proles mea gentibus obstat? stand in the way
 quid Minyae meruere queri? num uellere Graio
 ui potitur? profugo quin agmina iungere Phrixo 520
abnuit Inoas ultor nec uenit ad aras, refuse
 imperii sed parte uirum nataeque moratus
 coniugio uidet e Graia nunc stirpe nepotes
 en ²²⁷⁰⁰⁰ teneros, uocat et iunctas sibi sanguine terras.
 flecte ratem motusque, pater, nec uulnere nostro 525
 aequora pande uiris: ueteris sat conscientia luctus
 silua Padi et uiso flentes genitore sorores.
 adfremit his quassatque caput qui uellera dono
 bellipotens sibi fixa uidet tempta, actaque contra
 Pallas et amborum gemuit Saturnia questus. 530

Tum genitor 'uetera haec nobis et condita pergunt
 ordine cuncta suo rerumque a principe cursu
 fixa manent; neque enim terris tum sanguis in ullis
 noster erat, cum fata darem; iustique facultas
 hinc mihi, cum uarios struerem per saecula reges. 535
 adque ego curarum repetam decreta mearum.
 iam pridem regio, quae uirginis aequor ad Helles
 et Tanain tenus immenso descendit ab Euro, as far
undat equis floretque uiris, nec tollere contra
 ulla pares animos nomenque capessere bellis
 ausa manus; sic fata, locos sic ipse fouebam.
 adcelerat sed summa dies Asiamque labantem
 linquimus et poscunt iam me sua tempora Grai.
 inde meae quercus tripodesque animaeque parentum 540

hanc pelago misere manum. uia facta per undas 545
 perque hiemes, Bellona, tibi. nec uellera tantum
 indignanda manent propiorque ex uirgine rapta
 ille dolor, sed (nulla magis sententia menti
 fixa meae) ueniet Phrygia iam pastor ab Ida,
 qui gemitus irasque pares et mutua Grais.
~~546~~ 550
 dama ferat. qua classe dehinc effusa procorum
 bella! quot ad Troiam flentes hiberna Myceenas!
 quot proceres natosque deum, quae robora cernes
 oppetere, ut magnis Asiam concedere fatis!
 hinc Danaum de fine sedet gentesque souebo 555
 mox alias. pateant montes siluaeque lacusque
 cunctaque claustra maris; spes et metus omnibus esto
 arbiter. ipse locos terrenaque summa mouendo
 experiar, quaenam populis longissima cunctis
 regna uelim linquamque datas ubi certus habenas.
~~556~~ 560
 tunc oculos Aegaea refert ad caerula robur
 Herculeum Ledaeque tuens genus adque ita fatur:
 tendite in astra, uiri: me primum regia mundo
 Iapeti post bella trucis Phlegraeque labores
 inposuit: durum uobis iter et graue caeli 565
 institui. sic ecce meus, sic orbe peracto
 Liber et expertus terras remeauit Apollo.
 dixit et ingenti flammandem nubila sulco
 derexit per inane facem, quae puppe propinqua
 in bifidum discessit iter fratresque petiuit
~~570~~ 570
 Tyndareos, placida et mediis in frontibus haesit
 protinus amborum lumenque innoxia fundit
 purpureum, miseris olim inplorabile nautis.
 Interea medio saeuus permitta profundo
 carbasa Pangaea Boreas speculatus ab arce 575
 continuo Aeoliam Tyrrhenaque tendit ad antra
 concitus. omne dei rapidis nemus ingemit alis,
 strata Ceres, motuque niger sub praepete pontus.
 aequore Trinacrio refugique a parte Pelori
 stat rupes horrenda fretis: quot in aethera surgit
 molibus, infernas totidem demissa sub undas. 580

nec scopulos aut antra minax iuxta altera tellus
 cernitur: illa Acamans habitat nudusque Pyragmo.
 has nimbi uentique domos et naufraga seruat
 tempestas; hinc in terras latumque profundum 585
 est iter, hinc olim soliti miscere polumque
 infelixque fretum (neque enim tunc Aeolus illis
 rector erat, Libya cum rumperet aduena Calpen
 Oceanus, cum flens Siculos Oenotria fines
 perderet et mediis intrarent montibus undae), 590
 intonuit donec pauidis ex aethere uentis
 omnipotens regemque dedit, quem iussa uereri *revere*
 saeuia cohors: in monte chalybs iterataque muris
 saxa domant Euros. cum iam cohibere frementum
 ora nequit, rex tunc aditus et claustra refringit 595
 ipse uolens placatque data fera murmura porta.
 nuntius hunc solio Boreas proturbat ab alto.
 'Pangaea quod ab arce nefas' ait, 'Aeole, uidi!
 Graia nouam ferro molem commenta iuuentus *muentum*
 pergit et ingenti gaudens domat aequora bello, 600
 nec mihi libertas imis freta tollere harenis,
 qualis eram nondum uincis et carcere clausus!
 hinc animi structaeque uiris fiducia puppis,
 quod Borean sub rege uident. da mergere Graios
 insanamque ratem: nil me mea pignora tangunt. 605
 tautum hominum compesce minas, dum litora iuxta
 Thessala needum aliae uiderunt carbasa terrae.'

Dixerat. at cuncti fremere intus et aequora uenti
 poscere. tum ualido contortam turbine portam
 inpulit Hippotades. fundunt se carcere laeti 610
 Thraces equi Zephyrusque et nocti concolor alas
 nimborum cum prole Notus crinemque procellis
hispidus et multa flauus caput Eurus harena;
 induxere hiemem raucoque ad litora tractu
 unanimi freta curua ferunt nec sola tridentis
 regna mouent; uasto pariter ruit igneus aether 615
 cum tonitru piceoque premit nox omnia caelo.
 excussi manibus remi conuersaque frontem

puppis in oblicum resonos latus accipit ictus,
 uela super tremulum subitus uolitantia malum 620
 turbo rapit. qui tum Minyis trepidantibus horror,
 cum picei fulsere poli pauidamque coruscae
 ante ratem cecidere faces, antemnaque laevo ~~uandam~~
 prona dehiscentem cornu cum sustulit undam!
 non hiemem missosque putant consurgere uentos 625
 ignari, sed tale fretum. tum murmure maesto
 'hoc erat inlicitas temerare rudentibus undas ~~uultus~~ ^{multus}
 quod nostri timuere patres. uix litore puppem
 soluimus, et quanto fremitu se sustulit Aegon!
 hocine Cyaneae concurrunt aquore cautes? 630
 tristius an miseris superest mare? linquite, terrae,
 spem pelagi sacrosque iterum seponite fluctus.' ~~putat~~ ^{autem}
 haec iterant segni flentes occumbere leto.
 magnanimus spectat pharetras et inutile robur
 Amphitryoniades; miscent suprema pauentes 635
 uerba alii iunguntque manus adque ora fatigant
 aspectu in misero ~~uolis~~, cum protinus alnus
 soluitur et uasto puppis mare sorbet hiatu.
 illam huc atque illuc nunc torquens uerberat Eurus.
 nunc stridens Zephyris aufert Notus; undique feruent 640
 aequora, cum subitus trifida Neptunus in hasta
 caeruleum fundo caput extulit. 'hanc mihi Pallas
 et soror hanc' inquit 'mulcens mea pectora, fletu
 abstulerint; ueniant Phariae Tyriaeque carinae
 permissumque potent. quotiens mox rapta uidebo 645
 uela notis plenasque malis clamoribus undas!
 non meus Orion aut saeuus Pliade Taurus
 mortis causa nouae. miseris tu gentibus, Argo,
 fata paras, nec iam merito tibi, Tiphy, quietum
 ulla parens uolet Elysium manesque piorum.' 650
 haec ait et pontum pater ac turbata reponit
 litora depellitque notos, quos caerulus horror
 et madido grauis unda sinu longeque secutus
 imber ad Aeoliae tendunt simul aequora portae.
 emicuit reserata dies caelumque resoluit 655

intacted

arcus et in summos redierunt nubila montes.
 iam placidis ratis exstat aquis, quam gurgite ab imo
 et Thetis et magnis Nereus socer erigit ulnis. *armi*
 ergo umeros ductor sacro uelatur amictu
 Aesoniamque capit pateram, quam munere gaudens 660
 liquerat hospitio pharetrasque rependerat auro
 Salmoneus, nondum ille furens tum, fingeret alti
~~trifida~~ *flavas* trabe tela Iouis contraque ruentis
 aut Athon aut Rhodopen maestae nemora ardua Pisae
 aemulus et miseros ipse ureret Elidis agros. 665
 hac pelago libat *latices* et talibus infit: *wendes*
 'di, quibus undarum tempestatisque sonorae
 imperium et magno penitus par regia caelo,
 tuque, fretum diuosque pater sortite bifomes,
 seu casus nox ista fuit seu uoluitur axis, 670 *trans*
 ut superum sic constet opus, tollique necessum
 pontus habet seu te subitae noua puppis imago
 armorumque hominumque truces consurgere in iras
 impulit, haec luerim satis et tua numina, rector,
 iam fuerint meliora mihi. da reddere terris 675
 has animas patriaeque amplecti limina portae.
 tum quocumque loco meritas tibi plurimus aras
 pascet honos, ubicumque rotis horrendus equisque
 stas, pater, adque ingens utrimque fluentia Triton
 frena tenet; sanctus nostrasque colere per urbes. 680
 dixerat haec. oritur clamor dextraeque sequuntur
 uerba ducis. sic cum stabulis et messibus ingens
 ira deum et Calabri populator Sirius arui
 incubuit, coit agrestum manus anxia priscum *lesion, ancient*
 in nemus et miseris dictat pia uota sacerdos. 685
 ecce autem molli zephyros descendere lapsu
 aspiciunt; uolat innissis caua pinus habenis
 infunditque salum et spumas uomit aere tridenti:
 Tiphys agit tacitique sedent ad iussa ministri;
 qualiter ad summi solium Iouis omnia circum 690
 prona parata deo, uentique imbreseque niuesque
 fulguraque et tonitrus et adhuc in fontibus amnes.

At subitus curaque ducem metus acrior omni
 mensque mali praesaga quatit, quod regis adortus
 progeniem raptoque dolis crudelis Acasto 695
 cetera nuda neci medioque in crimine patrem
 liquerit ac nullis inopem uallauerit armis,
 ipse procul nunc tuta tenens; ruat omnis in illos
 quippe furor. nec uana pauet trepidatque futura.

Saeuit atrox Pelias inimicaque uertice ab alto 700
 uela uidet nec qua se ardens effundere possit.
 nil famuli, nil regna iuuant; fremit obice ponti
 clausa cohors telisque salum facibusque coruscat.
 haut secus, aerisona uolucer cum Daedalus ora
 prosiluit iuxtaque comes breuioribus alis, 705
 nube noua linquente domos, Minoia frustra
 infremuit manus et uisu lassatur inani
 omnis eques plenisque redit Gortyna pharetris.
 quin etiam in thalamis primoque in limine Acasti
 fusus humo iuuenis gressus et inania signi 710
 ore premit sparsisque legens uestigia canis
 'te quoque iam maesti forsitan genitoris imago,
 nate,' ait 'et luctus subeunt suspiria nostri,
 iamque dolos circumque trucis discrimina leti
 mille uides. qua te, infelix, quibus insepar oris? 715
 non Scythicas ferus ille domos nec ad ostia Ponti
 tendit iter, falsae sed captum laudis amore
 te, puer, in nostrae durus tormenta senectae
 nunc lacerat. celsis an si freta puppibus essent
 peruia, non ultro iuuenes classeque dedissem? 720
 o domus, o freti neququam prole penates!
 dixit et extemplo furiis iraque minaci
 terribilis 'sunt hic etiam tua uulnera, praedo,
 sunt lacrimae casusque partis.' simul aedibus altis
 itque reditque fremens rerumque asperrima uersat. 725
 Bistonas ad meritos cum cornua saeuia Thyoneus
 torsit et infelix iam mille furoribus Haemus,
 iam Rhodopes nemora alta gemunt, talem incita longis
 porticibus coniunxque fugit natique Lycurgum.

Tartareo tum sacra Ioui Stygiisque ferebat 730
manibus Alcimede tanto super anxia nato,
siquid ab excitis melius praenosceret umbris. *separans*
ipsum etiam curisque parem talesque prementem
corde metus dicit, facilem tamen, Aesona coniunx.
in scrobinis crux et largus Phlegethontis operti *heret* 735
stagnat honos, saeuoque uocat grandaeua tumultu
Thessalis exanimes atauos magnaue nepotem
Pleiones. et iam tenues ad carmina uultus
extulerat maestosque tuens natumque *nurumque*. *daughter in law*
talia libato pandebat sanguine Cretheus: 740
'mitte metus, uolat ille mari quantumque propinquat,
iam magis adque magis uariis stupet Aea deorum
prodigiis quatiuntque truces oracula Colchos.
heu quibus ingreditur' factis! qui gentibus horror
pergit! mox Scythiae spoliis nuribusque superbis 745
adueniet; cuperem ipse graues tum rumpere terras.
sed tibi triste nefas fraternaque turbidus arma
rex parat et saeuos irarum concipit ignes. *aruis*
quin rapis hanc animam et famulos citus effugis *ietus?*
i, meus es, iam te in lucos pia turba silentum 750
secretisque ciet uolitans pater Aeolus aruis.'

Horruit interea famulum clamore supremo
maesta domus, regemque furor per moenia differt
mille ciere manus et iam dare iussa uocatis.
flagrantes aras uestemque nemusque sacerdos 755
praecipitat, subitisque pauens circumspicit Aeson,
quid moueat. quasi multa leo cunctatur in *argia*
mole uirum rictumque *genas* et lumina pressit:
sic curae subiere ducem, ferrumne capessat
inbelle atque aei senior gestamina primi 760
an patres regnique acuat mutabile uulgus.
contra effusa manus haerensque in pectore coniunx
'me quoque' ait 'casus comitem quicumque propinquat
accipies, nec fata traham natumque uidebo
te sine, sat caeli patiens, cum prima per altum 765
uelu dedit, potui quae tantum ferre dolorem.'

talia per lacrimas. et iam circumspicit Aeson,
praeueniat quo fine minas, quae fata capessat
digna satis: magnos obitus natumque domumque
et genus Aeolium pugnataque poscere bella. 770
est etiam ante oculos aeuum rudis altera proles,
ingentes animos et fortia discere facta

quem uelit adque olim leti meminisse paterni.
ergo sacra nouat. ueteris sub nocte cupressi
sordidus et multa pallens ferrugine taurus 775
stabat adhuc, cui caeruleae per cornua uitiae
et taxi frons hirta comis; ipse aeger anhelans
inpatiensque loci uisaque exterritus umbra.

[hunc sibi praecipuum gentis de more nefandae
Thessalis in seros Ditis seruauerat usus.] 780

illum ubi terrifici superesse in tempore sacri
conspexit, statuit leto supremaque fatur
ipse manu tangens damnati cornua tauri:

uos, quibus imperium Iouis et non segne peractum
lucis iter, mihi consiliis, mihi cognita bellis 785

nomina magnorum fama sacrata nepotum;
tuque, excite parens umbris, ut nostra uideres
funera et oblitos superum paterere dolores, ~~no ment~~
da placidae mihi sedis iter meque hostia uestris
conciliet praemissa locis. tu, nuncia sontum

uirgo Ioui, terras oculis quae prospicis aequis,
ultricesque deae Fasque et grandaeua Furorum
Poena parens, meriti regis succedite tectis

et saeuas inferte faces. sacer effera raptet ~~temp~~

corda pauor; nec sola mei grauia adfore nati
arma ratemque putet: classes et Pontica signa
adque indignatos temerato litore reges

mente agitet semperque metu ~~decurrat~~ ad undas
arma ciens; mors sera uiam temptataque claudat

effugia et nostras nequeat praecurrere diras,
sed reduces iam iamque uiros auroque coruscum
cernat iter. stabo insultans et ouantia contra
ora manusque feram. tum, uobis siquod inausum

770

775

780

785

790

795

800

arcandumque nefas et adhuc incognita leti
 sors superest, date fallaci pudibunda senectae
 exitia indecoresque obitus. non Marte nec annis 805
 aut nati ^{proceri} ille mei dignatus ut umquam
 ense cadat; quin fida manus, quin cura suorum
 diripiatur laceretque senem nec membra sepulchro
 contegat. haec noster de rege piacula sanguis 810
 sumat et heu iunctae quas misit in aequora gentes.
 tergeminam tum placat eram Stygiasque supremo
 obsecrat igne domos iam iam ^{subtiliter} exorabile Auernus ^{retro}
 carmen agens; neque enim ante leues niger auehit umbras
 portitor et uinctae primis stant faucibus Orci. 815
 adstitit et nigro fumantia pocula tabo
 contigit ipsa graui Furiarum maxima dextra;
 illi auide exceptum pateris hausere cruentum. ^{recalculat}

Fit fragor; intrumpunt foribus qui saeva ferebant
 imperia et strictos iussis regalibus enses. 820
 in media iam morte senes suffectaque leto ^{fulget}
 lumina et undanti reuomentes peste cruentum
 conspiciunt; primoque rudem sub limine rerum
 te, puer, et uisa pallentem morte parentum
 deripiunt adduntque tuis. procul horruit Aeson 825
 excedens memoremque tulit sub nubibus umbram.

Cardine sub nostro rebusque abscisa supernis
 Tartarei sedet aula patris, non illa ruentis ^{Halls}
 accessura polo, uictam si uoluere molem

* * *

ingenti iacet ore Chaos, quod pondere fessam
 materiem lapsumque queat consumere mundum.
 hic geminae numero portae, quarum altera dura
 semper lege patens populos regesque receptat;
 ast aliam temptare nefas et tendere contra: 831
 rara et sponte patet, si quando pectore ductor
 uulnera nota gerens, galeis praefixa rotisque
 cui domus aut studium mortales pellere curas,
 culta fides, longe metus adque ignota cupido;
 seu uenit in uitios castaque in ueste sacerdos. 835
drive off

quos omnes lenis plantis et lampada quassans
progenies Atlantis agit. lucet uia late
igne dei, donec siluas et amoena piorum
deueniant camposque, ubi sol totumque per annum
durat aprica dies thiasique chorique uirorum ^{donec} 845
carminaque et quorum populis iam nulla cupido.
has pater in sedes aeternaque moenia natum
inducitque nurum. tum porta quanta sinistra
poena docet maneat Pelian, quod limine monstrum.
mirantur tantos strepitus turbamque ruentem
et contra infernos almae uirtutis honores. 850

C. VALERI FLACCI
ARGONAUTICON
LIBER SECUNDUS.

Interea scelerum luctusque ignarus Iason
alta secat; neque enim patrios cognoscere casus
Iuno sinit, mediis ardens ne flectat ab undis
ac temere in Pelian et adhuc obstantia regis
fata ruat plácitosque deis ne deserat actus.

Iamque fretis summas aequatum Pelion ornos
templaque Tisaeae mergunt obliqua Diana.
iam Sciathos subsedit aquis, iam longa recessit
Sepias; attollit tondentes pabula Magnes
campus equos; uidisse putant Dolopeia busta
intranemque Amyron curuas quae sita per oras
aequora, flumineo cuius redeuntia uento
uela legunt. remis insurgitur; inde salutant
Eurymenas; recipit uelumque fretumque reuersus
auster et in nubem Minyis repetentibus altum
Ossa redit. metus eccé deum damnataque bello
Pallene, circumque uident inmania monstra
terrigenum caelo quondam aduersata gigantum,
quos scopulis trabibusque parens miserata iugisque
induit et uersos extruxit in aethera montes.
quisque suas in rupe minas pugnamque metusque
seruat adhuc; quatit ipse hiemes et torquet ab alto
fulmina crebra pater; scopulis sed maximus illis
horror abest, Sicula pressus tellure Typhoeus.
hunc profugum et sacras reuomentem pectore flamas

5
rashly
sink, from the sea

10
entering
thruen back

15
reverted

20

25

ut memorant, prensum ipse comis Neptunus in altum
 abstulit implicuitque uadis totiensque cruenta
 mole resurgentem torquentemque anguis undas
 Sicanium dedit usque fretum cumque urbibus Aetnam
 intulit ora premens; trux ille electat adesi *metu avaro*
 fundamenta iugi; pariter tunc omnis anhelat
 Trinacria, iniecatam fesso dum pectore molem
 commouet experiens gemituque reponit inani.

Iamque Hyperionius metas maris urget Hiberi
 currus et euecta pronox laxantur habenae 35
 aethere, cum palmas Tethys grandaeua sinusque
 sustulit et rupto sonuit sacer aequore Titan.
 auxerat hora metus, iam se uertentis Olympi
 ut faciem raptosque simul montesque locosque
 ex oculis circumque graues uidere tenebras. 40
 ipsa quies rerum mundique silentia terrent
 astra que et effusis stellatus crinibus aether.
 ac uelut ignota captus regione uiarum

tumidus
noctiuagum qui carpit iter non aure quiescit,
 non oculis, noctisque metus niger auget utrimque 45
 campus et occurrent umbris maioribus arbor,
 haud aliter trepidare uiri. sed pectora firmans *me*
 Hagniades 'non hanc' inquit 'sine numine pinum
 derigimus, nec me tantum Tritonia cursus
erudiit; saepe ipsa manu dignata carinam est. 50
in studiis

an non experti, subitus cum luce fugata
 horruit imbre dies? quantis, pro Iuppiter, austris
 restitimus! quanta quotiens en Palladis arte
incassum decimae cecidit tumor arduus undae!
 quin agite, o socii; micat immutabile caelum 55
 puraque nec grauido surrexit Cynthia cornu,
 nullus in ore rubor, certusque ad talia Titan
 integer in fluctus et in uno decidit auro.

adde, quod in noctem uenti ueloque marique
incubunt magis et tacitis ratis ocior horis. *falls up*
 atque adeo non illa sequi mihi sidera mens stat,
 quae delapsa polo reficit mare (talis Orion

iam cadit, irato iam stridet in aequore Perseus),
 sed mihi dux, uetitis qui numquam conditus undis ^{brings} ~~prohibited~~
 axe nitet serpens septenosque implicat ignes.⁶⁵
 sic ait et certi memorat qui uultus Olympi,
 Pleiones Hyadumque locos, quo sidere ^{sparkle} uibret
 Ensis et Actaeus niteat qua luce Bootes.
 haec ubi dicta dedit, Cereris tum munere fessas
 restituunt uires et parco corpora Baccho.⁷⁰
 mox somno cessere; regunt sua sidera puppem.

Iamque sub Eoae dubio Pallantidis igne
 albet ager motisque truces ab ouilibus ursi
 tuta domosque petunt, raras et litus in altum ^{here + there}
 mittit aues; cum primus equis exegit anhelis ⁷⁵
 Phoebus Athon mediasque diem dispersit in undas.
 certatim remis agitur mare rostraque cursu
 prima tremunt; et iam summis Vulcania surgit
 Lemnos aquis tibi per uarios ^{afficta} dilecta fauores, ^{labores}
 ignipotens; nec te furiis et criminie matrum
 terra fugat meritique piget meminisse prioris.⁸⁰

Tempore quo primum fremitus insurgere opertos
 caelicolum et regni sensit nouitate tumentes
 Iuppiter aetheriae nec stare silentia pacis,
 Iunonem uolucri primam suspendit Olympo
 horrendum chaos ostendens poenasque barathri.⁸⁵
 mox etiam pauidae temptantem uincula matris
 soluere praerupti Vulcanum uertice caeli
 deuoluit; ruit ille polo noctemque diemque
 turbinis in morem, Lemni dum litore tandem
 insonuit. uox inde repens ut perculit urbem, ^{shaken} ^{walls}
 adclinem scopulo inueniunt miserentque fouentque
 alternos aegro cunctantem poplite gressus.
 hinc, rursus superas postquam pater adnuit arces,
 Lemnos cara deo, nec fama notior Aetne
 aut Lipares domus: has epulas, haec templa peracta
 aegide et horrifaci formatis fulminis alis
 laetus adit. contra Veneris stat frigida semper ^{enliven}
 ara loco, meritas postquam dea coniugis iras

horruit et tacitae Martem tenuere catenae.

100

quocirca struit illa nefas Lemnoque merenti
exitium furiale mouet; neque enim alma uideri
uultum ea nec tereti crinem subnectitur auro
sidereos diffusa sinus; eadem effera et ingens
et maculis suffecta genas pinumque sonantem
uirginibus Stygiis nigramque simillima pallam.

105

Iamque dies aderat, Thracas quo fuderat armis
dux Lemni puppes tenui contexere canna
ausus et inducto cratem defendere tergo.

root

reed

wick

laeta mari tum signa refert, plenasque mouebant
armentis nuribusque rates; his barbara uestis
et torques, insigne loci. sonat aequore clamor
'o patria, o uariis coniunx nunc anxia curis,
has agimus longi famulas tibi praemia belli':

110

cum dea se piceo per sudum turbida nimbo
praecipitat Famamque uagam uestigat in umbra,
quam pater omnipotens digna adque indigna canentem
spargentemque metus placidis regionibus arcet
aetheris: illa fremens habitat sub nubibus imis,

near

survive

non eribi, non diua poli, terrasque fatigat,
quas datur; augentem primi spernuntque fouentque;
mox omnes agit et motis quatit oppida linguis.

120

tow

talem diua sibi scelerisque dolique ministram
quaerit auens. uidet illa prior, iamque aduolat ultro
inpatiens, iamque ora parat, iam suscitat aures.

125

hanc superincendit Venus adque his uocibus implet:
'uade age et aequoream, uirgo, delabere Lemnon
et cunctas mihi uerte domos, praecurrere qualis
bella soles, cum mille tubas armataque campis
agmina et innumerum flatus consingis equorum.
adfore iam luxu turpique cupidine captos

130

fare uiros carasque toris inducere Thraessas.
haec tibi principia, hinc rabidas dolor undique matres
instimulet: mox ipsa adero ducamque paratas.'

Illa abit et medium gaudens defertur in urbem;
et primam Eurynomen ad proxima limina Codri

135

occupat exesam curis castumque cubile
 seruantem: manet illa uiro famulasque fatigat
 uelleribus, tardi reputant quae tempora belli
 ante torum et longo mulcent insomnia penso. spurres 140
 huic dea cum lacrimis et nota uoce Neaerae
 icta genas 'utinam non hic tibi nuntius essem,
 o soror, aut nostros' inquit 'prius unda dolores
obruat, in tali quoniam tibi tempore coniunx
 sic meritae, uotis quem tu fletuque requiris,
 heu furit et captae indigno stimulatur amore.
 iamque aderunt thalamisque tuis Threissa propinquat approach
 non forma, non arte colus, non laude pudoris distaff
 par tibi nec magni proles paeclarata Dorycli,
 picta manus ustoque placet sed barbara mento. chen 150
 ac tamen hos aliis forsitan solabere casus
 tu thalamis fatoque leges meliore penates;
 me tua matris egens damnataque paelice proles
exanimat, quam iam miseros transuersa tuentem
 letalesque dapes infectaque pocula cerno.
 scis simile ut flammis simus genus; adde cruentis
 quod patrium saeuire Dahis. iam lacte ferino,
 iam ueniet durata gelu. sed me quoque pulsam
 fama uiro, nostrosque toros uirgata tenebit
 et plaustro derepta nurus.' sic fata querellas
 abscidit et curis pauidam lacrimisque relinquit.
 transit ad Iphinoen isdemque Amythaonis implet
 Olenique domum furiis; totam inde per urbem
 personat, ut cunctas agitant expellere Lemno,
 ipsi urbem Thraessaeque regant. dolor iraque surgit. 165
obvia quaeque eadem traditque auditque, neque ulli
 uana fides. tum uoce deos, tum questibus implet,
 oscula iamque toris adque oscula postibus ipsis
 ingeminant lacrimisque iterum uisuque morantur.
 prosiliunt nec tecta uirum thalamosque reuisunt
 amplius; adglomerant sese nudisque sub astris
 condensae fletus acuunt ac dira precantur close
 coniugia et Stygias infanda ad foedera taedas.

conubine
agister
wild beast
stupef (Fatio)
torment
burst

Has inter medias Dryopes in imagine maesta
 flet Venus et saeuis ardens dea planetibus instat 175
 primaque 'Sarmaticas utinam Fortuna dedisset
 insedisse domos tristesque habitasse pruinias,
 plausta sequi, uel iam patriae uidisse per ignes
 culmen agi stragemque deum! nam cetera belli
perpetimur. mene ille nouis, me destinat amens
 seruitiis? urbem aufugiens natosque relinquam? 180
 non prius ense manus raptoque armabimus igne,
 dumque silent ducuntque noua cum coniuge somnos,
 magnum aliquid spirabit amor? tunc ignea torquens
 lumina praecipites excussit ab ubere natos. 185
ilicet arrectae mentes euictaque matrum
 corda sacer Veneris gemitus rapit: aequora cunctae
 prospiciunt simulantque choros delubraque festa
 fronde tegunt laetaeque uiris uenientibus adsunt.
 iamque domos mensasque petunt; discumbitur altis 190
 porticibus; sua cuique furens festinaque coniunx
 adiacet, inferni qualis sub nocte barathri
 adcubat attonitum Phlegyan et Thesea iuxta
 Tisiphone saeuasque dapes et pocula libat
 (tormenti genus) et nigris amplectitur hydris. 195

Ipsa Venus quassans undantem turbine pinum sue
 adglomerat tenebras pugnaeque adiecta trementem
 desilit in Lemnon; nimbis et luce fragosa crushing
 prosequitur polus et tonitru pater auget honoro.
 inde nouam pauidas uocem furibunda per auras 200
congerminat, qua pulsus Athos et pontus et ingens
 Thraca pauet pariterque toris exhorruit omnis
 mater et adstricto riguerunt ubere nati. drewm tree
 adcelerat Pauor et Geticis Discordia demens
 e stabulis atraeque genis pallentibus Irae 205
 et Dolus et Rabies et Leti maior imago
 uisa truces exerta manus, ut prima uocatu shaken out
 intonuit signumque dedit Mauortia coniunx.
 hic aliud Venus et multo magis ipsa tremendum
orsa nefas gemitus fingit uocesque cadentum 210

inrupitque domos, et singultantia gestans *bursting*
 ora manū taboque sinus perfusa recenti
 arrectaque coma 'meritos en prima reuertor
 ulta toros, premit ecce dies'. tum uerbere uictas
 in thalamos agit et cunctantibus inserit enses. 215
 unde ego tot scelerum facies, tot fata iacentum
exequar? heu uatem monstris quibus intulit ordo!
 quae se aperit series! o qui me uera canentem *check*
sistat et hac nostras exsoluat imagine cartas! *reached*
inuadunt artus et quondam cara suorum 220
 corpora: pars, ut erant dapibus uinoque sopori,
 ignaros, pars insomnes et cuncta tuentes.
 sed temptare fugam prohibetque capessere contra
 arma metus; adeo ingentes inimica uideri 225
 diua dabat, notaque sonat uox coniuge maior.
 tantum oculos pressere manu, uelut agmina cernant
 Eumenidum ferrumue super Bellona coruscet. *branish*
 hoc soror, hoc coniunx, propiorque hoc nata parensque
 saeuia ualet; prensoisque toris mactatque trahitque 230
 femineum genus, inmanes quos sternere Bessi
 nec Geticae potuere manus aut aequoris irae.
 it cruor in thalamis et anhelo in pectore fumant *panting*
 uulnera seque toris misero luctamine trunci
 deuoluunt. adirent diras aliae ad fastigia taedas 235
 iniciunt adstantque domos: pars inde uirorum
consumpta in somno flammis, pars ignibus aetiatus
 effugiunt propere, sed dura in limine coniunx
obsidet et uiso repetunt incendia ferro. *occupy*
 ast aliae Thraessas labem causamque furoris
 deripiunt; mixti gemitus clamorque precantum 240
 barbarus ignotaeque implebant aethera uoces.
 Sed tibi nunc quae digna tuis ingentibus ausis
 orsa feram, decus et patriae laus una furentis, *beginning*
 Hypsipyle? non ulla meo te carmine dictam
 abstulerint, durent Latiis modo saecula fastis *take away*
 Iliacique lares tantique palatia regni. *palatium*
 inruerant actae pariter nataeque nurusque
rush

totaque iam sparsis exarserat insula monstris.
 illa pias armata manus 'fuge protinus urbem
 meque, pater; non hostis,' ait 'non moenia laeti' 250
 Thraces habent; nostrum hoc facinus. ne quaere, quis auctor.
 iam fuge, iam dubiae donum rape mentis et ensem
 tu potius, miserere, tene.' tunc excipit artus *book up*
obnubitque caput tacitumque ad conscientia Bacchi
 templa rapit, primoque manus a limine tendens 255
 'exime nos sceleri, pater, et miserere piorum
 rursus' ait. tacita pauidum tunc sede locauit
 sub pedibus dextraque dei; latet ille receptus
 ueste sacra; uoces tholus et trieterica reddunt
 aera sonum fixaeque fremunt in limine tigres. 260
 regina ut roseis Auroram surgere bigis
 uidit et insomni lassatas turbine tandem *fixed*
 conticuisse domos, stabilem quando optima facta
 dant animum maiorque piis audacia coepitis,
 serta patri iuuenisque comam uestesque Lyaei 265
 induit et medium curru locat aeraque circum
 tympanaque et plenas tacita formidine *cistas*. *boas*
 ipsa sinus hederisque ligat famularibus artus
pampineamque quatit uentosis ictibus hastam
 respiciens, teneat virides elatus habenas
 ut pater, in niuea tumeant ut cornua mitra 270
 et sacer ut Bacchum referat scyphus. in pullit acri
 tum ualidas stridore fores rapiturque per urbem
 talia uoce canens: 'linque o mihi caede madentem,
 Bacche, domum; sine foedatum te funere pontus 275
 expiet et referam lotos in templa dracones.' *washed*
 sic medios egressa metus; facilit ipse uerendam
 nam deus et flatu non inscia gliscit anhelo.
 iamque senem tacitis saeuia procul urbe remotum
 occulerat siluis, ipsam sed conscius ausi 280
 nocte dieque pauor fraudataque turbat Eriny.
 non similes iam ferre choros (semel orgia fallunt)
 audet, non patrios furtis accedere saltus,

.

et fuga diuersas misero quaerenda per artes.

uisa ratis saeuae defecta laboribus undae,

quam Thetidi longinqua dies Glaucoque repostam
solibus et canis urebat luna pruinis.

huc genitorem altae per opaca silentia noctis
principitem siluis rapit et sic maesta profatur:

quam, genitor, patriam, quanta modo linquis inanis
pube domos! pro dira lues, pro noctis acerbae

exitium! talin possum te credere puppi,

care parens? possum tantis retinere periclis?

solumius heu serum furti scelus! adnue uotis,

diua, soporiferas quae nunc trahis aequore bigas.

non populos, non dite solum, non ulla parenti

regna peto; patria liceat decedere terra. departe

quando ego seruato medium genitore per urbem

laeta ferar? quando hic lacrimas planctusque uidebo?

dixerat. ille procul trunca fugit anxius alno,

Taurorumque locos delubraque saeua Dianaee

aduenit. hic illum tristi, dea, praeficis arae put in charge

ense dato; mora nec terris tibi longa cruentis.

iam nemus Egeriae, iam te ciet altus ab Alba

Iuppiter et soli non mitis Aricia regi.

Arcem nata petit, quo iam manus horrida matrum

congruerat. rauco fremitu sedere parentum

natorumque locis uacuaeque in moenibus urbis

iura nouant; donant solio sceptrisque paternis

ut meritam redeuntque piae sua praemia menti. return

Ecce procul ualidis Lemnon tendentia remis

arma notant; rapitur subito regina tumultu

conciliumque uocat. non illis obuia tela

ferre nec infestos derat furor inprobus ignes,

ni Veneris saevas fregisset Mulciber iras. messing

tunc etiam uates Phoebo dilecta Polyxo

(non patriam, non certa genus te maxima velut Geto,

Proteaque ambiguum Phariis fert rumor ab antris

huc exisse suam iunctis super aequora phocis);

haec imis se condit aquis cunctataque paulum

285
byd orde

290

295

300

305

310

315

320

surgit ut auditas referens in gurgite uoces.
 'portum ~~demus~~' ait, 'haec ~~dextera~~, credite, puppis
 aduenit et melior Lemno deus aequore flexit
 hoc Minyas; Venus ipsa uolens dat corpora iungi,
 dum uires utero maternaque sufficit aetas.' 325
 dicta placent portatque preces ad litora Grais
 Iphinoe; nec turba nocens scelerisque recentis
 signa mouent, tollitque loci Cytherea timorem.

* *

protinus ingentem procerum sub nomine taurum
 deicit, insuetis et iam pia munera templis
 reddit et hac prima Veneris calet ara iuuenga. 330

Ventum erat ad rupem, cuius pendentia nigris
 fumant saxa iugis coquiturque uaporibus aer.
 substitit Aesonides, adque hic regina precari
 hortatur causasque docens 'haec antra uidetis 335
 Vulcanique' ait 'ecce domos: date uina precesque.
 forsitan ob ~~sacrum~~ taceat iam fulmen in antro;
 nox dabit ipsa fidem: clausae tum murmura flammae,
 hospes, et incussae sonitum mirabere massae.'
 moenia tum uiresque loci ueteresque parentum 340
 iactat opes. mediis famulae conuiuia tectis
 expediunt; Tyrio uibrat torus igneus ostro. preparare
 stat maerens atauos reges regesque maritos
 Thraessa manus, quaecumque faces timuisse iugales
 credita nec dominae sanctum tetigisse cubile. 345
 iam medium Aesonides, iam se regina locauit,
 post alii proceres; sacris dum uincitur extis
 prima fames, circum pateris it Bacchus et omnis
 aula silet; dapibus coeptis mox tempora fallunt
 noctis et in seras durant sermonibus umbras. 350
 praecipueque ducis casus mirata requirit
 Hypsipyle, quo fata trahant, quae regis agat uis,
 aut unde Haemoniae molem ratis: unius haeret
 adloquio et blandos paulatim colligit ignes
 iam non dura toris Veneri nec iniqua reuersae. 355

et deus ipse moras spatiumque indulget amori.
 Pliada lege poli nimboso mouerat astro
 Iuppiter aeternum uoluens opus, et simul undis
 cuncta ruunt unoque dei Pangaea sub ictu
 Gargaraque et Moesi steterunt formidine luci. 360
 saeuior haut alio mortales tempore mentes
 terror agit; tunc urget enim, tunc flagitat iras
 in populos Astraea Iouem terrisque relictis
 inuocat adsiduo Saturnia sidera questu.
 insequitur niger et magnis cum fratribus Eurus 365
 intonat Aegaeo tenditque ad litora pontus;
 et lunam quarto densam uidet imbribus ortu
 Thespiades. longus coeptis et fluctibus arcet
 dum metus, usque nouos diuae melioris ad ignis
 urbe sedent laeti Minya*e* uiduisque uacantes 370
 indulgent thalamis; nimbosque educere luxu
 nec iam uelle uias, zephyrosque audire uocantes
 dissimulant, donec resides Tirynthius heros *Telamones*
 non tulit, ipse rati inuigilans adque integer urbis.

* * *

inuidisse deos tantum maris aequor adortis 375
 desertasque domos fraudataque tempore segni
 uota patrum. quid et ipse uiris cunctantibus adsit?
 'o miseri quicumque tuis accessimus actis! *summus*
 Phasin et Aeeten Scythicique pericula ponti
 redde' ait 'Aesonide: me tecum solus in aequor 380
 rerum traxit amor, dum spes mihi sistere montes
 Cyaneos uigilemque alium spoliare draconem.
 si sedet Aegaei scopulos habitare profundi,
 hoc mecum Telamon peraget meus.' haec ubi dicta,
 haud secus Aesonides monitis accensus amaris,
 quam bellator equus, longa quem frigida pace 385
~~pergula aut, brevis~~ in flexus piger angitur orbis,
 frena tamen dominumque uelit, si Martius aures
 clamor et obliti rursus fragor impleat aeris.
 tunc Argum Tiphynque uocat pelagoque parari 390

*praecipitat; petit ingenti clamore magister
arma uiros pariter sparsosque in litore remos.*

Exoritur nouus urbe dolor planctusque per omnes
est facies antiqua domos. sibi moenia linqui
en iterum, et quando natorum tempora, gentem 395
qui recolant, qui sceptra gerant? nunc triste nefandae
noctis opus, uidui nunc illa silentia tecti
saeua magis, thalamos excussaque uincla quod ausae
induere atque iterum tales admittere curas.

ipsa quoque Hypsipyle subitos per litora cursus 400
ut uidit totaque uiros decadere Lemno,
ingemit et tali conpellat Iasona questu:

'iamne placet primo deducere uela sereno,
carius o mihi patre caput? modo saeuia quierunt
aequora. sic portus fugeret ratis, aspera si te 405
Plias in aduersae tenuisset litora Thraces.

ergo moras caelo cursumque tenentibus undis
debuimus?' dixit lacrimans, haesuraque caro
dona duci promit chlamydem textosque labores.
illic seruati genitoris conscientia sacra 410

pressit acu currusque pios: stant saeuia pauentum
agmina dantque locum; uiridis circum horrida late
silua tremit; mediis refugit pater anxius undis. *umbris* 415
contra et frondosae tractus expresserat Idae

inlustremque fugam pueri; mox aethere laetus
adstabat mensis, quin et Iouis armiger ipse
accipit a Phrygio iam pocula blanda ministro.
tunc ensem notumque ferens insigne Thoantis

'accipe' ait, 'bellis mediaeque ut puluere pugnae
sim comes, Aetnaei genitor quae flammea gessit
dona dei, nunc digna tuis adiungier armis. 420

i, memor i terrae, quae uos amplexa quieto
prima sinu; refer et domitis a Colchidos oris
uela per hunc utero quem linquis Iasona nostro.'

sic ait Haemonii labens in colla mariti. 425
nec minus Orpheus tristis ceruice tuaque,
Aeacide, et gemino coniunx a Castore pendet.

Has inter lacrimas legitur piger uncus harenis:
 iam remi rapuere ratem, iam flamina portant;
 spumea subsequitur fugientis semita clavi.
 tunc tenuis Lemnos ~~transitque~~^{gales} Electria tellus
 Threiciis arcana sacris; hic numinis ingens
 horror et incautis decreta piacula linguis.
 hanc demissa Ioui non umquam laedere fluctu
 audet hiemps: sponte ipse deus tunc asperat undas,⁴³⁵
 cum uetat infidos sua litora tangere nautas.
obuius at Minyas terris adytisque sacerdos
 excipit hospitibus reserans secreta Thyotes.
 hactenus in populos uati, Samothraca, diemque
 missa ~~uale~~, sacrisque metum seruemus opertis.⁴⁴⁰
 illi sole nouo laeti plenique deorum
 considunt transtris, iam quas praeuiderat urbes
 nauita condebat, proraeque accesserat Imbros,
 et sol aetherias medius concenderat arces.
 Thessala Dardaniis tunc primum puppis harenis
 adpulit et fatis Sigeo litore sedit.⁴⁴⁵
 desiliunt: pars hinc leuibus cendentia uelis
 castra locat; trito pars frangit adorea saxo ~~rubery, speck~~
farrā; citum strictis alias de cautibus ignem
 obtendit foliis et sulphure pascit amico.⁴⁵⁰
 Alcides Telamonque comes dum litora blando
~~anfractu~~ sinuosa legunt, uox attigit aures
flebilis, ~~ut sepolis~~ cum fracta remurmurat unda.
 adtoniti pressere gradum ~~tecumque~~ secuntur
 uocis iter; iam certa sonat, desertaque durae
 uirgo neci quem non hominum superumque uocabat?⁴⁵⁵
 acrius hoc instare uiri succurrere certi;
 qualiter, impleuit gemitu cum taurus acerbo
 auia, frangentem morsu super alta leonem
 terga ferens, coit e sparso concita mapali
 agrestum manus et caeco clamore coloni.⁴⁶⁰
 constitit Alcides, uisuque enitus in alta
 rupe truces manicas defectaque uirginis ora
 cernit et ad primos umentia lumina fluctus;
~~tergentem lumina fluctus~~

exanimum ueluti multa tandem arte coactum
maeret ebur, Pariusue notas et nomina sumpsit
cum lapis aut liquidi referunt miranda colores.
ductor ait: 'quod, uirgo, tibi nomenque genusque,
quae sors ista, doce. tendunt cur uincula palmas?'
illa tremens tristique oculos deiecta pudore
'non ego digna malis' inquit; 'suprema parentum
dona uides, ostro scopulos auroque frequentes. *conseru*
nos Ili felix quondam genus, inuida donec
Laomedonteos fugeret Fortuna penates.
principio morbi caeloque exacta sereno
temperies, arsere rogis certantibus agri.
tum subitus fragor et fluctus Idaea mouentes
cum stabulis nemora. ecce repens consurgere ponto
belua, monstrum ingens; hanc tu nec molibus ullis
nec nostro metire mari. primaeua furenti
huic manus amplexus inter planctusque parentum
deditur. hoc sortes, hoc corniger imperat Hammon,
uirgineam damnare animam sortitaque Lethen
corpora; crudelis scopolis me destinat urna.
uerum o iam redeunt Phrygibus si numina tuque
ille ades auguriis promisse et sorte deorum,
iam cui candentes uotiuo in gramine pascit
cornipedes genitor, nostrae stata dona salutis,
adnue meque, precor, defectaque Pergama monstris
eripe, namque potes. neque enim tam lata uidebam
pectoris, Neptunus muros cum iungeret astris,
nec tales umeros pharetramque gerebat Apollo.
auxerat haec locus et facies maestissima uasti
litoris et tumuli caelumque, quod incubat urbi,
quale laborantis Nemees iter aut Erymanthi
uidit et infectae miseratus flumina Lernae.
beria
Dat procul interea signum Neptunus et una
monstriferi mugire sinus Sigeaque pestis
adglomerare fretum, cuius stellantia glauca
lumina nube tremunt, adque ordine curua trisulco
fulmineus quatit ora fragor, pelagoque remenso *sp. loca*

cauda redit, passosque sinus rapit ardua ceruix.
 illam incumbentem per mille uolumina pontus
 prosequitur lateri adsultans, trepidisque ruentem
 litoribus sua cogit hiemps. non fluctibus aequis
 nubiferi uenit unda Noti, non Africus alto
 tantus ouat patriisque manus cum plenus habenis
 Orion bipedum flatu mare tollit equorum.

505

ecce ducem placitae furiis crudescere pugnae
 surgentemque toris stupet immanemque paratu
 Aeacides pulsentque graues ut terga pharetrae.
 ille patrem pelagique deos suaque arma precatus
 insiluit scopulo, motumque e sedibus aequor
 horruit et celsi spatiosa uolumina monstri.

510

qualis ubi a gelidi Boreas conuallibus Hébri
 tollitur et uolucres Riphaea per ardua nubes
 praecipitat (piceo ~~nex~~^{reculum} tum tenet omnia caelo):
 illa simul molem horrificam scopolosaque terga
 promouet ingentique unda subit; intremere inde ^{Idem}
 iniðique ^{Damas} uadis pronae atque resurgere puppes. ^{terres} 520

occupat Alcides arcum totaque pharetrae
 nube premit. non illa magis quam sede mouetur
 magnus Eryx, deferre uelint quem uallibus imbris.
 iam breuis et telo uolucri non utilis aer.

tum uero fremitus uanique insania coepit 525

et tacitus pudor et rursus pallescere uirgo:
 proicit arma manu, scopulos uicinaque saxa ^{oqf help}

respicit, et quantum uentis adiuta uetustas
 impulerat pontue fragor, tantum abscidit imi- 530

concutiens a sede maris. iamque agmine toto
 pistris adest miseraeque inhiat iam proxima praedae.

^{Sacra menta}

stat mediis elatus aquis recipitque ruentem

Alcides saxoque prior surgentia colla
 obruit; hinc ualidos nodosi roboris ictus
 congreginat. fluctus defertur belua in imos
 iam totis resoluta uadis; Idaeaque mater
 et chorus et summis ulularunt collibus Amnes.
 protinus e scopulis et opaca ualle resurgent

535

pastores magnisque petunt clamoribus urbem.
 nuntius hinc socios Telamon uocat, ac simul ipsi
 horrescunt subitoque uident in sanguine puppem. 540
 nec minus in scopulos crudique cacumina saxi
emicat Alcides uinclusque tenentibus aufert
 uirginea de rupe manus aptatque superbis
 arma umeris; regem inde petens superabat ouante
 litora tuta gradu, qualis per pascua uictor 545
 ingreditur, tum colla tumens, tum celsior armis
 taurus, ubi adsueti pecoris stabula alta reuisit
 et patrium nemus et bello quos ultus amores.

Obuia cui contra longis emersa tenebris 550
 turba Phrygum paruumque trahens cum coniuge natum
 Laomedon; iam maestus equos, iam debita posci
 dona gemit. pars aerii fastigia muri
 cingit et ignotis iuuuenem mirantur in armis.
 illum torua tuens adque acri lubricus astu 555
 rex subit et patrio fatur male laetus amore:
 'maxime Graiugenum, quem non Sigea petentem
 litora nec nostrae miserantem funera Troiae
 adpulit his fors ipsa locis, si uera parentem
 fama Iouem summique tibi genus esse Tonantis,
 noster ades iunctisque uenis; sator unus et idem 560
 stirpis honos, quamquam longis disiungimur oris.
 quot mihi post lacrimas, post quanta piacula patrum
 serus ades! quam parua tuis iam gloria factis!
 uerum age nunc socios fraternis moenibus infer; 565
 crastina lux biuges stabulis ostendet apertis.
 dixerat haec; tacitosque dolos dirumque uolutat
 corde nefas, clausum ut thalamis sonnoque grauatum
 immolet et raptam ludat responsa pharetra:
 namque bis Herculeis deberi Pergama telis 570
 audierat. Priami sed quis iam auertere regnis
 fata queat? manet immotis nox Dorica lustris
 et genus Aeneadum et Troiae melioris honores.
 'nos' ait 'ad Scythici' Tirynthius 'ostia ponti' 575
 raptat iter; mox huc uestras reuehemur ad oras

donaque dicta feram.' tum uero plura uocatis
adnuit ille deis. promissa infida tyranni
iam Phryges et miserae flebant discrimina Troiae.

Panditur hinc totis in noctem carbasus alis,
litoraque et ueteris tumulus praelabitur Ili 580
Dardaniusque pater; uigili simul omnia ludo
festa uident; hinc unda sacris hinc ignibus Ide
uibrat et horrisonae respondent Gargara buxo.
inde ubi iam medii tenuere silentia ponti
stridentesque iuuant aurae, Phrixea subibant 585
aequora et angustas quondam sine nomine fauces.
ecce autem prima uolucrem sub luce dehiscens
terruit unda ratem, uitataque constitit Helle,
iam Panopes Thetidisque soror, iamque aurea laeua
sceptra tenens. tum sternit aquas proceresque ducemque 590
aspicit et placidis conpellat Iasona dictis.
'te quoque ab Haemoniis ignota per aequora terris
regna infesta domu fatisque simillima nostris
fata ferunt; iterum Aeolios Fortuna penates
spargit et infelix Scythicum gens quaeritis amnem. 595
uasta super tellus, longum (ne defice coeptis)
aequor, et ipse procul, uerum dabit ostia Phasis.
hic nemus arcanum geminaeque uirentibus arae
stant tumulis; hic prima pia sollemnia Phrixo
ferte manu cinerique, precor, mea redditte dicta:
non ego per Stygiae quod rere silentia ripae, 600
frater, agor; frustra uacui scrutaris Auerni,
care, uias. neque enim scopolis me et fluctibus actam
frangit hiemps; celeri extemulo subiere ruuentem *come up b*
Cymothoe Glaucusque manu; pater ipse profundi 605
has etiam sedes, haec numine tradidit aequo
regna nec Inois noster sinus inuidet undis.'
dixerat, et maestos tranquilla sub aequora uultus
cum gemitu tulit, ut patrii rediere dolores.
tum pelago uina inuergens dux talibus infit; *pour upon* 610
'undarum decus et gentis, Cretheia uirgo,
pande uiam cursuque tuos age, diua, secundo.'

Inmittitque ratem mediasque interuolat urbes
qua breuibus furit aestus aquis Asiamque prementem
effugit abruptis Europa inmanior oris.

615

has etiam terras consertaque gentibus arua
sic pelago pulsante, reor, Neptunia quondam
cuspis et aduersi longus labor abscidit aeui,
ut Siculum Libycumque latus, stupuitque fragore

Taurus et occiduis regnator montibus Atlans.

620

iam iuga Percotes, Pariumque infame fragosis
exuperant Pityamque uadis, transmissaque puppi
Lampsacus, Ogygii quam nec trieterica Bacchi
sacra neque arcanis Phrygius furor inuehit antris,

625

sed suus in Venerem raptat deus. illius aras

urbe super celsique uident gestamina templi.

rarior hinc tellus adque ingens undique caelum

rursus et incipiens alium prospectus in orbem.

terra sinu medio Pontum iacet inter et Hellen

ceu fundo prolata maris; namque improba caecis

630

intulit arua uadis longoque per aequora dorso

litus agit: tenet hinc ueterem confinibus oris

pars Phrygiam, pars discreti iuga pinea montis.

nec procul ad tenuis surgit confinia ponti

urbs placidis demissa ingis; rex diuitis agri

635

Cyzicus. Haemoniae qui tum noua signa carinae

ut uidet, ipse ultro primas procurrit ad undas

miraturque uiros dextramque amplexus et haerens

incipit 'o terris nunc primum cognita nostris

Aemathiae manus et fama mihi maior imago.

640

non tamen haec adeo semota neque abdita tellus

nec loca iam populis imperuia lucis eoae,

cum tales intrasse duces, tot robora cerno.

nam licet hinc saeuas tellus alat horrida gentes

meque fremens tumido circumfluat ore Propontis,

645

uestra fides ritusque pares et mitia cultu

his etiam mihi corda locis; procul effera uirtus

Bebrycis et Scythici procul inclemencia sacri.'

sic memorat laetosque rapit, simul hospita pandi

tecta iubet templisque sacros largitur honores. 650
stant gemmis auroque tori mensaeque paratu
regifico centumque pares primaeua ministri
corpora; pars epulas manibus, pars aurea gestant
pocula bellorum casus expressa recentum.
adque ea prima duci porgens carchesia Graio
Cyzicus 'hic portus' inquit 'mihi territat hostis,
has acies sub nocte refert, haec uersa Pelasgum
terga uides, meus hic ratibus qui pascitur ignis.'
subicit Aesonides 'utinam nunc aura Pelasgos
adferat et solitis temptet concurrere furtis 660
cunctaque se ratibus fundat manus: arma uidebis
hospita nec post hanc ultra tibi proelia noctem.'
sic ait hasque inter uariis nox plurima dictis
rapta uices nec non simili lux postera tractu.

C. VALERI FLACCI
ARGONAUTICON
LIBER TERTIUS.

Tertia iam gelidas Tithonia soluerat umbras
exueratque polum; Tiphyn placida alta uocabant.
it tectis Argoa manus, simul urbe profusi
Aenidae caris socium digressibus haerent.

dant Cererem lectumque pecus nec palmite Bacchum 5
Bithyno Phrygioue satum, sed quem sua noto
colle per angustae Lesbos freta *suggerit* Helles.
ipse agit Aesonidae iunctos ad litora gressus
Cyzicus abscessu lacrimans *oneratque superbis*
muneribus, primas coniunx Percosia uestes 10
quas dederat picto et Clite uariauerat auro.
tum galeam et patriae telum insuperabile dextrae
addidit: ipse ducis *phaleras* et Thessala contra
frena capit manibusque datis iunxere penates.

Tu mihi nunc causas infandaque proelia, Clio,
pande uirum; tibi enim superum data, uirgo, facultas
nosse animos rerumque uias. cur talia passus
arma, quid hospitiis iunctas concurrere dextras
Iuppiter? unde tubae nocturnaque mouit Erinys?

Dindyma sanguineis famulum bacchata lacertis
dum uolucri quatit asper equo siluasque fatigat
Cyzicus, ingenti praedae deceptus amore
adsuetum Phrygias dominam uectare per urbes
oppressit iaculo *redeuntem* ad frena leonem. 20

et tunc ille iubas captiuaque postibus ora
in posuit, spolium infelix diuaeque pudendum.
quae postquam Haemoniam tantae non immemor irae
aerisono de monte ratem praefixaque regum
scuta uidet, noua monstra uiro, noua funera uoluit,
ut socias in nocte manus utque impia bella
conserat et saeuis erroribus in plicet urbem.
nox erat et leni canebant aequora sulco,
et iam prima leues spargebant sidera somnos.
aura uehit; religant tondas ueloque Procnesson
et te iam medio flauentem, Rhundace, ponto
spumosumque legunt fracta Scylaceon ab unda.
ipse diem longe solisque cubilia Tiphys
consulit, ipse ratem uento stellisque ministrat.
at qui illum non ante sopor luctamine tanto
lenit agens diuum imperiis; cadit inscia clavo
dextera demittitque oculos, solataque puppis
turbine flectit iter portuque refertur amico.

Ut notis adlapsa uadis, dant aethere longo
signa tubae, uox et mediis emissa tenebris
'hostis habet portus, soliti rediere Pelasgi.'

rupta quies; deus ancipitem lymphauerat urbem, ~~macilenta~~ ⁴⁵ ~~dubius~~
Mygdoniae Pan iussa ferens saeuissima matris,
Pan nemorum ~~pater~~ potens, quem lucis ad horas
antra tenent; ~~latet~~ ad medias per deuia noctes.
saetigerum latus et toruae coma sibila frontis.
uox omnes super una tubas, qua conus et enses,
qua trepidis auriga rotis nocturnaque muris
clastra cadunt; talesque metus non Martia cassis
Eumenidumque comae, non tristis ab ~~aegide~~ Gorgo
sparserit aut ~~tacitis~~ aciem raptauerit umbris.
ludus et illa deo, pauidum praesepibus aufert
cum pecus et profugi sternunt dumeta iuueni.

Ilicet ad regem clamor ruit. exilit altis
sonnia dira toris simulacraque pallida linquens
Cyzicus. ecce super foribus Bellona reclusis
nuda latus passuque mouens orichalca sonoro

mane, nest

25

sheaf

join battle

30

oars

35

pass

struggle
walter

40

water

45

madness

~~dubius~~

50

helmet
chariot

helmet

55

over threw

60

brass

adstitit et triplici pulsans fastigia crista
 hinc ciet aere uirum. sequitur per moenia demens
 ille deam et fatis extrema in proelia tendit;
 qualis in Alciden et Thesea Rhoetus iniqui
nube méri geminam Pholoen maioraque cernens
astra ruit, qualisue redit uenatibus actis
 lustra pater Triuiamque canens umeroque Learchum
 aduehit, at miserae declinant lumina Thebae.
 iamque adeo nec porta ducem nec pone moratur
excubias sortita manus, quae prima furenti
 aduolat; hinc alii subeunt, ut proxima quaeque
 intremuit domus et motus accepit inanes.

At Minyas anceps fixit pauor; aegra uirorum
 corda labant, nec quae regio aut discrimina cernunt,
 cur galeae clipeique micent, num perugil armis

donec et hasta uolans inmani turbine transtris.
 insonuit monuitque ratem rapere obuia caeca
 arma manu. princeps galeam constringit Iason
 uociferans 'primam hanc nati, pater, accipe pugnam
 uosque, uiri, optatos huc adfore credite Colchos.'
 Bistonas in medios ceu Martius exilit astris
 currus, ubi ingentes animae clamorque tubaeque
 sanguineum iuuere deum, non segnius ille
 occupat arua furens; sequitur uis omnis Achium.
 adglomerant latera, et densis thoracibus horrens
 stat manus, aegisono quam nec fera pectore uirgo
 dispulerit nec dextra Iouis Terrorque Pauorque,
 Martis equi. sic contextis umberibus urgent,
 caeruleo ueluti cum Iuppiter agmine nubem
constituit; certant zephyri frustaque rigentem
 pulsat utrimque notus; pendent mortalia longo
 corda metu, quibus illa fretis, quibus incidat aruis.

Hinc manus infelix clamore inpellere magno
 saxa facesque atras et tortae pondera fundae;
 fert sonitus inmota phalanx irasque retentant, ^{sup} _{Kapp}
congeries dum prima fluat. stellantia Mopsus

tegmina et ingentem Corythi notat Eurytus umbram.
 restitit ille gradu seseque a lumine ferri
sustinuit praeceps, subitum ceu pastor ad amnem
 spumantem nimbis fluctuque arbusta ruentem.
 et Tydeus 'en intentis quem uiribus' inquit
 'opperiar manibusque dari quem comminus optem; ^{rest for}
 quo steteris moriere loco.' subit ilia cuspis ^{goes no} ¹⁰⁵ ^{hend}
 Olenii; dedit ille sonum compressaque mandens ^{cap}
 aequora purpuream singultibus expulit hastam.
 ac uelut in medio rupes latet horrida ponto,
 quam super ignari numquam rexere magistri
 praecipites inpune rates, sic agmine caeco
 incurrit strictis manus ensibus. occubat Iron
 et Cotys et Pyrno melior genitore Bienor.

At magis interea diuerso turbida motu
 urbs agitur. Genyo coniunx amouerat arma;
 ast illi subitus uentis uiuoque reluxit ^{blazed} 115
torre focus; telis gaudes, miserande, repertis. ^{Brand, earth}
 linquit et undantes mensas infectaque pernox ^{surg'g}
 sacra Medon; chlamys inbelli circumuenit ostro
 torta manum strictoque uias praefulgurat ense.
 talis in arma ruit, nec uina dapesque remota
 statque loco torus, insomnes mansere ministri. ^{in ge'e omni mansere senestrum} 120
 inde uagi nec bella modis nec casibus isdem
 conseruere manu et longe iacuere perempti. ^{your battle, Kiled}
 ecce grauem nodis pinguique bitumine quassans
 lampada turbata Phlegyas decurrit ab urbe; 125
 ille leues de more manus aciemque Pelasgum
 per noctem remeasse ratus pulsumque requirens
 saepe sibi uano Thamyrim clamore petebat
 arduus et late fumanti nube coruscus;
 quantus ubi inmeno prospexit ab aethere Typhon 130
 igne simul uentisque rubens, quem Iuppiter alte
 crine tenet; trepidant diro sub lumine puppes.
 tollitur hinc tentoque ruit Tirynthius arcu
 pectore certa regens aduersae spicula flammæ ^{arrow}
 per piceos accensa globos, et pectus harundo 135

per medium contenta fugit; ruit ille comantem
ore facem supra maiorque apparuit ignis.

Ambrosium Peleus, ingentem Ancaeus Echeclum
sternit et elatae proprius succedere dextrae
Telecoonta sinit duplicataque ora securi 140
dissecuit ceruice tenus. simul aspera uictor
cingula sublustris vibrantia detrahit umbra.

'has, precor, exuuias et opima cadauere' Nestor
'linquite' ait: 'ferro potius mihi dextera, ferro
nauet opus,' presumque manu detruncat Amastrum 145
diuersasque simul socios inuadere turmas
admonuit. pergunt rupta testudine fusi,
qua tenebrae campique ferunt. grauis inuenit Ochum
Phlias et trepido Pollux inpungitur Hebro. *datus*
ipse super uultus taboque natantia terga 150
dux campi Martisque potens ut caeca profundo
currit hiemps, Zelyn et Broten Abarimque relinquit
semineces; Glaucum sequitur Glaucumque ruentem
occupat et iugulo uulnus molitur aperto.

ille manu contra telum tenet ultima frustra 155
uerba ciens, fixamque uidet decrescere cornum.
hinc Halyn, hinc rigido transcurrrens demetit ense
Protin et insignem cithara cantuque fluenti
Dorcea, qui dulci festis ad sistere mensis
pectine Bistoniae magnum post ausus alumnum. 160
nec pharetram aut acres ultra Tirynthius arcus
exercet, socia sed disicit agmina claua.
ac uehuti magna iuuenum cum densa securi
silua labat cuneisque gemit graue robur adactis
iamque abies piccaeque ruunt: sic dura sub ictu
ossa uirum malaeque sonant sparsusque cerebro
albet ager. leuis ante pedes subsederat Admon;
occupat os barbamque uiri clauamque superne
intonat. 'occumbens en ^{rebus} dyc' ait 'Herculis armis
donum ingens semperque tuis memorabile fatis.'
horruit ille cadens nomenque agnouit amicum
primus et ignaris dirum scelus attulit umbris. 165
seiu
under
170

nec tibi Thessalicos tunc profuit, Ornyte, reges
 hospitiis aut mente moras fuisse benigna
 et laribus sacrasse ^{fides}; procul aduenit Idmon 175
oblatumque ferit galeam cristasque rubentes,
 heu tua dona, gerens. quem te qualemque uidebit
 attonitus, Crenae, parens! en frigidus orbes
 purpureos iam somnus obit, iam candor et anni
 deficiunt uitaque fugit decus omne soluta: 180
 deseris heu nemus et Nympharum, durus, amores!
 at diuersa Sagen turbantem fallere neruo
 tum primum puer ausus Hylas (spes maxima bellis
 pulcher Hylas, si fata sinant, si prospera Iuno),
 prostrauitque uirum celeri per pectora telo. 185

Accessere (nefas) tenebris fallacibus acti *concreta*
 Tyndaridae in sese: Castor prius ibat in ictus
 nescius; ast illos noua lux subitusque diremit *coron*
 frontis apex. tum Castor Ityn, qua caerulus ambit
 balteus et gemini committunt ora dracones, *genuis* 190
 frater Hagen Thapsumque securigerumque Nealcen
 transigit et Canthi pallentem uulnere Cydrum.
 torserat hic totis conisus uiribus hastam
 uenatori Erymo, breuis hanc sed fata ferentem
prodidit et piceo comitem miserata refulsit *desolat* 195
 Luna polo; cessere iubae raptumque per auras
 uulnus et extrema sonuit cita cuspide cassis.
 Nisaeum Telamon et Ophelten uaria sonantem
 per clipei cedentis opus cratemque trilicem,
 qua stomachi secreta, ferit laetusque profatur: *selecte* 200
 'di, precor, hunc regem aut aequa delegerit alta
 fors mihi gente satum, magnusque et flebilis urbi
 conciderit.' super addit Aren fratremque Melanthum
 Phoeaque Oleniden, Lelegum qui pulsus ab oris
 regis amicitiam et famuli propioris honores 205
 (qua patiens non arte?) tulit. nox alta cadentum *able* *to ender*
 ingentes duplicat sonitus augetque ruinas.
 ut magis Inarime, magis ut mugitor anhelat
 Vesuius, attonitas acer cum suscitat urbes,

incertus

sic pugnae er^{et}udescit opus; neque enim ignea cedunt 210
 astra loco, lenti^{er} haeret nox conscientia bigis.
 perge age Tartareae mecum simul omnia noctis,
 Musa, sequi. trepidam Phaeton adflauit ab alto
 Tisiphonen grauior que locos iam luce propinquia
 umbra premit; non signa uirum, non funera cernunt, 215
 et rabie magis ora calent. uos prodite, diuae,
 Eumenidum noctisque globos, uatile patescat
 armorum fragor et tepidi singultibus agri
 labentum adque acti Minyis per litora manes.

Cyzicus hic aciem uanis discursibus implet 220
 fata trahens; iam pulsa sibi cessisse Pelasgum
 agmina, iam passim uacuos disiecta per agros
 credit ouans; tales ausus, ea gaudia singit
 ira deum. fundo ueluti cum Coeus in imo
 uincla Iouis fractoque trahens adamante catenas 225
 Saturnum Tityumque uocat spei^{ne}que aetheris amens
 concipit, ast illum fluuiis et nocte remersit remessa
 Eumenidum canis et sparsae iuba reppulit hydrae.
 saeuit, acerba fremens tardumque a moenibus agmen
 increpitat: 'numquamne dolor uirtusque subibit, 230
 nil ausas sine rege manus? at barbara buxus
 si uocet et motis ululantia Dindyma sacris,
 tunc ensis placet atque furor, modo tela sacerdos
 porrigat et iussa sanguis exuberet ulna.' arm
 talibus insultans iamdudum numine diuae 235
 deficit; infracti languescent frigore cursus;
 corda pauent; audit fremitus irasque leonum
 cornuaque et motas uidet inter nubila turres.
 tunc grauis et certo tendens stridore per umbram
 Aesonii uenit hasta ducis latumque sub imo 240
 pectore rumpit iter. quam nunc incognita uellet
 lustra sibi nullosque datos uenatibus annos?
 talia magnanimi diuerso turbine fundunt
 tela uiri, sonitusque pedum suspectaque motu
 explorant; prensant socios uocemque reposcunt. 245
 quod si tanta lues seros durasset in ortus,

placuit
infelix

extinctum genus et solas per moenia matres
uidisset stratamque dies in litore gentem.

Tum pater omnipotens tempus iam rege perempto
flectere fata ratus miserasque abrumpere pugnas, 250
supremam celeravit opem nutuque sereno ^{male hastis}
intonuit, quem Nocte satae, quem turbidus horret
armipotens. tunc porta trucis coit infera leti.
continuo dant terga metu uersique per agros
diffugiunt, quae sola salus: nec terga ruentum 255
mens Minyis conuersa sequi; stetit anxia uirtus.
ecce leui primos iam spargere lumine portus
orta dies notaeque (nefas) albescere turres.
'di maris' attonito conclamat ab agmine Tiphys
'ut mea fatali damnasti pectora somno! 260
heu socii quantis conplerunt litora monstris!'
illi autem neque adhuc gemitus neque conscientia facti
ora leuant; tenet exangues rigor horridus artus;
ceu pauet ad crines et tristia Pentheos ora
Thyias, ubi impulsac iam se deus agmine matris 265
~~abstulit~~ ^{Beckham} et caesi uanescunt cornua tauri.
nec minus effusi grandaeuum ad litora uulgus,
ut socias uidere manus, dare uersa retrorsus
terga metu. dextram tendens proclamat Iason
'quos fugitis? uellem hac equidem me strage meosque 270
procubuisse magis. deus haec, deus asper utrisque
implicuit. sumus heu Minya, sumus hospita turba.
eur etiam flamas miserosque moramus honores?' ^{long port}

Tum super exangues confertae caedis aceruos ^{crossed}
praecipi plangore ruunt; agnoscit in alta 275
strage uirum sua texta parens, sua munera coniunx.
it gemitus toto sinuosa per aequora caelo.
pars tenuis flatus et adhuc stridentia prensant ^{stell, hissing}
uolnera, pars sera conponunt lumina dextra.
at uero in mediis exangui rege reperto 280
aggeribus, tristi sileant ceu cetera planetu,
sic famulum matrumque dolor, sic omnis ad unum
uersa manus. circa lacrimis ac mentibus aegri

stant Minya deflentque nefas et cuspidis ictus
 Haemoniae sortemque ducis solantur acerbam. 285
 ille ubi concretos pingui iam sanguine crines
 pallentesque genas infractaque pectore caro
 tela neque hesternos agnouit in hospite uultus,
 ingemit atque artus fatur complexus amicos:
 'te tamen ignarum tanti, miserande, furoris
 nox habet et nullo testantem foedera questu: 290
 at mihi luctificum uenit iubar. heu quibus adsum
 conloquiis? cui me hospitio Fortuna reuexit?
 extingue mea (fatis id defuit unum)
 sperauit te posse manu? talisne reliqui
 has ego, amice, domos? quod si iam bella manebar
 et placitum hoc superis, nonne haec mea iustius essent
 funera meque tuus nunc plangeret a! malus error?
 nec Clarii nunc antra dei quercusque tonantis
 arguerim. talesne acies, talesne triumphos 300
 sorte dabant? tantumque nefas mens conscientia uatum
 conticuit, patriae exitium crudele senectae
 et tot acerba canens! heu diuis uisa sinistris
 regna mihi! quinam reditus? quae me hospita tellus
 accipiet? quae non primis prohibebit harenis? 305
 inuidere dei, ne Phasidis arua remoti
 et Scythicas populatus opes haec rursus adirem
 litora, neue tuos irem tunc ulti in hostes.
 fas tamen est conferre genas, fas iungere tecum
 pectora et exangues miscere amplexibus artus. 310
 uos age funereas ad litora uoluite siluas
 et socios lustrate rogos; date debita caesis
 munera, quae nostro misisset Cyzicus igni.
 Parte alia Clite laceras super ora mariti
 fusa comas misera in planetus uocat agmina matrum 315
 fatur et haec: 'primis coniunx eruptus in annis
 cuncta trahis; necdum suboles nec gaudia de te
 ulla mihi, quis maesta tuos nunc, optime, casus
 perpeterer tenui luctum solamine fallens.
 Mygdonis arma patrem funestaque proelia nuper 320

natales rapuere domos, Triuiaeque potentis
 occidit arcana genetrix absumpta sagitta:
 tu, mihi qui coniunx pariter fraterque parensque
 solus et a prima fueras spes una iuuenta,
 deseris heu, totamque deus simul inpulit urbem!
 ast ego non media te saltem, Cyzice, uidi
 tendentem mihi morte manus aut ulla monentis
 uerba tuli; *quin* et thalamis modo questa morari,
heu talem tantique metus secura recepi.
 illam uix gemino maerens cum Castore Pollux
 erigit haerentem compressaque colla trahentem.

325

valha

330

taieva

Interea innumeratas nudatis montibus urgent
 certatim decorantque pyras et corpora maesti
 summa locant; uadit sonipes ceruice remissa
 uenatrix nec turba canum pecudesque morantur
 funereae: fert cuique manus, quae cura suorum,
 quae fortuna fuit. medio rex aggere longe
 eminet; hunc crebris quatiens singultibus ora
 adleuat Aesonides celsoque reponit in ostro.
 dat pictas auro adque ardentes murice uestes,
 quas rapuit telis festina uocantibus austris
Hypsipyle; galeam dilectaue cingula regi
 inicit; ille suam uultus conuersus ad urbem
 sceptrum manu ueterum retinet gestamen auorum.
 nam quia nec proles alius nec *dénique* sanguis,

335

340

*grecley**ornaments*

345

inde ter armatos *Minyis referentibus* orbes
 concussi tremuere rogi, ter inhorruit aether
 luctificum clangente tuba; iecere supremo
 tum clamore faces; *Regum* labor omnis in auras
 soluitur et celsis conludent aequora flammis.
scilicet haec illo iuuenem populosque manebar
 tempore, Peliacis caderet cum montibus arbor;
 hoc uolucrumque minae praesagaque fulmina longo
 acta mari tulerant. sed quis non prima repellat
 monstra deum longosque sibi non auguret annos?
 iamque solutus honos cineri, iam passibus aegris

350

membranis

355

dilapsae cum prole nurus, tandemque quiescunt
 dissona perugili planctu uada, qualiter arctos
 ad patrias aibus medio iam uere reuectis
 Memphis et aprici statio silet annua Nili.

At non inde dies nec quae magis aspera curis
 nox Minyas tanta caesorum ab imagine soluit.

bis zephyri iam uela uocant, fiducia maestis
 nulla uiris; aegra adsiduo mens carpitur aestu,
 neandum omnes lacrimas adque omnia redditia caesis
 iusta putant; patria ex oculis acerque laborum
 pulsus amor segnique iuuat frigescere luctu.

res hominum
 ipse etiam Aesonides, quamquam tristissima rerum
castiganda duci uultuque premenda sereno,
 dulcibus indulget lacrimis aperitque dolorem.

tum secreta trahens Phoebeum ad litora Mopsum
 'quaenam' ait 'ista lues, aut quae sententia diuum?
 decretusne uenit fato pavor? an sibi nectunt
 corda moras? cur immemores famaeque larisque
luribus
angimur? aut pariet quemnam haec ignauia finem?' 375

'Dicam' ait 'ac penitus causas labemque docebo'
 Mopsus, et astra tuens 'non si mortalia membra
 sortitusque breues et parui tempora fati
perpetimur, socius superi quondam ignis Olympi,
 fas ideo miscere neces ferroque morantes
exigere hinc animas redituraque semina caelo.

deinceps
for
 quippe nec in uentos nec in ultima soluimur ossa;
 ira manet duratque dolor. cum deinde tremendi
 ad solium uenere Louis questuque nefandam
 edocuere necem, patet ollis fanua leti
 adque iterum remeare licet; comes una sororum
 additur et pariter terras atque aequora lustrant. *hunc*
 quisque suis sontes inimicaque pectora poenis
 implicat et uaria meritos formidine pulsant.

at quibus inuito maduerunt sanguine dextrae,
 si fors saeuia tulit miseros, sed proxima culpae,
 hos uariis mens ipsa modis agit et sua carpunt
 facta uiros: resides et iam nil amplius ausi

listas

360

365

370

375

380

385

390

in lacrimas humilesque metus aegramque fatiscunt 395
 segnitiem, quos ecce uides. sed nostra requiret
 cura uiam. memori iam pridem cognita uati
 est procul ad Stygiae deuexa silentia noctis *long to
slipping down*
 Cimmerium domus et superis incognita tellus,
 caeruleo tenebrosa situ, quo flammea numquam 400
 Sol iuga sidereos nec mittit Iuppiter annos.
 stant tacitae frondes immotaque silua comanti
 horret uerna iugo; specus umbrarumque meatus *course*
 subter et Oceani praecipps fragor aruaque nigro
 uasta metu et subitae post longa silentia uoces, 405
 ensifer hic atraque sedens in ueste Celaeneus
 insontes errore luit culpamque remittens
 carmina turbatos uoluit placantia manes.
 ille mihi quae danda forent lustramina caesis *sacrific*,
 prodidit, ille uolens Erebum terrasque retextit. *opened* 410
 ergo ubi puniceas oriens accenderit undas,
 tu socios adhibe sacris armentaque magnis *summons*
 bina deis; me iam coetus accedere uestros
 haut fas interea, donec lustralia pernox
 uota fero. mouet en gelidos Latonia currus. 415
 flecte gradum, placidis sileant age litora coepitis.
 Iamque sopor mediis tellurem presserat horis
 et circum tacito uolitabant somnia mundo,
 cum uigil arcani speculatus tempora sacri
 Ampycides petit auersis Aesepia siluis 420
 flumina et aequoreas pariter decurrit ad undas.
 hic sale purpureo uiuaque nitentia lympha
 membra nouat seque horrifcis accommodat actis.
 tempora tum uittis et supplice castus oliua
 implicat et stricto designat litora ferro: 425
 circum humiles aras ignotaque nomina diuum
 instituit siluaque super contristat opaca. *darker*
 utque metum numenque loco sacramque quietem
 addidit, ardentि nitidum iubar euocat alto.
 Adque Argoa manus uariis insignis in armis 430
 ibat agens lectas aurata fronte bidentes. *sheep*

Delius hic longe carenti ueste sacerdos
 occurrit ramoque uocat: iamque ipse recenti
 stat tumulo placida transmittens agmina lauro:
 dicit et ad fluuios ac uincula soluere monstrat 435
 prima pedum glaucasque comis praetexere frondes
 imperat, hinc alte Phoebi surgentis ad orbem
 ferre manus totosque simul procumbere campis.
 tunc piceae mactantur oves, prosectaque partim
 tergora, per medios partim gerit obuius Idmon. 440
 ter tacitos egere gradus, ter tristia tangens
 arma simul uestesque uirum lustramina ponto
 pone iacit; rapidisadolentur cetera flammis.
 quin etiam truncas, numerum effigiesque uirorum,
 rite locat querqus simulataque subligat arma. 445
 hoc Stygias transire minas iramque seueri
 sanguinis, his orat uigiles incumbere curas,
 adque ita lustrifico cantu uocat: 'ite perempti
 ac memores abolete animas; sint otia uobis,
 sit Stygiae iam sedis amor; procul agmine nostro 450
 et procul este mari cunctisque absistite bellis.
 uos ego nec Graias umquam contendere ad urbes
 nec triuuis ululare uelim, pecorique satisque
 nullae ideo pestes nec luctifer ingruat annus,
 nec populi nostriue luant ea facta minores.' 455
 dixerat, et summas frondentibus intulit aris
 libauitque dapes, placidi quas protinus angues,
 umbrarum famuli, linguis rapuere coruscis.

Continuo puppem petere et considere transtris
 imperat Ampycides nec uisum uertere terrae: 460
 exciderint quae gesta manu, quae debita fatis.
 illi alacres pars arma locant, pars ardua celsis
 insternunt tabulata toris oriturque tremendum
 remorum sonus et laetae concordia uocis.
 Iuppiter urgentem ceu summa Ceraunia nubem
 cum pepulit mouitque iugis, fulsere repente 465
 et maria et scopuli nitidusque reducitur aether:
 sic animi rediere uiris, iamque ipse magister

nutat ab arce ratis remisque ~~obstere~~^{visio lo} tentat.
 instaurant primi certamina liber amictu ~~reverus~~^{tendit} 470
 Eurytus et dictis Talai non territus Idas;
 inde alii increpitant adque aequora pectore tollunt.
 par gemitu pulsusque fragor, uersumque uicissim
 mittitur in puppem retro mare. laetus et ipse
 Alcides 'quisnam hos uocat in certamina fluctus?' 475
 dixit, et intortis adsurgens arduuus undis
 percussit subito deceptum fragmine pectus,
 adque in terga ruens Talaum fortemque Eriboten
 et longe tantae securum Amphiona molis
obruit inque tuo posuit caput, Iphite, transtro. 480
querulus

Iam summas caeli Phoebus ardentior arces
 uicerat et longas medius reuocauerat umbras.
 tardior hinc cessante ~~eu~~^{vix} quae proxima Tiphys
 litora quosque dabat densa trabe Mysia montes
 aduehitur. petit excelsas Tirynthius ornos; 485
 haeret Hylas lateri passusque moratur iniquos.

Illum ubi Iuno poli summo de uertice puppem
 deseruisse uidet, tempus rata diua nocendi
 Pallada consortem curis cursusque regentem,
 nequa inde incepitis fieret mora, fallere prima 490
 molitur caroque dolis auertere fratri.

tum sic adloquitur: 'procerum ui pulsus iniqua
 germanique manu (repetis, quo crimine) Perses
 barbaricas iam mouit opes Hyrcanaque signa;
 Aeetes contra thalamis et uirgine pacta 495
 conciliat reges Scythicos, primusque coacta
 aduehit Albana Styrus gener agmina porta.
 bellum ingens, adque ipse citis Gradiuus habenis
 fundit equos. uiden Arctoo de cardine quanta
 tollat se nubes adque aethere pendeat atro? 500
 corripe prima uias; finem cum Phasidis alti
 transierit Perses aciemque admouerit urbi,
 coepita refer paulumque moras et foedera necte
 consiliis adque arte tua. sponde adfore reges
 dis genitos, quis arma uolens, quis agmina iungat.' 505

recall

at uirgo, quamquam insidias astusque nouercae
sentiat et blandos quaerentem fingere uultus,
obsequitur tamen et iussas petit ocios oras.

Ingemuit Iuno tandemque silentia rumpit:
'en labor, en odiis caput insuperabile nostris, 510
quam Nemeen tot fessa minis, quae flumina Lernae
experiar? Phrygiis ultro concurrere monstros
nempe uirum et pulchro reserantem Pergama coepto
uidimus. en ego nunc regum soror? et mihi gentis
ullus honos? iam tum indecores iustaeque dolorum 515
primitiae, ut tenero superati protinus angues.
debuerim nullos iuueni iam quaerere casus
uicta nec ad tales forsitan descendere pugnas:
uerum animis insiste tuis astumque per omnem
tende pudor; mox et Furias Ditemque mouebo.' 520
haec ait et pariter laeui iuga pinea montis
respicit ac pulchro uenantes agmine Nymphas,
undarum nemorumque decus. leuis omnibus arcus
et manicae uirides stricta et corytus habena, 525
summo palla genu, tenui uagus innatat unda
crinis ad obscurae decurrentes cingula mammae.
ipsa citatarum tellus pede pulsa sororum
personat et teneris summittit gramina plantis.
e quibus Herculeo Dryope percussa fragore, 530
cum fugerent iam tela ferae, processerat ultra
turbatum uisura nemus, fontemque petebat
rursus et attonitos referebat ab Hercule uultus.
hanc delapsa polo piceaeque adclinis opacae
Iuno uocat prensaque manu sic blanda profatur:
'quem tibi coniugio tot dignata dicaui 535
Nympha procos, en Haemonia puer adpulit alno,
carus Hylas, saltusque tuos montesque pererrat.
uidisti roseis haec per loca Bacchus habenis
cum domitas acies et Eoi ferula regni
duceret ac rursus thiasos et sacra moueret;
hunc tibi uel posito uenantem pectine Phoebum 540
crede dari. quae spes Nymphis aufertur Achaeis!

praereptum quanto proles Boebeia questu
 audiet et flavi quam tristis nata Lycormae?
 sic ait et celerem frondosa per auia ceruum
 suscitat ac iuueni sublimem cornibus offert.
 ille animos tardusque fugae longumque resistens
^{meille 545}
 sollicitat suadetque pari contendere cursu. ^{valter}
^{tempt}
 credit Hylas praedaeque ferox ardore propinquae
 insequitur; simul Alcides hortatibus urget
 550
 prospiciens: iamque ex oculis aufertur uterque,
 cum puerum ^{auissem} instantem quadripes fessaque minantem
 tela manu procul ad nitidi spiracula fontis ^{verb}
 dicit et intactas leuis ipse superfugit undas.
 hoc pueri spes lusa modo est nec tendere certat
 amplius; utque artus et concita pectora sudor ^{sternit}
 diluerat, gratos auidus procumbit ad amnes.
 stagna uaga quasi luce micant, ubi Cynthia caelo
 prospicit aut medii transit rota candida Phoebi:
 tale iubar diffundit aquis; nil ^{umbra} unda comaeque
 turbauitque sonus surgentis ad oscula Nymphae.
 illa auidas innecta manus heu sera crientem
 auxilia et magni referentem nomen amici ^{member}
 detrahit; adiutae prono nam pondere uires.

Iam pater umbrosis Tirynthius arcibus ornos
 depulerat magnoque iugi stridore reuelsas
^{puel out}
 terga super fulni porrexerat horrida monstri
 litora curua petens; alio nam calle reuersum
 credit Hylan captaque dapes auxisse ferina.
 sed neque apud socios structasque in litore mensas
 570
 unanimum uidet aeger Hylan nec longius acrem
 intendens aciem. uarios hinc excitat aestus
 nube mali percussus amor, quibus haeserit oris, ^{inger}
 quis tales inpune moras casusue laborue
 attulerit; densam interea descendere noctem
 575
 iam maiore metu; tum uero et pallor et amens
 cum piceo sudore rigor. ceu pectora nautis
 congelat hiberni uultus Iouis agricolisue,
 cum coit umbra minax, comitis sic adficit error

Alcidēn saeuaeque monet meminisse nouercae.
 continuo, uolucri ceu pectora tactus asilo
 emicuit Calabris taurus per confraga saeptis
 obuia quaeque ruens, tali se concitat ardens
 in iuga senta fuga: pauet omnis conscientia late
 silua, pauent montes, luctu succensus acerbo
 quid struat Alcides tantaque quid appetat ira.
 ille, uelut refugi quem contigit improba Mauri
 lancea sanguineus uasto leo murmure fertur
 frangit et absentem uacuis sub dentibus hostem,
 sic furiis accensa gerens Tirynthius ora
 fertur et intento discurrit montibus arcu.

heu miserae quibus ille ferae, quibus incidit usquam
 immeritis per lustra uiri! uolat ordine nullo
 cuncta petens; nunc ad ripas deiectaque saxis
 flumina, nunc totas nemorum procurrat ad umbras.
 rursus Hylan et rursus Hylan per longa reclamat
 auia; responsant siluae et uaga certat imago.

At sociis immota fides austrisque secundis
 certa; mora est nec paruuus Hylas, quamquam omnibus aequa
 grata rudimenta: Herculeo sub nomine pendent. 600
 illum omnes lacrimis maestisque reposcere uotis,
 incertique metu nunc longas litore uoces
 spargere nunc seris ostendere noctibus ignes,
 ipse uel excelsi cum densa silentia montis
 strata uel oblatis ductor uidet aequora uentis
 stat lacrimans magnoque uiri cunctatur amore.
 illius incessus habilemque ad terga pharetram,
 illum inter proceres maestaeque silentia mensae
 quaerit inops quondam ingenti comprensa trahentem
 uina manu et durae referentem monstra nouercae.

Nec minus interea crudelis iapyga Iuno
 adsidue mouet et primis cum solibus offert.
 iamque morae inpatiens cunctantes increpat orsis
 Tiphys et oblato monet otia rumpere cursu.
 ergo animum flexus dictis instantis Iason
 concedit sociosque simul sic fatur ad omnes:

580

585

590

595

600

605

610

615

'o utinam, Scythicis struerem cum funera terris,
uox mihi mentitas tulerit Parnasia sortes,
agmine de tanto socium qui maximus armis
adforet, hunc Iouis imperiis fatoque teneri
ante procellosum scopulis errantibus aequor.
haec tum fama; uiri nec certior extitit auctor.

uerum agite et, dubiis uariant quia pectora curis,

620

consulite et, motis seu uos uia flatibus urget,

pergit et inceptos mecum reuocate labores;

625

seu pluris tolerare moras rursusque propinquis

quaesiuisse iugis, pretium haut leue temporis acti.' ^{see}
dixerat; at studiis iam dudum ^{recta} iuuentus ^{confident}

orat inire uias; unum tanto afore coetu,

nec minus in sese generis dextrasque potentes

630

esse ferunt. tali mentem pars maxima flatu

erigit et uana gliscunt praecordia lingua:

saltibus ut mediis tum demum laeta reducit ^{sores}
cerua gredem, tum gesit aper reboatque superbis ^{resound}

comminus ursa lupis, cum sese Martia tigris

635

abstulit aut curuo tacitus leo condidit antro.

at pius ingenti Telamon iam fluctuat ira

cum fremitu, saeuisque ^{serens} iam iurgia dictis

insequitur magnoque implorat numina questu.

idem orans prensatque uiros demissaque supplex

640

haeret ad ora ducis, nil se super Hercule fari,

sed socio quocumque, ferat quamquam aspera fama

iam loca iamque feras per barbara litora gentes,

non alium contra Alciden, non pectora tanta

posse dari. rursum instimulat dicitque fauentes

645

magnanimus Calydone satus, pro moribus ille

deteriora fouens semperque inuersa tueri

durus et haud ullis umquam superabilis aequis

^{conqueratur}

rectorumue memor. 'non Herculis' inquit 'adempti,

sed tuus in seros haec nostra silentia questus

650

traxit honor, dum iura dares, dum tempora fandi.

septimus hic celsis descendit montibus austri

iamque ratem Scythicis forsitan statuisset in oris;

nos patriae inimemores, maneant ceu nulla reuectos
 gaudia, sed duro saeuae sub rege Mycenae, 655
 ad medium cunctamur iter. si finibus ullis
 has tolerare moras et inania tempora possem,
 regna hodie et dulcem sceptris Calydonia tenerem
 laetus opum pacisque meae, tutusque manerem
 quis genitor materque locis. quid deside terra
 haeremus? uacuos cur lassant aequora uisus?
 tu comitem Alciden ad Phasidis amplius arua
 adfore, tu socias ultra tibi rere pharetras?
 non ea pax odiis oblitaue numine fesso
 Iunō sui. noua Tartareo fors semine monstra
 atque iterum Inachiis iam nuntius urget ab Argis.
 non datur haec magni proles Iouis; at tibi Pollux
 stirpe pares Castorque manent, at cetera diuum
 progenies, nec parua mihi fiducia gentis.
 en ego eo quocumque uoles; quaqua agmina ferro 670
 rupta metam; tibi dicta manus, tibi quidquid in ipso
 sanguine erit, iamque hinc operum quae maxima posco.
 scilicet in solis profugi stetit Herculis armis
 nostra salus. nempe ora aequa mortalia cuncti
 ecce gerunt; ibunt aequo nempe ordine remi. 675
 ille uel insano iamdudum turbidus aestu
 uel parta iam laude tumens consortia famae
 despicit ac nostri ferri comes abnuit actis.
 uos, quibus et uirtus et spes in limine primo,
 tendite, dum rerum patiens calor et rude membris 680
 robur inest; nec enim solum dare funera Colchis
 sit satis et tota pelagus lustrasse iuuenta.
 spes mihi quae tali potuit longissima casu
 esse fuit; quiscumque uirum perquirere siluis
 egit amor; loca uociferans non ulla reliqui. 685
 nunc quoque, dum uario nutat sententia motu,
 cernere deuexis redeuatem montibus opto.
 sat lacrimis comitique datum, quem sortibus aei
 crede uel in mediae raptum tibi sanguine pugnae?
 Talibus Oenides urget: simul incita dictis 690

heroum manus. ante omnes Argoa iubebat
 uincla rapi Calais. furias miratur ouantum
 Aeacides, multusque uiri cunctantia corda
 fert dolor, an sese cōmitem tam tristibus actis
 abneget et celsi maerens petat ardua montis. 695
 non tamen et gemitus et inanes desinit iras
 fundere. 'quis terris pro Iuppiter' inquit 'Achaeis
 iste dies! saeui capient quae gaudia Colchi!
 non hi tum flatus, non ista superbia dictis,
 litore cum patrio, iam uela prementibus austris, 700
 cunctus ad Alciden uersus fauor: ipse iuuaret,
 ipse ducis curas meritosque subiret honores.
 iamne animis, iam gente pares, adque inclita uelci iuxta
 dextera? nulla fides, nulli super Hercule fletus?
 nunc Parthaonides, nunc dux mihi Thracia proles? 705
 aspera nunc pauidos contra ruit agna leones?
 hanc ego magnanimi spolium Didymaonis hastam,
 quae neque iam frondes uirides nec proferet umbras,
 ut semel est euulsa iugis ac matre p̄empta
 fida ministeria et duras obit horrida pugnas, 710
 testor et hoc omni, ductor, tibi numine firmo:
 saepe metu, saepe in tenui discriminē rerum
 Herculeas iam serus opes spretique uocabis
 arma uiri, nec nos tumida haec tum dicta iuuabunt.^{com spemo}
 Talibus Aeacides socios terroribus urgens 715
 inlacrimat multaque comas deformat harena.
 fata trahunt, raptusque uirum certamine ductor
 ibat et optenta mulcebat lumina palla.
 hic uero ingenti repetuntur pectora luctu, reviseb
 ut socii sedere locis nullaeque leonis 720
 exuuiae tantique uacant uestigia transtri. spoels traces
 flet pius Aeacides, maerent Poeantia corda,
 ingemit et dulci frater cum Castore Pollux.
 omnis adhuc uocat Alciden fugiente carina,
 omnis Hylan, medio percuntia nomina ponto. 725
 Dat procul interea toto pater aquore signum
 Phoreys et inmanes intorto murice phocas jagged well

contrahit antra petens; simul et Massylus et una
Lyctius et Calabris redit armentarius aruis.

ilicet extremi nox litore Solis Hiberas 730

condidit alta domos et sidera sustulit axis.

flamina contuere, facet cum fluctibus aequor.

Amphitryoniades nec quae noua lustra requirat,
nec quo temptet iter, comitis nec fata parenti
quae referat, uidet, aut socios qua mente reuisat. 735
urit amor, solumque negat decedere siluis.

non aliter gemitu quondam lea prolis ademptae
aegra redit; sedet inde uiis inclusaque longo
peruigilant castella metu; dolor adtrahit orbes
interea et misero manat iuba sordida luctu. 740

C. VALERI FLACCI
ARGONAUTICON
LIBER QUARTUS.

Atque ea non oculis diuum pater amplius aequis
sustinuit, natique pios miseratus amores *maneaver*
Iunonem ardentl trepidam grauis increpat ira:
'ut noua nunc tacito se pectore gaudia tollunt!
haeret inops solisque furit Tirynthius oris.
at comite immemores Minya faclesque relicto
alta tenent. sic Iuno ducem souet anxia curis
Aesonium, sic arma uiro sociosque ministrat?
iam quibus incertam bellis Scythicaeque pauentem
gentis opes, quanta trepidam formidine cernam! 10
tum precibus, tum me lacrimis et supplice dextra
adtemptare ueto; rerum mihi firma potestas.
i, Furias Veneremque moue; dabit impia poenas
uirgo nec Aeetae gemitus patiemur inultos.'
dixit et arcano redolentem nectare rorem, *swell* 15
quem penes alta quies liquidique potentia somni,
detulit inque uagi libauit tempora nati.
ille graues oculos et Hylan resonantia semper
ora premens, ut nulla deum superare potestas,
procumbit. tandem fessis pax reddit a siluis, 20
fluminaque et uacuis auditae montibus aurae.
Ecce puer summa se tollere uisus ab unda
frondibus in croceis, inimicae munere Nymphae,
stansque super carum talis caput edere uoces: *enrict*
'quid, pater, in uanos absumis tempora questus?' 25

hoc nemus, haec sedes mihi iam domus, improba quo me
en herc
presente
 Nympha rapit saeuae monitu Iunonis; in ~~arees~~ ^{annis} nunc Louis accessus et iam mihi numina caeli
 conciliat iungitque toros et frontis honores.

o dolor! o dulces quas gessimus ante pharetræ! 30
 iam socii laetis rapuerunt uincula uentis,
 hortator postquam furiis et uoce nefanda
 impulit Oenides. uerum cum gente domoque
 ista luet saeuæque aderunt tua numina matri.
 surge age et in duris haut umquam defice; caelo 35
 mox aderis teque astra ferent; tu semper amoris
 sis memor et cari comitis ne abscedat imago.
 talibus orantem dictis uisuque fruentem ^{hunc est opus}
 ille ultro petit et uacuis amplexibus instat ^{pro}
 languentisque mouet frustra conamina dextræ: 40
 corpus hebet somno refugaque eluditur umbra.
 tum lacrimis, tum uoce sequi, tum rumpere questus;
 cum sopor et uano spes maesta resoluitur actu.
 fluctus ab undisoni ceu forte crepidine saxi
 cum rapit halcyones miserae fetumque laremque, 45
 it super aegra parens queriturque tumentibus undis
 certa sequi, quocumque ferant, audetque pauetque,
 uicta fatiscit aquis donec domus haustaque fluctu est;
 illa dolens uocem dedit et se sustulit alis.
 haut aliter somni maestus labor. exilit amens 50
 effusisque genas lacrimis rigat. 'ibimus' inquit,
 'solus et hos montes desertaque lustra tenebis,
 care puer, nec res ultra mirabere nostras?'
 haec fatus relegitque uias et uallibus exit
 incertus, quid Iuno ferat, quas appetat iras. 55
 nec minus et socios cernit procul aequore ferri
praecipites tacitumque pudet potuisse relinqu.

Iamque iter ad Teucros adque hospita moenia Troiae
 flexerat Iliaci repetens promissa tyranni;
 cum maesto Latona simul Dianaque uultu 60
 ante Iouem stetit et supplex sic fatur Apollo:
 'in quem alium Alcidem, in quæ iam tempora differs

Caucaseum, rex magne, senem? nullumne malorum
finem adeo poenaeque dabis? te cuncta precatur
gens hominum adque ipsi iam te, pater optime, fontes 65
fessaque cum siluis orant iuga. sat tibi furtum
ignis et aetheriae defensa silentia mensae?

dixit ubi, e scopolis media inter pabula diri
uulturis ipse etiam gemitu maestaque fatigat
uoce Iouem saeuis releuans ambusta pruinis
lumina; congerminant amnes rupesque fragorem
Caucaseae; stupet ipse dei clamoribus ales.
tunc etiam superas Acheronte auditus ad arces
Iapetus grauis; orantem procul arcet Eriny^{imperiales}
respiciens celsi legem Louis. ille dearum 70
fletibus et magno Phoebi commotus honore
uelocem roseis demittit nubibus Irim.

'i, Phrygas Alcides et Troiae differat arma.
nunc' ait 'eripiat dirae Titana uolucri.'

diua uolat desertque uiro celeranda parentis
imperia adque alacrem laetis hortatibus implet.

Iam Minyae mediis clarae per sidera noctis
fluctibus intulerant placido caua linteal cursu
multaque deserto memores super Hercule uoluunt.
Thracius at summa sociis e puppe sacerdos 85
fata deum et miserae solans incommoda uitiae
securum numeris agit et medicabile carmen;
quod simul adsumpta pulsum side, luctus et irae
et labor et dulces cedunt e pectore nati.

Interea magni iam iam subeuntibus astris
Oceani genitale caput, Titania frenis ^{soror}
antra sonant; Sol auricomis urgentibus Horis
multifidum iubar et bisseno sidere textam
loricam induitur; ligat hanc qui nubila contra
balteus undantem uariat mortalibus arcum.
inde super terras et eoi cornua montis
emicuit traxitque diem cudentibus undis.
at Minyas uiso liquerunt flamina Phoebo.

Proxima Bebrycii panduntur litora regni,

pingue solum et duris regio non inuida tauris. 100
 rex Amycus; regis fatis et numine freti ^{confundens}
 non muris cinxere domos, non foedera legum
 ulla colunt placidas aut iura tenentia mentes.
 quales Aetnaeis rabidi Cyclopes in antris
 nocte sub hiberna seruant freta, sicubi saeuis
 aduectet ratis acta notis tibi pabula dira
 et miseras, Polypheme, dapes: sic undique in omnes
 prospiciunt cursantque uias, qui corpora regi
 capta trahant. ea Neptuno trux ipse parenti
 sacrifici pro rupe iugi media aequora supra 110
 torquet agens. sin forma uiris praestantior adsit,
 tum legere arma iubet sumptisque occurrere contra
 caestibus; haec miseris sors est aequissima leti.
 huc ubi deuinctam Neptunus gurgite puppem
 sensit et extremum nati prospexit in oras 115
 et quondam laetos domini certamine campos,
 ingemit ac tales euoluit pectore questus:
 'infelix imas quondam mihi rapta sub undas,
 nec potius magno, Melie, tum mixta Tonanti!
 usque adeone meam quacumque ab origine prolem 120
 tristia fata manent? sic te olim ~~perdere~~ sensi,
 Iuppiter, iniustae quando mihi uirginis armis
 concidit infelix et nunc chaos implet Orion.
 nec tibi nunc uirtus aut det fiducia nostri,
 nate, animos opibusque ultra ne crede paternis. 125
 iam iam aliae uires maioraque sanguine nostro
 uincunt fata Louis, potior cui cura suorum est.
 atque ideo neque ego hanc tumidis auertere uentis
 temptauit tenuique ratem, nec iam mora morti
 hinc erit ulla tuae, reges spreture secundos.
 abstulit inde oculos, natumque et tristia linquens 130
 proelia sanguineo terras pater nulluit aestu.

Principio fluuios gentemque et litora ductor
 explorare iubet, paulumque egressus Echion
 inuenit obscura gemitus in ualle trahentem
 clam iuuenem et caesi maerentem nomen amici. 135

ille uirum ut contra uenientem umbrataque uidit
tempora Parrhasio patriae de more galero
paciferaeque manu nequ quam insignia uirgac,
'heu fuge' ait 'certo quicumque is, perdite, passu,
dum datur.' *obstipuit* uisu Nonacia proles,
new haec
confessus
quid ferat admirans. postquam remeare monentem
ocius et dictis *perstantem* cernit in isdem,
abripit et sociis, quae sint ea, promere cogit.

ille manus tendens 'non haec' ait 'hospita uobis' 140
terra, uiri, non hic ullos reuerentia ritus

peitora; mors habitat saeuaeque hoc litore pugnae.
iam ueniet diros Amycus qui tollere caestus
imperet et uasto qui uertice nubila pulset.

talis in aductos Neptuni credita proles 150
aeternum furit adque aequae uirtutis egentes,
ceu superum segnes ad iniqua altaria tauros
constituit, tantum ut misero lauet arma cerebro.

consulite atque fugae medium ne temnire tempus.
namque isti frustra quisquam concurrere monstro 155
audeat; et quaenam talem uidisse uoluptas?

ductor ad haec 'Bebryxne uenis diuersaque regi
corda gerens (melior uulgi nam saepe uoluntas),
hostis an externis fato delatus ab oris?

et tua cur Amyeus caestu nondum obruit ora?' 160
'nomen' ait 'praedulce mihi ~~nomen~~que secutus
Otreos unanimi. decus ille et laeta suorum
gloria nec uestros comes aspernandus in actus,

Hesionam et Phrygiae peteret cum gaudia iuptae,
hic Amycum contra iussus stetit adque ego palmas 165
implicui; sed prima procul uixdum ora leuantis
fulminea frontem dextra disiectaque fudit

lumina; me numquam leto dignatus et armis,
sed lacrimis potius luctuque *absumor* inert. *consue*
spes tamen, his quando si nuntius extitit oris 170

et Mariandynum patrias penetrauit ad urbes,
unde genus fraterque uiro — sed et ille quierit
oro nec uanis cladem Lycus augeat armis.'

Hacc ubi non ulla iuuenes formidine moti
 accipiunt, ~~doleat~~ et, durent si pergere mente, 175
 terga sequi properosque iubet coniungere gressus.
 litore in extremo spelunca apparuit ingens,
 arboribus super et dorso contecta minanti,
 non quae dona die, non quae trahat aetheris ignem;
 infelix domus et sonitu fremibunda profundi. 180
 at uarii pro rupe metus: hic trunca rotatis
 brachia rapta uiris strictoque inmortua caestu
 ossaque taetra situ et capitum maestissimus ordo
 (respicias quibus aduerso sub uulnere nulla
 iam facies nec nomen erat); media ipsius arma
 sacra metu magnique aris inposta parentis.
 hospitis hic primum monitus rediere Dymantis,
 et pauor et monstri subiit absentis imago,
 atque oculos cuncti inter se tenuere silentes,
 donec sidereo Pollux interritus ore 190
 'te tamen hac, quicumque es,' ait 'formidine faxo
 iam tua silua ferat, modo sint tibi sanguis et artus.'
 omnibus idem animus forti decernere pugna,
exoptantque uirum contraque occurrere poscunt.
 qualiter ignotis spumantem funditus amnem 195
~~furens~~ ~~tuus~~ ~~tuus~~ ~~tuus~~ ~~tuus~~ ~~tuus~~
 pandit iter, mox omne pecus formidine pulsa
 pone subit, iamque et mediis praecedit ab undis.

At procul e siluis sese gregibusque ferebat
 saeuos in antra gigans. quem nec sua turba tuendo 200
 it taciti secura metus. mortalia nusquam
 signa manent; instar scopuli, qui montibus altis
 summus abit longeque iugo stat solus ab omni.
 deuolat inde furens, nec quo uia curue profecti
 nec genus ante rogit, sed tali protonat ira:
 'incipite, o iuuenes. etenim fiducia, credo,
huc tulit auditas et sponte lacesritis oras.
 sin errore uiae necdum mens gnara locorum:
 Neptuni en domus adque egomet Neptunia proles.
 hic mihi lex caestus aduersaque tollere contra 210

brachia. sic ingens Asiae plaga quique per arcton
dexter et in laeuum pontus iacet haec mea uisit
hospitia; hoc functi remeent certamine reges. *per sonet*
iam pridem caestus resides et frigida raris
dentibus aret humus. quis mecum foedera iunget? *215*
prima manu cui dona feram? mox omnibus idem
ibit honos. fuga sub terras, fuga nulla per auras.
nec lacrimae (ne ferte preces) superiue uocati
pectoru nostra mouent; aliis rex Iuppiter oris.
faxo Bebrycium nequeat transcendere puppis *face sat* *220*
ulla fretum et ponto uolitet Symplegas inani.'

Talia dicta dabat, cum protinus asper Iason
et simul Aeacidae simul et Calydonis alumni
Nelidaeque Idasque prior quae maxima surgunt
nomina; sed nudo steterat iam pectore Pollux. *225*
tum pauor et gelidus defixit Castora sanguis.
nam nec ad Elei pugnam uidet ora parentis,
nec sonat Oebalius caueae fauor ad iuga nota
Taygeti, *rapitur* patrios ubi uictor ad amnes,
nec pretium sonipes aut sacrae tauris harenae, *230*
praemia sed manes reclusaque ianua leti. *opened up*
illum Amycus nec fronte trucem nec mole tremendum
uixdum etiam primae spargentem signa iuuentae
ore residenti lustrans obit et fremit ausum,
sanguineosque rotat furiis ardentibus orbes. *235*
non aliter iam regna poli, iam capta Typhoeus
astra ferens Bacchum ante acies primamque deorum *dederunt*
Pallada et oppositos doluit sibi uirginis angues.
sic adeo insequitur rabidoque ita murmure terret:
'quisquis es, infelix celera puer; haut tibi pulchrae *240*
manserit hoc ultra frontis decus oraue matri
nota feres. tune, o sociis electus iniquis,
tune Amyci moriere manu?' nec plura moratus
ingentes umeros spatiosaque pectoris ossa
protulit horrendosque toris informibus artus. *245*
deficiunt uisu Minya, miratur et ipse
Tyndarides; redit Alcidae iam sera cupidio

et uacuos maesto lustrarunt lumine montes.

at satus aequoreo fatur tunc talia regē:

'aspice et ec crudis durata uolumina térgis;

nec peto sortis opem, sed quos potes in due caestus.' 250

Dixit et urgentis per sera piacula fati
nescius extreum hoc armis innectere palmas
dat famulis; dat et inde Lacon. odia aspera surgunt
ignotis prius adque incensa mente feruntur
in medium sanguis Iouis et Neptunia proles.
hinc illinc dubiis intenta silentia uotis.

at pater orantis caesorum Tartarus umbras
nube caua tandem ad méritae spéctacula poenae
emittit; summi nigrescunt culmina montis. 255

continuo Bebryx, Maleae uelut arce fragosa
turbo rapax, uix ora uirum, uix tollere passus
brachia torrenti praeceps agit undique nimbo
cursibus inuoluens, totaque inmanis harena
insequitur. uigil ille metu cum pectore et armis
huc alternus et huc, semper cernice réducta,
semper et in digitis et summi puluerē campi,
protectusque redit. spumanti qualis in alto

Pliade capta ratis, trepidi quam sola magistri
cura tenet, rabidum uentis certantibus aequor
intemerata secat: Pollux sic prouidus ictus
seruat et Oebalia dubium caput eripit arte.

ut deinde urgentes effudit nubibus iras
ardoremque uiri, paulatim insurgere fesso
integer et summis manibus diducere caestus. 275

ille dies aegros Amyci sudoribus artus
primus et arenti cunctantem uidit hiatu:
nec sua defessum noscunt loca nec sua regein
agmina. respirant ambo paulumque reponunt
brachia; ceu Lapithas aut Paeonas aequore in ipso

cum refouet fixaque silet Gradiuus in hasta.

uix steterant, et iam ecce ruunt inflictaque late
terga sonant; noua uis iterum, noua robora surgunt.
hunc pudor, hunc noto iam spes audientior hoste

instimulat. fumant crebro praecordia pulsū. 285
 auia responsant gemitu iuga: perugil ut cum
 artificum tonat Aetna manus et fulmina Cyclops
 prosubigit, pulsis strepitant incudibus urbes.
 emicat hic laeuamque parat dextramque minatur
 Tyndarides; redit huc oculis et pondere Bebryx 290
 sic ratus, ille autem celeri qualit̄ ora sinistra.
 conclamat socii et subitas dant gaudia uoces.
 illum insperata turbatum fraude furentemque 295
 Oebalides prima refugit dum detonet ira,
 territus ipse etiam adqne ingentis conscius ausi.
 saeuit inops Amycus nullo discrimine sese
 praecipitans rabidusque uirum (respectat ouantes
 quippe procul Minyas) tum caestu elatus utroque
 inruit. hos inter Pollux subit et trucis ultro
 aduolat ora uiri: nec spes effecta, sed ambae 300
 in pectus cecidere manus. hoc saeuior ille
 ecce iterum uacuas agit inconsulta per auras
 brachia. sentit at ut Pollux rationis egentem,
 dat genibus iunctis latus effusumque secutus 305
 haud reuocare gradum patitur, turbatque premitque
 ancipitem crebros et liber congerit ictus.
 desuper auerso; sonat omni uerbere uertex head
 inclinis ceciditque manus. iam tempora manant
 sanguine iamque latent aures, uitalia donec
 uincula, quā primo ceruix committitur artu, joined, joint 310
 soluit dextra grauis. labentem propulit heros
 ac super insistens 'Pollux ego missus Amyclis
 et Ioue natus' ait, 'nomen mirantibus umbris
 hoc referes, sic et memori noscere sepulchro.'
 Bebrycas extemplo spargit fuga; nullus adempti 315
 regis amor; montem celeres siluamque capessunt.
 haec sors, haec Amycum tandem manus arcuit ausis
 effera seruantem Ponti loca uimque iuuentae
 continuam et magni sperantem tempora patris.
 tenditur ille ingens hominum pauor aruaque late 320
 occupat, annosi ueluti si decidat olim fall down

pars Erycis uel totus Athos; qua mole iacentis
 ipse etiam expleri uictor nequit oraque longo
 comminus optutu mirans tenet. at manus omnis
 heroum densis certatim amplexibus urgent, 325
 armaque ferre iuuat fessasque attollere palmas.
 'salue uera Iouis, uera o Iouis' undique 'proles'
 ingeminant, 'o magnanimis memoranda palaestris
 Taygeta et primi felix labor ille magistri!'
 dumque ea dicta ferunt, tenues tamen ire cruores 330
 siderea de fronte uident; nec sanguine Pollux
 territus auerso siccabat uulnera caestu.
 illius excelsum ramis caput oraque Castor
 implicat et uiridi conicit tempora lauro,
 respiciensque ratem 'patriis' ait 'has precor oris, 335
 diua, refer frondes cumque hac freta curre corona.'
 dixerat. hinc ualida caedunt armenta bipenni
 perfusique sacro placati gurgitis amne
 graminea sternuntur humo; tunc liba dapesque
 frondibus adcumulant; exsortia terga Laconi 340
praecipiunt pecudum. toto mox tempore mensae
 laetus ouat nunc laude uirum nunc uatis honoro
 carmine, uictori geminans cratera parenti.

Iamque dies auraeque uocant, rursusque capessunt
 aequora, qua rigidos eructat Bosphorus amnes. 345
 illos, Nile, tuis nondum dea gentibus Io
 transierat fluctus, unde haec data nomina ponto.
 tum pius Oeagri claro de sanguine uates,
 admonitus genetricie, refert casusque locorum
 Inachidosque uias pelagusque emensa iuuencae 350
 exilia intentisque canit: 'uidere priores
 saepe Iouem in terras Argiuaque regna Pelasgum
 uirginis Iasiae blandos descendere ad ignes.
 sentit Iuno dolos curaque accensa iugali
 aethere desiluit; dominam Lyrceia tellus 355
 antraque deprensae tremuerunt conscientia culpae.
 tum trepida Inachiae paelex subit ora iuuencae
 sponte dei; plausu souet hanc et pectora mulcet

Iuno residenti cohibens suspiria uultu.
 mox ita adorta Iouem: "da quam modo ditibus Argis 360
 campus alit primae referentem cornua Phoebes
 indomitamque bouem, da carae munera nuptiae.
 ipsa ego dilectae pecudi iam pascua digna
 praecipuosque legam fontes." qua fraude negaret
 aut quos inuentos tenuisset Iuppiter astus? running 365
 muneris illa potens custodem protinus Argum
 adiungit; custos Argus placet, inscia somni
 lumina non aliter toto cui uertice, quam si
 Lyda nurus sparso telas maculauerit ostro. young woman
 Argus et in scopulos et monstris horrida lustra 370
 ignotas iubet ire uias heu multa morantem
 conantemque preces inclusaque pectore uerba.
 ultima tum patriae cedens dedit oscula ripae.
 fleuit Amymone, flerunt Messeides undae,
 fleuit et effusis reuocans Hyperia lacertis, 375
 illa ubi uel fessi tremerent erroribus artus,
 uel rueret summo iam frigidus aethere uesper, tumble
 heu quotiens saxo posuit latus! aut ubi longa
 aegra siti, quos ore lacus, quae pabula carpsit!
 uerbere candentes quotiens exhorruit armos! 380
 quin et ab excelso meditantem uertice saltus indeed
 ardentemque mori ualles citus egit in imas
 Argus et arbitrio durus seruauit erili: mistress
 cum subito Arcadio sonuit caua fistula ritu
 imperiumque patris celerans Cyllenius ales 385
 aduenit et leni modulatur carmina auena
 "quo" que ait "hinc diuersus abis? heus respice cantus!"
 haud procul insectans Argum languentia iam iam pursue
 lumina cuncta notat dulcesque sequentia somnos,
 et celerem mediis in cantibus exigit harpen. 390
 iamque refecta Ioui paulatim in imagine prisca
 ibat agris Io uictrix Iunonis, at ecce
 cum facibus flagrisque et Tartareo ululatu
 Tisiphonen uidet: ac primo uestigia uisu
 sigit et in miserae rursus bouis ora recurrit, 395

nec qua ualle memor, nec quo se uertice sistat.
 Inachias errore etiam defertur ad undas
 qualis et a prima quantum mutata iuuencia!
 nec pater aut trepidae temptant accedere nymphae.
 ergo iterum siluas, iterum petit inuia retro 400
 ceu Styga dilectum fugiens caput; inde per urbes
 raptatur Graias adque ardua flumina ripis,
 oblato donec paulum cunctata profundo
 incidit: absunt fluctus et gnara futuri
 dant placida alta uiam; celsis procul ipsa refulget 405
 cornibus ac summa palearia sustinet unda.
 ast Erebi uirgo ditem uolat aethere Memphin
 praecipere et Pharia uenientem pellere terra.
 contra Nilus adest et toto gurgite torquens
 Tisiphonen agit adque imis inlidit harenis 410
 Ditis opem ac caeci clamantem numina regni.
 apparent sparsaeque faces disiectaque longe
 uerbera et abruptis excussi crinibus hydri.
 nec Iouis interea cessat manus. intonat alto
 insurgens caelo genitor curamque fatetur, 415
 atque ipsa imperium Iuno pauet. haec procul Io
 spectat ab arce Phari iam diuis addita iamque
 aspide uincta comas et ouanti persona sinistro. 420
 Bosporon hinc ueteres errantis nomine diuae
 uulgauere. iuuet nosfros nunc ipsa labores
 inmissisque ratem sua per freta prouehat auris.
 Dixerat. et placidi tendebant carbasa uenti.
 postera non cassae Minyis Aurora retexit
 noctis iter; noua cuncta uident Thyneaque iuxta
 litora fatidici poenis horrentia Phinei. 425
 dira deum summoque lues urgebat in aevo.
 quippe neque extorrem tantum nec lucis egentem
 insuper Harpyiae Typhoides, ira tonantis,
 depopulant ipsoque dapes praedantur ab ore.
 talia prodigia et tales pro crimine poenas 430
 perpetitur. spes una seni, quod pellere saeuam
 quondam fata luem dederant Aquilone creatis.

ergo ubi iam Minyas certamque accedere Phineus
 sentit opem, primas baculo duce fertur ad undas
 uestigatque ratem atque oculos attollit inanes.
 tunc tenuem spirans animam 'salue o mihi longum
 expectata manus nostrisque' ait 'agnita uotis.
 nouimus et diuis geniti quibus et uia iussos
 quae ferat ac uestri reputauit tempora cursus
 proxima quaeque legens, quantum Vulcania Lemnos 440
traxerit, infelix tulerit quae Cyzicus arma.
 sensi et Bebrycio supremam in litore pugnam
 iam propior iamque hoc animam solamine mulcens.
 non ego nunc, magno quod cretus Agenore Phineus,
 aut memorem, mea quod uates insedit Apollo 445
 pectora; praesentis potius miserescite fati.
 nec mihi diuersis erratum casibus orbem
 amissas aut flere domos aut dulcia tempus
 lumina; confectis serum est ex ordine fatis
 ingemere. Harpyiae semper mea pabula seruant,
 fallere quas nusquam misero locus: illicet omnes 450
 deueniunt niger intorto ceu turbine nimbus,
 iamque alis procul et sonitu mihi nota Celaeno;
 diripiunt uerruntque dapes foedataque turbant
 pocula, saeuit odor surgitque miserrima pugna,
 parque mihi montrisque fames. spreuere quod omnes 455
 pollueruntque manu quodque unguibus excidit atris
 has mihi fert in luce moras. nec rumpere fata
 morte licet; trahitur nictu crudelis egestas. *went*
 sed uos o seruate precor, praedicta deorum 460
 si non falsa mihi, uos finem inponite poenis.
 nempe adsunt, qui monstra fugent, Aquilonia proles
 non externa mihi; nam rex ego diuitis Hebrei
 iunctaque uestra meo quondam Cleopatra cubili.' 465
 Nomen ad Actaeæ Calais Zetesque sororis
 prosiliunt, Zetesque prior 'quem cernimus?' inquit.
 'tune ille Odrysiae Phineus rex inclitus orae?
 tu Phoebi comes et nostro dilecte parenti?
 o ubi nunc regni generisque ubi gloria? quam te

exedit labor et miseris festina senectus! 470
 quin age, mitte preces; namque est tibi nostra uoluntas,
 si non ira deum, uel si placabilis urget.
 sustulit hic geminas Phineus ad sidera palmas
 'te' que ait 'iniusti, quae nunc premis, ira tonantis
 ante precor, nostrae tandem iam parce senectae; 475
 sit modus; et fore credo equidem; nam uestra uoluntas
 non, iuuenes, sine pace deum. nec credite culpam
 saeuitiae scelerumue mihi nunc crimina pendi;
 fata loquax mentemque Iouis quaeque abdicta solus
 consilia et terris subito uentura parabat 480
 prodideram miserans hominum genus; hinc mihi tanta
 pestis et offusae media inter dicta tenebrae.
 iam tandem cessere irae; nec casus ab alto,
 ipse uolens nostris sed uos deus appulit oris.
 sic ait et, fatis ita iam cedentibus, omnes 485
 inpulit et durae commouit imagine poenae.
 instituere toros mediisque tapetibus ipsum
 accipiunt circumque iacent: simul aequora seruant
 astra simul, uescique iubent ac mittere curas:
 cum subitus misero tremor et pallentia primae 490
 ora senis fugere manus. nec prodita pestis
 ante, sed in mediis dapibus uidere uolucres.
 fragrat acerbus odor patriique expirat Auerni
 halitus; unum omnes incessere planctibus, unum
 infestare manus; inhiat Cocyta pubes 495
 luxurians ipsoque ferens fastidia uisu.
 tum sola conluiie adque inlisis stramina mensis
 foeda rigant; stridunt alae, praedaque retenta
 saeuit utrimque fames; nec solum horrenda Celaeno
 Phinea, sed miseras etiam prohibere sorores. 500
 emicat hic subito seseque Aquilonia proles
 cum clamore leuat, genitor simul inpulit alas.
 hoste nouo turbata lues lapsaeque rapinae
 faucibus, et primum pauidae Phinea tecta
 peruolitant, mox alta petunt; stant litore fixi
 Haemonidae adque oculis palantia monstra secuntur. 505

sicut prorupti tonuit cum forte Veſeu
 Hesperiae letalis apex, uixdum ignea montem
 torsit hiemps iamque eoas cinis induit urbes:
 turbine sic rapido populos adque aequora longe 510
 transabeunt, nullaque datur considere terra.
 iamque et ad Ionii metas adque intima tendunt
 saxa; uocat magni Strophadas nunc incola ponti. ^{residentes}
 hic fessae letique metu propioris anhelae
 dum trepidant humilique graues timidoque uolatu 515
 implorant clamore patrem Typhona nefando,
 extulit adsurgens noctem pater imaque summis
 miscuit, et mediis uox exaudita tenebris:
 'iam satis huc pepulisse deas. cur tenditis ultra
 in famulas saeuire Iouis, quas, fulmina quamquam 520
 aegidaque ille gerens, magnas sibi legit in iras?
 nunc quoque Agenoreis idem decidere tectis
 imperat; adgnoscunt monitus iussaeque recedunt.
 mox tamen et uobis similis fuga, cum premet arcus
 letifer. Harpyiae numquam non pabula quaerent, 525
 donec erunt diuum meritae mortalibus irae.'
 haesit uterque polo dubiusque elanguit alis; ^{relaxed}
 mox abit et sociae uictor petit agmina pubis.

Interea Minyae pulsa lue prima tonanti
 sacra nouant; tum uina toris epulasque reponunt. 530
 ipse inter medios ceu dulcis imagine somni
 laetus ad oblita Cereris suspirat honores;
 agnoscit Bacchi latices, agnoscit et undam ^{latus}
 et noua non pauidae miratur gaudia mensae.
 hunc ubi reclinem stratis et pace fruentem ^{enjoy} 535
 aspicit et longae ducentem obliuia poenae,
 talibus appellat supplexque ita fatur Iason:
 'uota, senex, perfecta tibi; nunc me quoque curis
 eripe et ad nostros animum conuerte labores.
 omnis adhuc sors laeta quidem, nec numine uano 540
 (siqua fides curae superum) tantum aequor adorti
 tendimus; ipsa mihi puppem Iouis optima protes
 instituit, dedit et socios Saturnia reges.

fidere mens sed nostra nequit, quantumque propinquat
 Phasis et ille operum summus labor, hoc magis angunt 545
 proxima, nec uates sat iam mihi Mopsus et Idmon.
 ille ducem nec ferre preces nec dicere passus
 amplius, hic demum uittas laurumque capessit
 numina nota ciens. stupet Aesonis inclita proles
 Phinea ceu numquam poenis nullaque grauatum 550
 peste Iouis: tam largus honos, tam mira senectae
 maiestas infusa; uigor nouus auxerat artus.
 tum canit: 'o terras fama uenture per omnes,
 quem sociis ducibusque deis adque arte benigna
 Pallados ipse ultro Pelias ad sidera tollit,
 demens, dum profugi non sperat uellera Phixi, 555
 fata locosque tibi, possum quas reddere grates,
 expediam rerumque uias finemque docebo.
 ipse etiam, qui me prohibet sua pandere terris
 saecula, te propter sandi mihi Iuppiter auctor.
 hinc iter ad Ponti caput errantesque per altum
 Cyaneas. furor his medio concurrere ponto,
 necdum ulla uidere rates: sua comminus actae
 saxa premunt cautesque suas. quasi, uincula mundi
 cum ima labant, tremere ecce solum, tremere ipsa repente 560
 tecta uides: illae redeunt, illae aequora uertunt.
 di tibi progresso proprius, di forsitan ipsi
 auxilium mentemque dabunt. ast ipse iuuare
 ausa quibus monitis possim tua? quippe per altum
 tenditis, unde procul uenti, procul unde uolucres. 565
 et pater ipse maris pauidas detorquet habenas.
 si qua breuis scopulis fiet mora, si semel orsis
 ulla quies, fuga tunc medio properanda recursu.
 uix repetunt primae celeres confinia terrae.
 iamque alio clamore ruont, omnisque tenetur
 pontus et infestis anceps cum montibus errat. 570
 uerum animo redit illa meo sors cognita diuum
 (fabor enim nec spe dubios solabor inani):
 cum mihi Tartareaas saeuo clangore uolucres
 protulit ira Iouis, uox haec simul excidit auris: 580

“ne uanas inpende preces finemque malorum
 expete, Agenoride; pontum penetrauerit ulla
 cum ratis et rabidi steterint in gurgite montes,
 tunc sperare modum poenae ueniamque licebit.”
 sic deus. aut uobis ergo fera saxa patescunt 585
 aut mea iam saeuiae redeunt ad pabula Dirae.
 uerum inter medias dabitur si currere cautes
 (certe digna manus) uacuumque exibis in aequor,
 proxima regna Lyci, remeat qui uictor ab oris
 Bebryciis: toto non ullus litore Ponti 590
 mitior. hic lecto comitum de robore siquem
 perculerit uicina lues, ne defice casus *forsake*
 praedicti memor adque animos accinge futuris.
 illic pestiferas subter iuga concava torquet
 alter aquas Acheron uastoque exundat hiatu 595
 fumeus, et caeca tegitur caligine campus:
 linque grauem fluum et miseris sua fata colonis.
 sic quoque non uno dabitur transcurrere luctu.
 quid tibi nubifera surgentem rupe Carambin,
 quid memorem, quas Iris aquas aut torqueat Ancon? 600
 proxima Thermodon huic iam secat arua fluento.
 inclita Amazonidum magnoque exorta Gradiuo
 gens ibi; femineas nec tu nunc crede cateruas,
 sed qualis, sed quanta uiris insultat Enyo
 diuaque Gorgonei gestatrix innuba monstri. *wearing* 605
 ne tibi tunc horrenda rapax ad litora puppem
 uentus agat, ludo uolitans cum turma superbo
 puluereis exultat equis ululataque tellus
 intremet et pugnas mota pater incitat hasta.
 non ita sit metuenda tibi saeuissima quamquam 610
 gens Chalybum, duris patiens cui cultus in aruis
 et tonat adflicta semper domus ignea massa. *crushed*
 inde omnem innumeri reges per litoris oram,
 hospitii quis nulla fides; sed limite recto
 puppis et aequali transcurrat carbasus aura.
 sic demum rapidi uenies ad Phasidis amnem. 615
 castra ibi iam Scythiae fraternaque surgit Eriny. *at last*

ipse truces illic Colchos hostemque iuuabis
auxiliis. nec plura equidem discrimina cerno.
fors etiam optatam dabitur contingere pellem. 620
sed te non animis nec solis uiribus aequom
credere; saepe acri potior prudentia dextra.
quam tulerit deus, arripe opem. iamque ultima nobis
promere fata nefas; sinite o, precor.' adque ita facto
fine dedit tacitis iterum responsa tenebris. 625

deinde

Tum subita resides socios formidine Iason
praecipitat rumpitque moras tempusque timendi.
ipse uiros gradiens ad primi litoris undam
prosequitur Phineus. 'quaenam tibi praemia' dixit
'quas, decus o Boreae, possim persoluere grates? 630
me Pangaea super rursus iuga meque paterna
stare Tyro dulcesque iterum mihi surgere soles
nunc reor. exactae uerumue abierte uolucres?
nec metuam tutaeque dapes? date tangere uultus,
dem sinite amplexus, propiusque accedite dextrae.'
dixerat. abscedunt terris et litora condunt. 635

Omnibus extemplo saeuia sub imagine rupes
Cyaneae propiorque labor, quando adfore quaque
parte putent; stant ora metu nec fessa recedunt
lumina diuersas circum seruantibus undas,
cum procul auditu sonitus insanaque saxa. 640
saxa neque illa uiris, sed praecipitata profundo
siderei pars uisa poli. dumque ocius instant,
ferre fugam maria ante ratem, maria ipsa repente
deficere aduersosque uident discedere montes;
omnibus et gelida lapsi formidine remi. 645
ipse per arma uolans et per iuga summa carinae
hortatur supplexque manus intendit Iason
nomine quemque premens. 'ubi nunc promissa superba
ingentesque minae, mecum quibus ista secuti?' 650
idem Amyci certe uiso timor omnibus antro
caecus erat; stetimus tamen et deus adfuit ausis.
quin iterum idem aderit certo deus.' haec ubi fatus,
corripit abiecti remumque locumque Phaleri

et trahit; insequitur flammata pudore iuuentus. 655
 unda laborantes praeceps rotat ac fuga ponti
 obuia; miscentur rupes, iamque aequore toto
 Cyaneae iuga praecepites inlisa remittunt. *each against*
 bis fragor infestas cautes aduersaque saxis
 saxa dedit, flamma expresso bis fulsit in imbri. *press up* 660
 sicut multifidus ruptis e nubibus horror
 effugit et tenebras nimbosque intermicat ignis
 terrificique ruunt tonitus elisaque noctem *darken*
 lux dirimit, pauor ora uirum, pauor occupat artus:
 haud secus impleuit pontum fragor; effluit imber 665
 spumeus et magno puppem procul aequore uestit.

Aduertere dei defixaque lumina ponto,
 quid scopulis praeclosa ratis, quid dura iuuentus
expediat; ~~feruet~~ magnis fauor ortus ab ausis. *close* 670
 prima coruscanti signum dedit aegide uirgo *prescilla*
 fulmineam iaculata facem. uixdum ardua cautes
 cesserat, illa uolans tenui per concita saxa
 luce fugit; rediere uiris animique manusque,
 ut uidere uiam. *'sequor, o quicumque deorum'*
 Aesonides ~~ciet~~ *altus* ait, praecepsque fragores 675
 per medios ruit et fumo se condidit atro.
 cooperat hinc cedens abductis montibus unda
 ferre ratem pelagoque dies occurrere aperto.
 sed neque permissis iam fundere rector habenis
 uela, nec eniti remis poterit: cum super adsunt
 Cyaneae: premit unda ratem scopulique feruntur
 comminus. hic Iuno praecepsque ex aethere Pallas
 insiliunt pariter scopulos: hunc nata coercet,
 hunc coniunx Iouis; ut ualido qui robore tauros
 sub iuga et inuito detorquet in ilia cornu. 680
 inde, uelut mixtas Vulcanius ardor *habens*
 uerset aquas, sic ima frémunt, fluctuque coacto
angitur et clausum scopulos super effluit aequor.
 contra omnes ualidis tenui discriminé remis
 pergere iter mediosque ratem transferre per ictus; 685
 saxa sed extremis tamen increpue corymbis, *pump*

parsque (nefas) depresa iugis; nam cetera caelo
debita. conclamat Minya, latera utraque quippe
dissiluisse putant. fugit ipse nouissimus ictus
Tiphys et e mediis sequitur freta rapta ruinis; 695
nec prius obsessum scopulis respexit ad aequor
aut sociis temptata quies, nigrantia quam iam
litora longinquique exirent flumina Rhebae.
tunc fessas posuere manus, tunc arida anheli
pectora, discussa quales formidine Auerni 700
Alcides Theseusque comes pallentia iungunt
ora, ubi uix primas amplexi luminis oras.

Nec uero ipse metus curasque resoluere ductor,
sed maria aspectans 'heu qui datus iste deorum
sorte labor nobis! saeum ut ueniamus ad amnem 705
Phasidis et mites' inquit 'dent uellera Colchi,
unde per hos iterum montes fuga?' talia fundit,
imperio fixos Iouis aeternumque reuinctos
nescius. haec fati certa nam lege manebant,
siqua per hos undis umquam ratis isset apertis. 710

far

Tum freta, quae longis fuerant inperuia saeclis,
ad subitam stupuere ratem, Pontique iacentis
omne solum regesque patent gentesque repostae. ^{moite}
non alibi effusis cesserunt longius undis
litora; nec tantas iunctus Tyrrhenus et Aegon 715
uoluat aquas, geminis tot desint Syrtibus undae.
nam super hoc uastos tellus quoque congerit amnes.
num septemgemini memorem quas exitus Histri,
quas Tanais flauusque Tyres Hypanisque Nouasque
addat opes, quantosque sinus Maeotia laxent 720
aequora? flumineo sic agmine fregit amari
uim salis hinc Boreae cedens glaciantibus auris
Pontus et exorta facilis concrescere bruma.
utque uel inmotos ursae rigor inuenit amnes
uel freta uersa uadis, hiemem sic unda per omnem 725
aut campo iacet aut tumido riget ardua fluctu,
atque hac Europam curuis anfractibus urget,
hac Asiam Scythicum specie sinuatus in arcum.

illuc umbrosae semper stant aequore nubes
et non certa dies, primo nec sole profundum
soluit aut uernis cum lux aequata tenebris,
sed redit extremo tandem in sua litora tauro.

730

Iam Mariandynis aduertit puppis harenis,
adque celer terras regemque requirit Echion
dicta ferens, lectos (fama est si nominis umquam) Haemoniae subiise uiros, det litora fessis.

735

adproperat Lycus auditis laetus Achius,
ac simul Aesoniden omnemque in regia turbam
tecta trahit modo Bebryciis praefixa trophyaeis,
mitis et in mediis effatur talia Grais:

740

'haud temere est: fato diuum reor ad mea uestos
litora uos, odium quibus adque eadem ira furentis
Bebryciae saeuaque pares de gente triumphi.

certa fides animis, idem quibus incidit hostis.

nos quoque, nos Amycum, tanto procul orbe remoti, 745
sensimus et saeuis frater mihi fusus habenis.

ultor ego, atque illuc cunctis accensus in armis
tunc aderam, cum uos mediis contenta ferebant
uela fretis. illum in sanie taboque recenti
uidimus aequoreo similem per litora monstro.

750

nec uero praerepta mihi suprema tyranni
fata queror belloue magis laetarer et armis
procubuisse meis, quam lege quod occidit ultus
ipse sua meritoque madent quod sanguine caestus.
excipit Aesonides 'tuus ergo in montibus ignis
ille? tuas acies medio de gurgite uidi?' 755

fatur, et ostentans prolem Iouis 'hic tibi Pollux
en' ait, 'inlico soluit cui pectore poenas.'
ille uirum circa mirantia lumina uoluit.

festa dehinc mediis ineunt conuiuia tectis

760

communesque uocant superos, quorum eruta nutu
Bebrycia, et uotis pariter praedaque fruuntur.

Justus

C. VALERI FLACCI
ARGONAUTICON
LIBER QUINTUS.

Altera lux haud laeta uiris emersit Olympo:
Argolicus morbis fatisque rapacibus Idmon
labitur extremi sibi dudum conscius aeui.
at memor Aesonides nimium iam uera locuti
Phineos hinc alios rapto pauet Idmone luctus. 5
tum comiti pia iusta tulit caelataque multa
arte Dolionii donat uelamina regis,
hospest humum sedemque Lycus. flens arma reuelli
Idmonis e celsa Mopsus rate; robora caedunt
pars siluis portantque arae: pars auguris alba 10
fronde caput uittisque ligant, positumque feretro
congemuere; dies simul et suus admonet omnes.

Ecce inter lacrimas interque extrema uirorum
munera, quem cursus penes imperiumque carinae,
Tiphyn agit uiolenta lues, cunctique pauore 15
attoniti fundunt maestas ad sidera uoces:
arquipotens aduerte, precor, nunc denique Apollo;
hoc, pater, hoc nobis refoue caput, ulla laboris
si nostri te cura mouet, qui cardine summo
uertitur adque omnis manibus nunc pendet ab unis. 20
dicta dabant uentis nec debita fata mouebant.
qualem praecipiti grauidum tam sorte parentem
natorum flet parua manus trepidique precantur,

duret ut inualidis et adhuc genitoris egenis:
 haut aliter socii supremo in tempore Tiphyn
 ante alios superesse uolunt. mors frigida contra
 urget, et ille recens oculis interuolat Idmon. *fly about among*
 exanimum frustra Minyae clamore morantur
 auellique negant; uix membra rigentia tandem
 inposuere rogo lacrimasque et munera flammis
 uana ferunt; crescit donis feralis aceruuus. *heat*
 ut uero amplexus fessi rupere supremos
 et rapidae sonuere faces, tunc ipsa cremari
 uisa ratis medioque uiros deponere ponto.
 non tulit Aesonides geminis flagrantia cernens
 corpora cara rogis, sed pectore ductor ab imo
 talia uoce gemit: 'quid tantum infensa repente
 numina? qui nostri poenas meruere labores?
 bina (nefas) tuto pariter mihi funera surgunt
 litore. magna adeo comitum numerosaque pubes?
 aut socios rapit atra dies aut ipse relinquo
 sontibus impulsus Furiis. ubi Tiphys? ubi Idmon
 fata canens? ubi monstriferae par ille nouercae?
 te sine, Thespiade, nos ulla mouebimus ultra
 aequora? nec summa speculantem puppe uidebo
 Pleiadumque globos et agentes noctibus Arctos?
 cui Minyas caramque ratem, cui sidera tradis?
 carpere securas quis iam iubet Aesona noctes?
 hoc labor, hoc dulci totiens fraudata sopore
 lumina et admotis nimium mens anxia Colchis
 profuit? heu quantum Phasis, quantum Aea recessit!
 nunc quoque, si tenui superant in imagine curae,
 adsis umbra, precor, uenturi praescia caeli,
 rectoremque tuae moneas ratis.' haec ubi fatus,
 sola uirum flammis uidit labentibus ossa.
 'quod tamen extremis unum solamen in oris
 restat' ait, 'caras humus haec non diuidat umbras
 ossaque nec tumulo nec separe contegat urna,
 sed simul, ut iunctis uenistis in aequora fatis.'
 haud mora; reliquias socii defletaque miscent

25
30
35
40
45
50
55
60

nomina. tum uiuo frondens e cespite tellus
aggeritur, cineremque Lyco commendat Iason.

Maesti omnes dubiique, ratem fidissima cuius
dextra regat; simul Ancaeus sollersque petebat
Nauplius. Erginum fato uocat ipsa monenti 65
quercus, et ad tonsas uicti rediere magistri.
ac uelut ille, gregis cessit cui regia, taurus
fertur ouans; hunc omnis honos, hunc omnis in unum
transit amor; primo laetus sic tempore rector
ingreditur cursus; etenim dat candida certam 70
nox Helicen. iam prora fretum commouerat et iam
puppe sedens miseras dimiserat anchora terras.

Inde, premente noto, tristes Acherusidos oras
praeterit et festa uulgatum nocte Lyaei
Callichoron; nec uana fides. his Bacchus in undis 75
abluit eoo rorantes sanguine thyrsos.
illum post acies rubrique nouissima claustra
aequoris hic resides thiasos, hic aera mouentem
udaque pampinea nectentem cornua uitta
nunc etiam meministis, aquae, Boeotia qualem
Thyas et infelix cuperet uidisse Cithaeron. 80

Fama per extremos quin iam uolat inproba manes
interea et magnis natorum laudibus implet,
addita iamque fretis referens freta iamque patentes
Cyaneas. ardent auidos attollere uultus, 85
quos pietas uel tangit adhuc quos aemula uirtus.
fata immota manent; unum, qui litore in illo
conditus, ad carae mittunt spectacula turbae.
it Sthenelus: qualem Mauortia uidit Amazon
cumque suis comitem Alcides ut condidit armis, 90
talis ab aequarei consurgens aggere busti
emicuit; pulsere undae, sol magnus ut orbem
tolleret aut nubem quateret polus. adque ea uixdum
uisa uiris atra nox protinus abstulit umbra.
ille dolens altum repetit chaos. omina Mopsus 95
dum stupet, in prima tumulum procul aspicit acta,
obnubensque caput cineri dat uina uocato.

carmina quin etiam uisos placantia manes
 Odrysius dux rite mouet mixtoque sonantem
 percutit ore lyram nomenque relinquit harenis. 100

Acrius ~~in remos~~ rediit ratis, ac fugit omne
 Crobiali latus et fatis tibi, Tiphy, negatum
 Parthenium, ante alios Triuiae qui creditur amnis
 fidus et Inopi materna gratior unda.

mox etiam Cromnae iuga pallentemque Cytoron 105
 teque cita penitus condunt, Erythia, carina.

iamque reducebat noctem polus: alta Carambis
 raditur et magnae pelago tremit umbra Sinopes.

Assyrios complexa sinus stat opima Sinope,
 nympha prius blandosque Iouis quae luserat ignes 110
 caelicolis immota procis: deceptus amatae *chef*
 fraude deae nec solus Halys nec solus Apollo.

Addidit hic casu comites Fortuna benigno
 Autolycum Phlogiumque et Deileonta, secutos
 Herculis arma uiros; uagus hos ibi fixerat error. 115
 ut Graiam uidere manum puppemque Pelasgam,
 prima ruunt celeres ad litora seque precantur
 accipient socios. noua dux accedere gaudet
 nomina desertos et iam sibi currere remos.

transit Halys longisque fluens amfractibus Iris 120
 saeuaque Thermodon medio sale murmura uoluens,

Gradiuo sacer et spoliis ditissimus amnis,
 donat equos, donat uotas cui uirgo secures,
 cum redit ingenti per Caspia claustra triumpho,
 Massageten Medumque trahens. est dura *propago*, off ¹²⁵ sanguinis est ollis genitor deus. hinc magis alta
 Haemonidae petere et monitus non temnere Phinei.

ipse autem comitum contuersus ad ora nouorum
 'uos mihi nunc pugnas' ait 'et uictoria' ductor
 'Herculis arma mei uestrasque in litore Martis 130
 interea memorate manus.' sic fatur et aegro
 corde silens audit cursus bellique labores
 uirginei, exciderit frenis quae prima remissis,
 semianimem patrius quam ~~sanguine uexerit~~ amnis,

velaret amnis in degre

quae pelta latus adque umeros nudata pharetris
 fugerit Herculeae mox uulnere prensa sagittae,
 utque securigeras stimulauerit Ira cateruas
 fleturusque pater, quantus duce terror in ipsa,
 qui furor in signis, quo balteus arserit auro.

135

Nocte sub extrema clausis telluris ab antris
 peruigil auditur Chalybum labor; arma fatigant
 ruricolae, Gradiue, tui; sonat illa creatrix
 prima manus belli terras crudelis in omnes.
 nam prius ignoti quam dura cubilia ferri
eruerent ensesque darent, Odia aegra sine armis
 errabant Iraeque inopes et segnis Erinys.

145

inde Genetaei rupem Iouis, hinc Tibarenum
 dant uirides post terga lacus, ubi deside mitra
feta ligat partuque uirum fouet ipsa soluto.
 uos quoque non notae mirati uela carinae
 Mossyni, uos et stabulis Macrones ab altis
 Byzeresque uagi Philyraeque a nomine dicta
 litora, quae cornu pepulit Saturnus equino.

150

Ultimus inde sinus saeuumque cubile Promethei
 cernitur, in gelidas consurgens Caucasus arctos.

155

ille etiam Alciden Titania fata ~~moventem~~

attulerat tum forte dies; iamque aspera nisu
 undique conuellens ueteris cum strage pruinæ
 uincula prensa manu saxis abduxerat imis
 arduus et laeuo grauior pede; consonat ingens
 Caucasus, et summo pariter cum monte secutæ
 incubuere trabes abductaque flumina ponto.

160

fit fragor, aetherias ceu Iuppiter arduus arcæ
 inpulerit, imas manus aut Neptunia terras. -
 horruit inmensum Ponti latus, horruit omnis
 Armeniae praetentus Hiber, penitusque recusso
 aequore Cyaneas Minyæ timuere relictas.
 tum gemitu propiore chalybs densusque reuulsis
 rupibus audiri montis labor et graue Titan
 uociferans, fixos scopolis dum uellitur artus.
 contra autem ignari (quis enim nunc credat in illis

165

170

montibus Alciden dimissaue uota retemptet?)
 pergere iter socii; tantum mirantur ab alto
 litora discussa sterni niue ruptaque saxa
 et simul ingentem moribundae desuper umbram
 alitis adque atris rorantes imbribus auras.

175

Sol propius flammabat aquas, extremaque fessis
 cooperat optatos iam lux ostendere Colchos,
 magnus ubi aduersum spumanti Phasis in aequor
 ore ruit. cuncti pariter loca debita noscunt
 signaque commemorant emensasque ordine gentes,
 dantque ratem fluuio. simul aethere plena corusco
 Pallas et alipedum Iuno iuga sistit equorum.

180

Ac dum prima graui ductor subit ostia pulsu,
 populeos flexus tumulumque uirentia supra mundus 185
 flumina cognati medio uidet aggere Phrixi,
 quem comes infelix pariter de marmore iuxta
 stat soror, hinc saeuae formidine maesta nouercae,
 inde maris pecudique timens inponere palmas.
 sistere tum socios iubet adque hinc prima ligari 190
 uincula, ceu Pagasas patrumque intrauerit amnem.
 ipse graui patera sacri libamina Bacchi offerens
 rite ferens umbram uocat et sic fatur ad aras:
 'per genus adque pares tecum mihi, Phrixe, labores
 tu, precor, orsa regas meque his tuteris in oris 195
 tot freta, tot prora properanti sidera passum.
 Phrixe, faue et patrias placidus reminiscere terras.
 tu quoque nunc, tumulo nequiquam condita inani,
 adnue diua maris numeroque accede tuorum.

beginning

quando egomet rursus per te uehar? aurea quando 200
 Seston et infaustos adgnoscent uellera fluctus?
 uos etiam siluae, uos Colchidos hospitis orae,
 pandite, diues ubi pellis micet arbore sacra.
 tunc tibi, fecundi proles Iouis, orte niuali
 Arcados axe deae, fluuio modo, Phasi, quieto
 Palladiam patiare ratem, nec dona, nec arae
 defuerint tellure mea; reuerendaque natis reverenda fuenti
 effigies te, Phasi, manet, quam magnus Enipeus

205

et pater aurato quantus iacet Inachus antro.'
 dixerat. adque illi dextra sine uersa magistri
 protinus in proram rediit ratis omne certo
 fluminis os pontumque tuens. 'promittis ut ecce
 utque uocas reuehemur' ait. sic deinde precatus
 arma iubet celsa socios depromere puppe.
 dona dehinc Bacchi casusque ut firmet in omnes 215
 rapta Ceres, uiridesque premunt longo ordine ripas.

Incipe nunc cantus alios, dea, uisaque uobis
 Thessalici da bella ducis. non mens mihi, non haec
 ora satis; uentum ad furias infandaque natae
 foedera et horrenda trepidam sub uirgine puppem: 220
 impia monstriferis surgunt iam proelia campis.
 ante dolos, ante infidi tamen exsequar astus
 Soligenae falli meriti meritique relinqu.

[inde canens: Scythica senior iam Solis in urbe]
 fata laborati Phrixus compleuerat aeui. 225
 illius extremo sub funere mira repente
 flamma poli magnoque aries apparuit astro
 aequora cuncta mouens. at uellera Martis in umbra
 ipse sui Phrixus monumentum insigne pericli
 liquerat ardenti quercum complexa metallo. 230

quondam etiam tacitae uisus per tempora noctis
 effigie uasta, socerumque exterruit ingens
 prodita uox: 'o qui patria tellure fugatum
 quaerentemque domos his me considere passus
 sedibus, oblata generum mox prole petisti,
 tunc tibi regnorum labes luctusque supersunt,
 rapta soporato fuerint cum uellera luco.

praeterea infernae quae nunc sacrata Diana
 fert castos Medea choros quemcumque procorum
nacta peto maneat regnis ne uirgo paternis.' 240
 dixit et admota pariter fatalia uisus
 tradere terga manu, tum falso fusus ab auro
 currere per summi fulgor laquearia tecti.
 membra toris rapit ille tremens, patriumque precatur
 numen et eoo surgentes litore currus: 245

'praescie fatorum genitor, tutela meorum
 omnituens, tua nunc terris, tua lumina toto
 sparge mari; seu nostra dolos molitur opertos
 siue externa manus, primus mihi nuntius esto.
 tu quoque, sacrata rutilant cui uellera queru,
excubias, Gradiue, tene; praesentia luco
 arma tubaeque sonent, uox et tua nocibus extet.
 uix ea, Caucaseis cum lapsus montibus anguis,
 haud sine mente dei, spiris nemus omne refusis
 implicuit Graiumque procul perrexit ad orbem.
 ergo omnes prohibere minas praedictaque Phrix
 inuigilat, pleria necdum Medea iuuenta
 adnuitur thalamis Albani uirgo tyranni.

glows red
Kupacek's

250

255

flowers

Interea auguriis monstrisque minacibus urbem
 territat ante monens semper deus et data seri
 signa mali; reddi iubet exitiale sacerdos
 uellus et Haemoniis infaustum mittere terris.
 contra Sole satus Phixi praecepta uolutans
 aegro corde negat, nec uulgi cura tyranno,
 dum sua sit modo tuta salus. tunc ordine regi
 proximus et frater materno sanguine Perses
 increpitare uirum; sequitur duce turba reperto.
 ille furens ira solio se proripit alto, *rushes*
 praecipitatque patres: ipsum qui talibus auctor,
 spem sibi iam rerum uulgi leuitate ferentem,
 ense ferit. rapit inde fugam crudelia Perses
 signa gerens omnemque quatit rumoribus arcton.
 iamque aderat magnis regum cum molibus urbi,
 primaque in aduersos frustratus proelia muros
 constiterat. datus et sociis utrimque cremandis
 ille dies alterque dies, cum Marte remisso
 debitus Aeaeis dux Thessalus adpulit oris.

265

270

275

Nox hominum genus et duros miserata labores
 rettulerat fessis optata silentia terris.
 at Iuno et summi uirgo Iouis intima secum
 consilia et uarias sociabant pectore curas.
 uirgo prior: 'magna pariter quos mole petamus?'

280

'cernis' ait 'Colchos habeant quae proelia, quique
nunc status. hinc Perses, illinc non uiribus aequis
apparat Aeetes aciem. quibus addimur armis?' 285
cui Iuno 'dimitte metus, ne proelia forte
hic tibi grata negem; magnus manet aegida sudor
et nostros iam sudor equos. stat pectore fixum
Aeetae sociare manus. scio perfida regis
corda quidem (nulos Minyis exsolutet honores), 290
uerum alios tunc ipsa dolos, alia orsa mouebo.'
'sint, precor, haec; tua namque mihi comitanda potestas'
Pallas ait, 'liceat Grais ut reddere terris
Aesonium caput et puppem, quam struximus ipsae,
iactatam tandem nostro componere caelo.' 295

Talia tunc hominum superi pro laude mouebant.
tristior at numquam tantoue pauentibus ulla
nox Minyis egesta metu; nil quippe reperto
Phaside, nil domitis actum Symplegados undis,
cunctaque adhuc, magni ueniant dum regis ad urbem, 300
ambigua et dubia rerum pendentia summa.
praecipue Aesoniden uarios incerta per aestus
mens rapit undantem curis ac multa nouantem.
qualiter ex alta cum Iuppiter arce coruscat,
Pliadas ille mouens mixtumque sonoribus imbre 305
horriteramue niuem, canis ubi tollitur omnis
campus aquis, aut sanguinei magna ostia belli
aut alios dubiis fatorum gentibus ortus:
sic tum diuersis hinc adque hinc motibus anceps
pectoris dux crebro gemitu quatit, optat et alcum
iam iubar et certi tandem discriminis horas. 310
tunc defixa solo coetuque intenta silenti
uersus ad ora uirum 'quod pridem ingentibus ausis
optauistis' ait 'ueterumque quod horruit aetas,
adsumus en tantumque fretis enauimus orbem. 315
nec pelagi nos mille uiae, nec fama sefellit
Soligenam Aeeten media regnare sub arcto.
ergo ubi lux altum sparget mare, tecta petenda
urbis et ignoti mens experienda tyranni.

adnuet ipse, reor; neque inexorabile certe
quod petimus: sin uero preces et dicta superbus
respuerit, iam nunc animos firmate repulsae,
quaque uia patriis referamus uellera terris,
stet potius: rebus semper pauor absit in artis.
dixerat, et Scythicam qui se comitentur ad urbem
sorte legit, numeroque nouem ducuntur ab omni.
inde uiam qua Circae plaga proxima campi
corripiunt regemque petunt iam luce reducta.

Sorte deum uariis per noctem territa monstris,
senserat ut pulsas tandem Medea tenebras,
rapta toris primi iubar ad placabile Phoebi
ibat et horrendas lustrantia flumina noctes.
namque soporatos tacitis in sedibus artus
dum premit alta quies nullaeque in uirgine curae,
uisa pauens castis Hecates excedere lucis;
dumque pii petit ora patris, stetit arduus inter
ponitus et ingenti circum stupefacta profundo,
fratre tamen conante sequi: mox stare pauentes
uiderat intenta pueros nece seque (tremendum!)
spargere caede manus et lumina rumpere fletu.
his turbata minis fluuios ripamque petebat
Phasidis aeuali Scythidum comitante caterua. *followed.*
florea per uerni qualis iuga duxit Hymetti
aut Sicula sub rupe choros hinc gressibus haerens
Pallados hinc carae Proserpina iuncta Diana,
altior ac nulla comitum certante, prius quam
palluit et uiso pulsus decor omnis Auerno:
tal is et in uittis geminae cum lumine taedae
Colchis erat nondum miseros exosa parentes. *debetury*
ut procul extremi gelidis a fluminis undis
prima uiros tacito uidit procedere passu,
substitit ac maesto nutricem adfata timore est:
'quae manus haec, certo ceu me petat agmine, mater,
aduenit haut armis, haud umquam cognita cultu?
quaere fugam, precor, et tutos circumspice saltus?' *355*
audit uirginei custos grandaeua pudoris

Henioche, cultus primi cui creditus aeui;
 tum trepidam dictis firmans hortatur alumnam.
 'non tibi ab hoste minae nec uis' ait 'ulla propinquat
 nec metus; externo iam flammea murice cerno 360
 tegmina, iam uittas frondemque inbellis oliuae.
 Graius adest, Graio sunt cuncta simillima Phrixo.'

Sic ait. at Iuno, pulchrum longissima quando
 robur cura ducis magnique edere labores,
 mole noua et roseae perfudit luce iuuentae. 365
 iam Talaum iamque Ampyciden astroque comantes
 Tyndaridas ipse egregio supereminet ore.
 non secus, autumno quam cum magis asperat ignes
 Sirius et saeuo cum nox accenditur auro
 luctiferas crinita faces, hebet Arcas et ingens 370
 Iuppiter; ast illum tardo non gliscere caelo
 uellet ager, uellent calidis iam roribus amnes.
 regina, attonito quamquam pauor ore silentem
exanimet, mirata tamen paulumque reductis
 passibus in solo stupuit duce. nec minus inter 375
 ille tot ignoti socias gregis haeret in una
 defixus sentitque ducem dominamque cateruae.
 'si dea, si magni decus hic ades' inquit 'Olympi,
 has ego credo faces, haec uirginis ora Dianae,
 teque renodatam pharetris ac pace fruentem 380
 ad sua Caucaseae producunt flumina Nymphae.
 sin domus in terris adque hinc tibi gentis origo,
 felix prole parens, olimque beatior ille,
 qui tulerit longis et te sibi iunxerit annis.
 sed fer opem, regina, uiris. nos hospita pubes 385
 aduehimur, Graium proceres tua tecta petentes.
 duc, precor, ad uestri quicumque est ora tyranni,
 ac tu prima doce fandi tempusque modumque.
 nam mihi sollicito deus ignaroque locorum
 te dedit; in te animos adque omnia nostra repono.' 390

Dixit et opperiens trepidam stetit. illa parumper
 uirgineo cunctata metu sic orsa uicissim:
 'quem petis Aeeten, genitor meus, ipsaque iuxta

moenia, si limes possis discernere calles. hac ideo duce ferte gradus; ingentia namque castra alios aditus adque impius obsidet hostis. dixerat haec patriumque uiam detorquet ad amnem, sacraque terrificae supplex mouet irrita Nocti.	395
¶ Ille autem incepsum famula duce protinus urget aere saeptus iter, patitur nec regia cerni Iuno uirum, prior Aeetae ne nuntius adsit. iamque inerat populo mediaeque incognitus urbi, cum comes orsa loqui. 'Phoebi genitoris ad aras uentum' ait. 'huc adytis iam se de more paternis rex feret; hic proceres audit populosque precantes adloquuis facilis: praeiens pater admonet aequi.'	400
Dixerat. ast illi propere monstrata capessunt limina. non aliter, quam si radiantis adirent ora dei uerasque aeterni luminis arces: tale iubar per tecta micat. stat ferreus Atlans Oceano genibusque tumens <u>infringitur</u> unda; break at medii per terga senis rapit ipse nitentes altus equos curuoque diem subduxit Olympos; pone rota breuiore soror densaeque sequuntur Pliades ec madidis rorantes crinibus imbræ. nec minus hinc uaria dux laetus imagine templi ad geminas fert ora fores cunabula gentis Colchidos hic ortusque tuens; ut prima Sesostris intulerit rex bella Getis, ut clade suorum territus hos Thebas patriumque reducat ad amnem,	410
Phasidis hos inponat agris Colchosque uocari imperet: Arsinoen illi tepidaeque <u>requirunt</u> ^{seek} otia laeta Phari pinguemque sine imbribus annum, hi iam Sarmaticis permутant carbasa <u>bracis</u> . ^{houses} barbarus in patriis sectatur montibus Aean Phasis amore furens: pauidas iacit illa pharetras uirgineo turbata metu discursibus et iam deficit, ac <u>uolueri</u> uictam deus alligat unda. flebant populeae iuuenem Phaethonta sorores, ater et Eridani trepidum globus ibat in amnem;	420
	425
	430

at iuga uix Tethys sparsumque recolligit axem
et formidantem patrios Pyroenta dolores.

aurea quin etiam praesaga Mulciber arte
uellera uenturosque olim caelarat Achiuos.

texitur Argoa pinus Pagasaea securi,
iamque eadem remos, eadem dea ~~nectit~~^{fluit} habenas;
ipsa subit nudaque uocat dux agmina dextra.

exoritur notus et ~~torto~~^{fluit} ratis ~~acta~~^{acta} profundo
cernitur; Odrysio gaudebant carmine phocae.

apparent trepidi per Phasidis ostia Colchi
clamantemque procul linquens regina parentem.
urbs erat hinc contra gemino circumflua ponto,
ludus ubi et cantus taeda pernocte iugales

regalique toro laetus gener: ille priorem
deserit; ultrices spectant a culmine dirae.

~~deficit~~ in thalamis turbataque paelice coniunx
pallam et gemmiferae donum exitiale coronae
apparat ante omnes secum dequesta labores.

munere quo patrias paelex ornatur ad aras
infelix; et iam rutilis correpta uenenis

implicat igne domus. haec tum miracula Colchis
struxerat ignipotens nondum noscentibus, ille
quis labor, aligeris aut quae seget anguibus auras
caede madens: odere tamen uisusque reflectunt.

Quin idem Minyas operum defixerat horror,
cum se Sole satus patriis penetralibus infert.

filius hunc iuxta primis Absyrtus in annis,
dignus auo quemque insontem meliora manerent.

tum gener Albanis Styrus qui aduenerat oris,
distulerant sed bella toros; tum Phrontis et Argus

Aeolidae fraterque Melas, quos aduena Phrixus
progenuit; pariterque leui Cytisorus in hasta.

post alii, quos praecipuo Titania tellus
legit honore patres, motique ad proelia reges.

admonet hic socios nebulamque erumpit Iason,
siderea ora ferens; noua lux offusa Cytaeis.

conueniunt stipantque uiros rogitantque, quid ausi

435

440

445

450

455

460

465

quidue ferant. postquam primis inhiantia dictis
agmina suppressumque uidet iam murmur Iason,
talia miranti promptus tulit orsa tyranno:

470

'rex Hyperionide, quem per freta tanta petendum
caelicolae en prima dignum statuere carina,
siquando hic aliquam nostro satus orbe solebat
Thessaliam, siquos Phrixus memorare Pelasgos:
hi tibi, tot casus, horrenda tot auia mensi,

475

cernimur. ipse egomet proprio de sanguine Phixi:
namque idem Cretheus ambobus et Aeolus auctor
cum Ioue Neptunoque et cum Salmonide nympha.
meque nec huc enses araeque egere paternae,
nec tua, Thessalicis quamquam inelita nomina terris, 480
sponte sequor. cui non iusso tot adire uoluptas
monstra maris? cui Cyaneos intrare fragores?

sceptra tui toto Pelias sub ~~momine~~ Phoebi
maxima sorte tenens, totque ille prementia cliuos
oppida, tot iugi pulcherrima flumina cornu;
ille meum imperiis urget caput, ille labores
dat uarios, suus ut magnum rex spargit ab Argis
Alciden, Sthenelo ipse satus. tamen aspera regum
perpetimur iuga, nec melior parere recuso.

485

hic sibi me auratae pecudis quiscumque periclis
exuuias perferre iubet. tibi gratia nostri
sit, precor, in meritisque loces, quod iussa recepi
teque alium, quam quem Pelias speratque cupitque,
promisi et meliora tuae mihi foedera dextrae.

490

si petere hoc saeui statuisse sanguine belli,
Ossa dabat Pindusque rates quotque ante securi
inde nec audacem Bacchum nec Persea reges.
sed me nuda fides sanctique potentia iusti
huc tulit ac medii sociatrix gratia Phixi;
namque tibi nostra geniti de stirpe nepotes. 495

495

nec tamen aut Phrygios reges aut arua furentis
Bebryciae spernendus adi: seu fraude petiuit
seu quis honore meos, sua redditia dona deumque
nos genus atque ratem magnae sensere Mineruae.

500

uix tandem longis quaesitam Colchida uotis
 contigimus, qualemque dabat te fama uidemus.
 tu modo ne claros Minyis inuideris actus.
 non aliena peto terrisue indebita nostris;
 si quis et in precibus ~~uero~~^{uera} locus, ecce ea Phrixo
 crede dari, Phrixum ad patrios ea ferre penates.
 munera tu contra uictum mihi uesta per aequor
 accipe Taenarii chlamydem de sanguine aeni
 frenaque et accensum gemmis fulgentibus ensem:
 hoc patrium decus, haec materni texta laboris,
 his Lapithes adsuerat eques. da iungere dona,
 da Scythicas sociare domos: sciat effera regis
 ira mei, quem te horrifero sortitus in axe
 Caucasus adque tuis quantum mitescat habenis.'

Talibus orantem uultu grauis ille minaci
 iamdudum premit et furiis ignescit opertis.
 ceu tumet adque imo sub gurgite concipit austros
 unda silens, trahit ex alto sic barbarus iras,
 et nunc ausa uiri, nunc heu! sua prodita Grais
 regna fremit, quin et facili sibi mente receptum
 iam Phrixum dolet et Scythiae periisse timores.
 nunc quassat caput ac iuuenis spes ridet inanes,
 quid uesanus agat, quod uellera poscat ab angue.
 urit et antiquae memorem uox praescia sortis,
 cur simul aut Persen illinc sibi mouerit aut hinc
 Thessalicam Fortuna ratem; num debitus ista
 finis agat saeuaeque petant iam uellera Parcae.

interea quoniam belli pugnaeque propinquae
 cura prior, singit placidis fera pectora dictis
 reddit et haec: 'cuperem haut tali uos tempore tectis
 aduenisse meis, quo me grauis adsidet hostis.
 frater enim (sceptri sic omnibus una cupido)
 excidium parat et castris me ingentibus urget.
 quare age cognatas primum defendite sedes,
 nec decus oblati dimiseris aduena bellii;
 namque uirum trahit ipse chalybs. tum uellera uictor
 tam meritis, nec sola dabo.' contra inscius astus

505

510

515

520

525

530

535

540

'ergo nec hic nostris derat labor arduus actis'
 excipit Aesonides 'et ceu nihil aequore passis
additus iste quis? ueniant super haec quoque fato
 bella meo. non hunc parua mihi caede dolorem 545
 quasque dedit luet ille moras.' tum Castora mittit,
 qui ferat Aeaei sociis responsa tyranni.

acribus ast illos curis mora saeuia trahebat,
 ac simul ut medio uiderunt Castora campo,
 crebrior incessit mentem pauor. 'o Iouis alma 550
 progenies, fare, an patriam spes ulla uidendi,
 fare' omnes. ille in mediis sic orsus Achiuis:
 'nec ferus Aeetes, ut fama, nec aurea nobis
 terga negat; bello interea sed pressus iniquo
 auxilium petit; armatos dux protinus omnes
 adcelerare iubet; longo nam tuta recessu 555
 puppis et adposita fluuius defenditur urbe.'

Haud mora; prosiliunt, quos nec Riphaea iuuentus,
 quos nec Hiber aut tota suis Aurora pharetris
 sustineat. stetit explicito prius agmine pubes, 560
 expertique simul, si tela artusque sequantur.
 nec quisquam freta nec patrias iam respicit urbes,
 sed magis ad praesens itur decus. incita cristas
 aura quatit, uariis floret uia discolor armis, 565
 qualis ab Oceano delicium chorus aethera uestit,
 qualibus adsurgens nox aurea cingitur astris.
 illos Sole satus tacita maestissimus ira
 miratur temere adsumtos, nec talia mallet
 robora, quam medios hostem subiisse penates.
 interea laeto patitur conuiuia uultu 570
 et iuxta Aesoniden magno cratere lacessit
 nunc sibi monstrantem natos Iouis oraue iuxta
 Aeacidum, nunc ingentis Calydonos alumnos;
 audit et Alciden infando errore relictum
 defletosque duces terraeque marisque labores. 575
 ipse autem tantis concita furoribus arma
 expedit Aesonides et amicos ordine reges:
 'quis procul ille uirum nobis, quem balteus asper tough

subligat et stricto stat proximus armiger arcu,
 ceu pugnam paret et positas confundere mensas? 580
 contra flammigeri proles Perseia Solis
 'quem rogitas, Carmeius' ait; 'mos comminus arma
 semper habere uiro, semper meminisse pharetrae.'
 'illum' ait Aesonides 'pariter refer, horrida signis
 cui chlamys et multa spirat coma flexilis aura.' 585
 respicit Aeetes adque hunc quoque nomine reddit:
 'diues Aron; croceos sic illius omnis odores
 iactat eques, cunctis sic est coma culta maniplis:
 sed ne sperne uirum et comptis diffide capillis.
 Campesus hic spoliis in tigridis; ille profundo 590
 incumbens Odrussa mero; uide lata comantem
 pectora et ingenti turbantem pocula barba.'
 hunc et Iaxarten dictis stupet hospes acerbis
 inmodicum linguaque grauem, cui multa minanti
 non superum, non praesentis reuerentia Phoebi. 595
 contra autem Aeetes 'non frustra magna superbo
 dicta uolant' ait 'et uocem paria arma secuntur;
 nec requies, quin Marte diem noctemque fatiget;
 atque ubi Riphaea stupuerunt flumina bruma,
 iam pauidi cum prole Getae, iam peruigil illum 600
 Medus et oppositis expectat Hiberia claustris.
 quid Latagum, quid si amnigenam mirere Choaspen?
 bellatoris equi potantem cerne cruoress;
 nec tamen inmissis hic segnior ibit habenis.
 hos autem quae quemque manus, quae signa sequantur, 605
 si memorem, prius umentem lux soluerit umbram.
 cras acies atque illa ducum cras regna uidebis
 dissona, saxiferae surgat quibus imber habenae,
 quae iaculo gens apta leui, quae picta pharetris
 uenerit. ingentes animo iam prospice campos, 610
 atque hanc alipedi pulsantem corpora curru
 Euryalen, quibus exultet Mauortia turmis
 et quantum elata ualeat peltata securi,
 cara mihi et ueras inter non ultima natas.
 fatur et occiduo libat cratera parenti. 615

quisque suis tum uota deis et pocula fundit,
dent aciem, dent belligeros superare labores.

Ecce autem Geticis ueniens Gradiuus ab antris
ingentemque trahens arctoa per aequora nubem
aspicit Aeaea Minyas stupefactus in urbe
ambitumque senem promissaque uellera pubi
Thessalicae. citus ad summi stellantia patris
tecta ruit questuque Iouem testatur acerbo:

'quae studiis, rex magne, quies? iam mutua diui *partis on ship*
exitia in solos hominum molimur honores, *ruin* 625
teque ea cuncta iuuant, rabidam qui Pallada caelo
non abigis neque femineis obicem struis ausis. *drive away*
non queror, extracta quod uexerit ipsa carina
uellera sacra meis sperantem auertere lucis,
quodque palam tutata uiros: sic cetera pergit,
si ualet. insidiis quid non fallacibus ambit,
nostra ut Phrixeo spolientur templa metallo?
non opus auxilio Colchis nec foedere uestro:
et Persen simul et Minyas deposcimus hostes.
quin age, quid tantae coeunt in proelia gentes? 630
quid tuus Aesonides? imus nos, protinus imus
in nemus auriferum et sumptis decernimus armis.
uel tu sola polo tacitis inopina tenebris *here & unexpected*
labere: quantus ibi deus experiere nec illas
adstiteris inpune trabes. an Martia templa
intemeranda minus, curtus mihi lucus et agger
quod rudis et sola colimur si gentibus umbra?
est amor et rerum cunctis tutela suarum.
et tibi, magne pater, terris donaria certant,
est honor his etiam suus. en ego clara Mycenes 640
culmina, uirginea praeder si Cecropis arces,
iam coniunx, iam te gemitu lacrimisque tenebit
nata querens. metuant ergo nec talia poscant.'

Non tulit haec animis, quin longa silentia Pallas
rumpere et inridens strepitumque minasque Gradiui 650
'non tibi Aloidae, quibus haec fera murmura iactes,
non Lapithae, sed Pallas' ait; 'neque ego aegide digna,

nec uocer ulterius proles Iouis, excidat iste
 ni tibi corde tumor: lituos miser armaque faxo
 oderis et primis adimam tua numina bellis. 655
 quin simili matrem, demens, rabie ante petisti?
 digna quidem, monstrum superis quae tale creauit.
 quod tamén adgressae scelus aut quo crimine sontes,
 si iuuem, qui iussa sui tam dira tyranni
 inpauidus maria et nondum qui nota subibat, 660
 iuuimus et magnis aliquam spem mouimus ausis?
 an nullas perferre preces nec foedera regis
 ulla sequi, caeca sed cuncta inpellere pugna
 debuimus? sic Thraces agunt, sic turbidus iste,
 si qua petit. cuperem haec etiam nunc bella remitti 665
 nec sōcias armare manus. da uellera, rector,
 et medio nos cerne mari. quod sin ea Mauors
 abnegat et solus nostris sudoribus obstat,
 ibimus indecores frustraque tot aequora uestae?
~~festina~~ mas aliquae nequeat, si femina.' cooperat ardens 670
 hic iterum alternis Mauors insurgere dictis.
 excipit hinc contra pater et sic uoce cohercet:
 'quid uesane fremis? cum uos iam poenitet acti
 peccatumque satis, tunc ad mea iura uenitis.
 quolibet ista modo, quacumque inpellite pugna, 675
 quae coepistis, habent quoniam sua fata furores.
 te tamen hoc, coniunx, et te, mea nata, monebo:
 sit Persen pepulisse satis, nec uana retentet
 spes Minyas finemue uelint inponere bello.
 illum etenim talis rerum manet, accipite, ordo. 680
 uicta retro nunc castra dabit bellumque remittet
 territus aduentu ducis et uirtute Pelasgi:
 mox ubi Thessalicis referent hos flamina terris,
 tunc aderit uictorque domos et sceptra tenebit,
 donec et Aeeten inopis post longa senectae 685
 exilia heu magnis quantumlibet inopia fatis
 nata iuuet Graiusque nepos in regna reponat.
 hic labor amborumque haec sunt discrimina fratrū.
 uadite et aduersis, ut quis uolet, inruat armis.'

Dixerat. instaurat mensas pacemque reducit,
et iam sidereum noctem demittit Olympo.

690

tunc adsuetus adest Phlegraeas reddere pugnas
Musarum chorus et citharae pulsator Apollo,
fertque grauem Phrygius circum cratera minister.
surgitur in somnos seque ad sua limina flectunt.

695

C. VALERI FLACCI
ARGONAUTICON
LIBER SEXTUS.

At uigil isdem ardet furiis Gradiuus et acri
corde tumet nec quas acies, quae castra sequatur,
inuenit; ire placet tandem praesensque uidere,
sternere si Minyas magnoque rependere luctu
regis pacta queat Graiamque absumere pubem.
inpulit hinc currus, monstrum inreuocabile belli
concutiens, Scythiaeque super tentoria sistit.
protinus e castris fugit sopor; excita tela,
turbati coiere duces: hos insuper ingens
fama mouet, rate quae sacra uulgabat Achiuos
aduenisse sui repetentes uellera Phixi,
quos malus hospitio iunctaque ad foedera dextra
luserit Aeetes adque in sua traxerit arma.

Ergo, consiliis dum nox uacat alta mouendis,
legatos placet ire duces, mandataque Perses
edocet, adfari Minyas fraudemque tyranni
ut moneant. quinam hinc animos auerterit error?
se primum Haemoniis hortatum ea uellera terris
reddere et exuuias pecudis dimittere sacrae:
hinc odium et tanti uenisse exordia belli.
quin potius dextramque suam suaque arma sequantur,
aut remeent; neque enim Aeetae promissa fidemque
esse loco; abstineant alienae sanguine pugnae.
non illos ideo tanti uenisse labores

5

10

15

20

per maris. ignotis quid opus concurrere nec quos
oderis? haec medio Perses dum tempore mandat,
aureus efulsit campis rubor, armaque et acres
sponte sua strepuere tubae. Mars saeuus ab altis
'hostis io,' conclamat equis 'agite ite, propinquat,'
ac simul hinc Colchos, hinc fundit in aequora Persen. 30
tunc gens quaeque suis commisit proelia telis,
uxoque dei pariter turmas audita per omnes.

Hinc age Riphaeo quos uideris orbe furores,
Musa, mone; quanto Scythiam molimine Perses *labor* 35
concierit, quis fretus equis per bella uirisque. *religio*
uerum ego nec numero memorem nec nomine cunctos
mille uel ora mouens; neque enim plaga gentibus ulla
ditior: aeterno quamquam Maeotia pubes
Marte cadat, pingui numquam tamen ubere defit,
quod geminas arctos magnumque quod inpleat anguem. 40
ergo duces sociasque, deae, mihi promite gentes.

Miserat ardentes, mox ipse secutus, Alanos
Heniochosque truces iam pridem infensus Anausic,
pacta quod Albano coniunx Medea tyranno;
nescius heu, quanti thalamos ascendere monstri 45
arserit atque urbes maneat qui terror Achaeas,
gratior ipse deis orbaque beatior aula.
benet uel
proxima Bisaltae legio ductorque Colaxes,
sanguis et ipse deum, Scythicis quem Iuppiter oris
progenuit uiridem Myracen Tibisenaque iuxta 50
ostia, semifero (dignum si credere) captus
corpore, nec nymphae geminos exhorruit angues.
cuncta phalanx insigne Iouis caelataque gestat
tegmina dispersos trifidis ardoribus ignes;
nec primus radios, miles Romane, corusci
fulminis et rutilas scutis diffuderis alas. 55
tria fulgi
insuper auratos collegerat ipse dracones,
matris Horae specimen, linguisque aduersus utrimque
congruit et tereti serpens dat uulnra gemmae.
fasten
tertius unanimis ueniens cum milibus Auchus
wolf versus
Cimmerias ostentat opes, cui candidus olim

crinis inest, natale decus (dat longior aetas
iam spatium); triplici percurrens tempora nodo
demittit sacro geminas a uertice uitias.

Datin Achaemeniae grauior de uulnere pugnae
misit in arma Dàraps, acies quem Martia circum
Gangaridum, potaque Gerus quos efferat unda,
quiue lacum cinxere Bycen. non defuit Anxur,
non Rhadalo cum fratre Sidon, Acesinaque laeuo
omine fatidicae Phrixus mouet agmina ceruae.
ipsa comes, saetis fulgens et cornibus aureis,
ante aciem celsi uehitur gestamine conti
maesta nec in saeuae lucos redditura Diana.
mouit et Hylaea supplex cum gente Syenen
inpia germani prae*tendens* uolnera Perses.
densior haut usquam nec celsior extulit ulla
silua trabes, fessaeque prius rediere sagittae

quin et ab Hyrcanis Titanius expulit antris
Cyris in arma uiros, plaustrisque ad proelia cunctas
Coelaetae traxere manus; ibi suttilis illis
et domus et crudo residens sub uellere coniunx
et puer e primo torquens temone cateias.
linquitur abruptus pelago Tyra, linquitur et mons
Ambenus et gelidis pollens Ophiusa uenenis.
degeneresque ruunt Sindi glomerantque paterno
crimine nunc etiam metuentes uerbera turmas.
hos super aeratam Phalces agit aequore pubem
cum fremitu, densique leuant uexilla Coralli,
barbaricae quis signa rotae ferrataque dorso
forma suum truncaeque Iouis simulacra columnae;
proelia nec rauco curant incendere cornu,
indigenas sed rite duces et prisca suorum
facta canunt ueterumque uiris hortamina laudes.
ast ubi Sidonias inter pedes aequat habenas,
illinc iuratos in se trahit Aea Batarnas,
quos, duce Teutagono, crudi mora corticis armat
aequaque nec ferro breuior nec rumpia ligno.

nec procul albentes gemina ferit aclyde parmas,
hiberni qui terga Noae gelidumque securi
eruit et tota non audit Alazona ripa;

100

quosque Taras niueumque ferox Euarchus olorum.
te quoque uenturis, ingens Ariasmene, saeclis
tradiderim, molem belli lateque ferentem
undique falcatos deserta per aequora currus.

105

insequitur Drancaea phalanx claustrisque profusi
Caspiadae, quis turba canum non segnius acres
exilit ad lituos pugnasque capessit eriles.

hump hump

inde etiam par mortis honos, tumulisque recepti
inter auos loculisque uirum; nam pectora ferro
terribilesque innixa iubas ruit agmine nigro
latratuque cohors, quanto sonat horrida Ditis
ianua uel superas Hecates comitatus in auras.
ducit ab Hyrcanis uates sacer agmina lucis

110

Vanus; eum Scythiae iam tertia uiderat aetas
magnanimos Minyas Argoaque uela canentem.

115

illius et dites monitis spondentibus Indi
et centumgeminæ Lagea noualia Thebes
totaque Riphæo Panchaia rapta triumpho.

fields

discolor hastatas effudit Hiberia turmas,
quas Otaces, quas Latris agunt et raptor ^{amorum} ~~agrorum~~
Neurus, et expertes canentis Iazyges aei.

120

namque ubi iam uiresque aegrae motusque refutat
arcus et inceptus iam lancea temnit erilis,
magnanimes mos ductus auis, haut segnia mortis
iura pati, dextra sed carae occumbere prolis
ense dato; rumpuntque moras natusque parensque,
ambo animosi, ambo miseri tam fortibus actis.
hic et odorato spirantes crine Siraci

desires

Cessaeaeque manus, et qui tua iugera nondum
eruis, ignotis insons Arimaspe metallis.

125

doctus et Auchates patulo uaga uincula gyro
spargere et extremas laqueis adducere turmas.

circle

non ego sanguineis gestantem tympana bellis
Thyrsageten cinctumque uagis post terga silebo

noise

135

pellibus et nexit uiridantem floribus hastas.
 fama, ducem Iouis et Cadmi de sanguine Bacchum
 hac quoque turiferos, felicia regna, Sabaeos,
 hac Arabas fudisse manu; mox rumperet Hebri
 cum uada, Thyrsagetas gelida liquisse sub arcto. 140
 illis omnis adhuc ueterum tenor et sacer aeris
 pulsus et eoae memoratrix tibia pugnae.
 iungit opes Emoda suas; sua signa secuti
 Exomatae Torynique et flavi crine Satarchae;
 mellis honor Torynis, ditant sua mulctra Satarchen, 145
 Exomatas uenatus alit, nec clarior ullis
 arctos equis; abeunt Hypanin fragilemque per undam
 tigridis aut saeuiae profugi cum prole leaenae,
 maestaque suspectae mater stupet aggere ripae.
 inpulit et dubios Phrixei uelleris ardor 150
 Centoras et diros magico terrore Chostras.
 omnibus in superos saeuus honor, omnibus artes
 monstrifcae: nunc uere nouo conpescere frondes,
 nunc subitam trepidis Maeotin soluere plaustris.
 maximus hos inter Stygia uenit arte Coastes; 155
 sollicitat nec Martis amor, sed fama Cytaeae
 uirginis et paribus spirans Medea uenenis.
 gaudet Auerna palus, gaudet iam nocte quieta
 portitor et tuto ueniens Latonia caelo.
 ibant et geminis aequantes cornibus alas 160
 Balloniti comitumque celer mutator equorum
 Moesus et ingentis frenator Sarmata conti. *pole*
 nec tot ab extremo fluctus agit aequore nec sic
 fratribus aduersa Boreas respondet ab unda
 aut is apud fluuios uolucrum canor, aethera quantus 165
 tune lituum concentus agit lymphataque miscet
 milia, quot foliis, quot floribus incipit annus.
 ipse rotis gemit ictus ager tremibundaque pulsu
 nutat humus, quatit ut saeuo cum fulmine Phlegram
 Iuppiter adque imis Typhona reuerberat aruis. 170
 Prima tenent illinc patriis Absyrtus in armis
 et gener ingentesque inter sua milia reges.

at circa Aesoniden Danaum manus ipsaque Pallas
 aegide terrifica, quam nec dea lassat habendo
 nec pater horrentem colubris uultuque tremendam 175
 Gorgoneo. nec semineces ostendere crines
 tempus adhuc primasque sinit concurrere pugnas.
 inpullit hos contra Mauors pater et mala leti
 Gaudia Tisiphoneque caput per nubila tollens
 ad sonitum litui mediaque altissima pugna 180
 ne cum certa quibus sese Fuga mentibus addat.

Illi ubi consertis iuxtere frementia telis
 agmina uirque uirum galeis adflauit adactis, breathes,
 continuo hinc obitus perfractaque caedibus arma death
 corporaque, alternus cruor alternaeque ruinæ; 185
 uoluit ager galeas et thorax egerit imbræ
 sanguineos; hinc barbarici glomerantur ouatus,
 hinc gemitus, mixtaeque uirum cum puluere uitæ.
 Caspius Aeaeum correpto crine Mones en
 abstulit; hunc pariter Colchi Graique sequuntur 190
 missilibus; rapit ille ~~pedem~~ praedamque relinquit,
 nec sociis iam cura uiri. Dipsanta Caresus
 Strymonaque obscura spargentem uulnera funda
 deicit; Albani cadit ipse Cremedonis hasta,
 iamque latet currusque super turmaeque feruntur. 195

Processere Melas et Idasmenus; incipit hasta
 ante Melas, leuis ast abies elusit utrumque.
 ensibus inde ruunt; prior occupat aere citato 200
cassidis ima Melas; infracta est uulnere ceruix. ^{scyphs}
mixta perit uirtus: nescit cui debeat Ocheus,
 aut cui fata Tyres. dum sibila respicit Iron
 cuspidis Argiuæ, Pyliam latere accipit hastam.

Viderat Hyrcanos paribus discurrere fratres
 Castor equis, pater armento quos diues ab omni
 nutrierat fatisque uiam monstrarat iniquis. 205
 tum magis adque magis peditem candore notato
 Tyndariden incendit amor, simul obuius hastam
 pectus in aduersum Gelæ iacit alipedemque
 adstitit excusso uictor duce; risit ab alta

nube pater prensisque equitem cognouit habenis.
at pariter luctuque furens uisusque Medores
Tyndariden petit et superos sic uoce precatur:
'nunc age uel caeso comitem me reddite fratri
primus uel nostra sonipes cadat impius hasta,
credita qui misero non rettulit arma parenti
meque uenit contra captiuaque terga ministrat.'
dixerat; Actaei sed eum prior hasta Phaleri
deicit; ad socias sonipes citus effugit alas.

Quis tibi fatales umquam metuisset Amyclas
Oebaliamque manum, tot, Rhynace, montibus inter
diuiso totidemque fretis? cadit inpiger una
inguine transfosso clari Taulantis alumnus
semidea genetrice Tages, cui plurima siluis
peruigilat materna soror cultusque laborat.
tenuia non illum candardis carbasa lini,
non auro depicta chlamys, non flaua galeri
caesaries pictoque iuuant sub tegmine bracae.
iamque nouus mediae stupefacta per agmina pugnae
uadit eques densa spargens hastilia dextra,
fulmineumque uiris profusis ingerit ensem
huc alternus et huc; cum saeuior ecce iuuentus
Sarmatica coiere manus fremitusque uirorum
semiferi; riget his molli lorica catena;
id quoque tegmen equis; at equi porrecta per armos
et caput ingentem campis hostilibus umbram
fert abies obnixa genu uaditque uirum ui,
uadit equum, docilis relegi docilisque reponi
atque iterum medios non tardior ire per hostes.
orbibus hos rapidis mollique per aequora Castor
anfractu leuioris equi deludit anhelos
inmemoresque mori; sed non isdem artibus aequo
concurrunt ultroque ruunt in funera Colchi.
Campesus impacta latus inter et ilia quercu
tollitur ac medium moriens descendit in hastam.
Oebasus infestum summisso poplite Phalcen
euasisse ratus laeuum per luminis orbem

210

215

220

225

230

235

240

245

transigitur; tenerae tinguuntur uulnere malae.
 contra autem geminis fidens thoracibus ictum
 sustinet et gladio Sibotes ferit ultima teli,
 nequiquam; iam cuspis-inest, nec fragmina curat 250
 Ambenus et trunko medium subit Ocrea ligno.
 seminecem Taxes Hypanin uehit atque remissum
 pone trahit fugiens et cursibus exuit hastam; *draws out*
 dumque recollectam rursus locat, inruit ultiro
 turbatumque Lacon et adhuc inuadit inermem. 255
 inpulit aduerso praeceps equus Onchea conto
 nequiquam totis reuocantem uiribus armos;
 in latus accepit sonipes, accepit et ipse
 frigidus; arma cadunt, rorat procul ultima cuspis;
 qualem populeae fidentem nexibus umbrae 260
 si quis auem summi deducat ab aere rami,
 ante manu tacita cui plurima creuit harundo;
 illa dolis uiscoque super correpta tenaci *bird-like*
 implorat calamos adque inrita concitat alas. *shakes*

Parte alia infestis (nam fors ita iunxit) in armis 265
 Styrus adest, laetusque uirum cognoscit Anausis,
 et prior 'en cuius thalamis Aeetia uirgo
 dicta manet nostrosque feret qui uictor amores.
 non' ait, 'inuitoque gener mutabere patri.' *desert*
 tum simul aduersas conlatis cursibus hastas 270
 coniciunt; fugit adductis Albanus habenis
 saucius adque datum leto non sperat Anausin, *wounded*
 nec uidet. ille autem telo moribundus adacto
 'ad soceros pactaeque sinus en coniugis' inquit,
 'Styre, fugis, uulnus referens, quod carmine nullo 275
 sustineat nullisque leuet Medea uenenis.' *comes*
 dixerat, extremus cum lumina corripit error,
 uoxque repressa gelu percussaque uertice tellus.

Hinc animos acies auget magnoque doloris
 turbine Gesandrum Mauors rapit: ille morantes 280
 increpat et stricto sic urget Iazygas ense:
 'nempe omnes cecidere senes, nempe omnis ademptus
 ante pater. quae uos subito tam foeda senectus

corripuit fregitque animos adque abstulit iras?
 aut mecum medium, iuuenes, agite ite per urbis 285
 Argolicamque manum aut caris occumbite natis.
 sic furit et patrias coeptis ferus aduocat umbras:
 'sancte mihi Vorapte pater, tua pectora nato
suggere nunc animamque parem, si fata peroſo
 tarda tibi turpesque moras non segnius ipsi
 paruimus paruique eadem didicere nepotes'. 290

hacc ait, auditusque Erebo. tunc corripit ensem
 turbidus et furiis ardens quatit arma paternis.
 indigenis sacratus aquis magnique sacerdos
 Phasidis Arctois Aquites errabat in armis 295
 (populeus cui frontis honor coniectaque glauco
 tempora nectuntur ramo), te, Cyrne, parentis
 immemorem durae cupiens abducere pugnae;
 iamque omnes inpune globos diuersaque lustrans.
 agmina non usquam uidet. utque iterum acrior instat 300
 uociferans, iterum belli diuersa peragrat,
 lancea caeruleas circum strepit incita uitias.
 opprimit admissis ferus hinc Gesander habenis.
 ille manum trepidans adque irrita sacra tetendit
 'te' que 'per hanc genitor' inquit 'tibi si manet, oro 305
 canitiem, conpesce minas et sicubi nato
 parce meo.' dixit. contra sic uictor adacto
 ense refert: 'genitor, turpi durare senecta
 quem mihi reris adhuc, ipse hac occumbere dextra
 maluit adque ultro segnes abrumpere metas'. 310

et tibi si pietas nati, si dextra fuisset,
 haut medii precibus tereres nunc tempora belli,
 praeda future canum. iuueni sors pulchrior omnis:
 et certasse manu decet et caruisse sepulchro.'
 dixerat; ille deos moriens caelumque precatur, 315
 dextera ne misero talis foret obuia nato.

Te quoque, Canthe, tui non inscia funeris Argo
 fleuit ab inuita rapientem tela carina,
 iam Scythicos miserande sinus, iam Phasidis amnem
 contigeras, nec longa dies, ut capta uideres 320

uellera et Euboicis patrios de montibus ignes.
 illum, ubi congressu subiit Gesander iniquo,
 territat his: tu, qui faciles hominumque putasti
 has, Argie, domos, alium hic miser aspicis annum
altricemque niuem festinaque taedia uitae. *foster nouella* 325
 non nos aut leibus conponere brachia remis
 nouimus aut uentos opus expectare ferentes;
 imus equis, qua uel medio riget aequore pontus
 uel tumida fremit Hister aqua; nec moenia nobis
 uestra placent: feror arctois nunc liber in aruis 330
 cuncta tenens; mecum omnia ago iacturaque plaustri *boss*
 sola; epulae quodcumque pecus, quaecumque ferarum.
 mitte Asiae, mitte Argolicis mandata colonis,
 ne trepident; numquam has hiemes, haec saxa relinquam, 335
 Martis agros, ubi tam saeuo duraimus amne
 progeniem natosque rudes, ubi copia leti
 tanta uiris. sic in patriis bellare pruinis
 praedarique iuuat, talemque hanc accipe dextram.
 dixit, et Edonis nutritum missile uentis 340
 concitat; it medium per pectus et horrida nexu
 letifer aera chalybs. trepidus super aduolat Idas
 ac simul Oenides pariterque Menoetius et qui
 Bebrycio nuper remeauit ab hospite uictor.
 at uero ingentem Telamon procul extulit orbem 345
 exanimem te, Canthe, tegens; ceu saeptus in arto
 dat catulos post terga leo, sic comminus adstat
 Aeacides gressumque tenet contraque ruentes
 septeno ualidam circumfert tegmine molem.
 nec minus hinc urget Scythiae manus armaque Canthi 350
 quisque sibi et Graio poenam de corpore poscens
 arduus inde labos medioque in funere pugna *join*
 conseritur. magno ueluti cum turbine sese
 ipsius Aeoliae frangunt in limine uenti,
 quem pelagi rabies, quem nubila, quemque sequatur *floods* 355
~~illures~~: obnixa uirum sic comminus haeret
 pugna nec arrepto pelli de corpore possunt.
 ut bouis exuuias multo qui frangere oliuo

dat famulis, tendunt illi tractuque uicissim
taurea terga domant, pingui fluit unguine tellus:
tal 360
talis utrimque labos, ruptataque limite in arto
membra uiri miseranda madent. hi tendere contra,
hi contra, alternaeque uirum non cedere dextrae.
hinc medium Telamon Canthum rapit, hinc tenet ardens
colla uiri et molles galeae Gesander habenas,
in sonuit quae lapsa solo dextramque febellit.
ille iterum in clipei septemplicis improbus orbem
arietat et Canthum sequitur Canthumque reposcit,
quem manus a tergo socium rapit adque receptum
uirginis Euryales curru locat. aduolat ipsa
ac simul Haemonidae, Gesandrumque omnis in unum
it manus. ille nouas acies et uirginis arma
ut uidet, 'has etiam contra bellabimus?' inquit;
'heu pudor!' inde Lycen ferit ad confine papillae,
inde Thoen, qua pelta uacat; iamque ibat in Harpen
uixdum prima leui ducentem cornua neruo,
et labentis equi tendentem frena Menippen:
cum regina grauem nodis auroque securem
congeminans partem capitis galeaeque ferinae
dissipat. hinc pariter telorum immanis in unum
it globus; ille diu coniectis sufficit hastis,
quis iam iam grauior nutansque exterruit Idam.
tunc ruit ut montis latus aut ut machina muri,
quae scopulis trabibusque diu confectaque flammis
procubuit tandem adque ingentem perculit urbem. 385

scattered

Ecce locum tempusque ratus iamque et sua posci
proelia, falcatos infert Ariasmenus axes
saeuaque diffundit socium iuga protinus omnes
Graiugenae, omnes rapturus ab agmine Colchos.
qualiter exosus Pyrrhae genus aequora rursus
Iuppiter adque omnes fluuium si fundat harenas,
ardua Parnasi lateant iuga, cesserit Othrys
piniger et mersis decrescant rupibus Alpes:
diluio tali paribusque Ariasmenus urget
exaudiis nullo rapiens discrimine currus. 395

aegida tum primum uirgo spiramque Medusae
 ter centum saeuis squalentem sustulit hydris,
 quam soli uidistis equi. pauor occupat ingens
 excussis in terga uiris, diramque retorquent
 in socios non sponte luem. tunc ensibus uncis 400
 implicat et trepidos lacerat discordia currus.
 Romanas ueluti saeuissima cum legiones
 Tisiphone regesque mouet, quorum agmina pilis
 isdem aquilisque utrimque micant, eademque parentes
 rura colunt, idem lectos ex omnibus agris 405
 miserat infelix non haec ad proelia Thybris:
 sic modo concordes externaque fata petentes
 Palladii rapuere metus, sic in sua uersi
 funera concurrunt dominis reuocantibus axes.
 non tam foeda uirum Laurentibus agmina terris 410
 eiecere noti, Libyco nec talis imago
 litore, cum fractas inuoluunt aequora puppes.
 hinc biuges, illinc artus cernuntur eriles,
 quos radii, quos ferra secant; trahiturque trahitque 415
 currus caede madens atroque in puluere regum
 uiscera nunc aliis, aliis nunc axibus haerent.
 haut moti Colchorum animi: neque *mittere parcunt*
 tela, set implicitos miseraque in peste reuinctos
 confodiunt ac forma necis non altera surgit,
 quam ceruos ubi non Umbro uenator edaci, 420
 non pinna petit, haerentes sed cornibus altis
 inuenit et caeca constrictos excipit ira.
 ipse recollectis audax Ariasmenus armis
 desilit; illum acies curuae secat undique falcis
 partiturque rotis, adque inde furentia raptus 425
 in iuga Circaeos tetigit non amplius agros.
 Talia certatim Minya sparsique Cytaei
 funera miscebant campis Scythiamque premebant,
 cum Iuno Aesonidae non hanc ad uellera cernens
 esse uiam nec sic reditus regina parandos, 430
 extremam molitur opem, funesta prius quam
 consilia ac saeuas aperit rex perfidus iras.

increpat et seris Vulcanum maesta querellis,
 cuius flammiferos uidet inter regia tauros
 pascua Tartaream proflantes pectore noctem. 435
 haec etenim Minyas ne iungere Marte peracto
 monstra datis iubeat Cadmei dentibus hydri,
 ante diem timet et uarias circumspicit artes.
 sola animo Medea subit, mens omnis in una
 uirgine, nocturnis qua nulla potentior aris. 440
 illius ad fremitus sparsosque per auia sucos
 sidera fixa pauent et aui stupet orbita Solis. *pauor*
 mutat agros fluuiumque uias, suus alligat ingens
 cuncta sopor, recoquit fessos aetate parentes
 datque alias sine lege colus. hanc maxima Circe 445
 terrificis mirata modis, hanc aduena Phrixus,
 quamuis Atracio lunam spumare ueneno
 sciret et Haemoniis agitari cantibus umbras.
 ergo opibus magicis et uirginitate tremendam
 Iuno duci sociam coniungere quaerit Achiuo. *formidat*
 non aliam tauris uidet et nascentibus armis
 quippe parem nec cui medio stet in agmine flammae,
 nullum mente nefas, nulos horrescere uisus.
 quid si caecus amor saeuusque accesserit ignis? 455
 hinc Ueneris thalamos semperque recentia sertis
 tecta petit. uisa iandudum prosilit altis
 diua toris uolucrumque exercitus omnis Amorum.
 ac prior hanc placidis supplex Saturnia dictis
 adgreditur ueros metuens aperire timores.
 'in manibus spes nostra tuis omnisque potestas 460
 nunc' ait; 'hoc en iam magis adnue uera fatenti.
 durus ut Argolicis Tirynthius exulat oris,
 mens mihi non eadem Iouis atque auersa uoluntas,
 nullus honor thalamis flammae in nocte priores.
 da, precor, artificis blanda adspiramina formae. *caerulea*
 ornatusque tuos terra caeloque potentes.' 465
 sensit diua dolos iam pridem sponte requirens
 Colchida et inuisi genus omne excindere Phoebi.
 tum uero optatis potitur; nec passa precari

ulterius dedit acre decus fecundaque monstris
cingula, non pietas quibus aut custodia famae,
non pudor, at contra leuis et festina cupid^{hastay}
adfectusque mali dulcisque labantibus error
et metus et demens alieni cura pericli.

'omne' ait 'imperium natorumque arma meorum
cuncta dedi; quascumque libet nunc concute mentes.'

Cingitur arcanis Saturnia laeta uenenis,
adque hinc uirgineae uenit ad penetralia sedis
Chalciopen imitata sono formaque sororem.

fulsit ab inuita lumen procul, et pauor artus
protinus adque ingens Aeetida perculit horror.

'ergo nec ignotis Minyas huc fluctibus' inquit

'aduenisse, soror, nec nostro sola parenti

scis socias iunxisse manus? at cetera muros

turba tenet fruiturque uirum caelestibus armis, ^{enjoy}

tu thalamis ignaua sedes, tu sola paterna

fixa domo? tales quando tibi cernere reges?

illa nihil contra; nec enim dea passa manumque
implicat et rapidis mirantem passibus aufert.

ducitur infelix ad moenia summa futuri

nescia uirgo mali et falsae commissa sorori; ^{hastay}

lilia per uarios lucent uelut alba colores

praecipue, quis uita breuis totusque parumper

florebat honor fuscis et iam notus imminent alis.

hanc residens altis Hecate Perseia lucis

flebat et has imo referebat pectore uoces:

'deseris heu nostrum nemus aequalesque cateruas,

a misera, ut Graias haut sponte uageris ad urbes!

non ~~misera~~ tamen; neque te, mea cura, relinquam.

magna fugae monumenta dabis, spernere nec usquam

mendaci captiuua uiro, meque ille magistram

sentiet et raptu famulæ doluisse pudendo.'

dixerat. ast illæ murorum extrema capessunt

defixaque uirum lituumque fragoribus horrent,

quales instanti nimborum fulgere maestae

succedunt ramis haerentque pauore uolucres.

470

475

480

485

495

500

505

Iamque Getae, iamque omnis Hiber Drangaeaque densa
 strage cadit legio et latis prosternitur aruis.
 semineces duplicesque inter sua tela suosque
 inter equos saeuam misero luctamine uersant 510
congeriem et longis campos singultibus inplent.
 uictores patrium contra paeana Geloni
 congreginant; eadem redeunt mox gaudia uictis,
 qua deus et melior belli respexit imago.

Quis tales obitus dederit, quis talia facta, 515
 dic age, tuque feri reminiscere, Musa, furoris.
 Absyrtus clipei radiis curruque coruscus
 Solis aui (cuius uibrantem comminus hastam
 cernere nec galeam gentes potuere minantem,
 sed trepidae cedunt et uerso uulnera tergo 520
 accipiunt magnisque fugam clamoribus augent)
proterit impulsu grauis agmina corporaque altis
 sternit equis gemitusque premit spirantis acerui.
 nec leuior comitatur Aron, horrentia cuius
 discolor arma super squalentesque aere lacertos 525
 barbarica chlamys ardet acu tumefactaque uento
 implet equum, quale in roseis it Lucifer alis,
 quem Venus inlustri gaudet procedere caelo.
 at non inde procul Rambelus et acer Otaxes
 dispulerant Colchos pariterque inglorius Armes, 530
 fraude noua stabula et furtis adsuetus inultis
 depopulare greges, frontem cum cornibus auxit
hispidus inque dei latuit terrore Lycae. *hispidus*
 hac tunc attonitos facie defixerat hostes.
 quem simulac nota formidine bella mouentem 535
 uidit Aron, 'pauidos te' inquit 'nunc rere magistros
 et stolidum petuisse pecus. non pascua nec bos
 hic tibi; nocturnis mitte haec simulacula rapinis,
 neue deum mihi singe; deus quoque consere dextram.'
 sic ait, intentaque adiutum missile planta 540
 derigit et lapsis patuerunt uulnera uillis.
 nec minus Aeolii proles Aeetia Phrix
 fertur et ipsa furens ac se modo laeta Cytaeis

- agminibus, modo cognatis ostentat Achiuis.
adque hos in medio duri discrimine belli
caedibus inque ipsis gaudens ubi uidit Iason, 545
'macte' ait 'o nostrum genus et iam certa propago
Aeoliae nec opina domus; sat magna laborum
dona fero, satis hoc uisu quaecumque rependo.' *repay*
dixit et in Sueten magnique in fata Ceramni 550
emicuit clipeumque rotans hunc poplite caeso
deicit, illum aperit lato per pectus hiatu.
Argus utrumque ab equis ingenti porrigit aruo *drawn*
et Zacom et Phalcen, peditem pedes haurit Amastrin.
sanguinis ille globos effusaque uiscera gestat 555
barbarus et cassa frendens sublabitur ira. *empty*
dat Calais Barisanta neci semperque propinquas
Riphea uenali comitantem sanguine pugnas *for sale*
(centum lecta boum bellator corpora, centum
pactus equos; his ille animam lucemque rependit 560
crudelis; tandem dulces iam cassus in aurās
respicit ac nulla caelum reparabile gaza);
labitur intortos per tempora caerula crines
tunc quoque materna uelatus harundine Peucon.
at genetrix imis pariter Maeotis ab antris
impleuit plangore lacus natumque uocauit, 565
iam non per ripas, iam non per curua uolantem
stagna nec in medio truncantem marmore ceruos.
Eurytus Exomatas agit aequore. Nestoris hastae
immoritur primaeuuus Helix, nec reddit amato
nutrimenta patri breuibus ereptus in annis. 570
books top of
at Latacum Zetemque Daraps; illum excipit hasta,
hic fugit, ingentem subiti cum sanguinis undam
uidit et extremo lucentia pectora ferro.
Ecce autem muris residens Medea paternis 575
singula dum magni iustrat certamina belli
adque hos ipsa procul densa in caligine reges
agnoscit quaeritque alias Iunone magistra,
conspicit Aesonium longe caput, ac simul acres
huc oculos sensusque refert animumque fauentem, 580

nunc quo se raperet, nunc quo diuersus abiret,
ante uidens, quotque unus eques confunderet arua,
errantesque uiros quam densis sisteret hastis.

quaque iterum tacito sparsit uaga lumina uultu
aut fratriis quaerens aut pacti coniugis arma,
unus ibi miserae solusque occurrit Iason.

tunc his germanam adgreditur, ceu nescia, dictis:
'quis, precor, hic, toto iamdudum feruere campo
quem tueor quemque ipsa uides? nam te quoque tali
attonitam uirtute reor.' contra aspera Iuno
reddit agens stimulis ac diris fraudibus urget.

'ipsum' ait 'Aesoniden cernis, soror, aequore tanto
debita cognati repetit qui uellera Phixi,
nec nunc laude prior generis nec sanguine quisquam.

aspieis, ut Minyas inter proceresque Cytaeos
emicet effulgens quantisque insultet aceruis;
et iam uela dabit, iam litora nostra relinquet,
Thessaliae felices opes dilectaue Phrixo
rura petens. eat atque utinam superetque labores!'
tantum effata magis campis intendere suadet,
dum datur, ardentisque uiri percurrere pugnas;

At simul hanc dictis, illum dea Marte secundo
inpulit adque nouas egit sub pectora uires.

ora sub excuso iamdudum uertice coni
saeua micant cursuque ardescit nec tibi, Perse,
nec tibi, uirgo, iubae laetabile sidus Achiuae,
acer ut autumno canis iratoque locati
ab Ioue fatales ad regna iniusta cometae.

nec sua Crethiden latuit dea uimque recentem
sentit agi membris ac se super agmina tollit,
quantus ubi ipse gelu magnoque incanuit imbre
Caucasus et summas abiit hibernus in arctos.
tunc uero, stabulis qualis leo saeuit opimis
luxurians spargitque famem mutatque cruores,
sic neque parte ferox nec caede moratur in una
turbidus inque omnes pariter furit ac modo saeuo
ense, modo infesta rarescunt cuspidie turmae.

585

590

595

600

605

610

615

tunc et terrificis undantem crinibus Hebrum
et Geticum Priona ferit; caput eripit Auchi
brachiaque et uastis uoluendum mittit harenis.

620

Et genitus Ioue conplerat sua fata Colaxes;
iamque pater maesto contristat sidera uultu
talibus aegra mouens nequiquam pectora curis:
'ei mihi, si durae natum subducere sorti
moliar atque meis ausim confidere regnis,

625

frater adhuc Amyci maerens nece cunctaque diuum
turba frement, quorum nati cecidere cadentque.
quin habeat sua quemque dies cunctisque negabo,
quae mihi.' supremos misero sic fatus honores

630

congerit adque animis moriturum ingentibus implet.
ille uolat campis immensaque funera miscet
per cuneos, uelut hiberna proruptus ab arcto *joined formation of the*
imber agens scopulos nemorumque operumque ruinas,
donec ab ingenti bacchatus uertice montis

635

frangitur inque nouum paulatim deficit amnem.
tal is in extremo proles Iouis emicat aeuo,
et nunc magnanimos Hypetaona Gessithoumque,
nunc Arinen Olbumque necat; iam saucius Aprem
et desertus equo Thydrum pedes excipit hasta

640

Phasiaden, pecoris custos de more paterni
Caucasus ad primas genuit quem Phasidis undas;
hinc puero cognomen erat famulumque ferebant
Phasidis intonso nequiquam crine parentes.

iamque aliis instabat atrox, cum diua supremas
rumpit iniqua colus uictorque aduenit Iason.

645

excipit hunc saeuia sic fatus uoce Colaxes:
'uos Scythiae saturare canes Scythiaeque uolucres
huc miseri uenistis?' ait saxumque prehensum,
illius et dextrae gestamen et illius aeui,
concussa molitur humo, quod regia Iuno

650

flexit ad ignotum caput infletumque Monesi.
praeceps ille ruit; nato non depulit ictus
Iuppiter, Haemoniae uulnus fatale sed hastae
per clipeum, per pectus abit, lapsoque cruentus

- deplor.* aduolat Aesonides mortemque cadentis acerbat. 655
spargitur hinc miserisque uenit iam notus Alanis.
- At regina uirum (neque enim de~~s~~ summouet ignem)
persequitur lustrans oculisque ardentibus haeret;
et iam laeta minus praesentis imagine pugnae
castigatque metus et quas alit inscia curas, 660
respiciens, an uera soror (nam credere falsos
audet atrox uultus), eademque in gaudia rursus
labitur et saeuae trahitur dulcedine flammae.
ac uelut ante comas ac summa cacumina siluae
lenibus adludit flabris leuis austus, at illum 665
protinus inmanem miserae sensere carinae:
talis ad extremos agitur Medea furores.
interdum blandae derepta monilia diuae
contrectat miseroque aptat flagrantia collo,
quaque dedit teneros aurum furiale per artus, 670
deficit; ac sua uirgo deae gestamina reddit,
non gemmis, non illa leui turbata metallo,
sed facibus, sed mole dei, quem pectore toto
iam tenet; extremus roseo pudor errat in ore.
ac prior his: 'credisne patrem promissa daturum, 675
o soror, Argolicus cui dis melioribus hospes
contigit? aut belli quantum iam restat acerbi?
heu quibus ignota sese pro gente periclis
obicit!' haec fantem medio in sermone reliquit
incepti iam Iuno potens securaque fraudis. 680
- opus* Inminet e celsis audentius improba muris
uirgo nec ablatam sequitur quaeritue sororem.
at quotiens uis dura ducum densique repente
Aesoniden pressere uiri cumque omnis in unum
imber iit, totiens saxis pulsatur et hastis. 685
primaque ad infesti Lexanoris horruit arcus,
alta sed Aesonium supra caput exit harundo,
teque, Caice, petit; coniunx miseranda Caico
linquitor et primo domus imperfecta cubili.
- Regius eos Myraces *interpretes* ab oris *parte* 690
uenerat, ut Colchos procul adque Aeetia Parthis

foedera donato non irrita iungeret auro.
 tum iuuenem terris Parcae tenuere Cytaeis
 ac subiti Mauortis amor simul. armiger ibat
 semiuir inpudemque gerens sterilemque iuuentam. 695
 ipse pharetratis residens ad frena tapetis
 nunc leuis infesto procurrerit in agmina curru,
 nunc fuga conuersas spargit mentita sagittas.
 at uiridem gemmis et eoae stamine siluae *thread*
 subligat extrema patrium ceruice tiaran 700
 insignis manicis, insignis acinace dextro; *sleeves, scutum*
 inproba barbaricae procurrunt tegmina plantae.
 nec latuere diu saeuum spolia illa Syenen,
 perque leuem et multo maculatam murice tigrin
 concita cuspis abit; subitos ex ore cruores 705
 saucia tigris agit uitamque effundit erilem;
 ipse puer fracto pronum caput implicat arcu.
 sanguine tunc atro chlamys ignea, sanguine uultus
 et grauidae maduere comae, quas flore Sabaeo *draped*
 nutrierat liquidoque parens signauerat auro. 710
 qualem si quis aquis et fertilis ubere terrae
 educat ac uentis oleam felicibus implet,
 nec labor adsiduus nec spes sua fallit alentem,
 iamque uidet primam tenero de uertice frondem;
 cum subito inmissis praeceps aquilonia nimbis 715
 uenit hiemps nigraque euulsam tendit harena:
 haud secus ante urbem Myraces adque ipsius ante
 uirginis ora cadit; sed non magis illa mouetur
 unius aegra metu, quam te, Meleagre, furentem,
 quam Talaum uidet aut pugnas miratur Acasti; 720
 at satis hos ipsae gentes campique uidebant
 tempestate pari uersis incumbere turmis.
 ante oculos fuga foeda ducum largusque cadentum
 it cruor et currus dominis ingentibus orbi. 725
 Non tulit hos Perses gemitus clademque suorum
 tergaque uersa tuens his caelum questibus implet:
 'quid me iam patriis eiectum sedibus, istas
 ut struerem pugnas Scythiamque in bella mouerem,

uos superi, uos augurio iussistis inani?
 quis fratriis meritas tua, Iuppiter, omina poenas 730
 promiserem mihi? nobis Argoa parabas
 scilicet auxilia et tantas coniungere uires.
 saeuia quidem lucis miseris mora; dent tamen, oro,
 unum illum mihi fata diem, quo falli et Achiuos
 sic meritos quoque hunc uideam uirtute superbum 735
 Aesoniden tantos flentem sine honore labores.
 dixerat haec pectusque suis euerberat armis
 et galeam fletu, galeam singultibus implet;
 ibat et in medii praeceps incendia belli,
 ni prior aduersis Pallas uidisset ab armis 740
 et secum: 'ruit ecce ferox in funera Perses,
 quem genitor Colchis solioque inponere fratriis
 iam statuit. nostra uereor ne fraude peremptum
 increpet et culpam hanc magno terrore rependat.'
 haec dicens atro nebulam diffundit amictu 745
 stridentesque uiri circum caput amouet hastas.
 ille super socias clementi turbine gentes
 erigitur paulumque leui raptatus in aethra
 iam tandem extremas pugnae defertur in oras,
 forte ubi serus Hiber Issedoniaeque phalanges 750
 Marte carent solisque iuuant clamoribus agmen.
 Nox simul astriferas profert optabilis umbras;
 et cadit extemplo belli fragor aegraque muris
 degreditur longum uirgo perpessa timorem.
 ut fera Nyctelii paulum per sacra resistunt, 755
 mox rapuere deum iam iam ad quodcumque paratae
 Thyiades, haut alio remeat Medea tumultu,
 adque inter Graiumque acies patriasque phalangas
 semper inexpletis adgnoscit Iasona curis
 armaque quique caua superest de casside uultum. 760

C. VALERI FLACCI
ARGONAUTICON
LIBER SEPTIMUS.

Te quoque Thessalico iam serus ab hospite uesper
diuidit et iam te tua gaudia, uirgo, relinquunt,
noxque ruit soli ueniens non mitis amanti.

ergo ubi cunctatis extremo in limine plantis
contigit aegra toros et mens incensa tenebris,
uertere tunc uarios per longa insomnia questus
nec pereat quo scire malo; tandemque fateri
ausa sibi causam medio sic fata dolore est:

'nunc ego quo casu uel quo sic peruigil usque
ipsa uolens errore trahor? non haec mihi certe
nox erat ante tuos, iuuenis fortissime, uultus.
10

quos ego cur iterum demens iterumque recordor
tam magno discreta mari? quid in hospite solo
mens mihi? cognati potius iam uellera Phrixi
accipiat, quae sola petit quaeque una laborum
causa uiro. nam quando domos has ille reuiset?
aut meus Haemonias quando pater ibit ad urbes?
felices, mediis qui se dare fluctibus ausi
nec tantas timuere uias talemque secuti
huc qui deinde uirum: sed sic quoque ^{talis} carus abito.
20

5

10

15

20

remem ber

Berengel

ecce uidet tenui candescere ^{lumen} ²⁰⁰ lumine eōum;
 nec minus insomnem lux orta refecit amantem,
 quam cum languentes leuis erigit imber aristas
 grataque iam fessis descendunt flamina remis. ^{oasi} 25

At sua longarum Minyas iam cura uiarum
admonet; inque ipso neququam tempore regem
 laetitiae meritique petunt; quem passus Iason
 uota prius captasque deis appendere praedas,
prominet adque oculos longe tenet, aurēa si iam
 pellis et oblatis clarescant atria uillis. ^{spec}

Ille autem iam iam uultus uocesque parantem
 anteuenit rumpitque moras inque ipsa mouentis
 prosilit ora uiri talique effunditur ira:
 'orbe satos alio, sua litora regnaque habentes,
 quis furor has mediis tot fluctibus egit in oras,
 quisue mei uos tantus amor? tu prima malorum
 causa mihi, tu, Phrixe gener. non te aequore mersum
 quo soror! ut felix nullos nunc nomine Graios
 nossem ego! quis regum Pelias, quis Thessalus aut quae 40
 Graecia? quodnam hominum Minyaē genus? aut ubi cautes
 Cyaneae? uenit Scythicas en hospes in oras.
 quinquaginta Asiam (pudet heu!) penetrarit Iason
 exilibus? meque ante alias sic spreuerit una,
 una ratis, spolium ut uiuo de rege reportet?
 ipsum offerre, meos ipsum me pandere lucos
 imperet et nullo dignetur uincere bello?
 cur age non templis sacrauēt auellere dona
 omnibus adque ipsas gremiis abducere natas,
praedo, libet? uobisne domos, uobisne penates
 esse putem, ratis infandis quos sola rapinis
 saeuaque pascit hiemps et quos, credamus ut ipsis,
 rex suus inmisit pelago uetuitque reuerti?
scilicet Aeoliaē pecudis poteretur ut auro?
 ante meus caesa descendet Caucasus umbra
 ac prior Haemonias repetet super aequora praedas
 aut ego cum uittis statuam feralibus Hellen.

si tamen his aliter perstas non cedere terris,
 teque pudor cassi reditus mouet, ac latet una
 nescio quid plus puppe uiris, haud ipsa morabor
 quae petitis; modo nostra prior tu perfice iussa. 60
 Martius ante urbem longis iacet horridus annis
 campus, et ardentes ac me quoque uomere presso,
 me quoque cunctantes interdum agnoscere tauri.
 his magis adque magis rabiem nunc nostra senectus
 luxuriemque dedit, solitoque superbior ignis ^{more than usual}
 ore fremit. succede meae, fortissime, laudi,
 et nostros recole, hospes, agros. nec semina derunt,
 quae prius ipse dabam, et messes, quas solus obibam. ^{met}
 consiliis nox una satis, tecumque retracta ^{consider} 70
 cumque tuis haec iussa deis; ac siquid in isto est
 robore, praedicti uenies in rura laboris.
 ipse incertus adhuc, tenebris te protinus illis
 inuolui flammisque uelim, durare parumper
 an magis, euerso iacias dum semina campo,
 ac tibi Cadmei dum dentibus exeat hydry
 miles et armata florescant pube nouales.^{bring up} 75
^{fire & l}

Filia prima trucis uocem mirata tyranni
 haesit et ad iuuenem pallentia rettulit ora
 contremuitque metu, ne nescius audeat hospes
 seque miser ne posse putet. perstrinxerat horror ⁸⁰
 ipsum etiam et maesta stabat defixus in ira.
 non ita Tyrrhenus stupet Ionusque magister,
 qui iam te, Tiberine, tuens clarumque sereno
 axe pharon prensus subito nusquam ostia, nusquam ^{ligh house} 85
 Ausoniam uidet, at saeuas accedere Syrtes.
 tum tamen, infando quae det responsa tyranno,
 colligit et tandem obtutu consurgit ab alto. ^{gaze}
 'non' ait 'hos reditus, non hanc, Aeeta, dedisti
 spem Minyis, cum prima tuis pro moenibus arma
 induimus. quo uersa fides? quos uestra uolutant
 iussa dolos? alium hic Pelian, alia aequora cerno.
 quin agite hoc omnes odiisque urgete tyranni
 imperiisque caput; numquam mihi dextera nec spes

defuerit; mos iussa pati nec cedere duris.
 unum oro, seu me illa suis seges obruet hastis,
hauriet aduerso seu crastinus ignis hiatu,
 nuntius hinc saeuas Peliae mittatur ad aures,
 hic periisse uiros, et me, si uestra fuisse
 ulla fides, reducem patriae potuisse referri? 95

Talibus attonitos dictis natamque patremque
 linquit et infida praeceps prorumpit ab aula.
 at trepida et medios inter deserta parentes
 uirgo silet, nec fixa solo seruare parumper
 lumina nec potuit maestos non flectere vultus;
 respexitque fores et adhuc inuenit euntem;
 uisus et heu miserae tunc pulchrior hospes amanti
 discedens; tales umeros, ea terga relinquit.
 illa domum adque ipsos paulum procedere postes
 optat, at ardentes tenet intra limina gressus. 105
 qualis ubi extremas Io uaga sentit harenas
 fertque refertque pedem, tumido quam cogit Eryns
 ire mari Phariaeque uocant trans aequora matres:
 circuit haut aliter foribusque inpendet apertis,
 an melior Minyas reuocet pater; oraque cernens 110
 hospitis aut solo maeget defecta cubili
 aut uenit in carae gremium refugitque sororis
 adque loqui conata silet; rursusque recedens
 quaerit, ut Aeaeis hospes consederit oris
 Phrixus, ut aligeri Circen rapuere dracones,
 tum comitum uisu fruitur miseranda suarum 115
 inplerique nequit; subitoque parentibus haeret
 blandior et patriae circumfert oscula dextrae.
 sic adsueta toris et mensae dulcis erili,
 aegra noua iam peste canis rabieque futura,
 ante fugam totos lustrat queribunda penates. 120
 tandem etiam molli semet sic increpat ira.
 'pergis,' ait 'demens, teque illius angit imago
 curaque, qui profuga forsitan tenet alta carina
 quique meum patrias referet nec nomen ad urbes? 125
 quid me autem sic ille mouet, superetne labores

an cadat et tanto turbetur Graecia luctu?
 saltem, fata uirum si iam suprema ferebant,
 iussus ad ignotos potius fuit ire tyrannos!
 o utinam o tantum non hac moreretur in urbe! 135
 namque et sidereo nostri de sanguine Phixi
 dicitur, et caram uidi indoluissé sororem;
 seque ait has iussis actum miser ire per undas.
 a, redeat quocumque modo meque ista precari
 nesciat adque meum non oderit ille parentem.' 140
 dixerat haec stratoque graues proiecerat artus,
 si ueniat miserata quies, cum saeuior ipse
 turbat agitque sopor: supplex hinc sternitur hospes,
 hinc pater. illa noua rumpit formidine somnos
 erigiturque toro; famulas carosque penates 145
 agnoscit, modo Thessalicas raptata per urbes;
 turbidus ut poenis caecisque pauoribus ensem
 corripit et saeuiae ferit agmina matris Orestes;
 ipsum angues, ipsum horrisoni quatit ira flagelli;
 adque iterum incestae se feruere caede Lacaenae 150
 credit auens, falsaque reddit de strage dearum
 fessus et in miserae conlabitur ora sororis.

His ubi nequiam nutantem Colchida curis
 Iuno uidet necdum extremo parere furori, 155
 non iam mentitae uultum uocemque resumit
 Chalcopies. quando ardor hebet leuiorque pudore
 mensque obnixa malo, tenues sublimis in auras
 tollitur et fuluo Venerem uestigat Olympo. *ro submet now dull marks out*
 'sum memor, ut sis hunc mecum partita laborem;
 illa nimis sed dura manet conuersaque in iram 160
 et furias dolet ac me ~~nunc~~ defecta reliquit.
 i, precor, adque istum quo me frustratur amorem
 uince ~~torr~~, patriis ut tandem euadere tectis
 audeat adque meum casu defendere ab omni
 Aesoniden. quin illum atro, quo freta, ueneno, 165
 illum etiam totis adstantem noctibus anguem,
 qui nemus omne suum quique aurea (respice porro)
 uellera tot spiris circum, tot ductibus implet,

cantibus in somnos ingenti soluat ab orno.
haec tibi: nam Furiis adque ipsi cetera mando.' 170

Tum contra aligerum mater sic fatur Amorum:
'nec tibi, cum primos adgressa es flectere sensus
uirginis ignotaque animum contingere cura,
defuimus, data continuo quin cingula soli
nostra tibi, quis mota loco labefactaque cessit. 175
haut satis est, sed me ipsa opus, et cunctantia poscunt
pector a me dubiusque pudor: iam foedera faxo
Haemonii petat ipsa uiri metuatque morari.
tu face luciferae citus ad delubra Dianaee
deueniat, sacras solita est ubi fundere taedas 180
Colchis et aequali dominam lustrare caterua.
nec te nunc Hecates subeat metus, aut mea forte
impedit ne copta time. quin audeat opto:
continuo transibit amor, cantuque trilingui
ipsam flammiferos cogam conpescere tauros
amplexumque pati.' uolucrem Iuno arripit Irin 185
festinamque iubet monitis parere Diones
et iuuenem Aesonium praedicto sistere luco.
protinus hinc Iris Minyas, Cytherea petiuit
Colchida; Caucaseis speculatrix Iuno resedit
rupibus, attonitos Aeaea in moenia uultus
speque metuque tenens et adhuc ignara futuri. 190

Uix primas occulta Venus prospexerat arces,
uirginis ecce nouus mentem perstringere languor
incipit; ingeminant commotis questibus aestus. 195
ergo iterum sensus uarios super hospite uoluens
maeret et absenti nequ quam talia fatur:
'si tibi Thessalicis nunc et tua forte uenenis
mater et heu, si qua est, posset succurrere coniunx!
quidne tuos uirgo possim nisi flere labores? 200
nec satis; ipsa etiam casus spectare supremos
adque iterum durae cogar comes ire sorori.
et nunc ille sua non quemquam sorte moueri,
non ullum meminisse putat, cumque omnibus odit
me quoque. si quando fuerit tamen ulla potestas, 205

illum ego, qui diris cinis ultimus haeserit aruis,
ossaque, quis tauri saeuusque pepercerit ignis,
conponam sedemque dabo. fas tunc mihi manes
dilexisse uiri tumuloque has reddere curas.^{n main}

Dixerat. ecce toro Venus in prouisa resedit, 210

sicut erat mutata deam mentitaque pictis late

uestibus et magica Circen Titanida uirga.

ista, uelut lenti fallatur imagine somni,

sic oculos incerta tenet magnique sororem

paulatim putat esse patris; tum flebile gaudens 215

prosiluit saeuaeque ultiro tulit oscula diuae,

ac prior: 'o tandem, uix tandem reddita Circe

dura tuis, quae te biiugis serpentibus egit

hinc fuga? quaeue fuit patriis mora gratior oris?

ante et Thessalicae Phasin petiere carinae 220

perque tot infelix frustra uada uenit Iason,

quam patriae te mouit amor.' tum cetera rumpit furre

occurritque Venus: 'tu nunc mihi causa uiarum

sola: tuae uenio ~~(iam pridem gnara)~~ iuuentae; long

cetera parce queri neu me meliora secutam 225

argue; quippe (ut iam reputentur munera diuum) blamey

omnibus hunc potius communem animantibus orbem,

communes et crede deos. patriam inde uocato,

qua redit itque dies. nec nos, o nata, maligna

~~laserit~~ hoc uno semper sub frigore ~~messis~~ mente 230

fas mihi non habiles, fas et tibi linquere Colchos. suitable

et nunc Ausonii coniunx ego regia Pici,

nec mihi flammiferis horrent ibi pascua tauris,

meque uides Tusci dominam maris. at tibi quinam what

Sauromatae, miseranda, proci? cui uadis Hibero 235

(ei mihi!) uel saeuio coniunx non una Gelono?'

Illa deae contra iamdudum spernere uoces;
'non ita me inmemorem magnae Perseidos' inquit

'cernis, ut infelix thalamos ego cogar in illos.

i, precor, adque tuum pro me dimitte timorem. 240

sed magis his miseram, quando potes, eripe curis,

unde metus aestusque mihi, quaeque aspera, mater,
perpetior dubiae iamdudum incendia mentis.
nulla quies animo, nullus sopor, arida membra.
quaere malis nostris requiem mentemque reponens 245
redde diem noctemque mihi, da prendere uestes
somniferas istaque oculos conponere uirga.
tu quoque nil, mater, prodes mihi; fortior ante
sola fui. tristes thalamos infestaque cerno
sonnia, uipereos ipsi tibi surgere crines.²⁵⁰
alia uerba dabat conlapsaque flebat iniquae
in Veneris Medea sinus pestemque latentem
ossibus adque imi monstrabat pectoris ignem.

Occupat amplexu Venus et furialia figit
oscula permixtumque odiis inspirat amorem. 255
dumque illam uariis maerentem uocibus ambit
inque alio sermone tenet, 'quin hoc' ait 'audi
adque attolle genas' lacrimisque haec infit obortis:
'cum leuis aetheriis ad te modo laberer auris,
forte ratem primo fulgentem litore cerno,²⁶⁰
qualem nostra suo numquam dimittere portu
callet, adhuc omnes quae detinet insula natos. *nantes*
unus ibi ante alios qui tum mihi pulchrior omnis
uisus erat (longeque ducem mirabar et ipsa)
aduolat adque unam comitum ratus esse tuarum
"per tibi si quis" ait "morituri protinus horror,²⁶⁵
ac quem non meritis uideas occurrere monstris,
haec precor, haec dominae referas ad uirginis aurem
ac fletus ostende meos; illi has ego uoces,
qua datur, hasque manus, ut possum, a litore tendo. 270
ipsae, quas mecum per mille pericula traxi,
defecere deae; spes et uia sola salutis,
quam dederit, si forte dabit. ne uota repellat,
ne mea; totque animas, qualis nec uiderit ultra,
dic, precor, auxilio iuuet adque haec nomina seruet. 275
ei mihi, quod nullas hic possum exsoluere grates!
ac tamen hoc saeuia corpus de morte receptum,
hanc animam sciat esse suam. miserebitur ergo?

dic, ait, an potius?" — strictumque ruebat in ensem.
 promisi; ne fallere, precor. cumque ipsa mouerer
 adloquio casuque uiri, te passa rogari
 sum potius; tu laude noua, tu supplice digno 290
 dignior es; sat fama meis iam parta uenenis. 291
 si Pelopis duros prior Hippodamia labores
expediit totque ora simul uulgata procorum. *tempus*
 respiciens tandem patrios exhorruit axes,
 si dedit ipsa neci fratrem Minoia uirgo:
 cur non hospitibus fas sit succurrere dignis 280
 te quoque et Aeaeos iubeas mitescere campos?
 occidat aeterna tandem Cadmeia morte
 iam seges et uiso fumantes hospite tauri? 283

Torserat illa graui iamdudum lumina uultu 292
 uix animos dextramque tenens, quin ipsa loquentis
iret in ora deae; tanta pudor aestuat ira.
 iamque toro trepidas infelix obruit aures *restans* 296
 uerba cauens; horror molles inuaserat artus. 295
 nec quo ferre fugam nec quo se uertere posset
 prensa uidet; rupta condi tellure premique *benign*
 iamdudum cupid ac diras euadere uoces.

Illa sequi iubet et portis expectat in ipsis. 300
 saeuus Echionia ceu Penthea Bacchus in aula
deserit infectis per roscida cornua uitiss,
 cum tenet ille deum, pudibundaque tegmina matris
 tympanaque et mollem subito miser accipit hastam:
 haud aliter deserta pauet perque omnia circum 305
 fert oculos tectisque negat procedere uirgo.
 contra saeuus amor, contra periturus Iason
 urget et auditae crescunt in pectore uoces.
 heu quid agat? uidet externo se prodere patrem
 dura uiro, famam scelerum iamque ipsa suorum
 prospicit, et questu superos questuque fatigat
 Tartara; pulsat humum manibusque inmurmurat uncis
 noctis eram Ditemque ciens, succurrere tandem
 morte uelint ipsumque simul demittere leto,

quem propter furit; absenti saeuissima poscit
 nunc Peliae, tanta iuuenem qui perderet ira.
 saepe suas misero promittere destinat artes,
 dein negat atque una potius decernit obire;
 ac neque tam turpi cessuram semper amori
 proclamat neque opem ignoto uiresque daturam;
 adque toro projecta manet, cum uisa uocari
 rursus et impulsu sonuerunt cardine postes.

Ergo ubi nescio quo penitus se numine uinci
 sentit et abscisum quidquid pudor ante monebat,
 tum thalami penetrale petit, quae maxima norat
 auxilia Haemoniae quaerens pro rege carinae.
 utque procul magicis spirantia tecta uenenis
 et saeuae patuere fores oblataque contra
 omnia, quae ponto, quae manibus eruit imis
 et quae sanguineo lunae destrinxit ab ore,
 'tune sequeris' ait 'quidquam aut patiere pudendum,
 cum tibi tot mortes scelerisque breuissima tanti
 effugia?' haec dicens, qua non uelocius herba
 pestifera est, toto nequiuam lumine lustrat
 cunctaturque super morituraque colligit iras.
 o nimium iucunda dies, quam cara sub ipsa
 morte magis! stetit et sese miserata furentem est.
 'occidis, heu, primo (potes hoc durare?) sub aevo,
 nec tu lucis' ait, 'nec uideris ulla iuuentae
 gaudia, non dulces fratris pubescere malas?
 hunc quoque, cui nunc es crudelis, Iasona nescis
 morte perire tua? qui te nunc inuocat unam,
 qui roget heu nostro quam primam in litore uidit.
 cur tibi fallaces placuit coniungere dextras
 tunc, pater, atque istis iuuenem non perdere monstris
 protinus? ipsa etiam, fateor, tunc ipsa uolebam.
 testor cara tuas, Circe Titania, uoces,
 te ducente sequor, tua me grandaeua fatigant
 consilia et monitis cedo minor.' haec ubi fata,
 rursus ad Haemonii iuuenis curamque metumque
 uertitur; hunc solum propter seu uiuere gaudens

315

320

325

330

335

340

345

350

siue mori quodcumque uelit; maiora precatur
carmina, maiores Hecaten inmittere uires
nunc sibi, nec notis stabat contenta uenenis.
cingitur inde sinus et, qua sibi fida magis uis
nulla, Prometheae florem de sanguine fibrae
Caucasei promit nutritum in gramine montis,
quem sacer ille niues inter tristesque pruinias
durat alitque cruor, cum uiscere uultur adeso
tollitur e scopolis et rostro inrorat aperto.

355

idem nec longi languescit finibus aeui

inmortale uirens, idem stat fulmina contra
saluus et in mediis florescunt ignibus herbae.

prima Hecate Stygiis duratam fontibus harpen

scimtar

intulit et ualidas scopolis effodit aristas;

365

mox famulae monstrata seges, quae lampade Phoebes

sub decima iuga feta metit saeuitque per omnes

reaps

relliquias saniemque dei; gemit inritus ille.

Colchidos ora tuens; toto tunc contrahit artus

monte dolor cunctaeque tremunt sub falce catenae.

370

Talibus infelix contra sua regna uenenis

induitur noctique tremens infertur opacae.

dat dextram uocemque Venus blandisque pauentem

adloquiis iunctoque trahit per moenia passu.

qualis adhuc teneros insuetum pallida fetus

375

mater ab excelsa produxit in aethera nido

hortaturque sequi breuibusque insurgere pinnis,

illos caerulei primus ferit horror Olympi,

iamque redire rogant adsuetaque quaeritur arbor:

haud aliter caecae per moenia deficit urbis

380

incedens horretque domos Medea silentes.

hic iterum extremae nequ quam in limine portae

substiit adque iterum fletus animique soluti,

respexitque deam paulumque his uocibus haesit:

'ipse rogat certe meque ipse implorat Iason.

385

nullane culpa subest? labes non ulla pudoris,

nullus amor? nec turpe uiro seruire precanti?

illa nihil contra uocesque abrumpt inanes.

breaks off

et iam iam magico per opaca silentia Colchis
 cooperat ire sono, montanaque condere uultus 390
 numina cumque suis auerti collibus Amnes;
 iam stabulis gregibusque pauor strepitusque sepuleris
 inciderat; stupet ipsa graui nox tardior umbra,
 iamque tremens longe sequitur Venus; utque sub altas
 peruenere tristes diuaeque triforis in umbram, 395
 hic subito ante oculos nondum speratus Iason
 emicuit, uiditque prior conterrata virgo;
 adque hinc se profugam uolucri Thaumantias ala
 sustulit; inde Venus dextrae delapsa tenenti.
 obuius ut sera cum se sub nocte magistris 400
 inpingit pecoriique pauor, qualesue profundum
 per chaos occurrunt caecae sine uocibus umbrae;
 haut secus in mediis noctis nemorisque tenebris
 inciderant ambo attoniti iuxtaque subibant,
 abietibus tacitis aut immotis cyparissis 405
 adsimiles, rabidus nondum quas miscuit austera.

Ergo ut erat uultu defixus uteisque silenti
 noxae suum peragebat iter, iam iam ora leuare
 Aesoniden farique cupit Medea priorem.
 quam simul effusis pauitantem fletibus heros 410
 flagrantibusque genas uidit miserumque pudorem,
 has tandem uoces dedit et solatus amantem est.
 'fersne aliquam spem lucis?' ait. 'miserata laborem
 nempe uenis? an et ipsa mea laetabere morte?
 ne, precor, infando similem te, virgo, parenti
 gesseris, haut tales decet inclemencia uultus.
 hascine nunc grates, haec expectata laborum
 dona dari decuit? sic te sub teste remitti
 fas me, virgo, tuum? iustas da uocibus aures.
 cur pater ille tuus tantis me opponere monstris 420
 (quid meritum?) aut tales uoluit me pendere poenas?
 an iacet externa quod nunc mihi cuspide Canthus?
 quodque meus uestris cecidit pro moenibus Iphis?
 aut Scythiae tanta inde manus? iussisset abire
 perfidus atque suis extemplo cedere regnis 425

spe sine. promissum per quae discrimina rursus
et reddat qua lege, uides. occumbere tandem
~~poscimus~~, idque sedet, quam non quaecumque subire
patris iussa tui; numquam sine uellere abibo
hinc ego, degenerem nec me tu prima uidebis.⁴³⁰

Haec ait. illa tremens, ut supplicis aspicit ora
conticuisse uiri iamque et sua uerba reposci,
nec quibus incipiat demens uidet, ordine nec quo,
quoue tenus, prima cupiens effundere uoce
omnia, sed nec prima pudor dat uerba timenti.⁴³⁵
haeret et attollens uix tandem lumina fatur:
'quid, precor, in nostras uenisti, Thessale, terras?
unde mei spes ulla tibi? tantosque petisti
cur non ipse tua fretus uirtute labores?

nempe, ego si patriis timuissem excedere tectis,⁴⁴⁰
occideras, nempe hanc animam ~~fax~~ saeuia manebat
funeris. en ubi Iuno, ubi nunc Tritonia uirgo,
sola tibi quoniam tantis in casibus adsum
externae regina domus? miraris et ipse,
credo, nec agnoscunt haec nunc Aetida siluae.⁴⁴⁵
sed fatis sum uicta tuis; cape munera supplex
nunc mea; teque iterum Pelias si perdere quaeret
inque alias casus, alias si mittet ad urbes,
heu formae ne crede tuae.' Titania iamque
gramina Perseasque sinu depromere uires
cooperat; his iterum conpellat Iasona dictis:⁴⁵⁰

'si tamen aut superis aliquam spem ponis *in istis*
aut tua praesenti uirtus educere leto
si te forte potest, etiam nunc deprecor, hospes,
me sine et insontem misero dimitte parenti.'⁴⁵⁵
dixerat, extemploque (etenim ~~matura~~ ruebant
sidera et extremo se flexerat axe Bootes)
cum gemitu et multo iuueni medicamina fletu
non secus ac patriam pariter famamque decusque
obicit. ille manu subit et uim corripit omnem.⁴⁶⁰

Inde ubi facta nocens et non reuocabilis umquam
cessit ab ore pudor propiorque inpleuit Erinys,

carmina nunc totos uoluit figitque per artus
 Aesonidae et totum septeno murmure fertur
 per clipeum atque uiro grauiorem reddidit hastam; 465
 iamque sui tauris languent absentibus ignes.
 'nunc age et has' inquit 'cristas galeamque resume,
 quam modo funerea tenuit Discordia dextra.
 hanc iace per medias, cum uerteris aequora, messes;
 protinus in sese conuersa furoribus ibit 470
 cuncta phalanx, atque ipse fremens mirabitur et me
 respiciet fortasse pater.' sic deinde locuta
 iam magis atque magis mentem super alta ferebat
 aequora, pandentes Minyas iam uela uidebat
 se sine. tum uero extremo percussa dolore 475
 arripit Aesoniden dextra ac summissa profatur:
 'sis memor, oro, mei, contra memor ipsa manebo,
 crede, tui. quando hinc aberis, dic quaeso, profundi
 quod caeli spectabo latus? sed te quoque tangat
 cura mei quocumque loco, quoscumque per annos; 480
 adque hunc te meminisse uelis et nostra fateri
 munera, seruatum pudeat nec uirginis arte.
 ei mihi, cur nullos fundunt tua lumina fletus?
 an me mox merita morituram patris ab ira
 dissimulas? te regna tuae felicia gentis, 485
 te coniunx ^{natae} taedaeque manent; ego proda obipo.
 nec queror et pro te lucem quoque laeta relinquam.
 protinus hospes ad haec (tacitis nam cantibus illum
 flexerat et simili iamdudum adflarat amore)
 'tune' ait 'Aesoniden quicquam te uelle relicta 490
 credis et ulla pati sine te loca? redde tyranno
 me potius, recipe ingratos adque exue cantus.
 quis mihi lucis amor? patriam cur amplius optem,
 si non et genitor te primam amplectitur Aeson,
 teque tuo longe fulgentem uellere gaudens 495
 spectat et ad primos procurrit Graecia fluctus?
 respice ad has uoces et iam, precor, adnue, coniunx.
 per te, quae superis diuisque potentior imis,
 perque haec, uirgo, tuo redeuntia sidera nutu

adque per has nostri iuro discriminis horas: 500
 umquam ego si meriti, si noctis sum immemor huius,
 si te sceptra, domum, si te liquisse parentes
 senseris et me umquam non haec promissa tuentem,
 tum me non tauros iuuet euasisse ferosque
 terrigenas, tum me tectis tua turbet in ipsis 505
 flamma tuaeque artes; siquid tum saeuius, istis
 adicias meque in medio terrore relinquas,
 ingrato queat et nullus succurrere contra.
 audiit atque simul meritis periuria poenis
 despondet questus semper Furor ultus amantis. 510

pledged
 Haec ubi dicta, tamen perstant defixus uterque,
 et nunc ora leuant audaci laeta iuuenta,
 ora simul totiens dulcis rapientia uisus,
 nunc deicit uultus aeger pudor et mora dictis
 redditur. at rursus conpellat Iasona uirgo: address 515
 'accipe, perdomitis quae deinde pericula tauris
 et quis in Aeolio maneat te uellere custos;
 nondum cuncta tibi, fateor, promissa peregi.
 saeuior ingenti Mauortis in arbore restat,
 crede, labor; ^{rem} temptanti ^{utinam} fiducia nostri 520
 sit mihi nocturnaeque Hecates uestrique uigoris.'
 dixerat, utque uirum doceat, quae monstra supersint,
 protinus immensis recubantem anfractibus anguem
 turbat et Haemonii subito ducis obicit umbram.
 ille, quod haud alias, stetit et trepidantia torsit
 sibila, seque metu postquam sua uellera circum
 sustulit adque omnis spiris exhorruit arbor,
 incipit inde sequi et uacuas furit ore per auras.
 'quis fragor hic? quaenam tantae, dic uirgo, ruinae?'
 exclamat stricto Aesonides stans frigidus ense. 530
 illa abiit ridens tandemque ait angue represso:
 'hunc tibi postremum nostri parat ira parentis,
 heu miser, heu tantis iterum carpende periclis.
 o utinam o nullo te sim uisura labore
 ipsam caeruleis squalentem nexibus ornum
 ipsaque peruigilis calcare uolumina monstri, ash 535
 trend

contingat cui deinde mori? sic fata profugit
seque sub extremis in moenia rettulit umbris.

Et iam puniceo regem spes uana sub ortu
extulerat, quantis nox una diremerit undis 540
Aesoniden, liberne freto iam uultus aperto
utque prius tatum sileat mare. dumque ea longe
explorare meat, contra uenit Arcas Echion
dicta ferens, iam Circaeis Mauortis in agris
stare uirum, daret aeripedes in proelia tauros.
'en uocor en ultro' dixit spesque addidit alas.
'uos mihi nunc primum in flamas inuertite, tauri,
aequa, nunc totos aperite et uoluite fluctus.

exeat Haemonio messis memoranda colono,
tuque tuum patri in Graium da, nata, draconem. 550
istius aspectu pereat, ne uellera et ipsa
aura mihi diros seruent infecta cruentes.
fatur et *effusis* pandi iubet aequa tauris.
pars et Echionii subeunt inmania dentis
semina, pars diri portant graue robur aratri.
at sua magnanimum contra Pagasaea inuentus

prosequitur stipatque ducem; tum maxima quisque
dicta dedit saeuisque procul decessit ab agris.

fixerat ille gradus totoque ex agmine solus
stabat, ut extremis deserta *sub* orbibus *arbo*s, 560
quam iam lassa dies austrique ardentes harenae,
aut *quam* Riphaeas extantem *sursus* ad arces
nix et caerulei Boreae ferus abstulit horror;
cum subito attoniti longissima Phasidis unda
Caucaseaque trabes omnisque Aeetia tellus

fulsit et ardentes stabula effudere tenebras.
ac uelut ex una siquando nube corusci
ira Iouis torsit geminos mortalibus ignes,
aut duo cum pariter ruperunt uincula uenti
dantque fugam: sic tunc claustris euasit uterque 570
taurus et inmani proflauit turbine flamas
arduus; atque atros uoluunt incendia fluctus.
horruit Argoae legio ratis, horruit audax

qui modo uirgineis seruari cantibus Idas
flerat et inuito prospexit Colchida uultu. 575
non tulit ipse moras seseque inmisit Iason,
diuersos postquam ire uidet. galeamque minantem
quassat et errantem dextra ciet obuius ignem.

* * *

cunctatus paulum subito fuit. aequora non sic 581
in scopulos irata ruunt eademque recedunt
fracta retro. bis fulmineis se flatibus infert
obnubitque uirum, sed non incendia Colchis
adspirare sinit, clipeoque inliditur ignis 585

frigidus et uiso pallescit flamma ueneno.
Hicet Aesonides dextram ^{covere} ad squarentia ^{uulcus} mittit
cornua, dein totis propendens uiribus haeret.

ille uirum adque ipsam tunc te, Medea, recusans
concutit et tota nitentem cornibus ira 590
portat iners; tandem grauius mugire residens
incipit et fesso uictus descendere cornu.

respicit hinc socios, inmania uincula poscens,
Aesonides, iamque ora premit trahiturque trahitque,
obnixusque genu superat, cogitque trementes 595

sub iuga aena toros. alium dehinc turbida Colchis
exarmat lentumque offert timideque minantem,
iamque propinquanti noctem implicat; ille fatiscens

in caput inque umeros ipsa ui molis et irae
proruit; inuadit totusque incumbit Iason 600
desuper adque suis defixum flatibus urget.

utque dedit uinclis ualidoque obstrinxit aratro,
suscitat ipse genu saeuaque agit insuper hasta,
non secus ec medio quam si telluris hiatu
terga recentis equi primumque inuasit habenis
murmur et in summa Lapithes apparuit Ossa.

Ille uelut campos Libyes ac pinguia Nili
fertilis arua secat, plena sic semina dextra
spargere gaudet agris oneratque noualia bello.
Martius hic primum ter uomere fusus ab ipso 610

clangor et ex omni sonuerunt cornua sulco;
 bellatrix tunc gleba quat pariterque creari
 armarique phalanx totisque insurgere campis.
 cessit et ad socios paulum se rettulit heros
 opperiens, ubi prima sibi daret agmina tellus.
 at uero ut summis iam rura ~~recedere~~ cristis
 uidit et infesta uibrantes casside terras,
 aduolat atque imo tellus qua proxima collo
 necdum umeri uidere diem prior ense ~~secanti~~
 aequat humo truncos; rutilum thoraca leuantis
 aut primas ec matre manus premit obuius ante.
 nec magis aut illis aut illis milibus ultra
 sufficit, ad dirae quam cum Tirynthius hydrae
 agmina Palladios defessus respicit ignes.

ergo iterum ad socias conuertere Colchidos artes,
 et galeae nexus ac uincula dissipat imae,
 cunctaturque tamen totique occurrere bello
 ipse cupid; spes nulla datur, sic undique densant
 terrigenae iam signa duces, clamorque tubaeque.
 iamque omnes subiere uirum, iamque omnia contra
 tela uolant. tum uero amens discrimin'e tanto,
 quam modo Tartareo galeam Medea ueneno

in medios torsit; conuersae protinus hastae.
 qualis ubi attonitos maestae Phrygas annua Matris
 ira uel exectos lacerat Bellonā comatos:
 haud secus accensas subito Medea cohortes
 implicat et miseros agit in sua proelia fratres.
 omnis ibi Aesoniden sterni putat, omnibus ira
 talis erat. stupet Aeetes ultroque furentes
 ipse uiros reuocare cupid, sed cuncta iacebant
 agmina, nec quisquam primus ruit aut super ullus
 linquitur, atque hausit subito sua funera tellus.

Protinus in fluum fumantibus euolat armis
 Aesonides, qualis Getico de puluere Mauors
 intrat equis haeritque grauis sudoribus Hebrum;
 aut niger ex antris rutilique a fulminis aestu

cum fugit et Siculo respirat in aequore Cyclops.
redditus ut tandem sociosque amplexus ouantes,
haud iam mendacem promissa reposcere regem 650
dignatur; nec, si ipse sibi terga ingerat ulti
quae pepigit, uelit in pacem dextramque reuerti
amplius; ambo truces, ambo abscessere minantes. *with drew*

C. VALERI FLACCI
ARGONAUTICON
LIBER OCTAVUS.

At trepidam in thalamis et iam sua facta pauentem
Colchida circa omnes pariter furiaeque minaeque
patris habent; nec caerulei timor aequoris ultra,
nec miserae terra ulla procul; quascumque per undas
ferre fugam, quamcumque cupit iam scandere puppem. 5
ultima uirgineis tunc flens dedit oscula uittis,
quosque fugit complexa toros, crinemque genasque
ante per antiqui carpsit uestigia somni,
atque haec impresso gemuit miseranda cubili:
'o mihi si profugae, genitor, nunc mille supremos 10
amplexus, Aeeta, dares fletusque uideres
ecce meos! ne crede, pater, non carior ille est,
quem sequimur; tumidis utinam simul obruar undis!
tu, precor, haec longa placidus mox sceptra senecta
tuta geras meliorque tibi sit cetera proles.' 15
dixit et Haemonio numquam spernenda marito
condita letiferis promit medicamina cistis,
uirgineosque sinus ipsumque monile uenenis
implicat ac saeuum super omnibus addidit ensem.
inde, uelut torto Furiarum erecta flagello 20
prosilit: attonito qualis pede prosilit Ino
in freta nec parui meminit conterrita nati,
quem tenet; extremum coniunx premit inritus Isthmon.

Iam prior in lucos curis urgentibus heros
 uenerat et nemoris sacra se nocte tegebat,
 tum quoque siderea clarus procul ora iuuenta. 25
 qualis adhuc sparsis comitum per lustra cateruis
 Latmius aestiu*aestiu* residet uenator in umbra, *summer*
 dignus amore deae, uelatis cornibus et iam
 Luna uenit: roseo talis per nubila duxor 30
 implet honore nemus talisque expectat amantem.
 ecce autem pauidae uirgo de more columbae,
 quae super ingenti circumdata *praepetis* umbra *beret*
 in quemcumque tremens hominem cadit — haut secus illa
 acta timore graui mediam se misit; at ille 35
 excepit blandoque prior sic ore locutus:
 'o decus in nostros magnum uentura penates,
 solaque tantarum uirgo haut indigna uiarum
 causa reperta mihi, iam iam non ulla requiro
 uellera teque meae satis est *quaesisse* carinae. *sequuntur* 40
 uerum age et hoc etiam, quando potes, adice tantis
 muneribus meritisque tuis; namque aurea iussi
 terga referre sumus; socios ea gloria tangit.'
 sic ait et primis supplex dedit oscula palmis.

Contra uirgo nouis iterum singultibus orsa est: 45
 'linquo domos patrias te propter opesque meorum;
 nec iam nunc regina loquor, sceptrisque relictis
 uota sequor: serua hanc profugae, prior ipse dedisti
 quam (scis nempe) fidem. di nostris uocibus adsunt,
 sidera et haec te meque uident: tecum aquora, tecum 50
 experiar quascumque uias, modo nequis *abactam* *drevenerat*
 huc referat me forte dies oculisque parentis
 ingerar; hoc superos, hoc te quoque deprecor, hospes.'

Haec ait adque furens rapido per deuia passu
 tollitur. ille haeret comes et miseratur euntem, 55
 cum subito ingentem media inter nubila flammam
 conspicit et saeuia uibrantes luce tenebras.
 'quis rubor iste poli? quod tam lugubre refusit
 sidus?' ait. reddit trepido cui talia uirgo:
 'ipsius en oculos et lumina torua draconis 60
mouit fulgur

aspicis: ille suis haec uibrat fulgura cristis,
 meque pauens non iam solam uidet, haud uocat ultro,
 ceu solet, et blanda poscit me pabula lingua.
 dic age nunc, utrum uigilanti hostemque uidenti
 exuuias auferre uelis, an lumina somno
bury 65 mergitim et domitum potius tibi tradimus anguem?
 ille silet; tanta subiit ui uirginis horror.

Iamque manus Colchis uirgamque intenderat astris,
 carmina barbarico fundens pede, teque ciebat,
 Somne pater. 'Somne omnipotens, te Colchis ab omni 70
 orbe uoco inque unum iubeo nunc ire draconem,
 quae freta saepe tuo domui, quae nubila cornu
 fulminaque et toto quicquid micat aethere; sed nunc,
 nunc age maior ades fratrique simillime Leto.
 te quoque, Phrixae pecudis fidissime custos, 75
 tempus ab hac oculos tandem deflectere cura.
 quem metuis me astante dolum? seruabo parumper
 ipsa nemus; longum interea tu pone laborem.'
 ille haut Aeolio discedere fessus ab auro
 nec dare permissae (quamuis iuuet) ora quieti · 80
 sustinet; ac primi percussus nube soporis
 horruit et dulces excussit corpore somnos.
 contra Tartareis Colchis spumare uenenis
 cunctaque Lethaei quassare silentia rami
 perstat et aduerso luctantia lumina cantu
 obruit atque omnem linguaque manuque fatigat
 uim Stygiam, ardentes donec sopor occupet iras.
 iamque altae cecidere iubae, nutatque coactum
 iam caput atque ingens extra sua uellera ceruix,
 ceu refluens Padus aut septem proiectus in amnes 85
 Nilus et Hesperium ueniens Alpheos in orbem.
 ipsa caput cari postquam Medea draconis
 uidit humi, fusis circum proiecta lacertis
 seque suumque simul fleuit crudelis alumnum.
 'non ego te sera talem sub nocte uidebam
 sacra ferens epulasque tibi, nec talis hianti
 mella dabam ac nostris nutribam fida uenenis. 95

quam grauida nunc mole iaces! quam segnis inertem
 siatus habet! nec te saltem, miserande, peremi!
 heu saeum passure diem! iam nulla uidebis 100
 uellera, nulla tua fulgentia dona sub umbra.
 cede adeo inque aliis senium nunc digere lucis *heu*
 immemor, oro, mei: nec me tua sibila toto
exagitent infesta mari. sed tu quoque cunctas,
 Aesonide, dimitte moras, atque effuge raptis 105
 uelleribus. patrios extinxi noxia tauros;
 terrigenas in fata dedi; fusum ecce draconis
 corpus habes, iamque omne nefas, iam, spero, peregi?
 quaerenti tunc deinde uiam, qua se arduus heros
 ferret ad aurigerae caput arboris, 'eia, per ipsum 110
 scande age et aduerso gressus' ait 'imprime dorso.' *course*
 nec mora fit. dictis fidens Cretheia proles
calcat et, aeriam quamuis, perfertur ad ornum, *heads*
 cuius adhuc rutilam seruabant brachia pellem,
 nubibus accensis similem aut cum ueste recincta 115
 labitur ardenti Thaumantias obuia Phoebo.
 corripit optatum decus extremumque laborem
 Aesonides, longosque sibi gestata per annos
 Phrixae monumenta fugae uix reddidit arbor
 cum gemitu tristesque super coiere tenebrae.
 egressi relegunt campos et fluminis ora *traversat*
 summa petunt. micat omnis ager, uillisque comantem
 sidereis totos pellem nunc fundit in artus,
 nunc in colla refert, nunc implicat ille sinistram.
 talis ab Inachiis Nemeae Tirynthius antris 120
 ibat, adhuc aptans umeris capitique leonem.
 ut uero sociis, qui tunc praedicta tenebant
 ostia, per longas apparuit aureus umbras,
 clamor ab Haemonio surgit grege; se quoque gaudens
 promouet ad primas inueni ratis obuia ripas. 125
 praecipites agit ille gradus adque aurea misit
 terga prius; mox attonita cum uirgine puppem
 insilit ac rapta uictor consistit in hasta.
 Interea patrias saeuus uenit horror ad aures

fata domus luctumque ferens fraudemque fugamque 135
uirginis. hinc subitis effulsit frater in armis,
urbs etiam mox tota coit, uolat ipse senectae
immemor Aeetes, complentur litora bello
nequiquam; fugit inmissis nam puppis habenis.

Mater ad hanc ambas tendebat in aequora palmas 140
et soror adque omnes aliae matresque nurusque
Colchides aequalesque tibi, Medea, puellae.
extat sola parens impletque ululatibus auras.

'siste fugam, medio refer huc ex aequore puppem;
nata, potes. quo' clamat 'abis? hic turba tuorum 145
omnis et iratus nondum pater; haec tua tellus

sceptraque. quid terris solam te credis Achaeis?
quis locus Inachias inter tibi, barbara, natas?
istane uota domus expectatique hymenaei?

hunc petii grandaeua diem? uellem unguibus uncis, 150
ut uolucris, possem praedonis in ipsius ora

ire ratemque supra, claroque reposcere cantu
quam genui. Albano fuit haec promissa tyranno,
non tibi; nil tecum miseri pepigere parentes, ^{equel}
Aesonide; non hoc Pelias euadere furto 155
te iubet aut ulla Colchis abducere natas.

uellus habe et nostris siquid super accipe templis.
sed quid ego quemquam immeritis incuso querellis?
ipsa fugit tantoque (nefas) ipsa ardet amore.

hoc erat, infelix, (redeunt nam singula menti) 160
ex quo Thessalici subierunt *litora remi*,

quod nullae te, nata, dapes, non ulla iuuabant
te ioca. non ullus tibi tum color, aegraque uerba
errantesque genae; atque alieno ~~at~~ gaudia uultu
semper era~~s~~, cur tanta mihi non prodita pestis, 165
ut gener Aesonides nostro consideret aula

nec talem paterere fugam? commune fuisse
aut certe tecum omne nefas, iremus et ambae
in quascumque uias; pariter petuisse iuuaret
Thessalam et saei qualecumque hospitis urbem.' 170
sic genetrix, similique implet soror omnia questu

exululans; famulae pariter clamore supremo
in uacuos dant uerba notos dominamque reclamant
nomine; te uenti procul et tua fata ferebant.

Inde diem noctemque uolant. redeuntibus aura 175
gratior, et notae Minyis transcurrere terrae,
cum subito Erginus puppi sic fatur ab alta.
'uos' ait 'Aesonide, contenti uellere capto,
nec uia quae superet nec quae fortuna uidetis.
crastina namque dies trucis ad confinia ponti 180

Cyaneasque uocat, meminique, o Tiphy, tuorum
saxa per illa, pater, memini, uenerande, laborum.
mutandum, o socii, nobis iter; altera ponti
eluctanda uia et cursu, quem fabor, eundum est. *forca a uaya*
haud procul hinc ingens Scythici ruit exitus Histri, 185
fundere non uno tantum quem flumina cornu
accipimus; septem exit aquis, septem ostia pandit.
illius aduersi nunc ora petamus et undam,
quae latus in laeuum ponti cadit; inde sequemur
ipsius amnis iter, donec nos flumine certo 190
perferat inque aliud reddat mare. sint age tanti,
Aesonide, quaecumque morae, quam saeuia *com*
saxa iterum, quam Cyaneos perrumpere montes;
sat mihi: non totis Argo redit ecce *corymbis.* *poco*

haec ait ignarus fixas iam numine rupes 195
stare neque aduersis ultra concurrere saxis.
reddidit Aesonides: 'et te, fidissime rector,
haud uani tetigere metus, nec me ire recuso
longius et cunctis redeuntem ostendere terris.'
protinus inde alios flexu regesque locosque 200
adsuetumque petunt plaistris migrantibus aequor.—

Puppe procul summa uigilis post terga magistri
haeserat auratae genibus Medea Mineruae;
adque ibi deiecta residens in lumina palla
flebat adhuc, quamquam Haemoniis cum regibus iret, 205
sola tamen nec coniugii secura futuri.
illam Sarmatici miserantur litora ponti,
illa Thoanteae transit defleta Diana.

nulla palus, nullus Scythiae non maeget euntem
 amnis; Hyperboreas mouit conspecta pruinias, 210
 tot modo regna tenens; ipsi quoque murmura ponunt
 iam Minya, iam ferre uolunt. uix alleuat ora
 ad seras, siquando, dapes, quas carus Iason
 ipse dabat, iam nubiferam transire Carambin
 significans, iam regna Lyci, totiensque gementem 215
 fallit ad Haemonios hortatus surgere montes.

inuic
ipspu

Insula Sarmaticae Peuce stat nomine nymphae,
 toruuus ubi et ripa semper metuendus utraque
 in freta per saeuos Hister descendit alumnos;
 soluere in hoc tandem resides dux litore curas, 220
 ac primum socios ausus sua pacta docere
 promissamque fidem thalami foedusque iugale.
 ultro omnes laeti instigant meritamque fatentur.
 ipse autem inuitae iam Pallados erigere aras
 incipit Idaliae numen nec spernere diuae. 225
 praecipueque sui, siquando, in tempore pulcher
 coniugii Minyas numquam magis eminent inter;
 qualis sanguineo uictor Gradiuus ab Hebro
 Idalium furto subit aut dilecta Cythera;
 seu cum caelestes Alcidae inuisere mensas 230
 iam uacat et fessum Juno ^{suscitat} iam destinat Hebæ.
 adfuit unanimis Venus, hortatorque Cupido
 suscitat adfixam maestis Aeetida curis;
 ipsa suas illi croceo subtegmine uestes
 induit, ipsa suam duplificem Cytherea coronam
 donat et arsuras alia cum uirgine gemmas. *glori* 235
 tum nouus impleuit uultus honor, ac sua flauis
 redditu cura comis, graditurque oblita malorum.
 sic ubi Mygdonios planctus sacer abluit Almo,
 laetaque iam Cybele festaeque per oppida taedae, 240
 quis modo tam saeuos adytis fluxisse cruores
 cogitet? aut ipsi qui iam meminere ministri?
 inde, ubi sacrificas cum coniuge uenit ad aras
 Aesonides, unaque adeunt pariterque precari
 incipiunt, ignem Pollux undamque iugalem *suprad* 245

praetulit, et dextrum ^{pariter} paterae uerguntur in orbem.
 sed neque se pingues tum candida flamma per auras
 explicuit, nec tura uidet concordia Mopsus,
 promissam nec stare fidem, breue tempus amorum.
 odit utrumque simul, simul et miseratur utrumque, 250
 et tibi iam nulos optauit, barbara, natos.
 mox epulas et sacra parant; siluestria laetis
 praemia uenatu facili quae sita supersunt;
 pars ueribus, pars undanti despumat aeno.
 gramineis ast inde toris discumbitur, olim 255
 Hister anhelantem Peucen quo presserat antro.
 ipsi inter medios rosea radiante iuuenta
 altius inque sui sternuntur uelleris auro.

Quis nouus inceptos timor impediit hymenaeos
 turbauitque toros et sacra calentia rupit? ^{hot} 260
 Absyrtus subita praeceps cum classe parentis
 aduehitur profugis infestam lampada Grais
 concutiens diroque premens clamore sororem:
 'heia agite, o si quis uobis dolor iraque, Colchi,
 accelerate uiam; neque enim fugit aequore raptor 265
 Iuppiter, haut falsi sequimur uestigia tauri.
 puppe (nefas) una praedo Phrixea reportat
 uellera; qua libuit remeat cum uirgine; nobis
 (o pudor!) et muros et stantia tecta reliquit.
 quid mihi deinde satis? nec quaero uellera nec te 270
 accipio, germana, datam; nec foederis ulla
 spes erit aut irae quisquam modus. inde reuerti
 patris ad ora mei tam paruo in tempore fas sit?
 quinquaginta animae me scilicet unaque mersa
 sufficiet placare ratis? te, Graecia fallax, 275
 persequor adque tuis hunc quasso moenibus ignem;
 nec tibi digna, soror, desum ad conubia frater.
 primus et ecce fero quatioque hanc lampada uestro
 coniugio, primus celebro dotalia sacra,
 qui potui; patriae ueniam da, quae sit, senectae. 280
 quin omnes alii, pariter populusque patresque,
 mecum adsunt. magni uirgo ne regia Solis

Haemonii thalamos adeas despcta mariti,
tot decuit comitare rates, tot fulgere taedas.'

Dixerat atque orans iterat remosque uirosque, 285
perque ratis ^{supplet. et remis} supplent regis herba illa magistri.
illi autem intorquent truncis frondentibus undam,
quaequ die fuerat raptim formata sub uno
et tantum deiecta suis a montibus arbor
(quid dolor et ueterum potuit non ira uirorum?) 290
haud longis iam distat aquis, sequiturque uolantem
barbara Palladiam puppem ratis, ostia donec
Danubii uiridemque uident ante ostia Peucen,
ultimaque adgnoscunt Argoi cornua mali.
tum uero clamorem omnes inimicaque tollunt 295
gaudia, tum grauior remis fragor, ut procul Argo
uisa uiris, unamque petunt rostra omnia puppem.
princeps naualem nodosi roboris uncum
arripit et longa Styrus prospectat ab unda,
coniugio atque iterum sponsae flammatus amore. 300
iamque alii clipeos et tela trabalia dextris
expediunt, armant alii picis unguine flamas.
inpatiens tremit hasta morae, nec longius inter,
quam quod tela uetet, superest mare. uocibus urgent
interea et pedibus pulsant tabulata frementes. 305

Cum subitas uidere rates uibrataque flammis
aequora, non ^{illa} Minya formidine surgunt,
primus et in puppem deserta uirgine ductor
prosilit et summa galeam rapit altus ab hasta,
ense simul clipeoque micat; nec cetera pubes 310
segnius adreptis in litore constitut armis.
at tibi quae scelerum facies, Medea, tuorum?
quisue pudor Colchos iterum fratremque uidenti
quidquid et abscisum uasto iam tuta profundo
credideras? ergo infausto sese occulit antro, 315
non aliud quam certa mori, seu carus Iason
seu frater Graia uictus cecidisset ab hasta.

Haud ita sed segnis summo sedet aethere Iuno
aut sinit extrema Minyas decernere pugna,

nec numero quoniam Colchis nec pupibus aequos. 320
 ergo ubi diua rates hostemque accedere cernit,
 ipsa subit terras tempestatumque refringit *bute open*
 uentorumque domos. uolucrum gens turbida fratrum
 erumpit, classem dextra Saturnia monstrat.
 uidere, inque unum pariter mare protinus omnes 325
 infesto clamore ruunt inimicaque Colchis
 aequora et aduersos statuunt a litore fluctus.

Tollitur atque intra Minyas Argoaque uela
out Styrus adest; uasto rursus desidit hiatu
 abrupta reuolutus aqua. iamque omnis in astra 330
 itque reditque ratis, lapsoque reciproca fluctu
 descendit. uorat hos uertex, hos agmine toto
 gurges agit. simul in uultus micat undique terror,
 crebra ruina poli caelestia limina laxat.
 non tamen ardentis Styri uiolentia cedit. 335

hortatur socios media inter proelia diuum:
 'transferet ergo meas in quae uolet oppida dotes
 Colchis? et Haemonius nobis succedet adulter?
 nec mihi tot magnos inter regesque procosque
profuerit prona haud dubii sententia patris? *benefit funeral* 340
 an uirtus praelata uiri est et fortior ille,
 quem sequitur? iungam igniferos sine carmine tauros,
 saeuaque Echionii ferro sata persequar hydri.
 hoc adeo interea specta de litore pugnas
 amborum, uictoris eris; iam digna uidebis 345
 proelia, iamque illud carum caput ire cruenta
 sub freta, semiuiri nec murra corpus Achiui,
 sed pice, sed flammis, set olentis sulphure crines.
 uos modo uel solum hoc fluctus expellite corpus,
 non te, Aeeta pater, generi aut, Sol magne, pudebit. 350
 fallor? an hos nobis magico nunc carmine uentos
 ipsa mouet diraque leuat maria ardua lingua?
 atque iterum Aesonides, iterum defenditur arte,
 qua solet? haut illi cantus et futile murmur
 proderit. ite, rates, et frangite uirginis undam.' 355
 dixit et intortis socio cum milite remis

prosilit; at fluctu puppis labefacta reuerso
 soluitur effunditque uiros ipsumque minantem
 tunc quoque et elata quaerentem litora dextra.
 ibat et arma ferens et strictum naufragus ensem; 360
 incipit et remos et quaerere transtra solutae
 sparsa ratis, maestasque aliis intendere uoces
 puppibus; ast inter tantos succurrere fluctus
 nulla potest, quantum ille uelit; quotiensque propinquat,
 tunc aliud rursus dirimit mare. iam tamen extat, 365
 iamque abiit, fundoque iterum uiolentus ab imo
 erigitur; sed fluctus adest; magnoque sub altis
 turbine figit aquis, et tandem uirgine cessit.

Absyrtus uisu maeget defixus acerbo.

heu quid agat, qua ui portus et prima capessat 370
 ostia, qua possit Minyas inuadere, clausos
 quos uidet agnoscitque fremens; maria obuia contra
 saeuaque pugnat hiemps, totusque in uertice pontus.
~~alveo~~
adspicu tandem uanaque recedit ab ira
 et tanta de clade ratis. latus inde sinistrum 375
 aduersamque procul Peuces defertur in oram
 cum sociis; gemino nam cingitur insula flexu
 Danubii. hac tuta Minyae Pagasaeaque puppis
 in statione manent; illinc Aeetius heros
 obsidet aduersa tentoria Thessala classe 380
 inpatiens, pugnaeque datur non ulla potestas.
 noctes atque dies uastis mare fluctibus inter
 perfurit, expediant donec Iunonia sese
 consilia atque aliquem bello ferat anxia finem.

At Minyae tanti reputantes ultima belli 385
 urgent et precibus cuncti fremituque fatigant
 Aesoniden. quid se externa pro uirgine clausos
obiciat, quidue illa pati discrimina cogat?
 respiceret pluresque animas maioraque fata
 tot comitum, qui non furtis nec amore nefando 390
 per freta, sed sola sese uirtute sequantur.
 an uero, ut thalamis raptisque indulgeat unus
 coniugiis? id tempus enim! sat uellera Grais,

et posse oblata componere uirgine bellum.
 quemque suas sinat ire domos, nec Marte cruento 395
 Europam adque Asiam prima haec committat Erinys.
 namque datum hoc fatis, trepidus supplexque canebat
 Mopsus, ut in seros irent magis ista nepotes,
 adque alias lueret tam dira incendia raptor. pay

Ille trahens gemitum tantis ac uocibus inpar,
 quamquam iura deum et sacri sibi conscientia pacti
 religio dulcisque mouent primordia taedae,
 cunctaturque moranque cupid sociamque pericli 400

* * *

cogitat: haut ultra sociis obsistere pergit.
 haec ubi fixa uiris, tempus fluctusque quietos 405
 expectant: ipsam interea, quid restet, amantem
 ignorare sinunt decretaque tristia seruant.

Sed miser ut uanos, ueros ita saepe timores
 uersat amor, fallique sinit nec uirginis annos.
 ac prior ipsa dolos et quamlibet intima sensit however 410
 non fidi iam signa uiri nimiumque silentes
 iam comites. haut illa sui tamen immemor umquam,
 nec subitis turbata minis, prior occupat unum
 Aesoniden, longeque trahit, mox talibus infit:
 'me quoque quin tecum Minyae, fortissima pubes, 415
 nocte dieque mouent? liceat cognoscere tandem,
 si modo Peliacae non sum captiuua carinae,
 nec dominos despecta sequor, consultaque uestra
 fas audire mihi. uereor, fidissime coniunx,
 nil equidem; miserere tamen promissaque serua 420
 usque ad Thessalicos saltem conubia portus,
 inque tua me sperne domo. scis te mihi certe,
 non socios iurasse tuos. hi reddere forsan
 fas habeant, tibi non eadem permitta potestas.
 teque simul mecum ipsa traham; non sola reposcor 425
 uirgo nocens, atque hac pariter rate fugimus ambo.
 an fratri te bella mei patriaeque biremes
 terrificant magnoque inpar urgeris ab hoste? press

finge rates alias et adhuc maiora coire
 agmina; nulla fides? nullis ego digna periclis? 430
 non merui mortemque tuam comitumque tuorum?
 uellem equidem nostri tetigissent litora patris
 te sine duxque illis alias quicumque fuisset.
 nunc remeant, meque ecce (nefas), me reddere poscunt;
 nec spes ulla super. quin tu mea respice saltem 435
 consilia et nimio comitum ne cede timori.
 credidit ardentes quis te tunc iungere tauros
 posse? quis ad saeui uenturum templo draconis?
 o utinam ergo meus pro te non omnia posset
 adque aliquid dubitaret amor! quin nunc quoque quaere 440
 quid iubeas. heu dure siles? magnumque minatur 463
 nescio quid tuus iste pudor? mene, optime quandam 441
 Aesonide, me ferre preces et supplicis ora
 fas erat? haud hoc nunc genitor putat, hanc dare poenas
 iam sceleris dominumque pati'. sic fata parantem
 reddere dicta uirum furiata mente refugit 445
 uociferans. qualem Ogygias cum tollit in arces
 Bacchus et Aoniis inlidit Thyada truncis,
 talis erat talemque iugis se uirgo ferebat
 cuncta pauens: fugit infestos uibrantibus hastis
 terrigenas, fugit ardentes exterrita tauros. 450

* * *

si Pagasas uel Peliacas hinc denique nubes
 cerneret et Tempe tenui lucentia fumo:
 hoc uisu contenta mori. tunc tota querellis
 egeritur questuque dies, eademque sub astris
 sola manet, maestis ueluti nox illa sonaret
 plena lupis quaterentque truces iejuna leones
 ora uel orbatae traherent suspiria uaccae. 455

* * *

procedit non gentis honos, *non gloria magni*
 Solis aui, non barbaricae decor ille iuuentae,
 qualis erat, cum Chaonio radiantia truncu

460

uellera uexit ouans, interque ingentia Graium
nomina Palladia uirgo stetit altera prora.

* * *

haeret, et hinc praesens pudor, hinc decreta suorum
dura premunt. utcumque tamen mulcere gementem 465
temptat et ipse gemens et lenit pectora dictis:
'mene aliquid metuisse putas? me talia uelle?'

* * *

INDEX NOMINUM.

- Abaris *Cyzicenus* 3, 152
Abas pater *Canthi Argonautae* 1, 453
Absyrtus *Aetae filius* 5, 457; 6, 171. 517; 8, 261. 369
Abydus *urbs* 1, 285
Acamans *Cyclops* 1, 583
Acastus *Peliae filius, Argonauta* 1, 153. 164. 485. 695. 709; 6, 720
Acesina agmina 6, 69
Achaeae terrae 3, 697; 8, 147, urbes 6, 46; *Nymphae* 3, 542
Achaemenia pugna 6, 65
Acheron 4, 73. 595. Acherusidos orae 5, 73
Achilles 1, 133. 256. 408
Achiuus (Achiui) 3, 86; 4, 737; 5, 434. 552; 6, 10. 544. 734; 8, 347. Achiuus dux 6, 450. Achiua iuba 6, 606
Actaea soror 4, 465. Actaeae orae 1, 394. Actaeus *Bootes* 2, 68. Actaeus *Phalerus* 6, 217
Actor *Lapitha* 1, 146
Actorides *Menoetius* 1, 407
Admetus *Argonauta* 1, 445
Admon (?) *Cyzicenus* 3, 167
Aea a *Phaside amata* 5, 425
Aea 1, 742; 5, 51; 6, 96.
Aeaeus 1, 451; 5, 277. 547. 620; 6, 189; 7, 119. 191. 281
Aeacides a) *Peleus* 1, 139. 405; 2, 427. b) *Telamon* 2, 511; 3, 693. 715. 722; 6, 348. Aeacidae 4, 223; 5, 573
Aeetes 1, 43; 2, 379; 3, 495; 4, 14; 5, 285. 289. 317. 393. 401. 553. 586. 596. 685; 6, 13. 22; 7, 89. 640; 8, 11. 138. 350 Aeetis 6, 481; 7, 445; 8, 233 Aeetius 6, 267. 542. 691; 7, 505. 565; 8, 379
Aegaeum 2, 366. Aegaeum profundum 1, 160; 2, 383. Aegaea caerulea 1, 561
Aegon *mare Aegaeum* 1, 629; 4, 715
Aemathia 2, 641
Aeneadum genus 2, 574
Aenidae *Cyziceni* 3, 4
Aeolus *uentorum rex* 1, 417. 587. 598. Aeolia *insula* 1, 576; 6, 354. Aeolia porta 1, 654
Aeolus *Hellenis filius, Phrixius* 5, 477. Aeolius 1, 770; 2, 595; 6, 542. 548; 7, 54.

517; 8, 79. Aeolides *Phrixus*
1. 286. *Aeolidae* 5, 461
Aesepia flumina 3, 420
Aeson 1, 72. 144. 149. 152.
296. 335. 734. 776. 763. 825;
4, 549; 5, 48; 7, 494. Ae-
sonius 1, 32. 241. 660; 3,
240; 4, 8; 5, 294; 6,
579. 687; 7, 178. 188.
Aesonides 1, 98. 161. 194.
226. 464. 488; 2, 334. 346.
380. 385. 660; 3, 8. 339.
369; 4, 675. 738. 755; 5, 4.
35. 302. 543. 571. 577. 784.
636; 6, 173. 429. 592. 655.
684. 736; 7, 165. 409. 464.
476. 490. 530. 541. 587. 594.
639. 645; 8, 105. 118. 155.
166. 178. 192. 197. 244. 353.
387. 414. 442
Aethalides *Argonauta* 1, 437
Aetna 2, 29. 95; 4, 287.
Aetnaeus 2, 420; 4, 104
Africus 2, 506
Agenor pater *Phinei* 4, 444.
Agenorea tecta 4, 522. Ageno-
rides 4, 582
Alani 6, 42. 656
Alazon *fluuius* 6, 101
Alba 2, 304
Albana porta 3, 497. Alba-
nus (tyrannus) *Styrus* 5, 258;
6, 44. 271; 8, 153. Albanae
orae 5, 459. Albanus Cre-
medon 6, 194
Alcides 1, 35. 354; 2, 451.
462. 521. 533. 543; 3, 65.
475. 550. 580. 586. 644. 662.
701. 724; 4, 62. 78. 247. 701;
5, 90. 156. 172. 488. 574; 8,
230
Alcimede 1, 297. 317. 335.
731
Almo *fluuius* 8, 239
Aloidae 5, 651
Alpes 8, 393
Val. Flaccus.

Alpheos *fluuius* 8, 91
Amanus *mons* 1, 493
Amastris *Scytha* 6, 554
Amastrus *Cyzicenus* 3, 145
Amazon 5, 89. Amazonidum
gens 4, 602
Ambenus *mons* 6, 85. Amb-
enus *Scytha* 6, 251
Ambrosius *Cyzicenus* 3, 138
Amnes 1, 106; 2, 537; 7, 391
Amores 6, 457; 7, 171
Amphidamas *Argonauta* 1, 376
Amphion *Argonauta* 1, 367;
3, 479
Amphitryoniades 1, 375. 635;
3, 733
Ampycides *Mopsus* 3, 420.
460; 5, 366
Amyclae 4, 312; 6, 219.
Amyclaea herba 1, 426
Amycus 4, 101. 148. 160. 165.
232. 243. 276. 296. 317. 651.
745; 6, 626
Amymone *fluuius* 4, 374
Amyros *fluuius* 2, 11
Amythaon *Lemnius* 2, 162
Anausis *Alanus* 6, 43. 266.
272
Ancaeus *Argonauta* 1, 191.
377. 413; 3, 138; 5, 64
Ancon *fluuius* 4, 600
Anxur *Scytha* 6, 68
Aoniae arae 1, 379. Aonii
trunci 8, 447
Apidanus *fluuius* 1, 357
Apollo 1, 234. 567; 2, 492;
4, 61. 445; 5, 17. 112. 693
Apres *Colchus* 6, 638
Aquilo 4, 432
Aquilonia proles 4, 462
Aquitites *Phasidis sacerdos* 6,
295
Arabes 6, 139
Arcadius 1, 108. 481; 4, 384
Arcas 1, 36; 5, 205; 7, 543.
Arcas *stella* 5, 370

- Arctos *sidus* 1, 419; 4, 210;
 5, 46. 155. 272. 317; 6, 40.
 140. 147. Arctous 3, 499;
 5, 619; 6, 295. 330
Arene mater Lyncei et Idae
 1, 463
Ares Cyzicenus 3, 203
Argi urbs 1, 107. 239; 3, 666;
 4, 360; 5, 487. Argiuus 4,
 352; 6, 202. 324
Argo nauis 1, 273. 441. 648;
 6, 317; 8, 194. 296. Argous
 3, 3. 430. 691; 5, 435; 6,
 116. 731; 7, 573; 8, 294.
 328
Argolicus 1, 96; 6, 286. 334.
 462. 676
Argos 1, 359
Argus Argonauta, fabricator
nauis 1, 93. 314. 477; 2,
 390
Argus Phrixi filius 5, 460;
 6, 553
Argus custos Ius 4, 366. 367.
 370. 383. 388
Ariasmenus Scytha 6, 103.
 387. 394. 423
Aricia urbs 2, 305
Arinaspi gens Scythica 6, 131
Arimes Colchus 6, 638
Armenia 5, 166
Armes Scytha 6, 530
Aron Colchus 5, 587; 6, 524.
 536
Arsinoe urbs 5, 422
Asia 1, 542, 554; 2, 615; 4,
 211, 728; 6, 334; 7, 43; 8,
 396
Assyrii sinus 5, 109
Asterion Argonauta 1, 355
Astraea dea 2, 363
Athamas 1, 280
Athos 1, 664; 2, 76. 201; 4,
 322
Atlans 1, 842; 2, 621; 5,
 410.
- Atracia uirgo 1, 141. Atra-
 cium uenenum 6, 447
Auchatae gens Scythica 6, 132
Auchus Cimmerius 6, 60. 619
Auernus 1, 782; 2, 603; 4, 493.
 700; 5, 348. Auerna palus 6,
 158
Aulon regio agri Messeniaci
 1, 389
Aurora 1, 283; 2, 261; 4, 423;
 5, 559
Ausonia 7, 86. Ausonius 7,
 232
Autolycus Herculis comes, post-
-ea Argonauta 5, 114
- Bacchus 1, 260; 2, 70. 254.
 272. 275. 348. 624; 3, 5. 538;
 4, 237. 533; 5, 75. 192. 215.
 497; 6, 137; 7, 301; 8, 447
Balloniti gens Scythica 6, 161
Barisas Scytha 6, 557
Batarnae gens Scythica 6, 96
Bebryx 2, 649; 4, 157. 261.
 290. 315. Bebrycia 4, 743.
 762; 5, 502. Bebrycius 4,
 99. 220. 442. 590. 739; 6,
 344
Bellona 1, 546; 2, 228; 3, 60;
 7, 636
Bessi gens Thraciae 2, 231
Bienor Cyzicenus 3, 112
Bisaltae 6, 48
Bistones 1, 726; 3, 83. Bisto-
 nia 3, 160
Bithynus palmes 3, 6
Boebeis lacus 1, 449. Boebeia
 proles 3, 543
Boeotia Thyias 5, 80
Bootes sidus 2, 68; 7, 457
Boreas 1, 575. 597. 604; 2,
 515; 4, 630. 722; 6, 164; 7,
 563
Bosphorus 4, 345. 419
Brotes Cyzicenus 3, 152
Butes Argonauta 1, 394

- Byzeres *gens Pontica* 5, 152
 Byzes lacus 6, 68
- Cadmus 6, 137. Cadmeus 6, 437; 7, 76. Cadmeia seges 7, 290
- Caicus *Colchus* 6, 688
- Calabrum aruum 1, 683; 3, 729. Calabra saepta 3, 582
- Calais *Argonauta* 3, 692; 4, 465; 6, 557
- Caeldorf Oceanus 1, 8
- Callichorus *fluuius* 5, 75
- Calpe mons 1, 588
- Calydon 3, 646. 658; 4, 223; 5, 573
- Campesus *Colchus* 5, 590; 6, 243
- Cantus *Argonauta* 1, 166. 451; 3, 192; 6, 317. 346. 350. 364. 368; 7, 422
- Caphareus *promunturium* 1, 371
- Carambis *promunturium* 4, 599; 5, 107; 8, 214
- Caresus *Colchus* 6, 192
- Carneius *Colchus* 5, 582
- Caspius *Scytha* 6, 189
- Capsia claustra 5, 124
- Caspiadae *gens Scythica* 6, 107
- Castor *Argonauta* 1, 425; 2, 427; 3, 187. 189. 330. 668. 723; 4, 226, 333; 5, 546. 549; 6, 204. 239
- Caucasus mons 5, 155. 161. 518; 6, 612; 7, 55. Caucasus 4, 63. 72; 5, 253. 381; 7, 190. 357. 565
- Caucasus *Colchus* 6, 641
- Cecropis arces 5, 646. Cecropia Orithya 1, 468
- Celaeneus 3, 406
- Celaeno *Harpyia* 4, 453. 499
- Centores *gens Scythica* 6, 151
- Cepheus *Argonauta* 1, 375
- Ceramnus *Scytha* 6, 550
- Ceraunia 3, 465
- Ceres 1, 69. 254. 578; 2, 69; 3, 5; 4, 532; 5, 216
- Cessaei (?) *gens Scythica*: Cessaee manus 6, 130
- Ceto 2, 317
- Chalcidiceae harenae 1, 454
- Chalciope *soror Medeae* 6, 479; 7, 156
- Chalybes 4, 611; 5, 141
- Chaonius 1, 303; 8, 460
- Chaos 3, 831
- Chiron 1, 139. 255. 267. 407
- Choaspes *Colchus* 5, 602
- Choatraci *gens Scythica* 6, 151
- Cimmerii 3, 399. Cimmeriae opes 6, 61
- Circe 6, 445; 7, 120. 212. 217. 347. Circaeus 5, 327; 6, 426; 7, 544
- Cithaeron mons 5, 81
- Clanis *Centaurus* 1, 146
- Clarius deus 3, 299
- Cleonaeus hiatus 1, 34
- Cleopatra *coniunx Phinei* 4, 464
- Clio 3, 15
- Clite 3, 11. 314
- Clymenus *Argonauta* 1, 369
- Coastes *Scytha* 6, 155
- Cocytia pubes 4, 495
- Codrus *Lemnius* 2, 136
- Coelaletae *gens Scythica* 6, 81
- Coeus 2, 224
- Colaxes *dux Bisalarum* 6, 48. 621. 646
- Colchi 1, 66. 201. 391. 743; 3, 82. 681. 698; 4, 618. 706; 5, 50. 178. 283. 421. 440. 451; 6, 30. 190. 242. 389. 417. 530. 691. 742; 7, 231; 8, 156. 313. 320. 326
- Colchis *Medea* 5, 349; 6, 46; 7, 153. 181. 190. 369. 389. 575. 584. 596. 625; 8, 2. 68. 70. 83. 338

- Colchis *terra* 1, 52; 2, 423;
 5, 505. ora 5, 202. gens 5,
 418. Colchides matres 8, 142
 Cometes pater *Asterionis Argonautae* 1, 356
 Coralli gens *Scythica* 6, 89
 Corythus *Cyzicenus* 3, 99
 Cotys *Cyzicenus* 3, 112
 Cremedon *Albanus* 6, 194
 Crenaeus *Cyzicenus* 3, 178
 Cretheus pater *Aesonis* 1, 42.
 740; 5, 477. Cretheia virgo
 2, 612, proles 8, 112. Crethides 6, 609
 Crobitalus *urbs* 5, 102
 Cromna *urbs* 5, 105
 Cupido *Veneris filius* 8, 232
 Cyaneae 1, 60; 4, 562. 658.
 681; 5, 85. 167; 8, 181.
 Cyanei fragores 5, 482. Cyanei montes 2, 382; 8, 193.
 Cyaneae cautes 1, 630; 7, 42;
 rupe 4, 683
 Cybele 8, 240
 Cyclops 1, 136; 4, 287; 7,
 648. Cyclopes 4, 104
 Cydrus *Cyzicenus* 3, 192
 Cyllaros *equus Castoris* 1, 426
 Cyllenius 4, 385. Cyllenia
 proles 1, 436
 Cymaea uates 1, 5
 Cymothoe 2, 606
 Cynosura 1, 17
 Cynthia 2, 56; 3, 558
 Cyrus *Scytha* 6, 80
 Cyrnus *Colchus* 6, 297
 Cytaei *Colchi* 5, 466; 6, 427.
 595. Cytaea virgo 6, 156.
 Cytaeae terrae 6, 693. Cytaea agmina 6, 543
 Cythera 8, 229. Cytherea 2,
 328; 7, 189; 8, 235
 Cytisorus *filius Phrixii* 5, 462
 Cytoros *urbs* 5, 105
 Cyzicus rex 2, 637. 657; 3, 9.
 22, 60. 220. 313. 326; 4, 441
- Daedalus 1, 704
 Dahae 2, 157
 Danai 1, 371. 555; 6, 173
 Danubius 8, 293. 378
 Daraps *Gangarides* 6, 66. 572
 Dardanius 2, 445. 582
 Datis *Gangarides* 6, 65
 Deileon *Herculis comes postea Argonauta* 5, 114
 Delius 1, 146: D. sacerdos 3,
 432
 Deucalion *Argonauta* 1, 366
 Diana 2, 7. 301; 4, 60; 5,
 238. 345. 379; 6, 73; 7, 179;
 8, 208
 Didymaon 3, 707
 Dindyma *mons* 3, 20. 232
 Dione 7, 187
 Dipsas *Scytha* 6, 192
 Dirae 4, 586
 Dis 1, 780; 3, 520; 4, 411;
 6, 112; 7, 313
 Discordia 2, 204; 7, 468
 Dodonis *quercus* 1, 302
 Dolionius rex *Cyzicus* 5, 7
 Dolopeia busta 2, 10
 Dolus 2, 206
 Dorceus *Cyzicenus* 3, 159
 Dorica nox 2, 573
 Doryclus *Lemnius* 2, 149
 Doto 1, 134
 Draancaea phalanx 6, 106, le-
 gio 6, 507
 Dryope *Lemnias* 2, 174, *nympha* 3, 529
 Dymas 4, 187
- Echeclus *Cyzicenus* 3, 138
 Echion *Argonauta* 1, 440; 4,
 134. 734; 7, 543
 Echionius *Thebanus* 7, 301.
 554; 8, 343
 Edoni uenti 6, 340
 Egeriae nemus 2, 304
 Electria tellus 2, 431

- Eleus parens 4, 227
 Elis 1, 389. 665
 Elysium 1, 650
 Emoda mons 6, 143
 Enipeus *fluuius* 1, 83. 357; 5, 208
 Ensis *sidus* 2, 68
 Enyo 1, 501; 4, 604
 Eous 2, 72; 3, 539
 Erebus 2, 120; 3, 410; 4, 407; 6, 292
 Erginus *Argonauta* 1, 415; 5, 65; 8, 177
 Eribotes *Argonauta* 1, 402; 3, 478
 Eridanus *fluuius* 5, 430
 Erinys 2, 281; 3, 19; 4, 74. 617; 5, 146; 7, 112. 462; 8, 396
 Erymanthus 2, 495. Erymantheus 1, 374
 Erymus *Cyzicenus* 3, 194
 Erythia *urbs* 5, 106
 Eryx mons 2, 523; 4, 322
 Euarchus *fluuius* 6, 102
 Euboici montes 6, 321. Euboicae undae 1, 373
 umenides 2, 228; 3, 54. 217. 228
 Euphemus *Argonauta* 1, 365
 Euripus 1, 454
 Europa 2, 616; 4, 727; 8, 396
 Eurotas *fluuius* 1, 430
 Eurus 1, 538. 594. 613. 639; 2, 365
 Euryale *Amazonis* 5, 612; 6, 370
 Eurymenae *urbs* 2, 14
 Eurynome *Lemnias* 2, 136
 Eurystheus 1, 114
 Eurytion *Argonauta* 1, 378
 Eurytus *Argonauta* 1, 439; 3, 99. 471; 6, 569
 Exomatae *gens Scythica* 6, 144. 146. 569
- Fama *dea* 2, 116 sqq.
 Fas 1, 796
 Fauni 1, 105
 Fortuna 1, 326; 2, 176. 474. 595; 3, 293; 5, 113. 530
 Fuga 6, 181
 Furiae 1, 817; 3, 520; 4, 13. 5, 42; 7, 170; 8, 20
 Furor 7, 510
- Galatea 1, 135
 Gangaridae *gens Scythica* 6, 67
 Gargara mons 2, 360. 584
 Gaudia mala leti 6, 179
 Gelas *Scytha* 6, 208
 Geloni *Scytha* 6, 512; 7, 236
 Genetaeus Iuppiter 5, 147
 Genysus *Cyzicenus* 3, 114
 Geraestus *promunturium* 1, 456
 Gerus *fluuius* 6, 67
 Gesander rex *Iazygum* 6, 280. 303. 365
 Gessithous *Colchus* 6, 637
 Getae 5, 419. 600; 6, 507. Geticus 2, 204. 232; 5, 618; 6, 619; 7, 645
 Glaucus *deus marinus* 1, 190; 2, 286. 606
 Glaucus *Cyzicenus* 3, 153
 Gorgo 3, 54. Gorgoneus 4, 605; 6, 176
 Gortyn *urbs* 1, 708
 Gradiuus 3, 498; 4, 281. 602; 5, 122. 142. 251. 618. 650; 6, 1; 8, 228
 Graecia 1, 19; 7, 41. 132. 496; 8, 275
 Graiugenae 2, 557; 6, 389
 Graius (*adj.*) 1, 18. 33. 56. 113. 507. 519. 523. 599; 2, 656; 3, 452; 4, 402; 5, 116. 255. 293. 687; 6, 5. 351. 498; 8, 317
 Graius (Graii) 1, 498. 543.

550. 604; 4, 740; 5, 362. 386.
523; 6, 190. 758; 7, 39. 550;
8, 262. 393. 461
- Haemonia** 1, 22; 4, 736. Haemidae 4, 506; 5, 127; 6, 371. Haemonius 1, 120; 2, 353. 425. 593. 637; 3, 27. 285. 536; 5, 262; 6, 18. 448. 653; 7, 17. 56. 326. 350. 524. 549; 8, 16. 129. 205. 216. 283. 338
- Haemus mons** 1, 24. 727
- Hages Cyzicenus** 3, 191
- Hagniades Tiphys** 1, 482; 2, 48
- Halys fluuius** 5, 112. 120
- Halys Cyzicenus** 3, 157
- Hammon** 2, 482
- Harpe Amazonis** 6, 375
- Harpyiae** 4, 428. 450. 525
- Hebe** 8, 231
- Hebrus fluuius** 2, 515; 4, 463; 6, 139; 7, 646; 8, 228
- Hebrus Cyzicenus** 3, 149
- Hebrus Scytha** 6, 618
- Hecate** 5, 335; 6, 113. 495; 7, 182. 353. 364. 521
- Helice stella** 1, 18; 5, 71
- Helix Scytha** 6, 570
- Helle** 1, 50. 167. 282. 425. 537; 2, 589. 630; 3, 7; 7, 57
- Henioche nutrix Medeae** 5, 357
- Heniochi gens Scythica** 6, 43
- Hercules** 3, 169. 532. 641. 649. 673. 704; 4, 84; 5, 115. 130.
- Herculeus** 1, 118. 263. 387. 393. 435. 562; 2, 571; 3, 529. 600. 713; 5, 136
- Hesiona** 4, 164
- Hesperia** 4, 508. Hesperius orbis 8, 91
- Hiber fluuius** 5, 166
- Hiberi populus** 5, 559; 6, 507. 750; 7, 235
- Hiberia** 5, 601; 6, 120. Hiberiae domus 3, 730. Hiberum mare 2, 34
- Hippasus Lapitha** 1, 148
- Hippodamia** 7, 284
- Hippotades Aeolus** 1, 610
- Hister** 4, 718; 6, 329; 8, 185. 219. 256
- Hora mater Colaxis** 6, 58
- Horae** 4, 92
- Hyades** 2, 67
- Hylaei gens Scythica** 6, 74
- Hylas** 1, 110. 219; 3, 183. 184. 486. 537. 549. 569. 571. 596. 599. 725; 4, 18
- Hymettus mons** 1, 397; 5, 343
- Hypanis fluuius** 4, 719; 6, 147
- Hypanis Colchus** 6, 252
- Hyperboreae primae** 8, 210
- Hiperia fons** 4, 375
- Hyperionius curras** 2, 34. Hyperionides Aeetes 5, 471
- Hypetaon Colchus** 6, 637
- Hypsipyle** 2, 244. 352. 400; 3, 342
- Hypso mater Deucalionis et Amphionis** 1, 367
- Hyrcani luci** 6, 114, fratres 6, 203. Hyrcana antra 6, 79, signa 3, 494
- Iachus** 1, 140
- Iapetus** 1, 564; 4, 74
- Iapyx uentus** 3, 611
- Iasia virgo Io** 4. 353
- Iason** 1, 298; 2, 1. 402. 424. 592; 3, 269. 615; 4, 222. 537. 626. 648; 5, 62. 465. 469; 6, 546. 586. 645. 759; 7, 28. 221. 307. 341. 385. 396. 451. 515. 576, 600; 8, 213. 316
- Iaxartes Colchus** 5, 593
- Iazyges gens Scythica** 6, 122. 281

- Ida *mons* 1, 549; 2, 414. 519.
583. Idaea *buxus* 1, 319,
mater 2, 536, nemora 2, 477
Idalium 8, 229
Idalia diua 8, 225
Idas *Argonauta* 1, 166. 461;
3, 471; 4, 224; 6, 342. 382;
7, 574
Idasmenus *Scytha* 6, 196
Idmon *Argonauta* 1, 228. 360;
3, 175. 440; 4, 546; 5, 2. 5.
9. 27. 42; *cfr.* Admon.
Idume 1, 12
Ilus 2, 473. 581. Iliaci lares
2, 246; Iliacus tyrannus 4,
59
Imbros *insula* 2, 443
Inachus *fluuius* 5, 209. Ina-
chius 1, 107: 3, 666; 4, 357.
397. 8, 125. 148. Inachis
Io 4, 350
Inarime *insula* 3, 208
Indi 6, 117
Ino 8, 21. Inous 1, 280, 521;
2, 608
Inopus *fluuius* 5, 104
Io 4, 346. 392. 416; 7, 111
Iolcos 1, 171
Ionius magister 7, 83
Ionium *mare* 1, 24; 4, 512.
Iphiclus *Argonauta* 1, 370
Iphiclus *alter Argonauta* 1,
473
Iphinoe *Lemnias* 2, 162. 327
Iphis *Argonauta* 1, 441; 7,
423
Iphitus *Argonauta* 1, 363; 3,
480
Ira 5, 137
Irae 2, 205
Iris *dea* 4, 77; 7, 186. 189
Iris *fluuius* 4, 600; 5, 120
Iron *Cyzicenus* 3, 111
Iron *Scytha* 6, 201
Issedoniae phalanges 6, 750
Isthmos 8, 23
- Itys *Cyzicenus* 3, 189
Iuli 1, 9
Iuno 1, 73. 96. 215; 2, 3. 85;
3, 185. 487. 509. 534. 611.
665; 4, 3. 7. 27. 55. 359.
392. 416. 682; 5, 183. 280.
286. 363. 401; 6, 429. 450.
578. 590. 650. 680; 7, 154.
186. 190. 442; 8, 318. Iunonia
consilia 8, 383
Iuppiter 1, 82, 133. 156. 247.
303. 344. 372. 466. 663. 690.
788. 795; 2, 52. 84. 305.
358. 363. 416. 434. 560; 3,
19. 89. 91. 131. 225. 385.
401. 465. 578. 620. 667. 697;
4, 28. 61. 70. 75. 122. 127.
219. 256. 313. 327. 352. 360.
365. 391. 414. 479. 520. 542.
551. 560. 580. 684. 708. 757;
5, 110. 147. 163. 204. 280.
304. 478. 550. 572. 623. 653;
6, 49. 53. 91. 137. 170. 391.
463. 608. 621. 636. 653. 730;
7, 568; 8, 266
Iuppiter *stella* 5, 371
- Lacaena *Clytaemnestra* 7, 150
Lacon *Pollux* 1, 421; 4, 254.
340; 6, 255
Lagea noualia 6, 118
Lampsacus *urbs* 2, 624
Laomedon 2, 552. Laome-
dontei penates 2, 474
Lapithes 5, 515; 7, 606. La-
pithae 4, 280; 5, 652
Latagus (Latacus) *Colchus* 5,
602; 6, 572
Latiae urbes 1, 21. Latii fasti
2, 245
Latmius uenator *Endymion*
8, 28
Latona 4, 60, Latonia 3, 415;
6, 159
Latris *Hiberus* 6, 121

- Laurentes terrae 6, 410
 Learchus 1, 280; 3, 68
 Ledae genus 1, 562
 Leleges 3, 204
 Lemnos *insula* 2, 392; 2, 79.
 90. 95. 101. 108. 164. 198.
 311. 323. 401. 431; 4, 440
 Leodocus *Argonauta* 1, 358
 Lerna 1, 35; 2, 496; 3, 511
 Lesbos *insula* 3, 7
 Lethe 2, 483. Lethaeus 8, 84
 Letum 2, 206
 Lexanor *Scytha* 6, 686
 Liber 1, 567
 Libya 1, 588; 7, 607. Libycum latus 2, 620, litus 6,
 411. Libys 1, 512
 Lipare *insula* 2, 96
 Lucifer 6, 527
 Luna 1, 284; 3, 196; 7, 330;
 8, 30
 Lyaeus 1, 411; 2, 265; 5, 74
 Lycaeus deus *Pan* 6, 533
 Lyce *Amazonis* 6, 374
 Lycormas *fluuius* 3, 544
 Lyctius 3, 729
 Lycurgus 1, 729
 Lycus *rex Mariandynorum* 4,
 173. 589. 737; 5, 8. 62; 8,
 215
 Lyda nurus 4, 369
 Lynceus *Argonauta* 1, 462.
 467
 Lyrceia tellus 4, 355

 Macetum *pro Macedonum* 1,
 96
 Macrones *gens Pontica* 5, 151
 Maeotia aequora 4, 720, pubes
 6, 38. Maeotis *nympha mater Peuonis* 6, 565. Maeotis
 lacus 6, 154
 Magnes campus 2, 9
 Malea *promunturium* 4, 261
 Mariandyni 4, 171. 733
 Mars 1, 223. 810; 2, 100; 3,
 90. 151; 5, 130. 228. 276.
 598; 6, 28. 39. 156. 336. 436.
 602. 751; 8, 395. Martius
 1, 319; 2, 388; 3, 53. 83.
 635; 5, 640; 6, 66; 7, 62.
 610
 Massagetae 5, 125
 Massylus 3, 728
 Mater *Cybele* 7, 635
 Mauors 5, 667. 671; 6, 178.
 280. 694; 7, 519. 544. 645.
 Mauortia 2, 208; 5, 89. 612
 Maurus 3, 587
 Medea 5, 239. 257. 330; 6,
 44. 157. 276. 439. 575. 667.
 757; 7, 252. 409. 589. 632.
 637; 8, 92. 142. 203. 312
 Medi 5, 125. 601
 Medon *Cyzicenus* 3, 118
 Medores *Scytha* 6, 211
 Medusa 6, 396
 Melanthus *Cyzicenus* 3, 203
 Melas *Phrixii filius* 5, 461; 6,
 196 sqq.
 Meleager *Argonauta* 1, 435;
 6, 719
 Melie *nymph* 4, 119
 Memphis 3, 361; 4, 407
 Menippe *A mazonis* 6, 377
 Menoetius *Argonauta* 6, 343
 Messeidesu ndae 4, 374
 Methone *urbs* 1, 388
 Minerua 5, 504; 8, 203
 Minoia manus 1, 706, virgo
 7, 287
 Minya 1, 184. 274. 310. 439.
 519. 621; 2, 15. 324. 370.
 437; 3, 74. 219. 256. 272.
 284. 347. 363; 4, 6. 82. 98.
 246. 298. 423. 433. 529. 693;
 5, 28. 47. 167. 290. 298. 455.
 507. 620. 634. 679; 6, 4. 16.
 116. 427. 436. 482. 595; 7,
 26. 41. 90. 115. 189. 474; 8,
 176. 212. 227. 307. 319. 328.
 371. 378. 385. 415

Moesi *gens Scythica* 6, 162 —
luci II 360
Moneses *Colchus* 6, 189
Monesus *Colchus* 6, 651
Monychus *Centaurus* 1, 146
Mopsus *Argonauta* 1, 207.
234. 384; 3, 98. 372. 378;
4, 546; 5, 9. 95; 8, 248. 398
Mossyni *gens Pontica* 5, 151
Mulciber 2, 315; 5, 433
Musa 3, 213; 6, 34. 516.
Musarum chorus 5, 693
Mycenae 1, 552; 3, 655; 5,
645. Mycenaea uela 1, 381
Mygdon rex *Phrygius* 3, 320
Mygdonia mater 3, 47. Myg-
donii planctus 8, 239
Myrace 5, 50
Myraces *Parthus* 6, 690. 717
Mysia 3, 484

Naubolides *Iphitus Argonauta*
1, 362
Nauplius *Argonauta* 1, 372;
5, 65
Neaera *Lemnias* 2, 141
Nealces *Cyzicenus* 3, 191
Nelides *Periclymenus Argon-
auta* 1, 388. Nelidae 4,
224
Nemea 2, 495; 3, 511; 8, 125
Nephelaeum pecus 1, 56
Neptunus 1, 212. 456. 641;
2, 26. 491. 497; 4, 109. 114.
150. 209; 5, 478. Neptunius
1, 363. 415; 2, 618; 4, 209.
256; 5, 164
Nereus 1, 450. 658
Nessus *Centaurus* 1, 147
Nestor *Argonauta* 1, 145. 380;
3, 143; 6, 569
Neurus *Hiberus* 6, 122
Nilus 1, 20; 3, 361; 4, 346.
409; 7, 607; 8, 91
Nisaeus *Cyzicenus* 3, 198
Noas *fluuius* 6, 100

Nonacria proles *Echion* 4, 141
Notus 1, 612. 640; 2, 506
Nouas (?) *fluuius* 4, 719
Nox 3, 252; 5, 398; 6, 752
Nyctelius *Bacchus* 6, 755
Nympha 3, 181. 522. 536. 542.
561; 4, 23. 27; 5, 110. 381.
478; 8, 217

Oceanus 1, 589; 3, 404; 4,
91; 5, 411. 565
Ocheus *Scytha* 6, 200
Ochus *Cyzicenus* 3, 148
Ocreus *Colchus* 6, 251
Odrussa *Colchus* 5, 591
Odrysius Orpheus 1, 470, dux
5, 99. Odrysium carmen 5,
439. Odrysia ora 4, 467
Oeagrus 4, 348
Oebalides *Pollux* 4, 294. Oe-
balius 1, 422; 4, 228. 272;
6, 220
Oebasus *Colchus* 6, 245
Oenides *Meleager* 3, 690; 4,
33; 6, 343
Oenotria 1, 589
Ogygius Bacchus 2, 624. Ogy-
giae arces 8, 446
Oileus *Argonauta* 1, 372
Olbus *Colchus* 6, 638
Olenius *Lemnus* 2, 163
Olenius *Cyzicenus* 3, 106.
Olenides Phoceus 3, 204
Olympus 1, 4. 199; 2, 38. 66.
85; 3, 380; 5, 1. 378. 691;
7, 158. 378, mons 1, 25
Oncheus *Scytha* 6, 256
Opheltes *Cyzicenus* 3, 198
Ophiusa *urbs* 6, 85
Orcus 1, 784
Orestes 7, 148
Orion 1, 647; 2, 62. 508; 4,
123
Orithyia 1, 468
Ornytus *Cyzicenus* 3, 173
Orpheus 1, 187. 470; 2, 426

- Ossa *mons* 2, 16; 5, 496; 7, 606. Ossaea *quercus* 1, 448
- Otaces *Hiberus* 6, 121
- Otaxes *Scytha* 6, 529
- Othrys *mons* 1, 24; 6, 392
- Otreus *Mariandynus* 4, 162
- P**adus *fluuius* 1, 527; 8, 90
- Paeones 4, 280
- Pagasae 5, 191; 8, 451. Paga-
gaseia puppis 1, 422. Paga-
saea iuuentus 7, 556, puppis
8, 378, pinus 5, 435
- Pallantis 2, 72
- Pallas 1, 73. 87. 126. 215.
530. 642; 2, 53; 3, 489; 4,
238. 555; 5, 183. 293. 345.
626. 649. 652; 6, 173. 740;
8, 224. Palladius 1, 457.
478; 5, 206; 6, 408; 7, 624;
8, 292. 462
- Pallene *peninsula* 2, 17
- Pan 3, 47. 48
- Panchaia 6, 119
- Pangaea *promunturium* 2, 359
- Pangaea arx 1, 575. 598, iuga
4, 631
- Panope *nympha* 1, 134; 2,
590
- Parcae 1, 502; 5, 531; 6, 693
- Parium *urbs* 2, 622
- Parius lapis 2, 466.
- Parnassus *mons* 6, 392. Par-
nasia uox 3, 618
- Parrhasius *galerus* 4, 138
- Parthaonides *Meleager* 3, 705
- Parthenium latus 5, 103
- Parthi 6, 691
- Pauor 2, 204; 3, 89
- Pelasgi 2, 658. 660; 3, 45.
126. 221; 4, 352; 5, 474.
- Pelasgus dux 5, 682. Pelasga
puppis 5, 116
- Peleus *Argonauta* 1, 131. 144.
264. 266. 403; 3, 138
- Pelias 1, 22. 154. 162. 200.
700. 849; 2, 4; 4, 555; 5,
483. 493; 7, 40. 92. 98. 316.
447; 8, 155
- Pelion *mons* 2, 6. Peliacus
1, 95. 406; 3, 353; 8, 517.
451
- Pella *urbs* 1, 365
- Pelops 1, 512; 7, 284
- Pelorus *promunturium* 1, 579
- Peneia laurus 1, 386
- Pentheus 3, 264. Penthea
aula 7, 301
- Percosia *coniunx* 3, 10
- Percote *urbs* 2, 622
- Pergama 2, 489. 571; 3, 513
- Periclymenus *Argonauta* 1,
388
- Perseis 7, 238. Perseia He-
cate 6, 495. Perseia proles
5, 581. Perseae uires 7, 450
- Perses 3, 493. 502; 5, 266.
271. 284. 529. 634. 678; 6,
15. 26. 30. 34. 75. 605. 725.
741
- Perseus 1, 68; 5, 497; *sidus*
2, 63
- Peuce *insula* 8, 217. 293. 376;
Peuce *nympha* 8, 256
- Peucon *Scytha* 6, 564
- Phaethon 5, 429; *nomen Solis*
3, 213
- Phalces *Scytha* 8, 88. 245.
554
- Phalerus *Argonauta* 1, 398;
4, 654; 6, 217
- Pharus 4, 417; 5, 423. Phariae
carinae 1, 644. Pharia
terra 4, 408. Phariae matres
7, 113. Pharia antra 2, 318
- Phasiades *Thydrus* 6, 640
- Phasis 1, 2. 43. 78. 87. 518;
2, 379. 598; 3, 306. 501.
662; 4, 545. 616. 706; 5, 51.
179. 205. 208. 299. 342. 421.
440; 6, 295. 319. 641. 643;
7, 220. 564

- Phasis *numen fluminis* 5, 426
 Pheraei campi 1, 444
 Philyra 5, 152
 Phineus 4, 425. 433. 444. 467.
 473. 500. 629; 5, 5. 127.
 Phinea tecta 4, 504
 Phlegethon 1, 735
 Phlegra 1, 564; 6, 169. Phleg-
 raeae pugnae 5, 692
 Phlegyas 2, 193
 Phlegyas *Cyzicenus* 3, 125
 Phlias *Argonauta* 1, 412; 3,
 149
 Phlogius *comes Herculis, postea*
Argonauta 5, 114
 Phoceus *Cyzicenus* 3, 204
 Phoebe 4, 361; 7, 366
 Phoebus 1, 5 230. 311. 383;
 2, 76. 316; 3, 437. 481. 541.
 559; 4, 76. 98. 468; 5, 331.
 403. 483. 595; 6, 468; 8, 116.
 Phoebeius 1, 228. Phoebeus
 3, 372
 Pholoe *mons* 1, 140; 3, 66
 Pholus *Centaurus* 1, 338
 Phorcys 3, 727
 Phrixus 1, 41. 272. 279. 291.
 328. 377. 520; 2, 600; 4, 556;
 5, 186. 194. 197. 225. 229.
 256. 263. 461. 474. 476. 499.
 509. 510. 525; 6, 11. 446.
 542. 593. 598; 7, 14. 38. 120.
 136. Phrixus 1, 391; 2,
 586; 5, 632; 6, 150; 8, 75.
 119. 267
 Phrixus *Scytha* 6, 70
 Phrontis, *filios Phixi* 5, 460
 Phryges 2, 485. 551. 579; 4,
 78; 7, 635. Phrygia 2, 634.
 Phrygius 1, 9. 549; 2, 417. 625;
 3, 6. 23. 512; 4, 164; 5, 501.
 694
 Phylace *urbs* 1, 474
 Picus *Circes maritus* 7, 232
 Pindus *mons* 5, 496
 Piresius 1, 356
 Pisa 1, 664
 Pitya *urbs* 2, 623
 Pleiades 5, 46
 Pleione 1, 738; 2, 67
 Plias 1, 647; 2, 357. 406; 4,
 269; 5, 305. 415
 Poeantius *Philoctetes* 1, 391;
Poeantia corda 3, 722
 Poena 1, 797
 Pollux 1, 220; 3, 149. 330.
 667. 723; 4, 190. 225. 271.
 299. 303. 312. 331. 757; 8,
 245
 Polyphemus *Argonauta* 1, 457
 Polyphemus *Cyclops* 4, 107
 Polyxo *uates* 2, 316
 Pontus 1, 716; 2, 630; 4, 318.
 561. 590. 712. 723; 5, 165.
 Ponticus 1, 800
 Priamus 2, 572
 Prion *Geticus* 6, 619
 Procnessus *insula* 3, 34
 Prometheus 5, 154. Promethea
 fibra 7, 356
 Propontis 2, 646
 Proserpina 5, 345
 Proteus 2, 318
 Protis (?) *Cyzicenus* 3, 158
 Psamathe *fons* 1, 364
 Pylia hasta 6, 202
 Pyragmo *Cyclops* 1, 583
 Pyrnum *Cyzicenus* 3, 112
 Pyrois 5, 432
 Pyrrhae genus 6, 390

 Rabies 2, 206
 Rhadalus *Scytha* 6, 69
 Rhambelus 6, 529
 Rhebas *fluuius* 4, 698
 Rhodope 1, 664. 728
 Rhoetus (*Rhoecus?*) *Centaurus*
 1, 141; 3, 65
 Rhundacus *fluuius* 3, 35
 Rhyndacus *Scytha* 6, 220
 Riphaeus 2, 516; 5, 558. 599;
 6, 33. 119; 7, 562

Ripheus *Scytha* 6, 558
 Romanus miles 6, 55; Romanae legiones 6, 402
 Sabaei 6, 138. Sabaeus flos 6, 709
 Sages *Cyzicenus* 3, 182
 Salmoneus 1, 662
 Salmonis nympha 5, 478
 Samothraca 2, 439
Sarmatae gens Scythica 6, 162.
 Sarmaticus 2, 176; 5, 424; 6, 232; 8, 207. 217
Satarchae gens Scythica 6, 144 sq.
 Saturnus 3, 226; 5, 153. *Saturnia Iuno* 1, 112. 305. 530; 2, 364; 4, 543; 6, 458, 477; 8, 324. *Saturnia sidera* 2, 364
Sauromatae proci 7, 235
Sciathos insula 2, 8
Scylaceon promunturium 3, 36
Scythia 1, 43. 745; 4, 617; 5, 525; 6, 7. 34. 115. 350. 647. 728; 7, 424; 8, 209. *Scythicus* 1, 2. 59, 345. 442. 503. 716; 2, 379. 575. 596. 649; 3, 307. 496. 617; 4, 9. 728; 5, 224. 325. 516; 6, 49. 319; 7, 42; 8, 185. *Scythides* 5, 342
Sepias promunturium 2, 9
Sesostris 5, 418
Sestos urbs 1, 285; 5, 201
Sibotes Colchus 6, 249
Siculus 1, 136. 589; 2, 24. 620; 5, 344; 7, 648. *Sicanium fretum* 2, 29
Sidores gens Scythica: *Sidoniae habenae* 6, 95
Sidon urbs 1, 20
Sidon Scytha 6, 69
Sigeus 2, 446. 498. 557
Sindi gens Scythica 6, 86
Sinope urbs 5, 108. 109.

Sirius stella 1, 683; 5, 369
Sol 1, 44. 504; 3, 401. 730; 4, 92; 5, 224. 263. 456. 567. 581; 6, 442. 518; 8, 282. 350. 459. *Soligena Aeetes* 5, 223. 317
Strophades insulae 4, 513
Strymon Scytha 6, 193
Styrus sponsus Medeae 3, 497; 5, 459; 6, 266. 275; 8, 299. 329. 335
Styx 1, 464; 4, 401. *Stygium* 1, 730. 781; 2, 106. 173. 602; 3, 398. 446. 450; 6, 155; 7, 364; 8, 87
Suetes Scytha 6, 550
Syenes Scytha 6, 74. 703
Symplegas 4, 221; 5, 299
Syrtes 4, 716; 7, 86
Taenaros promunturium 1, 365.
Taenarius 1, 427; 5, 512
Tages Scytha 6, 223
Talaus Argonauta 1, 358; 3, 471. 478; 5, 366; 6, 720
Tanais fluuius 1, 538; 4, 719
Taras fluuius 6, 102
Tartarus 4, 258; 7, 312. *Tartareus* 1, 730. 828; 3, 212. 665; 4, 393. 579; 6, 435; 7, 632; 8, 83
Taulas Scytha 6, 221
Taurorum loci 2, 301
Taurus 1, 647; 2, 620
Taxes Scytha 6, 252
Taygetos mons 1, 429; 4, 229.
Taygeta 4, 329
Tegeaeum limen 1, 375
Telamon Argonauta 1, 166. 353; 2, 384. 451. 540; 3, 198. 637; 6, 345. 364
Telecoon Cyzicenus 3, 140
Tempe 8, 452
Terror 3, 89
Tethys 2, 36; 5, 431
Teucer 1, 511

- Teucri 4, 58
 Teutagonus *Scytha* 6, 97
 Thamyris *dux Pelasgorum* 3, 128
 Thapsus *Cyzicenus* 3, 191
 Thaumantias *Iris* 7, 398; 8, 116
 Thebae *urbs Boeotiae* 3, 69
 Thebae *urbs Aegypti* 5, 420.
 Thebe 6, 118
 Thermodon *flunius* 4, 601; 5, 121
 Theseus 2, 193; 3, 65; 4, 701
 Thespia moenia 1, 478. The-
 spiaca moenia 1, 93. The-
 spiades *Argus* 1, 124. The-
 spiades *Tiphys* 2, 368; 5, 44
 Thessalia 5, 474; 6, 598; 8, 170
 Thessalus 7, 40. 437. Thessa-
 lus (adj.) 1, 607; 2, 445; 3,
 13; 5, 277; 8, 380. Thessalis
 1, 737. 780. Thessalicus 1,
 244. 380. 424; 3, 173; 5, 218.
 480. 530. 622. 683; 7, 1. 146.
 198. 220; 8, 161. 421
 Thetis 1, 131. 190. 658; 2,
 286. 590
 Thoas *rex Lemni* 2, 418. Tho-
 antea Diana 8, 208
 Thoe *Amazonis* 6, 375
 Thraces 2, 107. 251. 406.
 Thraces equi 1, 611. Thraca
 2, 202. Thracia proles 3,
 705. Thracius uates (sacer-
 dos) 1, 277; 4, 85. Thre-
 cia sacra 2, 432. Thraessae
 2, 132. 165. Thraessa manus
 2, 239. Thraeissa 2, 147
 Thybris 6, 406
 Thydrus *Colchus* 6, 639
 Thyias 3, 265; 5, 81; 8, 447.
 Thyiades 6, 757
 Thyneia litora 4, 424
 Thyoneus 1, 726
 Thyotes *sacerdos* 2, 438
- Thyrsagetae *gens Scythica* 6,
 135. 140
 Tibareni *populus* 5, 147
 Tiberinus 7, 84
 Tibisena ostia 6, 50
 Tiphys *Argonauta* 1, 419. 481.
 649. 689; 2, 390; 3, 2. 37.
 259. 483. 614; 4, 695; 5, 15.
 25. 42. 102; 8, 181
 Tirynthius 1, 107. 253; 2,
 373. 575; 3, 133. 161. 485.
 565. 590; 4, 5; 6, 462; 7,
 623; 8, 125
 Tisaea Diana 1, 7
 Tisiphone 2, 194; 3, 214; 4,
 394. 410; 6, 403
 Titan *Sol* 2, 37. 57. Titanius
 4, 91; 5, 463; 6, 79; 7, 347.
 Circe Titanis 7, 212
 Titan *Prometheus* 4, 79; 5,
 169. Titanius 5, 156; 7, 449
 Tithonia 1, 311; 3, 1
 Tityus 3, 226
 Tonans 2, 560; 4, 119
 Toryni *gens Scythica* 6, 144 sq.
 Trinacria 2, 32. Trinacrium
 aequor 1, 579
 Triton 1, 679
 Tritonia *Pallas* 1, 93; 2, 49;
 7, 442
 Triuia 3, 68. 321; 5, 103
 Troia 1, 552; 2, 558. 574.
 579; 4, 58
 Tuscum mare 7, 234
 Tydeus *Argonauta* 1, 387; 3,
 103
 Tyndareus puer 1, 167. Tyndarei
 fratres 1, 571. Tyndrides
 3, 187; 4, 247. 290; 5,
 367; 6, 207. 212
 Typhoeus 2, 24; 4, 236.
 Typhon 3, 130; 4, 516; 6,
 170. Typhonides 4, 428
 Tyres uel *Tyra flunius* 4, 719;
 6, 84
 Tyres *Scytha* 8, 201

Tyriae carinae 1, 17. 644.
 Tyrium ostrum 2, 342
 Tyrrhenus 4, 715. Tyrrhenus
 piscis 1, 130, magister 7, 83.
 Tyrrhena antra 1, 576
 Tyrus 4, 632

Vesuvius 3, 209. Veseuns 4,
 507
 Vmber edax 6, 420
 Voraptus *Scytha* 6, 288
 Vulcanus 2, 88. 336; 6, 433.
 Vulcanius 2, 78; 4, 440. 686

Vanus (?) *sacerdos* 6, 115
 Venus 2, 68. 98. 126. 175. 187.
 196. 209. 315. 324. 331. 355.
 626; 4, 13; 6, 455. 528; 7,
 158. 171. 193. 210. 223. 252.
 254. 373. 394. 399; 8, 232

Zacorus *Scytha* 6, 554
 Zelys *Cyzicenus* 3, 152
 Zephyrus 1, 190. 350. 611. 640
 Zetes *Argonauta* 1, 469; 4,
 465. 466
 Zetes *Colchus* 6, 572

II.

Loci Vergiliani.

[Versus Vergilianos à Valerio expressos partim anteriores Argonauticorum editores, partim nostro saeculo Peerlkampius, W. Ribbeckius, J. Greiffius, C. Schenkelius, alii adnotarunt. quorum collectiones nos passim correximus auximusque. — uersibus Valerianis praepositis ita subiecimus Vergilianos ut nota non addita significantur Aeneidos libri.]

I.

- 1: I 1.
 3: IV 361. VII 300.
 4: X 372.
 5: VII 41,
 7: Ge. I 12.
 10: VI 365.
 13: VI 366.
 15: I 416. IV 199. VIII 716.
 34: XI 680.
 51: V 397.
 55: IX 311.

- 56: VI 546.
 62: II 211.
 63: IV 485.
 70: Ge. I 8.
 73 sq.: III 544.
 82: III 194.
 84: VI 463.
 94: III 6.
 100: VIII 151.
 101: VII 162.
 102: VIII 144. IX 720.
 105: IV 358.
 108: X 140.

- | | |
|-------------------------------|--|
| 142: I 150. II 764 sqq. | 559 sqq.: I 17 sqq. |
| 143 (II 409): VII 248. IX 40. | 568 sqq.: II 693 sqq. |
| 149: I 494 sqq. | 580 sqq.: IV 445 sqq. Ge. II
291 sqq. |
| 151: XI 372. | 582: I 162. |
| 156: I 227. V 255. XII 247. | 583: VIII 425. |
| 165: IX 199. | 586 sqq.: I 133 sqq. |
| 186: III 128. V 140. | 596: I 83. |
| 191: X 319. | 609 sqq.: I 81 sqq. |
| 193: V 77. | 613: VII 31. |
| 196: III 602. | 616 sqq.: I 89 sqq. |
| 208 sqq.: VI 47 sqq. | 618 sqq.: I 104 sqq. IX 476. |
| 210: IX 112. | 625: III 687. |
| 217: I 204. | 634: VIII 221. |
| 218: VIII 34. | 642: I 127. |
| 237: I 207. | 658: I 144. V 241. |
| 249: I 203. | 659: III 545. |
| 252: I 214. | 662 sqq.: VI 585 sqq. |
| 254: I 701. | 664: Ge. I 332. |
| 260: Ecl. V 67. | 667: III 528. V 235. I 53. |
| 262 (V 376): X 446. | 683: III 215. |
| 266 (VI 327): III 473. | 687: VI 1. |
| 269 sqq.: VIII 515 sqq. | 694: X 843. |
| 271: II 355. IV 310. | 696: VII 577. |
| 274: III 508 | 700 sqq.: IX 420 sqq. |
| 287: III 711. | 702 sqq.: X 377. |
| 306: IX 13. | 715: IX 390 sqq. |
| 318: IV 667. | 723 sqq.: I 461. |
| 323 sqq.: VIII 574 sqq. | 725 (VIII 331): VI 122. |
| 336 sqq.: VIII 560 sqq. | 729: II 528. |
| 337: Ge. II 457. | 733: I 209. |
| 347: VI 693. | 749: I 98. X 597. |
| 350: I 223. | 762: II 673. |
| 382: II 198. | 763: IX 277. |
| 423: III 280. | 765: XII 883. |
| 427 sqq.: IV 262 sqq. | 766: IX 426. |
| 434: V 376. | 770: VIII 629. |
| 448: Ecl. II 8. | 788: VI 264. |
| 476: XII 649. | 789: XI 338 sqq. |
| 486: V 37. II 470. | 806 sqq.: IV 384 sqq. |
| 488: IV 580. | 817: III 252. VI 605. |
| 505: I 234. | 821 (III 326 sqq.): II 533. |
| 508 (IV 42): IV 553. | 823: VI 427. |
| 509: I 61. | 833: VII 607. |
| 528 (V 526): XII 894. | 836 sqq.: VI 660 sqq. |
| 539: VII 644. | 844 sqq.: VI 638 sqq. |
| 542: II 324. | |

848 sq.: VI 565. 571—75.
850: VI 305.

II.

1 sq.: V 1 sq.
8: III 72.
9: III 552.
13: III 207; 532
25: I 44.
30 sq.: III 575 sqq.
43: II 737. IX 385. XI 530.
48: II 777.
83: I 563.
93: XII 386.
103: X 138.
105: IV 643 sq.
107: IX 595.
115: VIII 529. X 633.
117: IV 190.
122: IV 187. IX 608.
127: IV 223. III 462.
137 sqq.: VIII 411 sqq.
147: II 662.
165: XII 494.
169: IV 649.
171: XII 457 sq.
174: V 618.
178 sq.: IV 670 sq. II 290; 630
184: IX 186 sq.
186: V 643.
188 sq.: II 248 sq.
193 sqq.: VI 618 (605 sqq.)
195: VIII 487.
196: VII 397.
203: VII 518.
205: XII 335 sq.
209: II 199.
216 (VIII 312): VI 560.
218 sq.: Ge. II 488 sq.
221: III 630.
222: IX 345.
226: II 773.
227 sq.: IV 469.
230: IX 340.
231 sq.: II 196 sq.
233: IX 434.

235: VIII 491. IX 568.
242 sq.: IX 252 sq.; 296.
244 sqq.: IX 446 sqq.
253: XII 777 sq.
258: II 227.
261: VII 26.
263: X 791.
288: II 255.
336: VIII 275.
345: III 324.
346: I 697 sq.
350 sqq.: I 748 sqq.
372: IV 562.
375: XI 269. II 780.
385: IV 203. X 368
398 sq.: IV 550 sq.
414: V 252.
435: III 285.
442: III 289.
448 sqq.: I 174 sqq.
456: II 745.
465 sq.: I 592 sq.
466: III 444.
468: X 149.
479: III 658.
484: II 129.
490: VI 365 sq.
522: VI 470.
525 sq.: XII 666 sqq.
534: VIII 220. XI 553 sq.
537: IV 168.
548: X 723.
549: Ge. III 227.
553: X 122.
555: XI 716.
567: IV 563.
573 sq.: I 26 sqq.
580: VII 8.
587: VI 776.
594 sq.: VII 293 sq.
610: XII 952.
611: VI 244.
613: VI 96 sq.
618 sqq.: III 414 sqq.
619: XI 425.
624: IV 302.

- 628: V 9.
 639: VIII 124.
 650 sq.: I 631 sq.
 652 sq.: VI 603 sqq.
 653: I 705.
 664 sq.: VI 535.

III.

- 1: XII 210.
 3: IV 130.
 8 sqq.: III 482 sqq.
 10 sq.: III 263 sq.
 18: XI 165. III 83.
 20: III 125.
 32: III 147. IV 522.
 33: II 9.
 38: VI 302.
 45: II 290.
 47: IV 378.
 66: IV 470.
 77: XII 270. VI 594.
 81: VII 390 *alibi*.
 85: XII 332.
 86: II 498.
 87: II 341.
 90: Ge. III 91.
 91 sqq.: XII 451 sqq.
 99 (V 175. VI 235. VIII 33): X 541.
 107: IX 349.
 113: II 298.
 114: VI 523.
 124 (VIII 262; al.): VI 587.
 125: II 41.
 136: X 340.
 142: IX 373.
 153: X 810.
 157: X 513.
 165 sq.: V 436.
 168: XII 300.
 169 sq.: X 829 sq. XI 688 sq.
 176: IX 50. XII 89.
 178 sq.: XI 818 sq.
 193 sqq.: IX 411; 744 sqq.
 208: VIII 421.
 210: VII 788.

Val. Flaccus.

- 213: V 105.
 230 sqq.: XI 732 sqq.
 231 sq.: IX 617 sqq.
 232: IV 304.
 243 sq.: XI 610.
 252: VII 331.
 257: IV 584.
 259: IX 375.
 270: V 742. VI 466. Ecl. II, 60.
 280: IX 452 sq.
 281: II 438.
 284 sq.: VII 756. XI 41.
 287: X 731.
 290 sqq.: XI 42 sqq.
 294: XII 643.
 296: XI 166.
 299 sq.: III 712 sq.
 301 sqq.: IX 164 sq.
 304 sq.: II 69 sq.
 305: I 540.
 317: IV 327 sq.
 325: III 711.
 341: IX 488.
 344: VII 246.
 347 sqq.: XI 188 sqq.
 351: V 4.
 365: IV 2.
 370: I 209.
 386 (IV 231): II 661.
 412: VIII 56.
 431: IX 627. VI 39.
 455: VI 822.
 457: V 92.
 459: III 289.
 475: VI 172.
 486: II 723 sq.
 488: VII 511.
 490: III 473.
 499 sq.: VII 222 sq.
 514: I 46.
 520: VII 312.
 535: I 73.
 553: VII 568.
 555: I 352.
 574: IX 211.
 576 sq.: IX 812 sqq.

- 587 sqq.: XII 4 sqq.
 589: IX 62 sq.
 596: Ecl. VI 44.
 599: XI 157.
 609: V 487.
 613: X 830 sq.
 619: II 339.
 622: X 510.
 637: XII 527. IV 532.
 657: IV 433.
 664: III 629.
 670 sqq.: XII 683.
 683 sqq.: XI 312 sq.
 688: II 291 (IX 135).
 695: VIII 221.
 707 sqq.: XII 206 sqq. (V 359).
 711: XII 188.
 716: X 844.

IV.

- 1: IV 372. IX 209.
 2: V 296.
 12: X 18.
 25 sqq.: II 776 sqq.
 29: I 79.
 35: III 169.
 49: V 657 (IX 14).
 111: I 117.
 149: III 619.
 151: XI 27.
 164: I 651.
 177 sqq.: VIII 193 sqq.
 185: II 558.
 189: XI 121.
 193: XII 282.
 204 sqq.: VII 112 sqq.
 206: IX 741.
 216: X 882.
 235: XII 670.
 243: XI 857.
 244: V 376; 422.
 273: V 446.
 274: XII 902.
 276: VIII 222.
 278: XII 903.
 286: XII 757.

- 288: VII 629. III 571. VIII
 418.
 294: X 809.
 295: XI 812.
 303: VIII 299.
 304: I 105.
 305: VI 128.
 306: XII 713.
 322: XII 701.
 323: VIII 265; 618.
 327: VIII 301.
 328 sqq.: V 391 sq.
 334: V 539.
 374: VII 760.
 386: Ecl. X 51.
 387 (VI 581): V 166. XI 855.
 389: III 515.
 393: IV 667.
 398: II 274.
 417: VII 790.
 453: sqq.: III 227 sqq.
 455: IX 667. XI 635.
 458: VI 882.
 467: I 617.
 471: VII 548.
 476: IV 12.
 484: I 377. III 338 *alibi*
 513: III 210 sq.
 593: I 210.
 608: XI 662 sq.
 624 sqq.: III 718.
 627: XII 699.
 629 sqq.: XI 508 sq.
 649: XI 731.
 652: VII 498.
 674 sqq.: II 701. IX 21.
 686 sqq.: VII 462 sqq.
 735 sqq.: VIII 119 sq.
 736: VII 229.
 761: VIII 275. XII 118.

V.

- 26: IX 212.
 28: V 207.
 41: VI 429. XI 28.
 60: III 207. VI 220.

- | | |
|---------------------------------|---------------------------|
| 75: IV 12. | 34 sqq.: VII 41; 641 sqq. |
| 76: VIII 645. | 36 sq.: VI 625 sq. |
| 82: IV 298. | 58: XII 164. |
| 87: I 257 sq. | 66: II 87. |
| 91: V 44. | 83: VII 741. |
| 127: VI 620. | 86: IV 13. |
| 198: III 304. | 97: X 485. |
| 209: VII 792. | 118: VI 287. |
| 254: V 56. | 174: XII 88. |
| 259 sqq.: V 522 sqq. | 178: VI 278 sq. |
| 275: XI 2. | 229: XI 650. |
| 276: III 356. | 231 (IV 266): IX 57. |
| 284: XII 218. | 261: Ge. II 123. |
| 287: VI 71. | 269: IX 208. |
| 299: XI 227. | 274: II 457. |
| 326: VII 274. | 288: XI 158. |
| 329: III 307. | 313: IX 485. |
| 353: II 212 sq. | 331: Ge. III 343. |
| 364: XII 801. | 336 sq.: IX 603 sq. |
| 365: I 590 sq. | 344: II 95. |
| 367: IV 150. | 345: X 261 sq. |
| 368 sq. (VI 607 sq.): X 272 sq. | 353 sqq.: X 356 sqq. |
| 375: I 495. | 371: X 410. |
| 417: III 105. | 378: VIII 220. |
| 445: IV 473. | 379: XI 698. |
| 447: II 31. | 463: XII 647. |
| 456: XI 36. | 469 sq.: I 385 sq. |
| 458: VII 653. | 492: VI 708. |
| 465 sqq.: I 580; 588 sqq. | 497 (VII 181): X 194. |
| 502 sq.: VII 235. | 509: XI 645. |
| 508: VI 66 sq. | 517 sqq.: XII 329 sq. |
| 509: IV 319. | 527 sq.: VIII 589 sq. |
| 519: IV 220. | 554: X 751. |
| 533: VI 80. | 561: X 781 sq. XI 104. |
| 535: XI 304. | 564: X 205. |
| 564: VII 804 (XI 433). | 576: X 146. |
| 578: VI 808. | 583: Ge. II 142. |
| 600: XI 380 sq. | 603: XII 424. |
| 601: VIII 94. | 622: X 275. |
| 605: VII 642. | 626 sqq.: X 467 sqq. |
| 649 (VI 725): II 407. | 632 sqq.: XII 684sqq. |
| 669: I 524. | 651: XI 372. |
| VI. | |
| 14 sqq.: VIII 9 sqq. | 653 sq.: IX 698 sqq. |
| 15: XI 332. | 673: VII 356. |
| | 680: VII 541. |
| | 684 sq.: XII 283 sq. |

- 716: V 374.
 726: IX 480 (Ge. IV 515).
 745: I 412.

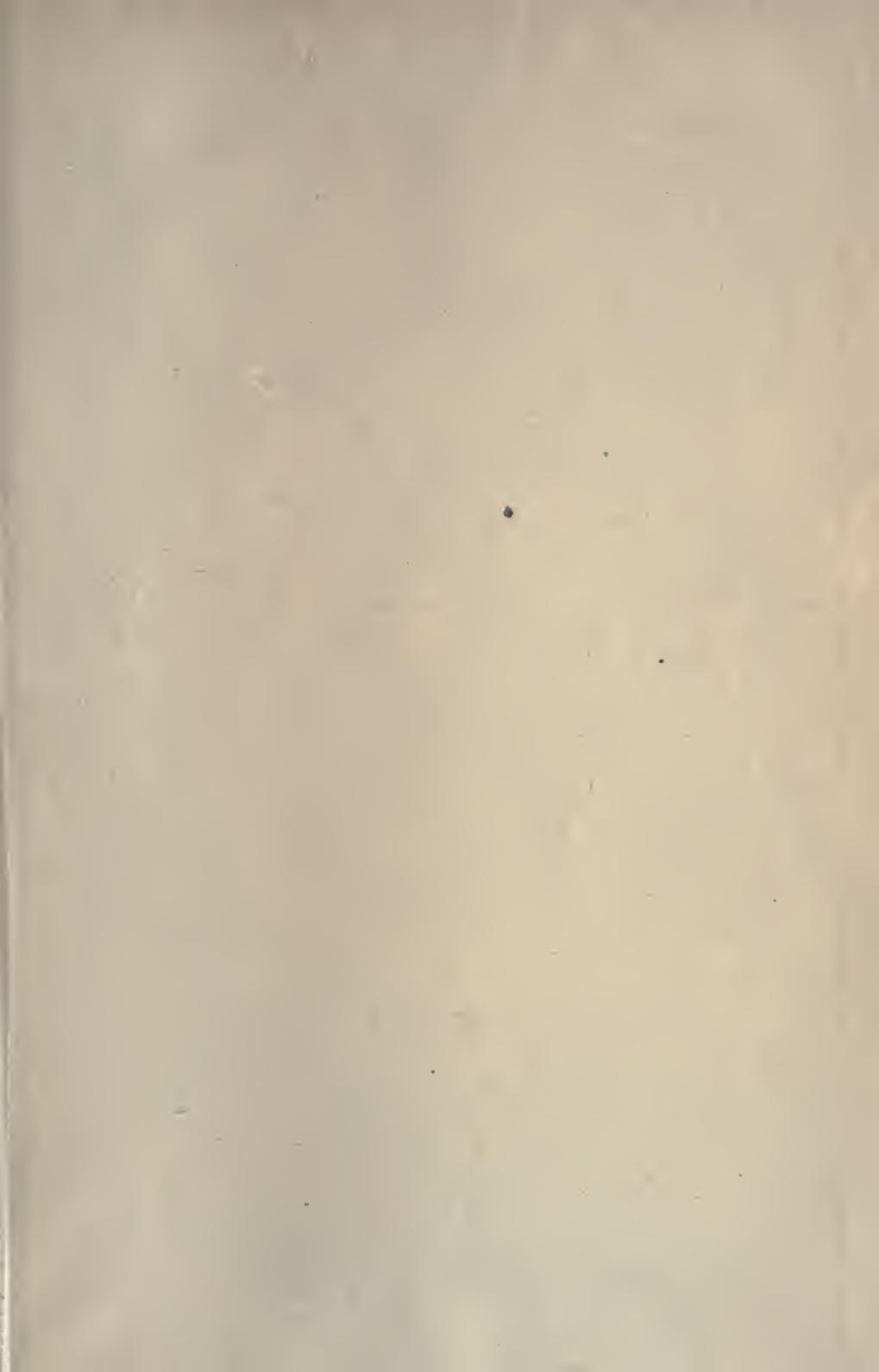
VII.

- 3: VI 539. VIII 369.
 8: I 386.
 49: X 79.
 119: IV 39.
 122: I 713. VIII 618.
 124: VII 490.
 142 sqq.: IV 465 sqq.
 148 sqq.: IV 471 sqq.
 172 sq.: IV 22 sq.
 201: IX 10.
 203: XI 49.
 228: VIII 275.
 243: IV 55.
 254 sq.: I 687 sq.
 256: IV 283.
 258: XI 41.
 273: II 136.
 289: I 614.
 312: III 217. VI 360.
 314: II 85. X 662. XII 884
 333 sq.: III 214 sq.
 366: III 637.
 405: III 680.
 408: X 162.
 411: XII 65.
 420: XII 874.
 421: X 669.
 426: V 386.
 428: II 660.

- 478 sq.: Ecl. IV 51.
 487: XII 62.
 497: VII 454.
 501: IX 256.
 514: XI 480.
 555: Ge. I 162.
 581 sqq.: XI 624 sqq.
 620: XI 487.
 650: XII 2.

VIII.

- 9: IV 659.
 35: X 63.
 41: XII 832.
 55: VI 476.
 84: V 854 sq.
 90 sq.: IX 30 sqq.
 113 sq.: Ecl. I 58.
 139 (I 687. V 586): V 662.
 174: II 34.
 207 sqq.: VII 759 sq.
 217: III 210.
 226 sqq.: IV 141 sqq.
 254: I 212. Ge. I 296.
 255 sqq.: VIII 176 sq.
 263: I 324.
 287: IV 399.
 301: XII 294.
 316: IV 564.
 347 sq.: XII 99 sq.
 409 sqq.: IV 296 sqq.
 444: IV 390. X 554.
 445: II 407.
 464: VI 468.





**University of Toronto
Library**

**DO NOT
REMOVE
THE
CARD
FROM
THIS
POCKET**

LL-
V164B

43385

Author Valerius Flaccus, Caius

C

Title Argonauticon libri octo, ed. by A. Baehrens.

**Acme Library Card Pocket
Under Pat. "Ref. Index File"
Made by LIBRARY BUREAU**

